

Nr. 16 – 2003
Side 2509 – 2674

NORSK LOVTIDEND

Avd. I

Lover og sentrale forskrifter mv.

Nr. 16
Utgitt 22. desember 2003

Innhold

		Side
Lover og ikrafttredelser. Delegering av myndighet		
Nov.	28.	Lov nr. 96 om endr. i spesialisthelsetjenesteloven m.m. (Finansieringsansvar for syketransport og reiseutgifter for helsepersonell) 2509
Nov.	28.	Lov nr. 97 om endr. i folketrygdloven (refusjon for svangerskapskontroll utført av jordmor i privat praksis) 2510
Nov.	28.	Lov nr. 98 om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konsesjonsloven) mv. 2511
Nov.	28.	Lov nr. 99 om endr. i lov 13. desember 1991 nr. 81 om sosiale tjenester m.v. 2515
Des.	5.	Lov nr. 100 om humanmedisinsk bruk av bioteknologi m.m. (bioteknologiloven) 2519
Des.	12.	Lov nr. 101 om endr. i lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver 2524
Des.	12.	Lov nr. 102 om endr. i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift 2524
Des.	12.	Lov nr. 103 endr. i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eiedomsskatt til kommunane 2525
Des.	12.	Lov nr. 104 om endr. i lov 13. juni 1975 nr. 35 om skattlegging av undersjøiske petroleumforekomster m.v. 2525
Des.	12.	Lov nr. 105 om endr. i lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) 2525
Des.	12.	Lov nr. 106 om endr. i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) 2528
Des.	12.	Lov nr. 107 om endr. i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven)..... 2528
Des.	12.	Lov nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv. 2530
Des.	12.	Lov nr. 109 om heleide dattersamvirkeforetak 2533
Des.	12.	Lov nr. 110 om endr. i lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasientrettigheter (pasientrettighetsloven) m.m. 2533
Des.	12.	Lov nr. 111 om endr. i lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. (gjennomføring av direktiv 2000/35/EF av 29. juni 2000 om kamp mot forseinka betaling i handelshøve) 2535
Des.	12.	Lov nr. 112 om endr. i lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr 2535
Des.	12.	Lov nr. 113 om endr. i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner m.m. (kommunal revisjon)..... 2535
Des.	12.	Lov nr. 114 om endr. i kommuneloven m.m. (interkommunalt samarbeid) 2538
Des.	12.	Lov nr. 115 om statleg varekrigsforsikring..... 2538
Nov.	28.	Ikrafttr. av lov av 28. november 2003 nr. 98 om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konsesjonsloven) mv. (Nr. 1400)..... 2569
Nov.	28.	Deleg. av myndighet til Landbruksdepartementet etter konsesjonsloven (Nr. 1401) 2569
Nov.	28.	Ikrafttr. av lov av 28. februar 2003 nr. 14 om endringer i lov 13. desember 1991 nr. 81 om sosiale tjenester m.v. og i enkelte andre lover (Nr. 1402)..... 2569
Nov.	28.	Ikrafttr. av lov av 28. november 2003 nr. 99 om endringer i lov 13. desember 1991 nr. 81 om sosiale tjenester m.v. (Nr. 1403) 2570
Des.	2.	Delvis ikrafttr. av lov av 13. desember 2002 nr. 76 om endringer i lov 16. juni 1989 nr. 53 om eiendomsmegling (Nr. 1416) 2577
Des.	4.	Delvis ikrafttr. av lov av 13. desember 2002 nr. 76 om endringer i lov 16. juni 1989 nr. 53 om eiendomsmegling (Nr. 1419) 2578
Des.	5.	Ikrafttr. av lov av 9. mai 2003 nr. 31 om rett til miljøinformasjon og deltakelse i offentlige beslutningsprosesser av betydning for miljøet (miljøinformasjonsloven) (Nr. 1431)..... 2612
Des.	5.	Deleg. av myndighet til Miljøverndepartementet etter miljøinformasjonsloven § 7 (Nr. 1432) 2612
Des.	5.	Ikrafttr. av lov av 30. april 1999 nr. 22 om endringer i utlendingsloven og i enkelte andre lover (klagenemnd for utlendingssaker m.v.) (Nr. 1433)..... 2612
Des.	10.	Ikrafttr. av lov av 20. juni 2003 nr. 41 om tiltak mot hvitvasking av utbytte fra straffbare handlinger mv. (hvitvaskingsloven) (Nr. 1470)..... 2672
Des.	12.	Delvis ikrafttr. av lov av 10. januar 2003 nr. 3 om endringer i straffeprosessloven mv. (erstatning etter strafforfølgning) (Nr. 1471) 2673
Des.	12.	Ikrafttr. av lov av 27. juni 2003 nr. 64 om alternativ behandling av sykdom mv. (Nr. 1473) . 2673

Kunngjøring av stortingsvedtak

Nov.	26.	Endr. i Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2003 (Nr. 1436).....	2614
Nov.	26.	Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2004 (Nr. 1437)	2614
Nov.	26.	Vedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2004 (Nr. 1438)	2617
Nov.	26.	Vedtak om produktavgift til folketrygden for fiskeri-, hval- og selfangstnæringen for 2004 (Nr. 1439)	2621
Nov.	26.	Vedtak om avgift til statskassen på arv og gaver for budsjetterminen 2004 (Nr. 1440)	2622
Nov.	26.	Vedtak om CO ₂ -avgift i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen for budsjetterminen 2004 (Nr. 1441)	2622
Nov.	26.	Vedtak om merverdiavgift for budsjetterminen 2004 (Nr. 1442)	2622
Nov.	26.	Vedtak om særavgifter til statskassen for budsjetterminen 2004 (Nr. 1443)	2623
Nov.	26.	Vedtak om tollavgifter for budsjetterminen 2004 (Nr. 1444)	2623

Forskrifter

Nov.	20.	Forskrift om tilskudd til audiovisuelle produksjoner (Nr. 1377)	2542
Nov.	20.	Forskrift om opptak og rangering til videreutdanning og høgre grads studier ved Høgskolen i Telemark (Nr. 1379)	2556
Nov.	21.	Forskrift om trafikkflytledelse (BSL G 3–1) (Nr. 1380).....	2558
Nov.	21.	Forskrift om tjenestetid for personer som er fritatt for militærtjeneste av overbevisningsgrunner etter lov av 19. mars 1965 nr. 3 (Nr. 1381)	2560
Nov.	20.	Forskrift om forbud mot organiske tinnforbindelser på skip (Nr. 1388).....	2562
Nov.	20.	Forskrift om krav til bachelorgrad ved Luftkrigsskolen (Nr. 1389).....	2563
Nov.	26.	Forskrift om statlig regional barnevernmyndighets rett til å kreve refusjon fra kommunen for opphold i institusjon (Nr. 1397)	2568
Nov.	27.	Forskrift om forenklet oppgjør for arbeidsgiveravgift fra statens forvaltningsvirksomhet (Nr. 1398)	2568
Des.	1.	Forskrift til rammeplan for ingeniørutdanning (Nr. 1420).....	2578
Des.	5.	Forskrift om innkjøpsregler for oppdragsgivere innen vann- og energiforsyning, transport og telekommunikasjon (forsyningssektorene) (Nr. 1424).....	2594
Des.	5.	Forskrift om gjennomføring av EØS-regler om unntak fra notifikasjonsplikt for enkelte former for offentlig støtte (Nr. 1429).....	2611
Des.	5.	Forskrift om offisiell flaggdag på samefolkets dag 6. februar (Nr. 1430)	2612
Des.	8.	Forskrift om konsesjonsfrihet for visse erverv av fast eiendom, egenerklæring ved konsesjonsfrihet og om fulldyrket jord (Nr. 1434)	2613
Okt.	21.	Forskrift om rapportering fra interkommunale selskaper og kommunale og fylkeskommunale foretak som driver næringsvirksomhet (Nr. 1445)	2644
Des.	4.	Forskrift om prisutjevningsordningen for melk (Nr. 1453)	2660
Des.	9.	Forskrift om obligatorisk trafikalt grunnkurs før øvingskjøring for førerkort i klassene B eller T (læreplan mv.) (Nr. 1461).....	2667
Des.	12.	Forskrift om standardsatser for oppreisning etter uberettiget strafforfølgning (Nr. 1472).....	2673

Endringsforskrifter

Nov.	10.	Endr. i forskrift om rekvirering og utlevering av legemidler fra apotek (Nr. 1374)	2539
Nov.	13.	Endr. i forskrift om barnehagelån fra Den Norske Stats Husbank (Nr. 1375)	2539
Nov.	19.	Endr. i forskrift om maksimumsgrenser for restmengder av veterinærpreparater i næringsmidler av animalsk opprinnelse (Nr. 1376)	2540
Nov.	20.	Endr. i forskrift om såvarer (Nr. 1378)	2555
Nov.	24.	Endr. i forskrift om premier og forsikringsfond i livsforsikring (Nr. 1382)	2560
Nov.	25.	Endr. i forskrifter om førerkort og førerprøve m.v. (Nr. 1383).....	2561
Okt.	23.	Endr. i forskrift om særskilte beskyttelsestiltak ved innførsel av ferskt kjøtt av klauvdyr fra Argentina (Nr. 1385).....	2561
Nov.	13.	Endr. i forskrift om stopp i fisket etter norsk vårgytende sild i 2003 (Nr. 1386).....	2562
Nov.	17.	Endr. i forskrift om stopp i fisket etter norsk vårgytende sild i 2003 (Nr. 1387).....	2562
Nov.	20.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter torsk med konvensjonelle redskap nord for 62° N i 2003 (Nr. 1390)	2564
Nov.	25.	Endr. i forskrift om særavgifter (Nr. 1391).....	2564
Nov.	25.	Endr. i forskrift om engangsavgift på motorvogner (Nr. 1392)	2565
Nov.	25.	Endr. i forskrift om årsavgift på motorvogn (Nr. 1393).....	2566
Nov.	25.	Endr. i forskrift om vektårsavgift (Nr. 1394).....	2566
Nov.	25.	Endr. i forskrift om tollvesenets avskilting m.m. (Nr. 1395)	2566

Nov.	25.	Endr. i forskrift om omregistreringsavgift (Nr. 1396)	2567
Nov.	28.	Endr. i forskrift om lov om barneverntjenesters anvendelse på Svalbard (Nr. 1399)	2569
Des.	1.	Endr. i forskrift om innbetaling av påslag på nettarifffen til Energifondet (forskrift om Energifondet) (Nr. 1404)	2570
Nov.	13.	Endr. i forskrift om e-merking av ferdigpakninger (Nr. 1408)	2570
Nov.	26.	Endr. i forskrift om fastsetting av kvotefaktor i ringnotgruppen og trålgruppen ved fiske etter norsk vårgytende sild i 2003 (Nr. 1409)	2575
Nov.	27.	Endr. i forskrift om visse forurensende stoffer i næringsmidler (Nr. 1410).....	2575
Nov.	28.	Endr. i forskrift om opptakskrav til grunnutdanningar ved universiteter og høyskolar (Nr. 1411)	2575
Nov.	28.	Endr. i forskrift om beregning og oppgjør m.v. av arbeidsgiveravgift til folketrygden (Nr. 1413)	2576
Nov.	30.	Endr. i forskrift om stopp i fisket etter norsk vårgytende sild i 2003 (Nr. 1414).....	2576
Des.	1.	Endr. i forskrift om stopp i fisket etter norsk vårgytende sild i 2003 (Nr. 1415).....	2577
Des.	3.	Endr. i forskrift om tilskudd til manuskriptutvikling og utdanningsrettede tiltak (Nr. 1417)	2577
Des.	3.	Endr. i forskrift om produksjon og frambud av rå melk, varmebehandlet melk og melkebaserte produkter m.v. (Nr. 1418).....	2578
Des.	2.	Endr. i forskrift om skatt til Svalbard (Nr. 1421).....	2579
Des.	4.	Endr. i forskrift om dyrehelsemessige vilkår ved omsetning og innførsel av akvakulturdyr og akvakulturprodukter (Nr. 1422)	2580
Des.	4.	Endr. i forskrift om politiattest i henhold til barnevernloven (Nr. 1423).....	2594
Des.	5.	Endr. i forskrift om grensen for det norske sjøterritorium ved Svalbard (Nr. 1425).....	2608
Des.	5.	Endr. i forskrift om forenklet forelegg i vegtrafikksaker (Nr. 1427)	2609
Des.	8.	Endr. i forskrift om gebyr for behandling av konsesjonssaker m.v. (Nr. 1435).....	2614
Okt.	21.	Endr. i forskrift om rapportering fra kommuner og fylkeskommuner (Nr. 1446).....	2653
Nov.	21.	Endr. i forskrift om fordeling av tollkvoter for landbruksvarer (Nr. 1447)	2653
Des.	3.	Endr. i forskrift om produksjon og merking av økologiske landbruksvarer (Nr. 1451).....	2659
Des.	4.	Endr. i forskrift om egenandel og ansvarsgrænse ved naturskadeforsikring (Nr. 1452).....	2659
Des.	4.	Endr. i forskrift om administrative tollnedsettelse for landbruksvarer (Nr. 1454)	2663
Des.	4.	Endr. i forskrift om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering for jordbruksråvarer (Nr. 1455)	2664
Des.	5.	Endr. i forskrift om fylkesmannens adgang til å ilegge kommuner og fylkeskommuner mulkt ved oversittelse av fristene i barnevernloven § 6–9 (Nr. 1456)	2665
Des.	5.	Endr. i forskrift om organiseringen av namsmannsmyndigheten (Nr. 1457).....	2665
Des.	8.	Endr. i forskrifter som følge av opprettelsen av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (Nr. 1458)	2665
Des.	8.	Endr. i forskrift om revisjon og revisorer (Nr. 1459).....	2666
Des.	8.	Endr. i forskrift om opplysningsplikt for næringsdrivende som omsetter jord- og husdyrprodukter o.l. fra produsent (Nr. 1460)	2666
Des.	9.	Endr. i forskrift om stønad til tolkehjelp for hørselshemmede (Nr. 1462).....	2669
Des.	9.	Endr. i forskrift om stønad til tolke- og ledsagerhjelp for døvblinde (Nr. 1463)	2669
Des.	9.	Endr. i forskrift om bruk av kjøretøy (Nr. 1464)	2670
Des.	10.	Endr. i forskrift om eiendomsmegling (Nr. 1465)	2670
Des.	10.	Endr. i forskrift om administrasjon av morselskap i forsikringskonsern (Nr. 1466).....	2671
Des.	10.	Endr. i forskrift om særskilte beskyttelsestiltak i forbindelse med utbrudd av bluetongue i Albania, Bulgaria, Jugoslavia og Makedonia (Nr. 1467).....	2617
Des.	10.	Endr. i forskrift om særskilte beskyttelsestiltak i forbindelse med utbrudd av munn- og klauvsjuka i Uruguay (Nr. 1469)	2672

Diverse

Nov.	28.	Opph. av forskrift om statsrefusjon for fylkeskommunens barnevernutgifter til asylsøkende barn og flyktningebarn som er kommet til landet uten foreldre (Nr. 1384).....	2561
Nov.	11.	Opph. av forskrift om luftdyktighetsbevis (BSL B 1–5) (Nr. 1407).....	2570
Nov.	28.	Bestemmelser for gjennomføring av nye tjenestetidsbestemmelser for mannskap som er fritatt for militærtjeneste etter lov av 19. mars 1965 nr. 3 om fritaking for militærtjeneste av overbevisningsgrunner (Nr. 1412)	2576
Des.	5.	Vedtak om premietillegg til folketrygden for motorvogner fra 2004 (Nr. 1426).....	2609
Des.	5.	Opph. av forskrift om forsikringsbasert refusjon av trygdeutgifter ved trafikkskade (personskade) (Nr. 1428)	2611
Nov.	24.	Opph. av visse forskrifter om omsetningsforbud grunnet i helsefare (Nr. 1448).....	2658

Nov.	24.	Opph. av forskrift om vernetiltak, inntil videre, ved import av stjerneanis fra tredjeland (Nr. 1449)	2658
Nov.	24.	Opph. av forskrift om forbud, inntil videre, mot import av toskallede bløtdyr, pigghuder, sekkedyr og sjølevende snegler med opprinnelse i Japan (Nr. 1450)	2659
Des.	10.	Opph. av forskrift om særskilte beskyttelsestiltak ved innførsel fra Australia i forbindelse med utbrudd av Newcastle disease (Nr. 1468).....	2672

Rettelser

		Nr. 15/2003 s. 2461 (i forskrift av 12. november 2003 nr. 1347 om endring i forskrift av 16. januar 1998 nr. 70 om import og frambud av pistasjnøtter fra Iran).....	2674

		Oversikt over rettelser	3. omslagsside
		Bestillinger, adresseendringer mv.	4. omslagsside

NORSK LOVTIDEND

Avd. I Lover og sentrale forskrifter mv.

Utgitt i henhold til lov 19. juni 1969 nr. 53.

Utgitt 22. desember 2003

Nr. 16

---

28. nov. Lov nr. 96 2003

Lov om endringer i spesialisthelsetjenesteloven m.m. (Finansieringsansvar for syketransport og reiseutgifter for helsepersonell).

Ot.prp. nr. 66 (2002-2003), Innst.O. nr. 9 og Besl.O. nr. 4 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 11. og 20. november 2003. Fremmet av Helsedepartementet. Kunngjort 28. november 2003.

Endringer i følgende andre lover:

- 1 Lov av 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene.
- 2 Lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven).
- 3 Lov av 2. juli 1999 nr. 63 om pasientrettigheter (pasientrettighetsloven).

I

I lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasientrettigheter gjøres følgende endringer:

Overskrift til kapittel 2 skal lyde:

Kapittel 2. Rett til helsehjelp og transport

Ny § 2–6 skal lyde:

§ 2–6. Rett til syketransport

Pasienten og ledsager har rett til dekning av nødvendige utgifter når pasienten må reise i forbindelse med en helsetjeneste som omfattes av lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. og som dekkes av et foretak etter lov 15. juni 2001 nr. 93 om helseforetak m.m. Det samme gjelder helsetjenester som omfattes av lov om folketrygd av 28. februar 1997 nr. 19 kapittel 5, herunder reise til familievernkontor og helsestasjon.

Stønad ytes bare til dekning av reiseutgifter til det nærmeste stedet der helsetjenesten kan gis.

Ved beregning av stønaden skal taksten for den billigste reisemåten med rutegående transportmiddel legges til grunn, med mindre pasientenes helsetilstand gjør det nødvendig å nytte et dyrere transportmiddel, eller det ikke går rutegående transport.

Retten til dekning av nødvendige utgifter etter denne paragrafen faller bort i den utstrekning utgiftene dekkes etter annen lovgivning.

Departementet kan gi forskrifter om dekning av reise- og oppholdsutgifter for pasienter og utgifter til nødvendig ledsager, herunder dekning av utgifter ved fritt sykehusvalg og regler om utbetaling av refusjon.

II

I lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. gjøres følgende endringer:

§ 2–1a første ledd nr. 3 og 4 og nytt nr. 5 og 6 skal lyde:

3. akuttmedisinsk beredskap,
4. medisinsk nødmeldtjeneste, luftambulansetjeneste og ambulansetjeneste med bil og eventuelt båt,
5. transport til undersøkelse eller behandling i kommune- og spesialisthelsetjenesten og
6. transport av behandlingspersonell.

§ 5–2 første ledd skal lyde:

Det regionale helseforetakets behandlings- og forpleiningsutgifter og reiseutgifter til behandling skal dekkes av det regionale helseforetaket i pasientens bostedsregion, jf. § 5–1. Det samme gjelder utgifter til behandling, forpleining og reise som ytes av andre tjenesteytere etter avtale med det regionale helseforetaket i pasientens bostedsregion, jf. § 2–1a. Til gjennomføring av psykisk helsevern dekkes også andre utgifter av det regionale helseforetaket i pasientens bostedsregion.

§ 5–5 nr. 3 og nytt nr. 4 skal lyde:

3. adgang til å bestemme at pasienter som oppholder seg i langtidsinstitusjoner helt eller delvis skal dekke 25 prosent av forpleiningsutgiftene når dette finnes rimelig etter pasientens økonomiske kår. Det kan ikke tas refusjon i kontantytelser som pasienten oppbærer etter folketrygdloven og heller ikke i midler som skriver seg fra slike ytelser,
4. pasientens betaling for reise til undersøkelse og behandling, herunder fritak for betaling for enkelte pasientgrupper.

III

I lov 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene gjøres følgende endringer:

§ 1–3 andre ledd nr. 7 og nytt nr. 8 skal lyde:

7. medisinsk nødmeldetjeneste
8. transport av behandlingspersonell.

§ 5–1 nytt tredje og fjerde ledd skal lyde:

Kommunen dekker reiseutgifter for behandlingspersonell som gir helsetjenester etter lov om folketrygd av 28. februar 1997 nr. 19 kapittel 5. Det samme gjelder for kommunalt ansatt helsepersonell eller helsepersonell som har avtale med kommunen for å yte helsehjelp, herunder helsepersonell ansatt ved familievernkontor. Det er et vilkår at pasienten på grunn av sin helsetilstand ikke kan møte fram på behandlingsstedet.

Departementet gir nærmere forskrifter om dekning av reiseutgifter for behandlingspersonell, og kan gi bestemmelser om dekning av reiseutgifter i andre tilfeller enn nevnt i tredje ledd. Videre kan det gis bestemmelser om fast skyssgodtgjørelse til behandlingspersonell.

§ 5–1 nåværende tredje ledd blir femte ledd.

IV

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd gjøres følgende endringer:

I innholdsfortegnelsen i kapittel 5 oppheves åttende strekpunkt. Nåværende niende til femtende strekpunkt blir åttende til fjortende strekpunkt.

§ 5–3 første ledd bokstav d skal lyde:

- d) reiseutgifter, jf. lov om spesialisthelsetjenesten m.m. av 2. juli 1999 nr. 61 § 5–5 nr. 4

§§ 5–16 til 5–19 oppheves.

§ 5–24 første ledd skal lyde:

Et medlem gis stønad til nødvendige utgifter til helsetjenester i utlandet etter reglene i denne paragrafen. Utgiftene dekkes etter bestemmelsene i dette kapitlet, likevel slik at trygden også dekker reise- og oppholdsutgifter ved undersøkelse og behandling samt tilsvarende utgifter for behandlingspersonell som på grunn av pasientens helsetilstand må reise til medlemmet. For øvrig gjelder følgende særregler:

- a) Utgiftene dekkes etter særskilte satser.
- b) Utgiftene til ambulansetransport dekkes fullt ut.
- c) Utgiftene til sykehusopphold dekkes med opptil et beløp som fastsettes av Stortinget.

V

Ikrafttredelse og overgangsbestemmelser

1. Loven trer i kraft 1. januar 2004.
2. Tjenestemannsloven § 13 nr. 2 til 6 om fortrinnsrett til annen statsstilling og ventelønn skal ved overføringen av tjenestemenn fra trygdeetaten til den statlige spesialisthelsetjenesten fortsatt gjelde for disse arbeidstakere som blir sagt opp på grunn av forhold som nevnt i tjenestemannsloven § 13 nr. 1 bokstavene a, b og c. Fortrinnsrett til annen statsstilling og ventelønn etter første punktum opphører tre år etter overføring til foretak. Første og annet punktum gjør ingen innskrenkninger i rettighetene arbeidstakeren har etter arbeidsmiljøloven §§ 60 nr. 2 og 67.

28. nov. Lov nr. 97 2003

Lov om endringer i folketrygdloven (refusjon for svangerskapskontroll utført av jordmor i privat praksis).

Ot.prp. nr. 89 (2002-2003), Innst.O. nr. 3 og Besl.O. nr. 3 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 11. og 20. november 2003. Fremmet av Helsedepartementet. Kunngjort 28. november 2003.

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endringer:

§ 5–11 oppheves.

§ 5–12 skal lyde:

Trygden yter stønad til dekning av utgifter til kontrollundersøkelser under svangerskap som utføres av jordmor. Stønad ytes bare dersom jordmor har avtale om driftstilskott med kommunen eller er ansatt i kommunen, jf. kommunehelsetjenesteloven § 5–1.

Trygden dekker nødvendige utgifter til jordmorhjelp ved fødsel utenfor institusjon.

Departementet gir forskrifter om stønad etter denne paragrafen, herunder om stønadssatser.

II

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

28. nov. Lov nr. 98 2003**Lov om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konesjonsloven) mv.**

Ot.prp. nr. 79 (2002-2003), Innst.O. nr. 11 og Besl.O. nr. 8 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 13. og 20. november 2003. Fremmet av Landbruksdepartementet. Kunngjort 28. november 2003.

Følgende lov oppheves:

Lov av 31. mai 1974 nr. 19 om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konesjonsloven).

Endringer i følgende lover:

- 1 Lov av 21. mai 1965 om skogbruk og skogvern.
- 2 Lov av 12. mai 1995 nr. 23 om jord (jordlova).

*Kapittel 1. Formål og virkemidler***§ 1. (lovens formål)**

Loven har til formål å regulere og kontrollere omsetningen av fast eiendom for å oppnå et effektivt vern om landbrukets produksjonsarealer og slike eier- og bruksforhold som er mest gagnlige for samfunnet, bl.a. for å tilgodese:

1. framtidige generasjoners behov.
2. landbruksnæringen.
3. behovet for utbyggingsgrunn.
4. hensynet til miljøet, allmenne naturverninteresser og friluftinteresser.
5. hensynet til bosettingen.

§ 2. (virkemiddel)

Med de unntak som følger av loven, kan fast eiendom ikke erverves uten tillatelse av Kongen (konesjon). Kongens myndighet kan overføres til kommunen.

Loven omfatter ikke erverv som er konsesjonspliktige etter:

1. lov 3. juli 1914 nr. 5 om erverv av kalkstensforekomster.
2. lov 14. desember 1917 nr. 16 om erverv av vannfall, bergverk og annen fast eiendom m.v. kapittel I eller II.
3. lov 17. juni 1949 nr. 3 om erverv av kvartsforekomster.
4. lov 29. juni 1990 nr. 50 kapittel 3 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m.

Kongen kan ved forskrift gjøre unntak fra konsesjonsplikten utover det som følger av §§ 4, 5 og 7. Når særlige hensyn foreligger, kan Kongen også i det enkelte tilfelle gjøre unntak fra konsesjonsplikt.

*Kapittel 2. Disposisjoner som likestilles med erverv av fast eiendom***§ 3. (særlige rettigheter som omfattes av loven)**

Lovens regler om konsesjon gjelder også stiftelse og overdragelse av leierett og annen lignende bruksrett over fast eiendom med mindre retten er stiftet for en tid av høyst 10 år, uten adgang for brukeren til å kreve kontraktstiden forlenget ut over dette tidsrom. Det samme gjelder for andre rettigheter over fast eiendom som innebærer at eierens adgang til å rå over eiendommen eller til å få det økonomiske utbyttet av den blir vesentlig innskrenket. Stiftelse og overdragelse av utbyggingskontrakter av enhver art, herunder avtaler om fortrinnsrett til å foreta utbygging, medfører konsesjonsplikt uten hensyn til varighet.

Fast eiendom kan ikke tas til brukelig pant for lengre tid enn 3 år uten konsesjon.

Kapittel 3. Overdragelser som ikke trenger konsesjon, nedsatt konsesjonsgrense mv.

§ 4. *(unntak på grunnlag av eiendommens karakter)*

Konsesjon er ikke nødvendig ved erverv av:

1. ubebygde enkelttomter for bolig eller fritidshus, dersom tomten ikke er større enn 2 dekar og er godkjent fradelt etter plan- og bygningsloven og jordloven.
2. ubebygde enkelttomter for bolig eller fritidshus som ligger i et område som i kommuneplanens arealdel, reguleringsplan eller bebyggelsesplan etter plan- og bygningsloven er utlagt til byggeområde, og der tomteinndeling er foretatt eller godkjent av bygningsmyndighetene.
3. andre ubebygde arealer, dersom de ligger i et område som i reguleringsplan er regulert til annet enn landbruksområde, eller som i kommuneplanens arealdel er lagt ut til byggeområde.
4. bebygd eiendom, ikke over 100 dekar, der ikke mer enn 20 dekar av arealet er fulldyrket.

Konsesjonsfriheten etter første ledd nr. 1 og 2 er betinget av at tomten blir bebygd innen 5 år.

Konsesjonsfriheten etter første ledd nr. 3 er betinget av at erververen ikke foretar bruksendring i strid med planen.

I områder som er regulert i reguleringsplan, er konsesjonsfriheten etter første ledd nr. 4 betinget av at erververen ikke foretar bruksendring i strid med planen. Det samme gjelder når eiendommen i kommuneplanens arealdel er lagt ut til byggeområde eller til landbruks-, natur- og friluftsområde. Konsesjonsfriheten etter første ledd nr. 4 kan settes ut av kraft ved forskrift etter § 7 første ledd.

§ 5. *(unntak på grunnlag av erververens stilling)*

Konsesjon er ikke nødvendig når erververen er:

1. eierens ektefelle, eller er i slekt med eieren eller eierens ektefelle i rett oppstigende eller nedstigende linje eller i eierens eller ektefellens første sidelinje til og med barn av søsken, eller er i svogerskap med eieren i rett oppstigende linje, forutsatt at eieren har sitt konsesjonsforhold i orden. Konsesjonsplikt kan likevel følge av § 7 annet ledd.
2. odelsberettiget til eiendommen.
3. staten.
4. den fylkeskommune eller kommune der eiendommen ligger, såfremt ervervet gjelder en eiendom i område som omfattes av kommuneplan, reguleringsplan eller bebyggelsesplan etter plan- og bygningsloven, og eiendommen i planen er utlagt til annet enn landbruksområde eller ervervet skjer ved ekspropriasjon. Et kommunalt tomteselskap der vedkommende kommune har minst halvparten av kapitalen og flertallet i styret, likestilles med kommunen når det gjelder konsesjonsfrihet etter dette nummer.
5. bank eller annen institusjon som Kongen har godkjent i denne sammenheng, når ervervet skjer gjennom tvangssalg for å redde en fordring som erververen har panterett for i eiendommen. Eiendommen må selges videre innen to år. Fristen regnes fra stadfestingen av auksjonsbudet og kan forlenges av departementet.

Ved erverv av jord- og skogbrukseieendommer med et totalareal på over 100 dekar, eller der mer enn 20 dekar er fulldyrket, er konsesjonsfriheten etter første ledd nr. 1 betinget av at erververen bosetter seg på eiendommen innen ett år og selv bebor og driver den i minst 5 år. Erververen kan oppfylle driveplikten ved å leie bort jordbruksarealet som tilleggsjord til en annen landbrukseiendom i minst 10 år. Slik oppfyllelse av driveplikten er betinget av at leieavtalen er skriftlig, og at den fører til driftsmessig gode løsninger. Avtaler som fører til driftsmessig uheldige løsninger kan følges opp som brudd på forutsetningen for konsesjonsfritaket, jf. § 17.

Kongen kan lempe på eller helt fritta fra bo- og driveplikten etter annet ledd.

§ 6. *(bopliktens innhold)*

Erverver som etter § 5 annet ledd har boplikt på en eiendom, skal ta eiendommen som sin reelle bolig. En eiendom er tatt som reell bolig hvis eieren er registrert bosatt på eiendommen etter regler fastsatt i eller i medhold av lov 16. januar 1970 nr. 1 om folkeregistrering.

En eier som over tid overnatter på eiendommen minst 50 prosent av nettene, men som ikke oppfyller vilkåret om registrering i folkeregisteret, jf. første ledd, fordi eierens øvrige husstand er bosatt et annet sted, må gi kommunen melding om hvordan bosettingsforholdet vil bli ordnet. Meldingen må sendes skriftlig innen utløpet av ett år. Departementet avgjør om boplikten kan anses oppfylt på den måten eieren har gjort rede for.

§ 7. *(nedsatt konsesjonsgrense for bebygd eiendom)*

Kongen kan ved forskrift sette konsesjonsfriheten etter § 4 første ledd nr. 4 ut av kraft for:

1. bebygd eiendom som er eller har vært i bruk som helårsbolig.
2. eiendom med bebyggelse som ikke er tatt i bruk som helårsbolig, herunder eiendom med bebyggelse under oppføring, i områder som i reguleringsplan etter plan- og bygningsloven er regulert til boligformål.

I områder som omfattes av forskrifter etter første ledd, gjelder konsesjonsfriheten for nærstående etter § 5 første ledd nr. 1 bare dersom eieren har hatt tinglyst hjemmel til eiendommen de siste 5 årene forut for overdragelsen. Til denne eiertiden regnes også den tid andre som faller inn under § 5 første ledd nr. 1 i forhold til erververen har eid eiendommen. Dør eieren før 5-årsfristen er ute, gjelder konsesjonsfriheten etter § 5 første ledd nr. 1 fullt ut.

Konsesjonsplikt etter forskrift gitt i medhold av første ledd, gjelder ikke når erververen forplikter seg til at eiendommen skal brukes til helårsbolig i den tiden han eier eiendommen, enten av ham selv eller andre.

En eiendom er i bruk som helårsbolig etter tredje ledd når erververen eller andre har tatt eiendommen i bruk som sin reelle bolig, jf. § 6.

Fristen for bosetting etter tredje ledd er ett år regnet fra ervervet. Departementet kan etter søknad forlenge fristen når særlige grunner foreligger.

Forskrifter etter første ledd kan bare fastsettes etter anmodning fra kommunen, og når det anses nødvendig for å hindre at eiendommer som bør brukes til helårsbolig blir brukt til fritidsformål.

§ 8. *(forskrift om krav til opplysninger etter §§ 4, 5 og 7)*

Departementet kan gi forskrifter om hvilke opplysninger som må foreligge for at et erverv kan sies å gå inn under §§ 4, 5 og 7, og om hva som er fulldyrket jord etter § 4 første ledd nr. 4.

Kapittel 4. Forhold av betydning for om konsesjon skal gis

§ 9. *(særlige forhold for landbrukseiendommer)*

Ved avgjørelsen av søknad om konsesjon for erverv av eiendom som skal nyttes til landbruksformål skal det til fordel for søker legges særlig vekt på

1. om den avtalte prisen tilgodeser en samfunnmessig forsvarlig prisutvikling,
2. om erververs formål vil ivareta hensynet til bosettingen i området,
3. om ervervet innebærer en driftsmessig god løsning, og
4. om erververen anses skikket til å drive eiendommen.

Konsesjon skal i alminnelighet ikke gis dersom det ved ervervet oppstår sameie i eiendommen, eller antallet sameiere økes.

Det kan gis konsesjon til selskaper med begrenset ansvar. Det skal legges vekt på hensynet til dem som har yrket sitt i landbruket.

§ 10. *(særlige forhold ved avgjørelser av saker etter forskrift om nedsatt konsesjonsgrense)*

Departementet skal gi konsesjon når det ikke er nødvendig å hindre at eiendommen blir brukt til fritidsformål. Ved denne avgjørelsen kan det blant annet legges vekt på eiendommens beliggenhet, herunder om det området der eiendommen ligger i har karakter av å være et utpreget fritidsområde, bebyggelsens art og standard, hvor lang tid det er gått siden eiendommen er brukt som helårsbolig, hvor lang tid den ble brukt som helårsbolig, og om det er påregnelig at andre vil kjøpe eiendommen for å bruke den til helårsbolig.

Konsesjon skal også gis dersom departementet finner det godtgjort at eiendommen bare kan avhendes som helårsbolig til en pris som er vesentlig lavere enn prisnivået for tilsvarende helårsboliger i området.

§ 11. *(vilkår for konsesjon)*

Konsesjon etter loven kan gis på slike vilkår som i hvert enkelt tilfelle finnes påkrevd av hensyn til de formål loven skal fremme. Det kan lempes på vilkårene etter søknad.

Kapittel 5. Saksbehandlingen

§ 12. *(søknad om konsesjon)*

Søknad om konsesjon etter loven skal sendes til ordføreren i den kommune der eiendommen ligger. Søknaden skal være i samsvar med skjema fastsatt av departementet. Søknaden skal opplyse om erververen, den eiendommen det gjelder og om formålet med og alle vilkårene for ervervet. Gjelder det arv, gave eller gavesalg, skal eiendommens eller rettighetens verdi oppgis. Kopier av hjemmelsdokument (skjøte), kontrakt og takst skal vedlegges hvis slike dokumenter foreligger. Det må gjøres rede for forhold som kan ha betydning for spørsmålet om konsesjon. Eieren og brukeren må finne seg i at det blir holdt befarings-, oppmålings-, kartleggings- og boniterings- og bebyggelse.

Kongen kan gi nærmere regler om hvilke opplysninger og dokumenter som skal følge med en søknad om konsesjon, og om at søknaden skal skrives på særskilt skjema.

§ 13. *(frist for søknad om konsesjon)*

Søknad etter § 12 skal sendes til ordføreren innen fire uker etter at avtalen om overdragelsen ble gjort eller erververen fikk rådighet over eiendommen. Ved tvangssalg regnes fristen fra stadfestelsen av budet. Namsretten skal sende melding til departementet når den stadfester et bud fra en kjøper som trenger konsesjon til ervervet.

Overholdes ikke reglene i første ledd, skal Kongen sette en frist for erververen til å søke om konsesjon.

Kongen kan sette en frist for erververen til å søke konsesjon dersom:

1. tidsgrensen for tvangsbruk etter § 3 annet ledd overskrides.
2. erververen unnlater å bygge innen 5 år i strid med § 4 annet ledd.
3. erververen foretar bruksendring i strid med plan i henhold til § 4 tredje eller fjerde ledd.
4. erverver som nevnt i § 5 første ledd nr. 1 eller 2 ikke overholder bo- og driveplikten etter § 5 annet ledd eller odelsloven § 27.
5. erverver som nevnt i § 5 første ledd nr. 5 ikke overholder fristen for videresalg.
6. kravet til bosetting etter § 7 tredje ledd jf. § 6 ikke overholdes.

Oversettes fristen for å søke konsesjon kommer § 19 tilsvarende til anvendelse.

§ 14. (forskrift om saksbehandlingen)

Kongen kan gi nærmere forskrifter som supplerer saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven og loven her, herunder om at den ordinære saksgang skal fravikes for visse typer saker og om intern arbeidsdeling i fylkeslandbruksstyret slik at styret kan overlate til administrasjonen å gi uttalelse eller ta avgjørelser på vegne av styret i nærmere bestemte saker.

Kapittel 6. Forskjellige bestemmelser**§ 15. (konsesjon er et vilkår for tinglysing)**

Erverv som krever konsesjon etter denne loven, kan ikke tinglyses med mindre konsesjon er gitt.

§ 16. (overtredelse av konsesjonsvilkår)

For overtredelse av vilkår som er satt for konsesjon i henhold til denne loven, kan Kongen fastsette en tvangsmulkt som påløper inntil forholdet er bragt i orden, eller som forfaller for hver overtredelse. Pålegg om mulkt er tvangsgrunnlag for utlegg.

Dersom en konsesjon er gitt på grunnlag av uriktige eller ufullstendige opplysninger om forhold av vesentlig betydning, eller erververen overtrer fastsatte vilkår av vesentlig betydning, kan konsesjonen trekkes tilbake.

Blir konsesjonen trukket tilbake, skal det fastsettes en frist for innehaveren til å sørge for at eiendommen blir overdratt til noen som lovlig kan erverve den. Oversittes fristen, får § 19 tilsvarende anvendelse.

§ 17. (kontroll med at vilkår overholdes m.m.)

Kommunen og fylkesmannen skal føre kontroll med at vilkår som er satt for konsesjon blir overholdt. Melding om overtredelse eller brudd på forutsetninger skal straks sendes til departementet. Det samme gjelder dersom kommunen eller fylkesmannen får kjennskap til erverv som mangler nødvendig konsesjon etter denne loven.

Kongen kan bestemme at andre sakkyndige organer skal utføre gjøremålene etter denne paragrafen istedenfor eller i tillegg til fylkesmannen eller kommunen.

§ 18. (frist til å ordne forholdet når konsesjon ikke er gitt)

Er søknad om konsesjon ikke innsendt innen den fristen som er satt i medhold av § 13 annet eller tredje ledd, eller er søknaden avslått, skal Kongen sette en frist for panthaver til å bringe tvangsbruk som strider mot § 3 annet ledd til opphør eller sette en frist for erververen til å sørge for enten at overdragelsen blir omgjort eller at eiendommen blir overdratt til noen som kan få konsesjon eller som ikke trenger konsesjon.

§ 19. (oversittelse av fastsatt frist)

Oversittes en frist som er fastsatt etter § 17 for avvikling av eiendomserverv eller panthavers tvangsbruk, kan departementet uten varsel la eiendommen selge gjennom namsmyndighetene etter reglene om tvangssalg så langt de passer. Bestemmelsene i tvangsfullbyrdelsesloven § 11–20 om det minste bud som kan stadfestes, gjelder ikke i slike tilfeller.

Oversittes en frist som er fastsatt etter § 17 når det gjelder rettigheter som nevnt i § 3 første ledd, kan departementet enten la rettigheten tvangsselge etter reglene i første ledd eller med bindende virkning erklære rettigheten for bortfalt.

§ 20. (forbud mot forringelse av eiendommen)

Er et erverv av en fast eiendom betinget av konsesjon etter denne loven, må det inntil forholdet er bragt i orden ikke foretas hugst eller noe som forringer eiendommens verdi. Departementet kan i konkrete tilfeller gjøre unntak fra dette.

Forsettlig overtredelse av forbudet i første ledd straffes med bøter. Det som er avvirket eller på annen måte fraskilt eiendommen i strid med forbudet eller verdien av dette, kan inndras hos den skyldige eller den han har handlet på vegne av.

§ 21. (ikrafttredelse)

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Fra samme tid oppheves lov 31. mai 1974 nr. 19 om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konsesjonsloven).

§ 22. (overgangsbestemmelser)

Forskrifter fastsatt med hjemmel i lov 31. mai 1974 nr. 19 § 5 tredje ledd skal gjelde til de blir endret eller opphevet. Forskriftene skal forstås i samsvar med de nye reglene i § 7 i denne loven, jf. § 4 første ledd nr. 4.

Dersom konsesjonssaken ikke er endelig avgjort når loven trer i kraft, skal unntakene fra konsesjonsplikt på grunnlag av eiendommens karakter og erververens stilling i §§ 4 og 5 gjelde selv om ervervet av eiendommen er skjedd før loven trådte i kraft.

Dersom konsesjonssaken ikke er endelig avgjort når loven trer i kraft, skal erverv av aksjer eller parter i selskap med begrenset ansvar som omfattes av bestemmelsen om konsesjonsplikt etter tidligere konsesjonslov § 4, følge de nye bestemmelsene selv om ervervet av eiendommen er skjedd før loven trådte i kraft.

Konsesjonssaken anses som endelig avgjort i forhold til annet og tredje ledd dersom klage ikke er mottatt innen klagefristens utløp, eller dersom forvaltningen har fattet avgjørelse i klagesaken.

Ved lovbestemt bo- og driveplikt som har oppstått etter tidligere konsesjonslov § 6 første ledd nr. 1, får den nye bestemmelsen i § 5 annet ledd anvendelse selv om eiendommen er ervervet før loven trådte i kraft.

§ 23. (*endringer i andre lover*) skal lyde:

1. I lov 21. mai 1965 om skogbruk og skogvern gjøres følgende endringer:

§ 4 tredje ledd oppheves.

Nåværende fjerde ledd blir tredje ledd.

§ 35 annet ledd oppheves.

§ 37 oppheves.

2. I lov 12. mai 1995 nr. 23 om jord oppheves § 4.

28. nov. Lov nr. 99 2003

Lov om endringer i lov 13. desember 1991 nr. 81 om sosiale tjenester m.v.

Ot.prp. nr. 54 (2002-2003), Innst.O. nr. 4 og Besl.O. nr. 5 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 11. og 20. november 2003. Fremmet av Sosialdepartementet. Kunngjort 28. november 2003.

Endring i følgende annen lov:

Lov av 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m.

I

I lov 13. desember 1991 nr. 81 om sosiale tjenester m.v. gjøres følgende endringer:

Lovens tittel skal lyde:

Lov 13. desember 1991 nr. 81 om sosiale tjenester m.v. (sosialtjenesteloven)

§ 2–1 første og annet ledd skal lyde:

Kommunen er ansvarlig for å utføre de oppgaver etter loven som ikke er lagt til et statlig organ.

Kommunen skal føre internkontroll for å sikre at virksomhet og tjenester etter kapitlene 4, 6, 6A og 7 er i samsvar med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift. Kommunen må kunne gjøre rede for hvordan den oppfyller denne plikten.

§ 2–4 skal lyde:

Det regionale helseforetakets ansvar

Regionalt helseforetak er ansvarlig for at de oppgaver som statens spesialisthelsetjeneste er pålagt etter kapittel 6A, blir utført.

§ 2–5 annet ledd første punktum skal lyde:

Departementet kan kreve at kommunale organer som hører under denne loven, samt regionale helseforetak og helseforetak som utfører tjenester som hører under denne loven, uten hinder av taushetsplikten gir de opplysninger og meldinger som er nødvendige for at departementet kan utføre sine oppgaver etter første ledd.

§ 2–6 skal lyde:

Fylkesmannens tilsynsvirksomhet

Fylkesmannen plikter å føre tilsyn med kommunens virksomhet etter kapitlene 4, 6, 6A og 7 og skal påse at virksomheten drives i samsvar med loven og forskriftene til loven.

Kongen kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om tilsynet.

Fylkesmannen kan uten hinder av taushetsplikt kreve innsyn i de opplysninger som er nødvendige for at fylkesmannen kan utføre sine oppgaver etter første ledd. I forbindelse med tiltak etter kapittel 6A kan tilsynet gjennomføre tilsynsbesøk uten beboerens samtykke.

Hvis virksomhet etter kapitlene 4, 6, 6A eller 7 drives på en måte som kan ha skadelige følger for tjenestemottaker eller på annen måte er uheldig eller uforsvarlig, kan fylkesmannen gi pålegg om å rette opp forholdet.

Ny § 4–3a skal lyde:

Rett til individuell plan

Den som har behov for langvarige og koordinerte tjenester, har rett til å få utarbeidet individuell plan. Planen skal utformes i samarbeid med brukeren, jf. § 8–4.

Sosialtjenesten i kommunen skal samarbeide med andre tjenesteytere om planen for å bidra til et helhetlig tilbud for den det gjelder.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om hvem rettigheten gjelder for, og om planens innhold.

§ 6–1 annet og tredje ledd skal lyde:

Når det er behov for det og klienten ønsker det, skal sosialtjenesten bistå med å etablere et behandlingsopplegg.

Dette opplegget kan blant annet omfatte oppnevning av støttekontakt, etablering av støtteopplegg på arbeidsplassen, andre tjenester etter denne loven og kontakt med primærhelsetjeneste og spesialisthelsetjeneste.

Kan behovet for egnet institusjonsplass ikke dekkes, skal sosialtjenesten om nødvendig sørge for midlertidige tiltak.

§ 6-2 første ledd skal lyde:

Dersom noen utsetter sin fysiske eller psykiske helse for fare ved omfattende og vedvarende misbruk, og dersom hjelpetiltak etter § 6-1 ikke er tilstrekkelig, kan det vedtas at vedkommende uten eget samtykke kan tas inn i en institusjon utpekt av regionalt helseforetak, jf. lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. § 2-1a annet ledd, for undersøkelse og tilrettelegging av behandling, og holdes tilbake der i opptil tre måneder.

§ 6-2 sjette ledd oppheves.

§ 6-2a første ledd første punktum skal lyde:

Det kan vedtas at en gravid rusmiddelmissbruker uten eget samtykke skal tas inn på institusjon utpekt av regionalt helseforetak, jf. lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. § 2-1a annet ledd, og holdes tilbake der i hele svangerskapet dersom misbruket er av en slik art at det er overveiende sannsynlig at barnet vil bli født med skade, og dersom hjelpetiltak etter § 6-1 ikke er tilstrekkelig.

§ 6-2a syvende ledd oppheves.

§ 6-3 første ledd skal lyde:

Når en rusmiddelmissbruker på grunnlag av eget samtykke blir tatt inn i en institusjon utpekt av regionalt helseforetak, jf. lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. § 2-1a annet ledd, kan institusjonen sette som vilkår at misbrukeren kan holdes tilbake i opptil tre uker regnet fra inntaket.

§ 6-3 tredje ledd fjerde punktum oppheves.

§ 6-4 oppheves.

§ 7-1 oppheves.

§ 7-1a oppheves.

§ 7-2 oppheves.

§ 7-3 oppheves.

§ 7-4 oppheves.

§ 7-5 skal lyde:

Kommunens ansvar for boliger med heldøgns omsorgstjenester

Kommunen har ansvaret for planlegging, etablering og drift av boliger med heldøgns omsorgstjenester for dem som på grunn av alder, funksjonshemming eller av andre årsaker har behov for det.

Flere kommuner kan samarbeide om disse oppgavene. Departementet kan påby slikt samarbeid hvis det er påkrevd for å sikre tjenesten.

Kommunen kan inngå avtale med private eiere av boliger med heldøgns omsorgstjenester om at kommunen skal disponere plasser i disse.

Blir det inngått avtale som nevnt i tredje ledd, skal kommunen dekke driftsutgiftene etter et godkjent budsjett. Boligen med heldøgns omsorgstjenester skal følge de regler for budsjett, regnskap og revisjon som gjelder for kommunens egne boliger med heldøgns omsorgstjenester. Kongen kan gi forskrifter om hva som skal regnes som driftsutgifter.

En avtale som nevnt i tredje ledd, skal inneholde en bestemmelse om hvor lang tid den skal gjelde for. Innebærer avtalen at kommunen skal bidra til nedbetaling av gjeld, eller den på annen måte ved tilskudd vil bidra til øking av egenkapitalen, skal avtalen inneholde en bestemmelse om sikkerhet for kommunen for kapitalopplegget.

Første til femte ledd gjelder ikke boliger med heldøgns omsorgstjenester som hører under en annen lov.

§ 7-6 skal lyde:

Inntak i og utskrivning fra bolig som nevnt i § 7-5

Kommunen skal gi regler for hvordan inntak og utskrivning fra bolig som nevnt i § 7-5 skal besluttes. Kongen kan gi forskrifter om hva reglene skal inneholde.

Er det vedtatt etter regler gitt i medhold av første ledd at en person skal ha plass i en bolig med heldøgns omsorgstjenester, kan boligen ikke nekte å ta imot vedkommende. Beboeren kan ikke utskrives mot sin vilje før den fastsatte eller forutsatte tid for oppholdet er ute, så fremt vedkommendes forhold ikke gir en saklig grunn for utskrivning. Når utskrivningen bør medføre tiltak fra sosialtjenestens side, skal utskrivningen varsles i god tid på forhånd.

Uenighet om inntak eller utskrivning kan kreves avgjort av fylkesmannen.

§ 7-6a skal lyde:

Utskriving fra spesialisthelsetjeneste

Når sosialtjenesten varsles om utskrivning fra tjeneste som nevnt i lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. § 2-1a første ledd nr. 5, jf. § 3-15, skal den i samarbeid med spesialisthelsetjenesten planlegge og forberede utskrivningen.

§ 7-7 oppheves.

§ 7-8 skal lyde:

Generelle krav til boliger med heldøgns omsorgstjenester

For å sikre en forsvarlig standard på de boliger med heldøgns omsorgstjenester som er tatt inn i kommunens plan, kan departementet gi veiledende retningslinjer om bygninger og utstyr, om bemanning og de ansattes utdanning m.m.

§ 7-9 oppheves.

§ 7-10 skal lyde:

Private institusjoner og boliger med heldøgns omsorgstjenester som ikke er tatt inn i kommunens plan

Kongen kan gi forskrifter om bygninger og utstyr, om bemanning og de ansattes utdanning m.m. for institusjoner og boliger som ikke er innpasset i kommunens plan, om at slike institusjoner og boliger skal stå under tilsyn, jf. § 2-6, og om at slike institusjoner og boliger skal omfattes av plikt til internkontroll, jf. §§ 2-1 og 2-4. Kongen kan også gi forskrifter om regnskapsføring og om innsyn for offentlig myndighet i regnskapene.

Finner fylkesmannen at en institusjon eller bolig som står under tilsyn, drives uforsvarlig, kan han gi pålegg om å rette på forholdet eller å nedlegge driften.

Vil sosialtjenesten gi økonomisk støtte til et tiltak som ikke er innpasset i kommunens plan, eller bruke tiltaket som en del av sitt tjenestetilbud, må den undersøke og følge med i at det drives i samsvar med denne loven og de forskrifter som gjelder for den, og at det ellers drives på en forsvarlig måte.

§ 7-11 annet ledd skal lyde:

Beboerne skal ha rett til å bevege seg både i og utenfor institusjonen/boligen med de begrensninger som institusjonen/boligen fastsetter av hensyn til behovet for trygghet og trivsel.

§ 7-11 tredje ledd oppheves.

§ 7-11 fjerde og femte ledd blir tredje og fjerde ledd.

§ 7-12 skal lyde:

Forskrifter om hva som skal regnes som institusjon/bolig med heldøgns omsorgstjenester

Kongen kan gi forskrifter om hva som skal regnes som institusjon/bolig etter dette kapitlet, og om rett for fylkesmannen til å avgjøre tvilstilfeller.

§ 7-13 oppheves.

§ 7-14 skal lyde:

Kvalitetskrav i behandlings- og rehabiliteringstiltak

Kongen kan gi forskrifter med bestemmelser om krav til kvalitet i behandlings- og rehabiliteringstiltak.

§ 8-2 skal lyde:

Anvendelse av forvaltningsloven på private boliger med heldøgns omsorgstjenester

For private boliger med heldøgns omsorgstjenester som er tatt inn i kommunens plan etter § 7-5, gjelder forvaltningsloven for klientsaker, med de særregler som er fastsatt i loven her, jf. § 8-1.

§ 10-2 oppheves.

§ 10-2a oppheves.

§ 10-3 første punktum skal lyde:

Oppstår det tvist mellom kommuner om anvendelsen av § 10-1, kan kommunene kreve at fylkesmannen avgjør tvisten.

§ 10-4 annet ledd første punktum skal lyde:

Sosialtjenesten i den kommune som har reist saken, har ansvaret for iverksetting av vedtaket.

§ 11-3 oppheves.

§ 11-4 oppheves.

§ 11-5 oppheves.

§ 11–5a oppheves.

§ 11–6 skal lyde:

Tilskudd fra staten

Staten yter årlig rammetilskudd til delvis dekning av kommunenes utgifter. Tilskuddene fordeles gjennom inntektssystemet for kommunene etter regler gitt av Kongen.

II

I lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. gjøres følgende endringer:

§ 2–1a første ledd skal lyde:

De regionale helseforetakene skal sørge for at personer med fast bopel eller oppholdssted innen helseregionen tilbys spesialisthelsetjeneste i og utenfor institusjon, herunder

1. sykehus tjenester,
2. medisinske laboratorietjenester og radiologiske tjenester,
3. akuttmedisinsk beredskap,
4. medisinsk nødmeldetjeneste, luftambulansetjeneste og ambulansetjeneste med bil og eventuelt med båt og
5. tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelmissbruk, herunder institusjonsplasser som kan ta imot rusmiddelmissbrukere med hjemmel i sosialtjenesteloven §§ 6–2 til 6–3.

§ 2–1a nytt annet ledd skal lyde:

De regionale helseforetakene skal peke ut institusjoner i det enkelte helseforetak som kan ta imot rusmiddelmissbrukere med hjemmel i sosialtjenesteloven §§ 6–2 til 6–3.

§ 2–1a annet, tredje og fjerde ledd blir tredje, fjerde og femte ledd.

Ny § 3–1a skal lyde:

Forskrifter om plikt til å opprette plasser for akutt behandling av rusmiddelmissbruk

Kongen kan gi forskrifter om at de regionale helseforetakene skal ha plasser for akutt behandling av rusmiddelmissbruk.

Ny § 3–12 skal lyde:

Henvi sning fra sosialtjenesten

Helseinstitusjon som omfattes av denne loven skal vurdere henvi sning fra sosialtjenesten om behandling som nevnt i § 2–1a første ledd nr. 5.

Kongen kan fastsette nærmere forskrifter om sosialtjenestens adgang til å henvise til behandling som nevnt i § 2–1a første ledd nr. 5.

Ny § 3–13 skal lyde:

Varsel til tilsynsmyndigheten

Helseinstitusjon som omfattes av denne loven skal uten ugrunnet opphold varsle Helsetilsynet i fylket ved innleggelser med hjemmel i sosialtjenesteloven §§ 6–2 og 6–2a. Varsel skal også gis ved innleggelse med hjemmel i sosialtjenesteloven § 6–3 dersom samtykket er gitt ved direkte overgang fra opphold med hjemmel i sosialtjenesteloven §§ 6–2 eller 6–2a.

Ny § 3–14 skal lyde:

Adgang til tilbakeføring ved rømming fra behandling for rusmiddelmissbruk m.m.

Er en person plassert i en institusjon med hjemmel i sosialtjenesteloven §§ 6–2, 6–2a eller 6–3, kan institusjonen begrense adgangen til å forlate institusjonen i den utstrekning det er nødvendig etter vedtakets formål.

Bestemmelsene i sosialtjenesteloven § 7–11 og bestemmelser gitt i medhold av disse, gjelder tilsvarende for tjenester som nevnt i § 2–1a første ledd nr. 5.

Kongen kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om tilbakeføring ved rømming fra institusjon etter plassering med hjemmel i sosialtjenesteloven §§ 6–2, 6–2a eller 6–3, herunder regler om ansvar for innbringning, praktisk gjennomføring og saksbehandling.

Ny § 3–15 skal lyde:

Varsel til sosialtjenesten ved utskrivning

Når utskrivning fra tjeneste som nevnt i § 2–1a første ledd nr. 5 bør medføre tiltak fra sosialtjenestens side, og pasienten ønsker det, skal sosialtjenesten varsles om utskrivningen i god tid på forhånd. Utskrivning skal planlegges og forberedes i samarbeid mellom berørte parter. Ved utskrivning etter innleggelse med hjemmel i sosialtjenesteloven §§ 6–2 og 6–2a, skal sosialtjenesten alltid varsles.

Ny § 6–4 skal lyde:

Bistand fra politiet

Helsepersonell kan uten hinder av taushetsplikt gi ut taushetsbelagte opplysninger når dette er nødvendig for å

innhente bistand fra politiet til fullbyrdelse av tvangsvedtak overfor rusmiddelmissbrukere etter sosialtjenesteloven §§ 6–2 og 6–2a eller vilkår etter sosialtjenesteloven § 6–3. Politiet har plikt til å yte slik bistand.

III

Ikraftsettings- og overgangsbestemmelser

1. Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelser til forskjellig tid.
2. Fra og med ikraftsetting av denne loven gjelder overgangsbestemmelsene i nr. 2 til nr. 11 i III i lov 28. februar 2003 nr. 14 om endringer i lov 13. desember 1991 nr. 81 om sosiale tjenester m.v. og i enkelte andre lover tilsvarende for de fylkeskommunale formuesposisjoner som er knyttet til virksomheter som yter spesialiserte sosiale tjenester og omsorg for rusmiddelmissbrukere.

5. des. Lov nr. 100 2003

Lov om humanmedisinsk bruk av bioteknologi m.m. (bioteknologiloven).

Ot.prp. nr. 64 (2002-2003), Innst.O. nr. 16 og Besl.O. nr. 10 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 18. og 27. november 2003. Fremmet av Helsedepartementet. Kunngjort 5. desember 2003.

Følgende lov oppheves:

Lov av 5. august 1994 nr. 56 om medisinsk bruk av bioteknologi.

Endring i følgende lov:

Lov av 8. april 1982 nr. 7 om barn og foreldre (barnelova).

Kapittel 1. Formål og virkeområde

§ 1–1. Lovens formål

Formålet med denne loven er å sikre at medisinsk bruk av bioteknologi utnyttes til beste for mennesker i et samfunn der det er plass til alle. Dette skal skje i samsvar med prinsipper om respekt for menneskeverd, menneskelige rettigheter og personlig integritet og uten diskriminering på grunnlag av arveanlegg basert på de etiske normer nedfelt i vår vestlige kulturarv.

§ 1–2. Lovens virkeområde

Loven gjelder humanmedisinsk bruk av bioteknologi m.m. og omfatter assistert befruktning, forskning på befruktete egg og kloning, fosterdiagnostikk, genetiske undersøkelser av født og genterapi m.m.

Loven gjelder ikke for forskning som ikke har diagnostiske eller behandlingsmessige konsekvenser for deltakeren eller hvor opplysninger om den enkelte ikke føres tilbake til vedkommende. Unntatt fra dette er bestemmelsene i kap. 3.

Loven gjelder ikke for obduksjon som faller inn under lov 9. februar 1973 nr. 6 om transplantasjon, sykehusobduksjon og avgivelse av lik m.m., kapittel II og sakkyndig likundersøkelse, jf. lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker § 228.

Loven gjelder i riket. Kongen kan i forskrift bestemme at loven helt eller delvis skal gjelde for Svalbard og Jan Mayen.

Kapittel 2. Assistert befruktning

§ 2–1. Definisjoner

I denne lov forstås med:

- a) assistert befruktning: inseminasjon og befruktning utenfor kroppen;
- b) inseminasjon: innføring av sæd i kvinnen på annen måte enn ved samleie;
- c) befruktning utenfor kroppen: befruktning av egg utenfor kvinnens kropp.

§ 2–2. Krav til samlivsform

Assistert befruktning kan bare utføres på kvinne som er gift eller som er samboer med en mann i ekteskapsliknende forhold.

§ 2–3. Vilkår for inseminasjon

Inseminasjon kan bare finne sted når mannen er befruktningsudyktig eller selv har eller er bærer av alvorlig arvelig sykdom.

Inseminasjon kan i særskilte tilfelle finne sted dersom kvinnen er bærer av alvorlig arvelig kjønnsbundet sykdom, jf. § 2–13.

§ 2–4. Vilkår for befruktning utenfor kroppen

Befruktning utenfor kroppen kan bare finne sted når kvinnen eller mannen er befruktningsudyktig eller ved uforklarlig befruktningsudyktighet.

§ 2-5. Informasjon og samtykke

Paret skal gis informasjon om behandlingen og om de medisinske og rettslige virkninger behandlingen kan få. Informasjonen skal også omfatte informasjon om adopsjon.

Før behandlingen påbegynnes, skal behandlende lege påse at det foreligger skriftlig samtykke fra kvinnen og hennes ektemann eller samboer. Ved gjentatte behandlinger skal nytt samtykke innhentes.

§ 2-6. Avgjørelse om behandling

Beslutning om å foreta behandling med sikte på assistert befruktning treffes av lege. Avgjørelsen skal bygge på medisinske og psykososiale vurderinger av paret. Det skal legges vekt på parets omsorgsevne og hensynet til barnets beste.

Legen kan innhente den informasjon som er nødvendig, for å foreta en helhetsvurdering av paret.

§ 2-7. Barnets rett til opplysninger om sædgiver

Den som er født etter assistert befruktning ved hjelp av donorsæd har ved fylte 18 år rett til å få opplysninger om sædgivers identitet. Et donorregister skal bistå barnet med dette.

§ 2-8. Donorregister

Departementet skal opprette register for registrering av sædgivers identitet, slik at barnets rett etter § 2-7 kan oppfylles.

§ 2-9. Sædgiver

En sædgiver skal være myndig. Giveren må gi skriftlig samtykke til at sæden kan brukes til befruktning og at hans identitet registreres i donorregisteret. Samtykke kan tilbakekalles fram til befruktningen har funnet sted.

En sædgiver skal ikke gis opplysninger om parets eller barnets identitet.

§ 2-10. Valg av sædgiver

Behandelende lege skal velge egnet sædgiver. Virksomheten som utfører den assisterte befruktningen skal sørge for at nødvendige opplysninger om behandlingen registreres og meldes.

§ 2-11. Lagring og import av sæd

Lagring og import av sæd kan bare finne sted ved virksomheter som er særskilt godkjent for dette.

Virksomheter som lagrer donorsæd, skal sørge for at opplysninger om sædgivers identitet registreres og meldes til et donorregister.

Sæd skal ikke utleveres for bruk til assistert befruktning etter givers død.

§ 2-12. Forskrifter

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om organisering av sædbanker, bruk av donorsæd samt registrering og melding av opplysninger om sædgiver.

§ 2-13. Behandling av sæd før befruktning

Behandling av sæd før befruktning for å påvirke valg av barnets kjønn er bare tillatt dersom kvinnen er bærer av alvorlig arvelig kjønnsbundet sykdom.

§ 2-14. Genetisk undersøkelse av befruktete egg

Genetisk undersøkelse av et befruktet egg, før det settes inn i livmoren, herunder undersøkelse for å velge barnets kjønn (preimplantasjonsdiagnostikk), kan bare gjøres i spesielle tilfeller ved alvorlig arvelig kjønnsbundet sykdom uten behandlingsmuligheter.

Før slik preimplantasjonsdiagnostikk foretas, skal kvinnen eller paret gis genetisk veiledning og informasjon.

§ 2-15. Anvendelse og tilbakeføring av befruktete egg

Befruktete egg kan bare anvendes for tilbakeføring i den kvinnen eggcellen stammer fra.

Departementet kan gi nærmere forskrifter om tilbakeføring av befruktete egg i en kvinnes kropp ved befruktning utenfor kroppen.

§ 2-16. Lagring av befruktete egg

Bare virksomheter som er godkjent etter § 7-1 til å utføre assistert befruktning, kan etter godkjenning lagre befruktete egg.

Befruktete egg må ikke lagres i mer enn fem år, og skal deretter destrueres.

§ 2-17. Lagring av ubefruktete egg og eggstokkvev

Bare virksomheter som er godkjent etter § 7-1 til å utføre assistert befruktning, kan etter godkjenning lagre ubefruktete egg og eggstokkvev.

Ubefruktete egg og eggstokkvev kan bare lagres når lovens vilkår for assistert befruktning er oppfylt, eller dersom en kvinne skal gjennomgå behandling som kan skade befruktningsdyktigheten.

Lagrede ubefruktete egg og lagret eggstokkvev kan bare oppbevares så lenge hensynet til kvinnen som har avgitt materialet, tilsier det og det kan anses medisinsk forsvarlig.

Ved kvinnens død skal lagrede ubefruktete egg og lagret eggstokkvev destrueres.

§ 2–18. Forbud mot eggdonasjon og transplantasjon av organer og vev som produserer kjønnsceller

Donasjon av egg eller deler av dette fra en kvinne til en annen er forbudt.

Transplantasjon av organer og vev som produserer kjønnsceller fra en person til en annen med det formål å behandle infertilitet er forbudt.

§ 2–19. Godkjenning av behandlingsformer m.m.

Behandlingsformer som faller inn under § 2–1, lagring og import av sæd jf. § 2–11, teknikker for behandling av sæd jf. § 2–13, samt lagring av befruktede egg og ubefruktede egg og eggstokkvev jf. §§ 2–16 og 2–17, skal godkjennes av departementet, og kan bare tas i bruk eller foretas ved virksomheter godkjent i henhold til § 7–1.

Før departementet avgjør om godkjenning skal gis, skal søknaden forelegges Bioteknologinemnda.

Kapittel 3. Forskning på befruktede egg og kloning m.m.**§ 3–1. Forbud mot forskning på befruktede egg m.m.**

Det er forbudt å forske på befruktede egg, menneskeembryoer og cellelinjer som er dyrket ut fra befruktede egg eller menneskeembryoer.

§ 3–2. Forbud mot framstilling av menneskeembryoer ved kloning m.m.

Det er forbudt:

- a) å framstille menneskeembryoer ved kloning,
  - b) å forske på cellelinjer som er dyrket ut fra menneskeembryoer ved kloning og
  - c) å framstille embryoer ved kloning ved at arvematerial fra menneske settes inn i en eggcelle fra dyr.
- Med kloning menes teknikker for å framstille arvemessig like kopier.

§ 3–3. Forbud mot bruk av teknikker med sikte på å framstille arvemessig like individer

Bruk av teknikker med sikte på å framstille arvemessig like individer er forbudt.

Kapittel 4. Fosterdiagnostikk**§ 4–1. Definisjon**

Med fosterdiagnostikk forstås i denne lov undersøkelse av føtale celler, foster eller en gravid kvinne med det formål å få informasjon om fosterets genetiske egenskaper eller for å påvise eller utelukke sykdom eller utviklingsavvik hos fosteret.

Ultralydundersøkelser i den alminnelige svangerskapsomsorgen anses ikke som fosterdiagnostikk i henhold til første ledd, og omfattes derfor ikke av denne loven med unntak av § 4–5.

§ 4–2. Godkjenning av fosterdiagnostikk

Undersøkellesmetoder som faller inn under § 4–1 første ledd, skal godkjennes av departementet.

Før departementet avgjør om godkjenning skal gis, skal søknaden forelegges Bioteknologinemnda.

§ 4–3. Samtykke

Før fosterdiagnostikk, jf. § 4–1 foretas, må den som skal undersøkes, gi skriftlig samtykke.

§ 4–4. Informasjon og genetisk veiledning

Ved fosterdiagnostikk skal kvinnen eller paret før undersøkelsen gis informasjon som blant annet skal omfatte at undersøkelsen er frivillig, hvilken risiko som er forbundet med gjennomføringen av undersøkelsen, hva undersøkelsen kan avdekke og hvilke konsekvenser dette kan få for barnet, kvinnen, paret og familien. Dersom det er mistanke om genetisk sykdom skal kvinnen eller paret også gis genetisk veiledning.

Hvis undersøkelsen viser at fosteret kan ha en sykdom eller et utviklingsavvik, skal kvinnen eller paret gis informasjon og genetisk veiledning om den aktuelle sykdommen eller funksjonshemmingen, samt om gjeldende rettigheter og aktuelle hjelpetiltak.

§ 4–5. Opplysning om kjønn før 12. svangerskapsuke

Opplysning om fosterets kjønn før 12. svangerskapsuke som fremkommer ved fosterdiagnostikk eller annen undersøkelse av fosteret, skal bare gis dersom kvinnen er bærer av alvorlig kjønnsbundet sykdom.

§ 4–6. Farskapstesting på fosterstadiet

Fosterdiagnostikk med sikte på å fastsette farskap og farskapstesting på fosterstadiet er forbudt. Dette gjelder ikke når svangerskapet kan være et resultat av omstendigheter som omtalt i straffeloven §§ 192 til 199.

Kapittel 5. Genetiske undersøkelser av fødte m.m.**§ 5–1. Definisjon**

Med genetiske undersøkelser menes i denne loven alle typer analyser av menneskets arvestoff, både på nukleinsyre- og kromosomnivå, av genprodukter og deres funksjon, eller organundersøkelser, som har til hensikt å gi informasjon om menneskets arveegenskaper.

Med genetiske undersøkelser av fødte menes i denne lov:

- a) genetiske undersøkelser for å stille sykdomsdiagnose.

- b) genetiske presymptomatiske undersøkelser, genetiske prediktive undersøkelser og genetiske undersøkelser for å påvise eller utelukke bærertilstand for arvelige sykdommer som først viser seg i senere generasjoner.
- c) genetiske laboratorieundersøkelser for å bestemme kjønnsstilhørighet, unntatt genetiske laboratorieundersøkelser for identifikasjonsformål.

§ 5-2. *Anvendelse av genetiske undersøkelser*

Genetiske undersøkelser skal bare anvendes til medisinske formål med diagnostiske eller behandlingsmessige siktemål.

§ 5-3. *Godkjenning av genetiske undersøkelser*

Før genetiske undersøkelser som omtalt i § 5-1 annet ledd bokstav b tas i bruk, skal departementet gi særskilt godkjenning for den enkelte sykdom/sykdomsdisposisjon som gjøres til gjenstand for undersøkelse.

Før departementet avgjør om godkjenning skal gis, skal søknaden forelegges Bioteknologinemnda.

§ 5-4. *Samtykke*

Før genetisk undersøkelse som omfattes av § 5-1 annet ledd bokstav b foretas, må den som skal undersøkes, gi skriftlig samtykke til undersøkelsen.

Før det foretas genetisk undersøkelse som omfattes av § 5-1 annet ledd bokstav b av barn under 16 år, skal det gis skriftlig samtykke fra barnets foreldre eller andre med foreldreansvar.

§ 5-5. *Genetisk veiledning*

Ved genetiske undersøkelser som omfattes av § 5-1 annet ledd bokstav b, skal den som undersøkes, gis genetisk veiledning både før, under og etter at undersøkelsen er foretatt.

Dersom den som undersøkes, er et barn under 16 år, skal genetisk veiledning også gis til barnets foreldre eller andre med foreldreansvar.

§ 5-6. *Genetiske masseundersøkelser og farmakogenetiske undersøkelser*

Kongen kan gi forskrifter om godkjenning av genetiske masseundersøkelser og farmakogenetiske undersøkelser. I forskriften kan det gjøres unntak fra lovens krav om skriftlig samtykke, genetisk veiledning, godkjenning av virksomhet eller rapportering.

§ 5-7. *Genetisk undersøkelse av barn*

Genetisk undersøkelse som omfattes av § 5-1 annet ledd bokstav b, skal ikke utføres på barn før barnet er fylt 16 år, med mindre undersøkelsen kan påvise forhold som ved behandling kan forhindre eller redusere helseskade hos barnet.

Departementet kan i særlige tilfeller gjøre unntak fra forbudet i første ledd.

§ 5-8. *Forbud mot bruk av genetiske opplysninger utenfor helsetjenesten*

Det er forbudt å be om, motta, besitte, eller bruke opplysninger om en annen person som er fremkommet ved genetiske undersøkelser som omfattes av § 5-1 annet ledd bokstav b, eller ved systematisk kartlegging av arvelig sykdom i en familie.

Det er forbudt å spørre om genetiske undersøkelser eller systematisk kartlegging av arvelig sykdom i en familie har vært utført.

Forbudet i første og annet ledd omfatter ikke virksomheter som er godkjent etter § 7-1 til å utføre genetiske undersøkelser som omfattes av § 5-1 annet ledd, eller til forskningsformål. Dersom genetiske opplysninger skal benyttes til forskningsformål må den opplysningene gjelder ha gitt samtykke til dette.

Unntatt fra forbudet i første og annet ledd er helsepersonell som trenger opplysningene i diagnostisk og behandlingsmessig øyemed.

§ 5-9. *Oppsøkende genetisk informasjonsvirksomhet*

Med oppsøkende genetisk informasjonsvirksomhet forstås i denne loven helsepersonells adgang til å informere pasientens berørte slektninger om arvelig sykdom i familien.

Når det er dokumentert at en pasient har eller er disponert for en arvelig sykdom, bestemmer pasienten selv om han eller hun vil informere berørte slektninger om dette.

Dersom pasienten ikke selv kan eller vil informere berørte slektninger, kan helsepersonell be om pasientens samtykke til å informere disse, hvis vilkårene i femte ledd er oppfylt og sykdommen er godkjent av departementet etter sjuende ledd.

Dersom pasienten ikke kan samtykke til at helsepersonell informerer berørte slektninger, kan helsepersonell i særlige tilfeller gjøre dette, hvis vilkårene i femte ledd er oppfylt og sykdommen er godkjent av departementet etter sjuende ledd.

Før helsepersonell tar kontakt med slektningene, skal han eller hun vurdere om:

1. det gjelder en sykdom med vesentlige konsekvenser for den enkeltes liv eller helse,
2. det er en rimelig grad av sannsynlighet for at også slektningene har et arvelig sykdomsanlegg som kan føre til sykdom senere i livet,
3. det foreligger en dokumentert sammenheng mellom det arvelige sykdomsanlegget og utvikling av sykdom,
4. de genetiske undersøkelser som benyttes for å fastslå det arvelige sykdomsanlegget, er sikre, og
5. sykdommen kan forebygges eller behandles med god effekt.

Dersom slektningen er under 16 år, skal bare foreldrene eller andre med foreldreansvar informeres.

Departementet bestemmer i forskrift eller i det enkelte tilfelle hvilke sykdommer som kan gjøres til gjenstand for oppsøkende genetisk virksomhet.

Kapittel 6. Genterapi

§ 6–1. Definisjon

Med genterapi menes i denne loven overføring av genetisk materiale til humane celler for medisinske formål eller for å påvirke biologiske funksjoner.

§ 6–2. Vilkår for genterapi

Genterapi kan bare benyttes for behandling av alvorlig sykdom eller for å hindre at slik sykdom oppstår.

Genterapi på foster og befruktete egg og genterapi som kan medføre genetiske endringer i kjønnsceller, er forbudt.

§ 6–3. Godkjenning av genterapi

Behandlingsformer som faller inn under § 6–2 første ledd, skal godkjennes av departementet.

Departementet kan gi forskrifter om saksbehandlingen.

Før departementet avgjør om godkjenning skal gis, skal søknaden forelegges Bioteknologinemnda.

§ 6–4. Samtykke

Før genterapi igangsettes må den som skal behandles, gi skriftlig samtykke. Før det igangsettes genterapi på barn under 16 år, skal det gis skriftlig samtykke fra foreldrene eller andre med foreldreansvar.

Kapittel 7. Generelle bestemmelser

§ 7–1. Godkjenning av virksomheter

Medisinsk bruk av bioteknologi m.m. som krever godkjenning etter §§ 2–19, 4–2, 5–3 og 6–3 første ledd i denne loven, kan bare finne sted ved virksomheter som er spesielt godkjent av departementet for det aktuelle formål. Det skal fremgå av godkjenningsvedtaket hvilke former for medisinsk bioteknologi virksomheten har tillatelse til å foreta eller rekvirere.

Departementet kan i godkjenningsvedtaket sette nærmere vilkår for godkjenning.

§ 7–2. Rapporteringsplikt

Enhver virksomhet som er godkjent etter § 7–1, skal gi skriftlig rapport til departementet om virksomheten.

Departementet fastsetter nærmere regler om rapporteringsplikten.

§ 7–3. Bioteknologinemnda

Kongen oppnevner en nemnd som på begjæring eller av eget tiltak, kan gi uttalelser i saker etter denne lov og i andre spørsmål om bioteknologi. Nemndas uttalelser er offentlige, med mindre annet følger av lovbestemt taushetsplikt.

Kongen kan gi nærmere regler om nemndas virksomhet.

§ 7–4. Forskrifter

Kongen kan ved forskrift fastsette nærmere bestemmelser til utfylling og gjennomføring av loven.

§ 7–5. Straff

Den som forsettlig overtrer loven eller bestemmelser gitt i medhold av loven straffes med bøter eller fengsel i inntil tre måneder. Medvirkning straffes på samme måte.

§ 7–6. Ikrafttredelse og overgangsordninger

Loven trer i kraft fra det tidspunkt Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelser i loven til forskjellig tid.

Vedtaket truffet med hjemmel i lov 5. august 1994 nr. 56 om medisinsk bruk av bioteknologi skal fortsatt gjelde så langt de ikke strider mot loven her, eller mot forskrifter eller enkeltvedtak truffet i medhold av loven her.

§ 7–7. Endringer i andre lover

Fra det tidspunkt loven trer i kraft, endres andre lover slik:

1. Lov 5. august 1994 nr. 56 om medisinsk bruk av bioteknologi oppheves.

2. I lov 8. april 1981 nr. 7 om barn og foreldre (barnelova) skal § 9 fjerde og femte ledd lyde:

Er det utført assistert befruktning på mora, og ektemann eller sambuar har gitt sitt samtykke til dette, skal det seiast dom for at han er faren, dersom det ikkje er lite truleg at barnet er avla ved assistert befruktning.

Sædgiveren kan ikkje dømast til far. Dette gjeld likevel ikkje dersom assistert befruktning er gjort med sæd frå ektemann eller sambuar.

12. des. Lov nr. 101 2003**Lov om endringer i lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver.**

Ot.prp. nr. 1, Innst.O. nr. 20 og Besl.O. nr. 25 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 2. og 9. desember 2003. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 12. desember 2003.

I lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver gjøres følgende endringer:

I

§ 2 første ledd ny bokstav e) og f) skal lyde:

- e) selskap i den utstrekning noen som er nevnt under bokstavene a), b), c) eller d) direkte eller indirekte er eiere eller er interessert på vesentlig samme måte som eier eller deltaker.
- f) stiftelse eller annen formuesmasse når det kan påregnes at utdelinger kommer noen som er nevnt under bokstavene a), b), c) eller d) eller medlemmer av en eller flere bestemte familier til gode. Hele gaven skal regnes med i avgiftsgrunnlaget når avgiftsplikten følger av denne bokstav.

§ 4 nytt femte ledd skal lyde:

Arv og gave som nevnt i § 2 første ledd bokstav b) og § 2 annet ledd, til juridisk person med allmenntilganglig formål er unntatt fra avgiftsplikt. Utdeling av midler fra institusjon eller organisasjon som har mottatt avgiftsfri arv eller gave etter reglene i dette ledd til noen som er fortrinnsberettiget på grunn av slektskap, regnes som arv eller gave direkte fra giveren eller arvelateren. Avgiftsfrihet etter dette ledd gis ikke hvis giver eller arvelater har gitt bestemmelse om bruk av arve- eller gavemidlene som ikke faller inn under et allmenntilganglig formål. Departementet kan i forskrift gi regler til utfylling og gjennomføring av reglene i dette ledd, herunder gi regler om krav til vedtekter, regnskap og revisjon.

II

Endringene under I trer i kraft den 1. januar 2004 og gjelder for rådgivertjenestevirksomhet, jf. arveavgiftsloven §§ 9 og 10, som inntreffer fra og med samme dato.

12. des. Lov nr. 102 2003**Lov om endringer i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift.**

Ot.prp. nr. 1, Innst.O. nr. 20 og Besl.O. nr. 26 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 2. og 9. desember 2003. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 12. desember 2003.

I lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift gjøres følgende endringer:

I

§ 5b første ledd nr. 9 oppheves.

§ 5b første ledd nr. 10 skal lyde:

Formidling av romutleie i hotellvirksomhet m.v.

§ 5b første ledd nr. 16 oppheves.

§ 14 annet ledd nr. 5 oppheves.

§ 14 nytt tredje ledd skal lyde:

Når fradragsrett ikke er avskåret etter § 22, skal det også svares avgift som ved uttak når personkjøretøyer brukes til annet enn som salgsvare, i annen virksomhet enn yrkesmessig utleievirksomhet eller persontransportvirksomhet. Det skal også svares avgift av varer og tjenester til vedlikehold, bruk og drift av personkjøretøyer til annet formål enn nevnt i første punktum. Som personkjøretøy anses også campingtilhenger. Departementet kan ved forskrift fastsette nærmere vilkår for minste eiertid og bruk.

Gjeldende § 14 tredje ledd blir nytt fjerde ledd og skal lyde:

Departementet kan gi forskrifter om hva som går inn under reglene i annet og tredje ledd.

§ 14 nåværende fjerde ledd blir femte ledd.

§ 16 første ledd nr. 4 første punktum skal lyde:

Transporttjenester her i landet når transporten skjer direkte til eller fra utlandet.

§ 16 første ledd nr. 10 oppheves.

§ 22 første ledd nr. 3 skal lyde:

Andre varer og tjenester som anskaffes utelukkende til bruk som nevnt i § 14 annet og tredje ledd.

§ 28 første ledd første punktum skal lyde:

Registrering skal skje når den næringsdrivendes omsetning og avgiftspliktige uttak av varer og tjenester til sammen har oversteget kr 50 000 i en periode på 12 måneder.

II

Endringene under I trer i kraft med virkning fra og med 1. mars 2004. Endringen i § 28 første ledd første punktum trer likevel i kraft fra 1. januar 2004.

12. des. Lov nr. 103 2003

Lov om endringer i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eigedomsskatt til kommunane.

Ot.prp. nr. 1, Innst.O. nr. 20 og Besl.O. nr. 27 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 2. og 9. desember 2003. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 12. desember 2003.

I lov 6. juni 1975 nr. 29 om eigedomsskatt til kommunane gjøres følgende endringer:

I

§ 8 A–1 annet ledd siste punktum skal lyde:

Slik korrigering vert første gong gjennomført med verknad for eigedomsskatteåret 2005.

II

§ 5 første ledd ny bokstav g) skal lyde:

g) Eigedom som helseforetak eig, i same omfang som fritaket for statens eigedom etter bokstav a sjette strekpunkt.

§ 8 fjerde ledd skal lyde:

Verdet (taksten) av anlegg som nemnt i skatteloven § 18–5 første ledd skal ikkje settast lågare enn kr 0,95/kWh eller høgare enn kr 2,35/kWh av grunnlaget for naturressursskatten for anlegget sett ved likninga året før skatteåret.

III

Endringen under I trer i kraft straks.

Endringene under II trer i kraft straks med virkning fra og med eiendomsskatteåret 2004.

12. des. Lov nr. 104 2003

Lov om endringer i lov 13. juni 1975 nr. 35 om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster m.v.

Ot.prp. nr. 1, Innst.O. nr. 20 og Besl.O. nr. 28 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 2. og 9. desember 2003. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 12. desember 2003.

I lov 13. juni 1975 nr. 35 om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster m.v. gjøres følgende endringer:

I

§ 6 nr. 1 bokstav a tredje punktum skal lyde:

Departementet gir nærmere forskrifter om gjennomføringen av denne bestemmelse.

§ 6 nr. 4 oppheves.

Nåværende § 6 nr. 5 blir ny § 6 nr. 4.

II

Endringene under I trer i kraft straks.

12. des. Lov nr. 105 2003

Lov om endringer i lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven).

Ot.prp. nr. 1, Innst.O. nr. 20 og Besl.O. nr. 29 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 2. og 9. desember 2003. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 12. desember 2003.

I lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) gjøres følgende endringer:

I

§ 2-1 skal lyde:

§ 2-1. Lokale ligningsmyndigheter

1. De lokale ligningsmyndigheter består av ligningskontor, ligningsnemnd og overligningsnemnd. Ligningskontorene er statlige, og kan omfatte en eller flere kommuner. Det skal være en ligningsnemnd og en overligningsnemnd for hvert ligningskontor. Organiseringen av ligningskontorene bestemmes av departementet.
2. Ligningsnemnda skal bestå av en leder og fire andre medlemmer. For ligningsnemnder som omfatter flere kommuner etter nr. 1, velges leder og medlemmer av fylkestinget etter forslag fra de berørte kommunestyre. For ligningsnemnder som omfatter to kommuner, foreslår hvert kommunestyre minst tre medlemmer. For ligningsnemnder som omfatter tre eller flere kommuner, foreslår hvert kommunestyre minst to medlemmer. For ligningsnemnder som omfatter en kommune etter nr. 1 velges leder og medlemmer av kommunestyret. Ligningsnemnda velger selv sin nestleder.
3. Overligningsnemnda skal bestå av en leder og fire andre medlemmer. For overligningsnemnder som omfatter flere kommuner etter nr. 1, velges leder og medlemmene av fylkestinget etter forslag fra de berørte kommunestyre. For overligningsnemnder som omfatter to kommuner, foreslår hvert kommunestyre minst tre medlemmer. For overligningsnemnder som omfatter tre eller flere kommuner, foreslår hvert kommunestyre minst to medlemmer. For overligningsnemnder som omfatter en kommune etter nr. 1 velges leder og medlemmer av kommunestyret. Overligningsnemnda velger selv sin nestleder. § 2-7 skal ikke være til hinder for at lederen i overligningsnemnda samtidig kan være medlem av ligningsorgan for andre kommuner.
4. Fylkestinget, for nemnder som etter nr. 1 omfatter en kommune, kommunestyret, kan med fylkesmannens godkjenning bestemme at ligningsnemnda og overligningsnemnda skal ha et annet ulike antall medlemmer enn bestemt i nr. 2 og nr. 3.

§ 2-2 nr. 1 skal lyde:

1. For hvert fylke skal det være et statlig fylkesskattekontor og en fylkesskattenemnd.

§ 2-2 nr. 3 og 4 oppheves.

§ 2-5 første punktum skal lyde:

Utelukket fra å gjøre tjeneste som medlem av nemnd som nevnt i §§ 2-1 til 2-4 er

- a) riksadvokaten, statsadvokater, politiembetsmenn, politiadjutanter og politifullmektiger,
- b) skattefogder og skatteoppkrevere samt tjenestemenn ved deres kontorer, jf. skattebetalingsloven § 48,
- c) tjenestemenn ved ligningsforvaltningen,
- d) enhver som er fradømt stemmerett i offentlige anliggender,
- e) enhver som i løpet av de siste ti år er straffet for overtredelse av denne lov, skatteloven, skattebetalingsloven, straffeloven § 406, regnskapsloven eller lovene om merverdiavgift og om avgift på investeringer m.v. og
- f) enhver som i løpet av de siste ti år er ilagt tilleggs katt etter § 10-4 nr. 1 annet punktum.

§ 2-6 nr. 1 skal lyde:

1. Enhver stemmeberettiget person som bor i kommunen, fylket eller riket er valgbar og plikter å gjøre tjeneste etter valg eller oppnevning som medlem av, eller varamedlem til, nemnd som nevnt i §§ 2-1 til 2-3.

§ 2-8 nr. 1 skal lyde:

1. Medlemmer av nemnd som nevnt i §§ 2-1 til 2-4, og like mange varamedlemmer for disse, velges eller oppnevnes for fire år.

§ 2-9 nr. 2 annet punktum skal lyde:

Engasjert sakkyndig kan gis adgang til å møte i nemnd.

§ 3-11 nytt nr. 4 skal lyde:

4. Der endringssaken er avgjort av ligningskontoret i medhold av § 9-8 nr. 4 og skattyter ikke har kommet med innsigelser til varsel om endring, gjelder § 8-3 nr. 5 tilsvarende. Hvis tilleggs katt ilegges, følges reglene i nr. 1 til 3.

§ 4-7 nr. 1 skal lyde:

1. Selvangivelse med vedlegg skal leveres innen utgangen av mai i året etter inntektsåret.

§ 4-7 nytt nr. 3 skal lyde

3. Skattyter som ligned etter § 2-4 nr. 1 bokstav c skal levere selvangivelse med vedlegg innen utgangen av april i året etter inntektsåret.

Nåværende nr. 3 og 4 blir nytt nr. 4 og 5.

§ 4–7 nytt nr. 6 skal lyde:

6. Ligningskontoret kan etter søknad fra regnskapsfører eller revisor som bistår næringsdrivende med utfylling av selvangivelse med vedlegg, gi utsettelse av leveringsfristen for en mindre andel av søkerens klienter. Søknaden må gjelde navngitte skattytere. Utsettelse på dette grunnlag kan ikke gis lengre enn til 30. juni i året etter inntektsåret.

§ 4–7 nytt nr. 7 skal lyde:

7. Skattedirektoratet kan forlenge fristen etter nr. 1 og nr. 2 med inntil en måned, for grupper av skattytere og for enkelt-skattytere som skal levere selvangivelse til mer enn 10 kommuner.

§ 4–7 nytt nr. 8 skal lyde:

8. Skattedirektoratet kan bestemme at skattyter som leverer selvangivelse på papir, skal levere selvangivelsen tidligere enn leveringsfristen som er fastsatt i nr. 1, dog ikke tidligere enn utgangen av mars måned.

Nåværende nr. 6 og 7 blir nytt nr. 9 og 10.

Overskriften i § 6–5 skal lyde:

§ 6–5. Om finansielle instrumenter m.v.

§ 6–5 nytt nr. 3 skal lyde:

3. Verdipapirregistre skal ukrevet gi ligningsmyndighetene oppgave over forhold som kan få betydning for skattleggingen av den enkelte investor ved realisasjon av aksjer. Det skal blant annet gis opplysninger om erverv og avganger i løpet av inntektsåret, om utdelt utbytte og om beholdning ved utgangen av inntektsåret. Departementet kan gi forskrift om utfylling og gjennomføring av denne bestemmelsen, herunder bestemme at det skal gis opplysninger om forhold som nevnt for tidligere år.

§ 6–5 nr. 3 blir nytt nr. 4.

§ 6–11 nr. 1 bokstav a skal lyde:

- a. aksjekapitalens størrelse og aksjenes antall og størrelse, herunder endringer i løpet av inntektsåret som følge av stiftelse, emisjoner, fusjon, fisjon mv.,

§ 6–11 nr. 1 bokstav b skal lyde:

- b. eiere av aksjer pr. 1. januar i ligningsåret identifisert ved personnummer, endringer av aksjonærsammensetningen i løpet av inntektsåret, utdelt utbytte og øvrige opplysninger som kan få betydning for skattleggingen av den enkelte aksjonær ved realisasjon av aksjer.

§ 6–11 nr. 2 skal lyde:

2. Med mindre annet er bestemt, leveres oppgave som nevnt i nr. 1 til ligningskontoret for den kommune hvor selskapet har sitt kontor eller styret har sitt sete, eventuelt til Sentralskattekontoret for storbedrifter dersom selskapet lignedes der.

§ 6–11 nytt nr. 5 skal lyde:

5. Departementet kan gi forskrift om utfylling og gjennomføring av denne bestemmelsen, herunder bestemme at det skal gis opplysninger om forhold som nevnt for tidligere år, samt begrense plikten etter nr. 1–3 for selskaper som nevnt i nr. 4.

§§ 7–3 og 7–4 oppheves. Nåværende § 7–5 blir § 7–3.

§ 9–5 nr. 7 nytt tredje punktum skal lyde:

Bestemmelsene i første og annet punktum gjelder ikke der ligningskontoret tar opp spørsmål om endring i medhold av § 9–8 nr. 4.

§ 9–8 nytt nr. 4 skal lyde:

4. Ligningskontoret avgjør endringsspørsmål som tas opp etter § 9–5 nr. 1 a, dersom saken gjelder skattyter som skal levere selvangivelse etter § 4–7 nr. 1 og ny ligningsavgjørelse foreligger innen ett år etter utløpet av selvangivelsesfristen i § 4–7 nr. 1.

Nåværende § 9–8 nr. 4 blir nytt nr. 5.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra 1. januar 2004.

12. des. Lov nr. 106 2003**Lov om endring i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven).**

Ot.prp. nr. 1, Innst.O. nr. 20 og Besl.O. nr. 30 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 2. og 9. desember 2003. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 12. desember 2003.

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endring:

I

§ 23–2 sjuende ledd annet punktum skal lyde:

Bortfallet av avgiftsplikt etter første punktum gjelder bare når slik lønn fra husholdningen ikke overstiger 50 000 kroner i inntektsåret.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2004.

12. des. Lov nr. 107 2003**Lov om endringer i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven).**

Ot.prp. nr. 1, Innst.O. nr. 20 og Besl.O. nr. 31 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 2. og 9. desember 2003. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 12. desember 2003.

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

I

§ 5–43 første ledd litra d nr. 5 skal lyde:

5. attføringsstønad etter § 11–8

§ 18–2 første ledd skal lyde:

(1) Eier av kraftverk skal svare naturressursskatt til de kommunene og fylkeskommunene som er tilordnet kraftanleggsformuen i henhold til § 3–3, jf. § 18–7.

§ 18–3 første ledd første punktum skal lyde:

Eier av kraftverk skal svare skatt til staten på grunnlag av grunnrenteinntekt som fastsettes etter bestemmelsene i annet til åttende ledd for hvert kraftverk.

II

§ 10–34 tredje ledd bokstav e skal lyde:

e. ved skattefri fisjon for så vidt gjelder RISK-beløp for innløste aksjer i det overdragende (fisjonerende) selskapet som skal omfordeles på vederlag i form av aksjer i det eller de overtakende (utfisjonerte) selskap eller i overtakende selskaps morselskap.

§ 10–34 tredje ledd ny bokstav f skal lyde:

f. for skattefri fisjon som gjennomføres uten innløsning av aksjer, for så vidt gjelder RISK-beløp for aksjene i det overdragende selskap som skal omfordeles på vederlag i form av aksjer i det eller de overtakende selskap eller i overtakende selskaps morselskap.

§ 10–34 tredje ledd ny bokstav g skal lyde:

g. når selskapet innløser egne aksjer.

§ 10–34 femte ledd nytt tredje og fjerde punktum skal lyde:

For selskap som ble oppøst i forbindelse med skattefri fusjon, skal endring av selskapets ligning etter at selskapet ble oppløst, få virkning for inngangsverdien til aksjene i det overtakende selskap. For selskap som ble oppløst i forbindelse med skattefri fisjon, skal endring av selskapets ligning etter at selskapet ble oppløst, få virkning for inngangsverdien til aksjene i de overtakende selskap etter samme forhold som aksjenes inngangsverdi ble fordelt ved fisjonen.

§ 10–34 sjuende ledd nytt fjerde og femte punktum skal lyde:

Ved fondsemisjon reguleres inngangsverdien for grunnfondsbevis med endringen i summen av overkursfond, utjevningfond og grunnfondsbeviskapital. Ved utbetaling av grunnfondsbeviskapital som ikke regnes som innbetalt grunnfondsbeviskapital, reguleres inngangsverdien for grunnfondsbevis med den endringen i grunnfondsbeviskapitalen som følger av utbetalingen.

Nåværende fjerde punktum blir nytt sjettede punktum.

III

§ 5–12 fjerde ledd første og annet punktum skal lyde:

Fordel ved rimelig lån i arbeidsforhold fastsettes til differansen mellom en normrentesats og lånets faktiske rentesats. Departementet fastsetter normrentesats til bruk ved beregning av fordel ved rimelig lån i arbeidsforhold.

§ 6–19 annet ledd fjerde punktum skal lyde:

Fradrag kan enten gis med inntil 1 800 kroner eller med inntil to promille av samlet utbetalt lønn.

§ 6–20 fjerde ledd annet punktum skal lyde:

Fradrag kan samlet gis med inntil 1 800 kroner eller med en forholdsmessig del av dette beløpet når fradragsberettiget kontingent er betalt for bare en del av inntektsåret.

Overskriften i § 6–50 skal lyde:

§ 6–50. *Gaver til visse frivillige organisasjoner mv.*

§ 6–50 nytt femte ledd skal lyde:

(5) Den norske kirke likestilles i denne paragraf med sammenslutning som går inn under første ledd.

Nåværende femte ledd blir nytt sjette ledd.

§ 7–11 første ledd bokstav d første punktum skal lyde:

Ved beregning av nettoinntekt etter bokstav a skal det gjøres et fradrag på 90 000 kroner i ligningsverdien.

§ 9–3 nytt sjuende ledd skal lyde:

(7) Gevinst ved samlet realisasjon av særskilte driftsmidler i kraftanlegg som nevnt i § 18–6 første ledd og fallrettigheter eller andel i slike, er unntatt fra skatteplikt dersom overtaker viderefører de skattemessige verdiene og ervervstidspunktene for eiendeler, rettigheter og forpliktelser som overføres.

Nåværende § 9–3 sjuende ledd blir nytt § 9–3 åttende ledd.

§ 15–2 skal lyde:

Stortinget fastsetter hvert år maksimumssatser for

- a) skatt til kommunene av formue og inntekt
- b) skatt til fylkeskommunene av inntekt

§ 16–10 første ledd første punktum skal lyde:

Personlig skattyter gis til og med det inntektsåret vedkommende fyller 33 år, fradrag i inntektsskatt og trygdeavgift for innskudd på boligsparekonto i innenlandsk bank, samvirkelag eller fast organisert innenlandsk spareforening, eller i tilsvarende spareinstitusjon i annen EØS-stat, når innskuddet skal brukes til erverv av – eller til nedbetaling av gjeld på – egen bolig som er anskaffet etter at kontrakt om sparing ble inngått.

§ 18–2 annet ledd annet punktum skal lyde:

Av produksjon i kraftverk med generatorer som i inntektsåret har en samlet påstemplet merkeytelse under 5 500 kVA, fastsettes ikke naturressursskatt.

§ 18–3 sjette ledd ny bokstav b skal lyde:

- b) Kraftverk og fallrettighet kan realiseres uten beskatning som nevnt i dette ledd. Slik overdragelse kan bare skje dersom kraftverk og fallrettighet overføres samlet og overtaker viderefører de skattemessige verdiene og ervervstidspunktene for eiendeler, rettigheter og forpliktelser som overføres. Ved slik realisasjon kan negativ grunnrenteinntekt knyttet til kraftverket på overdragelsestidspunktet overdras til overtaker.

Nåværende § 18–3 sjette ledd bokstav b blir ny bokstav c.

§ 18–3 sjuende ledd skal lyde:

(7) Av produksjon i kraftverk med generatorer som i inntektsåret har en samlet påstemplet merkeytelse under 5 500 kVA, fastsettes ikke grunnrenteinntekt.

§ 18–4 oppheves.

IV

§ 5–20 annet ledd skal lyde:

(2) Årlig avkastning på sparedelen av en livsforsikring (kapitalforsikring) i forsikringsselskap hjemmehørende i en stat innenfor EØS-området, regnes som fordel vunnet ved kapital for forsikringstakeren. Departementet kan gi forskrift om beregning av avkastning.

§ 5–21 annet ledd bokstav a skal lyde:

- a) ved utbetaling fra forsikringsselskap hjemmehørende i en stat utenfor EØS-området, eller

§ 5–21 nytt fjerde ledd skal lyde:

- (4) Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av bestemmelsen i annet ledd bokstav a.

V

§ 9–3 annet ledd bokstav b nytt fjerde punktum skal lyde:

Tilsvarende gjelder etter samlivsbrudd for tidligere samboere som har eller har hatt felles barn.

VI

§ 10–34 tredje ledd nytt femte punktum skal lyde:

Dette gjelder likevel ikke selskap som omfattes av ligningsloven § 6–11 nr. 1–3.

Tidligere femte til sjuende punktum blir nytt sjetten til åttende punktum.

§ 10–34 fjerde ledd nytt annet punktum skal lyde:

Dette gjelder likevel ikke selskap som omfattes av ligningsloven § 6–11 nr. 1–3.

Tidligere annet og tredje punktum blir nytt tredje og fjerde punktum.

VII

§ 5–50 andre ledd bokstav d skal lyde:

- d) pengespill og lotterier i en annen EØS-stat som godtgjøres å tilsvare de spill eller lotterier som lovlig kan tilbys i Norge, og som er underlagt offentlig tilsyn og kontroll i hjemstaten. Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av denne bestemmelsen.

VIII

§ 2–30 første ledd bokstav e nr. 8 oppheves.

IX

Endringene under I trer i kraft straks.

Endringene under II trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2003.

Endringene under III trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2004.

Endringene under IV trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2004.

Endringen under V trer i kraft straks med virkning for samlivsbrudd som finner sted i 2004 eller senere.

Endringene under VI trer i kraft 1. januar 2004.

Endringen under VII trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Endringen under VIII trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Overgangsbestemmelser

Ved ikrafttredelse av endringen under IV gjelder følgende overgangsregel:

Skattyter som har tegnet livsforsikring (kapitalforsikring) i forsikringsselskap hjemmehørende i annen EØS-stat før 1. januar 2004, kan for inntektsåret 2004 kreve å bli skattlagt for avkastning for tidligere inntektsår skattyteren har vært skattepliktig til Norge etter skatteloven § 2–1. Slikt krav må fremsettes innen selvangivelsesfristen for inntektsåret 2004. Dersom slikt krav ikke fremmes, skal forsikringen skattlegges på utbetalingstidspunktet. Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av denne bestemmelsen.

Ved ikrafttredelse av endringen under VIII gjelder følgende overgangsregler:

1.

Skattemessige verdier for aksjene eid av SND Invest AS fastsettes slik at de på tidspunktet for overgang til skatteplikt svarer til en forholdsmessig andel av den totale kjøpesummen for aksjene i SND Invest AS, fordelt i samme forhold som i den verddivurdering av aksjene eid av SND Invest AS som er foretatt av selskapet i forbindelse med siste kvartalsavslutning før overgangen til skatteplikt.

2.

Ved formuesligningen av SND Invest AS' eiere for det året salget av selskapet til private eiere er skjedd, legges verdien 1. januar i ligningsåret til grunn, fastsatt i samsvar med skatteloven § 4–12 tredje ledd.

12. des. Lov nr. 108 2003

Lov om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv.

Ot.prp. nr. 1, Innst.O. nr. 20 og Besl.O. nr. 32 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 2. og 9. desember 2003. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 12. desember 2003.

Følgende lov oppheves:

Lov av 17. februar 1995 nr. 9 om kompensasjon for merverdiavgift til kommuner og fylkeskommuner mv.

§ 1. Formål

Formålet med denne loven er å motvirke konkurransevridninger som følge av merverdiavgiftssystemet gjennom at det ytes kompensasjon for merverdiavgift til kommuner, fylkeskommuner og visse private og ideelle virksomheter.

§ 2. Virkeområde

Denne loven gjelder:

- a) kommuner og fylkeskommuner med kommunal og fylkeskommunal virksomhet der øverste myndighet er kommunestyret, fylkestinget eller annet styre eller råd i henhold til kommuneloven eller kommunal særlovgivning,
- b) interkommunale og interfylkeskommunale sammenslutninger organisert etter kommuneloven eller annen kommunal særlovgivning,
- c) private eller ideelle virksomheter som produserer helsetjenester, undervisningstjenester eller sosiale tjenester som kommunen eller fylkeskommunen er pålagt å utføre ved lov,
- d) barnehager som nevnt i lov 5. mai 1995 nr. 19 om barnehager § 13,
- e) kirkelig fellesråd.

Virksomheten skal være registrert i Enhetsregisteret.

§ 3. Kompensasjon

Det ytes kompensasjon for merverdiavgift ved kjøp av varer og tjenester fra registrerte næringsdrivende.

§ 4. Begrensninger

Kompensasjon ytes bare i den utstrekning anskaffelsen skjer til bruk i den kompensasjonsberettigede virksomheten.

Det ytes ikke kompensasjon:

1. Når det foreligger rett til fradrag for inngående merverdiavgift etter bestemmelsene i merverdiavgiftsloven kapittel VI.
2. For merverdiavgift på anskaffelser som nevnt i merverdiavgiftsloven § 22 første ledd.
3. For merverdiavgift på anskaffelser til bygg, anlegg eller annen fast eiendom for salg eller utleie.

Kompensasjon ytes likevel for anskaffelser til boliger med helseformål eller sosiale formål. Det samme gjelder fellesanlegg i tilknytning til boligene.

§ 5. Finansiering

Det totale beløp som kompenseres etter § 3 skal som hovedregel finansieres gjennom reduksjon i overføringene til kommunene og fylkeskommunene.

§ 6. Innsendelse av oppgave

For å få kompensert merverdiavgift må det sendes oppgave til fylkesskattekontoret i det fylke den kompensasjonsberettigede hører hjemme.

Det kan ikke fremsettes krav om kompensasjon før merverdiavgiftskostnadene i et kalenderår utgjør minst 20 000 kroner.

Kompensasjonsoppgave sendes periodevis. Hver periode omfatter to kalendermåneder. Første periode januar og februar, annen periode mars og april, tredje periode mai og juni, fjerde periode juli og august, femte periode september og oktober og sjette periode november og desember. Virksomheter som nevnt i § 2 bokstav b–e kan fremsette krav som omfatter et helt kalenderår på oppgaven for sjette periode.

Krav om kompensasjon medtas i oppgaven for den periode beløpet er registrert i regnskapssystemet etter regnskapsbestemmelsene som følger av lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner eller lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap mv. (regnskapsloven).

§ 7. Oppgavefrist

Opgaven må være kommet frem til fylkesskattekontoret innen 1 måned og 10 dager etter utløpet av hver periode. Oppgave som sendes i posten anses å være kommet frem i rett tid hvis den er poststempelt innen utløpet av fristen.

Krav om kompensasjon for merverdiavgift på anskaffelser gjort i løpet av en periode kan tidligst fremsettes ved periodens utløp.

Kompensasjonsoppgave skal sendes inn elektronisk. Oppgaver som omfatter et helt kalenderår kan leveres som papiroppgave.

§ 8. Revisorattest

Grunnlaget for kompensasjonskravet skal kontrolleres og attesteres av registrert eller statsautorisert revisor eller kommunerevisor.

§ 9. Utbetaling av kompensasjon

Kompensasjon etter denne lov skal utbetales innen 3 uker etter at fristen etter § 7 for å sende inn oppgave er utløpt. Dersom kompensasjonsoppgaven mottas etter utløpet av fristen i § 7 skal kravet avvises. For virksomheter som nevnt i § 2 bokstav b–e kan kravet tas med i oppgaven for neste periode.

§ 10. Foreldelse

Foreldelsesfristen for krav om kompensasjon er ett år. Fristen regnes fra utgangen av det kalenderår som kompensasjonskravet oppsto.

For virksomheter som nevnt i § 2 bokstav a er foreldelsesfristen sammenfallende med fristen for å sende inn oppgave etter § 7.

§ 11. Tilbakebetaling

Dersom det er utbetalt kompensasjon i strid med bestemmelsene i denne lov eller forskrift gitt med hjemmel i denne lov, skal det uriktig utbetalte beløp tilbakebetales.

§ 12. Regnskap og kontroll

Den som har fremmet krav om eller mottatt refusjon skal innrette bokføringen slik at det til enhver tid kan kontrolleres at kompensasjon for merverdiavgift ytes etter reglene i denne lov. Bestemmelsene om oppbevaring av bøker og bilag mv. i lov av 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap mv. (regnskapsloven) kapittel 2 gjelder også for de som ikke er regnskapspliktige etter regnskapsloven.

Den som har fremmet krav om eller mottatt refusjon etter denne lov skal på forespørsel legge frem, utlevere eller sende inn registrerte og dokumenterte regnskapsopplysninger, regnskapsmateriale og andre dokumenter av betydning for kontrollen når avgiftsmyndighetene forlanger det. Det skal også gis fullstendige opplysninger om forhold som avgiftsmyndighetene finner kan ha betydning for kontrollen.

Den som fremmer krav om kompensasjon etter denne lov skal yte nødvendig veiledning og bistand og gi adgang til virksomhetslokaler. Det samme gjelder den som er i tjeneste hos eller bistår den som søker om kompensasjon.

§ 13. Kontroll hos selger

I forbindelse med kontroll etter § 12 skal næringsdrivende, når avgiftsmyndighetene forlanger det, gi de opplysninger som kreves for å føre kontroll med at kompensasjon for merverdiavgift ytes etter reglene i denne lov. Næringsdrivende skal på forlangende gi avgiftsmyndighetene opplysninger om ethvert mellomværende som han har eller har hatt med andre navngitte næringsdrivende når det knytter seg til begge parter virksomhet. Det kan kreves opplysning om og spesifiserte oppgaver over omsetning av varer og tjenester. Det kan også kreves opplysninger og spesifiserte oppgaver over vederlaget og om andre forhold som knytter seg til mellomværendet. Næringsdrivende skal på forlangende innsende gjenpart av næringsoppgave, årsregnskap og årsberetning.

§ 14. Omgjøring

Fylkesskattekontoret kan kreve utbetalt kompensasjon korrigert i inntil 10 år fra tidspunktet for utbetalingen av kompensasjonen.

§ 15. Renter

Utbetales kompensasjon senere enn den frist som er fastsatt i § 9 har den kompensasjonsberettigede krav på renter. Det foreligger ikke krav på renter dersom overskridelsen av fristen for utbetaling skyldes forhold som kan legges den kompensasjonsberettigede til last eller som denne er nærmest til å bære ansvaret for.

Kompensasjon tillegges renter fra den dag fristen for behandling av kravet etter § 10 er utløpt og til og med den dag kompensasjonsbeløpet utbetales.

For kompensasjon som skal tilbakebetales etter korrigerende beregning regnes renter fra den dag kompensasjonsbeløpet ble utbetalt og til og med den dagen tilbakebetaling skjer.

Det benyttes de rentesatser som fremgår av forskrift 23. desember 1974 nr. 9 om betaling av avgift og beregning og betaling av renter og rentegodtgjørelse etter merverdiavgiftsloven.

§ 16. Justering av kompensert merverdiavgift

Det skal justeres for kompensert merverdiavgift ved endringer i bruken eller overdragelse av bygg, anlegg eller annen fast eiendom etter anskaffelsen, fremstillingen eller utførelsen. Det pliktes ikke å foreta justeringer mer enn 10 år regnet fra utløpet av året anskaffelsen, fremstillingen eller utførelsen ble foretatt.

Departementet fastsetter nærmere regler for justering i forskrift.

§ 17. Administrasjon

Kompensasjonsordningen administreres av avgiftsmyndighetene ved fylkesskattekontoret.

§ 18. Forskriftshjemmel

Departementet kan gi nærmere forskrifter om avgrensning, utfylling og gjennomføring av bestemmelsene i denne lov, herunder om beregning, utbetaling, renter, inndekning og kontroll av kompensasjonsbeløpene, samt om krav til innholdet av selgers salgsdokument. Departementet kan videre gi nærmere forskrifter om de kompensasjonsberettigedes plikt til å selv kontrollere og revidere ordningen.

§ 19. Straff

Ved overtredelse av denne loven eller forskrifter gitt i medhold av denne loven gjelder straffebestemmelsene i merverdiavgiftsloven § 72 tilsvarende.

§ 20. Overgangsregler

Krav om kompensasjon for merverdiavgift på anskaffelser som er foretatt i løpet av første periode 2004 kan tidligst fremsettes på oppgaven for andre periode 2004.

§ 21. Ikrafttredelse. Opphevelse av tidligere lov

Denne loven trer i kraft fra 1. januar 2004. Fra samme tidspunkt oppheves lov 17. februar 1995 nr. 9 om kompensasjon for merverdiavgift til kommuner og fylkeskommuner mv.

12. des. Lov nr. 109 2003**Lov om heleide dattersamvirkeforetak.**

Ot.prp. nr. 1, Innst.O. nr. 20 og Besl.O. nr. 33 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 2. og 9. desember 2003. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 12. desember 2003.

§ 1. Et samvirkeforetak må ha minst to medlemmer. Departementet kan godkjenne at et samvirkeforetak skal være heleid av annen sammenslutning.

§ 2. Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

12. des. Lov nr. 110 2003**Lov om endringer i lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasientrettigheter (pasientrettighetsloven) m.m.**

Ot.prp. nr. 63 (2002-2003), Innst.O. nr. 23 og Besl.O. nr. 23 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 2. og 9. desember 2003. Fremmet av Helsedepartementet. Kunngjort 12. desember 2003.

Endringer i følgende andre lover:

- 1 Lov av 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m.
- 2 Lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven).

I

I lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasientrettigheter (pasientrettighetsloven) gjøres følgende endringer:

§ 2-1 skal lyde:

§ 2-1. Rett til nødvendig helsehjelp

Pasienten har rett til øyeblikkelig hjelp. Pasienten har rett til nødvendig helsehjelp fra kommunehelsetjenesten.

Pasienten har rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten. Retten gjelder bare dersom pasienten kan ha forventet nytte av helsehjelpen, og kostnadene står i rimelig forhold til tiltakets effekt. Spesialisthelsetjenesten skal fastsette en frist for når medisinsk forsvarlighet krever at en pasient som har en slik rettighet, senest skal få nødvendig helsehjelp.

Helsetjenesten skal gi den som søker eller trenger helsehjelp, de helse- og behandlingsmessige opplysninger vedkommende trenger for å ivareta sin rett.

Dersom det regionale helseforetaket ikke har sørget for at en pasient som har en rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten, får den nødvendige helsehjelpen innen det tidspunktet som er fastsatt i medhold av annet ledd, har pasienten rett til å motta nødvendig helsehjelp uten opphold, om nødvendig fra privat tjenesteyter eller tjenesteyter utenfor riket.

Dersom det regionale helseforetaket ikke kan yte helsehjelp til en pasient som har en rett til nødvendig helsehjelp, fordi det ikke finnes et adekvat medisinsk tilbud i riket, har pasienten rett til nødvendig helsehjelp fra tjenesteyter utenfor riket innen den frist som er fastsatt etter annet ledd.

Kongen kan gi forskrifter om hva som skal anses som helsehjelp som pasienten kan ha rett til.

Departementet kan gi nærmere forskrifter for fastsettelse av og informasjon om den tidsfristen som er omtalt i annet ledd, og for organisering av og oppgjør for det tjenestetilbudet pasienten har rett til å motta fra privat tjenesteyter eller tjenesteyter utenfor riket etter fjerde ledd.

§ 2-2 skal lyde:

§ 2-2. Rett til vurdering

Pasient som henvises til sykehus eller spesialistpoliklinikk som omfattes av § 2-4, har rett til å få sin helsetilstand vurdert innen 30 virkedager fra henvisningen er mottatt. Det skal vurderes om det er nødvendig med helsehjelp, og gis informasjon om når behandlingen forventes å bli gitt.

Det skal vurderes om pasienten har en slik rettighet overfor spesialisthelsetjenesten som omtalt i § 2-1 annet ledd, og eventuelt fastsettes en slik frist som omtalt i samme ledd annet punktum. Pasienter som har en slik rettighet, skal underrettes om dette og om fristen. I underretningen skal pasienten også gis opplysning om klageadgang, klagefrist og den nærmere fremgangsmåten ved å klage. Henvisende lege skal også underrettes.

Vurderingen skjer på grunnlag av henvisningen. Om nødvendig skal supplerende opplysninger innhentes eller pasienten innkalles til undersøkelse.

Ved mistanke om alvorlig eller livstruende sykdom, har pasienten rett til raskere vurdering.

§ 2–4 skal lyde:

§ 2–4. Rett til valg av sykehus

Pasienten har rett til å velge på hvilket sykehus eller distriktpspsykiatrisk senter, eller behandlingssted i en slik institusjon, behandlingen skal foretas. Det er en forutsetning at sykehuset eller det distriktpspsykiatriske senteret eies av et regionalt helseforetak eller har avtale med et regionalt helseforetak som gir pasienten en slik valgrett.

Pasienten kan ikke velge behandlingsnivå.

Departementet kan gi nærmere forskrifter om slike avtaler som er omtalt i første ledd.

Ny § 2–7 skal lyde:

Forvaltningslovens anvendelse

Forvaltningslovens regler gjelder ikke for vedtak som treffes etter dette kapitlet.

§ 7–2 nytt annet ledd skal lyde:

Pasient eller representant for pasienten som mener at bestemmelsen i § 2–1 femte ledd ikke er overholdt, kan klage til en klagenemnd som oppnevnes av departementet. Klagenemnda skal ha fem medlemmer. Lederen skal være jurist. Departementet oppnevner medlemmer og deres personlige varamedlemmer for to år om gangen. Det er adgang til å gjenoppnevne medlemmer og varamedlemmer.

Nåværende § 7–2 annet ledd blir nytt tredje ledd.

§ 7–6 nytt annet ledd skal lyde:

Forvaltningslovens regler om behandling av klage gjelder så langt de passer for klagenemndas behandling av klagesaker, med de særlige bestemmelsene som er gitt i dette kapitlet. Departementet kan gi nærmere forskrift om klagenemndas organisasjon og saksbehandling.

II

I lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. (spesialisthelsetjenesteloven) gjøres følgende endringer:

§ 2–4 nr. 3 skal lyde:

plikt for regionale helseforetak til å rapportere aktivitetstall for de virksomhetene de eier og de private helsetjenestene de har avtaler med.

§ 5–2 annet ledd nr. 2 oppheves.

§ 5–2 annet ledd skal lyde:

Det regionale helseforetaket i pasientens bostedsregion skal dekke utgifter til behandling og forpleining når det i henhold til internasjonal overenskomst foreligger rett til å reise til utlandet for å få nødvendig behandling. Dette gjelder også når andre norske myndigheter har forskuttert beløpet overfor utenlandsk tjenesteyter.

§ 5–2 nytt tredje ledd skal lyde:

Det regionale helseforetaket i pasientens bostedsregion skal dekke utgifter til behandling, forpleining, reise og opphold og reise og opphold for nødvendig ledsager når en pasient har rett til nødvendig helsehjelp etter pasientrettighetsloven § 2–1 fjerde eller femte ledd og annen norsk myndighet har forskuttert beløpet overfor norske eller utenlandske tjenesteytere.

Nåværende § 5–2 tredje og fjerde ledd blir fjerde og nytt femte ledd.

III

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endringer:

§ 5–22 annet ledd oppheves.

Nåværende tredje ledd blir annet ledd.

Syvende strekpunkt i innholdsfortegnelsen til kapittel 20 oppheves.

§ 20–7 oppheves.

IV

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.

12. des. Lov nr. 111 2003**Lov om endringer i lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. (gjennomføring av direktiv 2000/35/EF av 29. juni 2000 om kamp mot forseinkta betaling i handelshøve).**

Ot.prp. nr. 3, Innst.O. nr. 5 og Besl.O. nr. 14 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 20. og 27. november 2003. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Jf. EØS- avtalen vedlegg XII nr. 2 (direktiv 2000/35/EF) om bekjempelse av forsinket betaling ved handelstransaksjoner. Kunngjort 12. desember 2003.

I

I lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. gjøres følgende endringer:

§ 2 første ledd andre punktum skal lyde:

Renten løper fra forfallsdag når denne er fastsatt i forveien, og ellers fra 30 dager etter at fordringshaveren har sendt skyldneren skriftlig påkrav med oppfordring om å betale.

§ 3 første ledd første og andre punktum skal lyde:

Departementet fastsetter hvert halvår størrelsen av forsinkelsesrenten til en fast prosent årlig rente, som skal svare til den pengepolitiske styringsrenten slik denne er fastsatt av Norges Bank per 1. januar og 1. juli det aktuelle år tillagt minst sju prosentpoeng. For skyldnere som er skyldner i egenskap av forbruker, kan departementet fastsette en lavere forsinkelsesrente.

Ny § 4 a skal lyde:

§ 4 a. *Særlige regler om håndheving av urimelige standardavtaler i næringsforhold*

En organisasjon som representerer små eller mellomstore næringsvirksomheter, kan reise søksmål for å få prøvd om vilkår i standardavtaler om betalingstid eller følgene av forsinket betaling vil virke urimelig overfor kreditor, jf. avtaleloven § 36. Retten kan etter påstand fastsette at en dom i saken skal gjelde for alle og enhver som gjør bruk av standardavtalen.

II

Loven trer i kraft 1. januar 2004.

12. des. Lov nr. 112 2003**Lov om endring i lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr.**

Ot.prp. nr. 19, Innst.O. nr. 27 og Besl.O. nr. 22 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 2. og 9. desember 2003. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 12. desember 2003.

I

I lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr gjøres følgende endring:

§ 14 første ledd første punktum skal lyde:

For begjæring om tvangsfullbyrdelse betales 1,5 ganger rettsgebyret, selv om begjæringen senere blir trukket tilbake eller avvist.

II

Loven trer i kraft 1. januar 2004.

12. des. Lov nr. 113 2003**Lov om endringer i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner m.m. (kommunal revisjon).**

Ot.prp. nr. 70 (2002-2003), Innst.O. nr. 19 og Besl.O. nr. 19 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 28. november og 9. desember 2003. Fremmet av Kommunal- og regionaldepartementet. Kunngjort 12. desember 2003.

Endringer i følgende andre lover:

- 1 Lov av 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard.
- 2 Lov av 22. april 1927 nr. 3 om vergemål for umyndige.
- 3 Lov av 21. november 1952 nr. 2 om betaling og innkreving av skatt.
- 4 Lov av 28. juni 2002 nr. 57 om valg til Stortinget, fylkesting og kommunestyre (valgloven).

I

I lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) gjøres følgende endringer:

§ 20 nr. 2 skal lyde:

2. Kommunerådet og fylkesrådet skal påse at de saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet og at de vedtak som er truffet blir iverksatt. Kommunerådet og fylkesrådet skal sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner, og at den er gjenstand for betryggende kontroll.

§ 23 nr. 2 skal lyde:

2. Administrasjonssjefen skal påse at de saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet, og at vedtak blir iverksatt. Administrasjonssjefen skal sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner, og at den er gjenstand for betryggende kontroll.

§ 29 nr. 2 skal lyde:

2. Bestemmelsene gjelder også for kontrollutvalg, dersom ikke annet fremgår av § 77.

Nåværende nr. 2, 3 og 4 blir nr. 3, 4 og ny nr. 5.

Overskriften til kapittel 10 skal lyde:

Kapittel 10. Statlig tilsyn og kontroll.

§ 59 a blir § 60.

Nåværende § 60 oppheves.

Overskriften til kapittel 12 skal lyde:

Kapittel 12. Internt tilsyn og kontroll. Revisjon.

§ 76 skal lyde:

§ 76. Kommunestyrets og fylkestingets tilsynsansvar

Kommunestyret og fylkestinget har det øverste tilsyn med den kommunale og fylkeskommunale forvaltning, og kan forlange enhver sak lagt fram for seg til orientering eller avgjørelse. De kan omgjøre vedtak av andre folkevalgte organer eller administrasjonen i samme utstrekning som disse kunne omgjøre vedtaket selv. Kommunestyret og fylkestinget skal påse at de kommunale og fylkeskommunale regnskaper revideres på betryggende måte.

§ 77 skal lyde:

§ 77. Kontrollutvalget

1. Kommunestyret og fylkestinget velger selv et kontrollutvalg til å forestå det løpende tilsyn med den kommunale og fylkeskommunale forvaltning på sine vegne. Utvalget skal ha minst tre medlemmer. Kommunestyret og fylkestinget velger selv medlemmer og varamedlemmer til utvalget, og blant medlemmene leder og nestleder. Minst ett av utvalgets medlemmer skal velges blant kommunestyrets eller fylkestingets medlemmer. Utvalgets leder har møte- og talerett i kommunestyret og fylkestinget når utvalgets saker behandles.
2. Utelukket fra valg er ordfører, fylkesordfører, varaordfører, medlem og varamedlem av formannskap og fylkesutvalg, medlem og varamedlem av kommunal eller fylkeskommunal nemnd med beslutningsmyndighet, medlem av kommuneråd eller fylkesråd og ansatte i kommunen eller fylkeskommunen.
3. Kommunestyret og fylkestinget kan når som helst foreta nyvalg av utvalgets medlemmer.
4. Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte. Kontrollutvalget skal videre påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon).
5. Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m.
6. Kontrollutvalget skal rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret eller fylkestinget. Før en sak rapporteres til kommunestyret eller fylkestinget skal den ha vært forelagt administrasjonssjefen til uttalelse.
7. Kontrollutvalget kan hos kommunen eller fylkeskommunen, uten hinder av taushetsplikt, kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument og foreta de undersøkelser som det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene.
8. Kontrollutvalgets møter holdes for lukkede dører dersom ikke utvalget selv har bestemt noe annet. Dersom møtet holdes for åpne dører, skal dørene likevel lukkes dersom utvalget skal behandle opplysninger som er underlagt lovbestemt taushetsplikt. § 31 nr. 3 siste punktum gjelder tilsvarende.
9. Kommunens og fylkeskommunens revisor har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter.
10. Kommunestyret og fylkestinget skal sørge for sekretærbistand til kontrollutvalget.
11. Departementet kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om kontrollutvalgets oppgaver og saksbehandling mv.

Ny § 78 skal lyde:

§ 78. Revisjon

1. Revisjon av kommunal og fylkeskommunal virksomhet skal skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk.
2. Revisjonsarbeidet skal omfatte regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon.
3. Kommunestyret eller fylkestinget avgjør selv om kommunen eller fylkeskommunen skal ansette egne revisorer, delta i interkommunalt samarbeid om revisjon, eller inngå avtale med annen revisor. Vedtaket treffes på grunnlag av innstilling fra kontrollutvalget.
4. Kommunestyret eller fylkestinget velger selv revisor. Vedtaket treffes på grunnlag av innstilling fra kontrollutvalget.
5. Kommunens eller fylkeskommunens revisor skal rapportere resultatene av sin revisjon og kontroll til kontrollutvalget.
6. Revisor kan hos kommunen eller fylkeskommunen, uten hinder av taushetsplikt, kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument og foreta de undersøkelser som revisor finner nødvendige for å gjennomføre oppgavene.
7. Med mindre det følger av revisjonens oppgaver etter denne lov eller forskrift gitt i medhold av nr. 8, eller den opplysningene gjelder har samtykket til at taushetsplikten ikke skal gjelde, har revisor plikt til å bevare taushet om det de får kjennskap til i sitt oppdrag for kommunen eller fylkeskommunen.
8. Departementet kan gi forskrifter om revisjon.

Ny § 79 skal lyde:

§ 79. Revisors uavhengighet

Den som foretar revisjon for en kommune eller fylkeskommune kan ikke ivareta revisjons- og kontrolloppdrag for kommunen eller fylkeskommunen dersom revisor eller dennes nærstående har en slik tilknytning til revidert eller kontrollert virksomhet, dens ansatte eller tillitsmenn, at dette kan svekke revisors uavhengighet og objektivitet. Det samme gjelder dersom det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet ved gjennomføring av oppgavene. Ansettelse som revisor i kommunen eller fylkeskommunen, eller i en interkommunal samarbeidsordning, medfører ikke i seg selv at revisoren mangler nødvendig uavhengighet og objektivitet.

Som nærstående regnes

- a) ektefelle og en person som vedkommende bor sammen med i ekteskapsliknende forhold
- b) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken, og deres ektefeller eller personer som de bor sammen med i ekteskapsliknende forhold og
- c) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken til en person som nevnt under bokstav a.

Departementet kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om revisors uavhengighet.

Ny § 80 skal lyde:

§ 80. Selskapskontroll

I interkommunale selskaper etter lov 29. januar 1999 nr. 6 og i aksjeselskaper der en kommune eller fylkeskommune alene eller sammen med andre kommuner eller fylkeskommuner eier alle aksjer, og i heleide datterselskaper til slike selskaper, har kommunens eller fylkeskommunens kontrollutvalg og revisor rett til å kreve de opplysninger som finnes påkrevd for deres kontroll, så vel fra selskapets daglige leder som fra styret og den valgte revisor for selskapet. I den utstrekning det finnes nødvendig, kan kontrollutvalget og kommunens revisor selv foreta undersøkelser i selskapet.

Kommunestyret eller fylkestinget kan fastsette regler om kontrollutvalgets og revisors kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskapet og herunder fastsette hvilke dokumenter mv. som skal sendes kommunens eller fylkeskommunens kontrollutvalg og revisor.

Kontrollutvalget og kommunens eller fylkeskommunens revisor skal varsles og har rett til å være tilstede på selskapets generalforsamling, samt møter i representantskap og tilsvarende organ.

Ny § 81 skal lyde:

§ 81. Overgangsregler

Interkommunale revisjonseenheter (distriktsrevisjoner) skal innen 1. januar 2005 være organisert som interkommunalt selskap etter lov om interkommunale selskaper 29. januar 1999 nr. 6, eller annen selskapsform.

Nåværende kapittel 12 blir nytt kapittel 13. I nytt kapittel 13 blir nåværende §§ 76 og 77 nye §§ 82 og 83.

II

I lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard gjøres følgende endringer:

§ 43 skal lyde:

Kommuneloven §§ 59 om lovlighetskontroll, opplysningsplikt m.v. og 60 om statlig kontroll og godkjenning av økonomiske forpliktelser får tilsvarende anvendelse for Longyearbyen lokalstyre.

§ 44 annet ledd annet punktum skal lyde:

Lokalstyret avgjør selv om revisjonen skal utføres av egne ansatte revisorer, gjennom samarbeid med kommuner om revisjon, eller ved å inngå avtale med annen revisor.

III

I lov 22. april 1927 nr. 3 om vergemål for umyndige skal § 85 første ledd første punktum lyde:

Revisjon av overformynderiets regnskaper utføres av den kommunale revisjon eller av annen revisor som foretar revisjon for kommunen.

IV

I lov 21. november 1952 nr. 2 om betaling og innkreving av skatt oppheves § 56 nr. 1 tredje punktum.

V

I lov 28. juni 2002 nr. 57 om valg til fylkesting og kommunestyre gjøres følgende endringer:

§ 3–3 (3) bokstav b, siste strekpunkt oppheves.

§ 3–3 (3) ny bokstav c skal lyde:

c) den som foretar revisjon for en kommune eller fylkeskommune.

VI

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

12. des. Lov nr. 114 2003

Lov om endringer i kommuneloven m.m. (interkommunalt samarbeid).

Ot.prp. nr. 105 (2002-2003), Innst.O. nr. 10 og Besl.O. nr. 20 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 28. november og 9. desember 2003. Fremmet av Kommunal- og regionaldepartementet. Kunngjort 12. desember 2003.

Endringer i følgende annen lov:

Lov av 29. januar 1999 nr. 6 om interkommunale selskaper.

I

I lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) blir § 27 nr. 4 opphevet.

II

I lov 29. januar 1999 nr. 6 om interkommunale selskaper gjøres følgende endringer:

§ 40 andre ledd oppheves.

§ 40 nåværende tredje ledd blir andre ledd.

§ 40 nåværende fjerde ledd blir tredje ledd og skal lyde:

Ved omorganisering innen fristen i første ledd av interkommunalt selskap som før lovens ikrafttreden er stiftet med eget styre etter kommuneloven § 27 og som er eget rettssubjekt, og ved omorganisering etter bestemmelsene i denne paragraf av interkommunalt selskap som er organisert etter selskapsloven, overføres selskapets eiendeler, rettigheter, herunder offentlige tillatelser mv, og forpliktelser til det interkommunale selskapet. Fordringshavere og øvrige rettighetshavere kan ikke motsette seg overføringen eller gjøre gjeldende at den utgjør en bortfallsgrunn for rettsforholdet. Omregistrering i grunnbok og andre offentlige registre i forbindelse med omorganiseringen skjer ved navneendring.

§ 40 femte ledd oppheves.

III

Loven trer i kraft straks.

12. des. Lov nr. 115 2003

Lov om statleg varekrigsforsikring.

Ot.prp. nr. 102 (2002-2003), Innst.O. nr. 1 og Besl.O. nr. 7 (2003-2004). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 13. og 20. november 2003. Fremja av Nærings- og handelsdepartementet. Kunngjort 12. desember 2003.

Følgende lov oppheves:

Lov av 3. desember 1948 nr. 8 om Statens varekrigsforsikring.

Endring i følgende lov:

Lov av 17. juli 1953 nr. 2 om erstatning for krigsskade på eigedom og interesser.

§ 1. *Iverksetjing og avslutting av tilbod om statleg varekrigsforsikring*

Kongen kan fastsetje at staten skal tilby varetransportforsikring mot krig, krigsfare eller ekstraordinære kriseforhold i Noreg eller utlandet («varekrigsforsikring») for så vidt det får følgjer for norske interesser og slike omstende kan hindre forsyning og varetransport dersom det private forsikringstilbodet opphøyrer, kan kome til å opphøyre eller ikkje dekkjer ein slik situasjon.

Kongen kan avslutte tilbodet om statleg varekrigsforsikring dersom dei vilkår som er fastlagde i første ledd ikkje lenger er til stades.

§ 2. *Verkeområde*

Staten kan tilby varetransportforsikring ved krig, krigsfare eller ekstraordinære kriseforhold av:

1. varer som blir sende til, frå eller innafor norsk område, og når det er norske interesser som blir dekte, også av varer som blir sende mellom stader i utlandet.
2. norske reiarar og tidsbefraktarar si frakt på reisebasis, befraktingskommisjon og havaripengar i risiko for norske forsikringstakarar.

Kongen eller den han gir mynde kan fastsetje at også andre interesser kan bli dekte.

§ 3. *Organisering*

Ved iverksetjing av statleg varekrigsforsikring som fastlagt i § 1 kan Kongen bestemme at det blir oppretta eit styre med leiar og så mange medlemmer som departementet fastset. Styret skal ha ansvaret for den daglege leiinga og drifta av varekrigsforsikringsordninga. Det skal òg vere eit eige sekretariat.

§ 4. *Forskrifter*

Kongen kan gi nærare forskrifter om gjennomføring av denne lova.

§ 5. *Oppheving av og endringar i andre lover*

Lov av 3. desember 1948 nr. 8 om Statens varekrigsforsikring vert oppheva.

Forsikringsavtaler som er inngått etter lov av 3. desember 1948 nr. 8 om Statens varekrigsforsikring gjeld inntil dei blir terminerte og plikter etter forsikringsavtalene er gjort opp.

I lov av 17. juli 1953 nr. 2 om erstatning for krigsskade på eigedom og interesser vert § 36 andre ledd nr. 4 oppheva.

§ 6. *Iverksetjing*

Lova tek til å gjelde frå den tid Kongen fastset.

10. nov. Nr. 1374 2003

Forskrift om endring i forskrift om rekvirering og utlevering av legemidler fra apotek.

Fastsatt av Statens legemiddelverk 10. november 2003 med hjemmel i forskrift av 27. april 1998 nr. 455 om rekvirering og utlevering av legemidler fra apotek § 8–7 første ledd annet punktum. Kunngjort 28. november 2003.

I

I forskrift av 27. april 1998 nr. 455 om rekvirering og utlevering av legemidler fra apotek er det foretatt endringer i vedlegg II, generikallisten. Endringene gjengis ikke her, men en oppdatert liste finnes på Legemiddelverkets hjemmeside <http://www.legemiddelverket.no/nyheter/bytteliste/bytteliste.htm>.

II

Endringene trer i kraft 1. desember 2003.

13. nov. Nr. 1375 2003

Forskrift om endring i forskrift om barnehagelån fra Den Norske Stats Husbank.

Fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 13. november 2003 med hjemmel i lov av 1. mars 1946 nr. 3 om Den Norske Stats Husbank § 1 og § 21. Kunngjort 28. november 2003.

I

I forskrift av 20. desember 1995 nr. 1135 om barnehagelån fra Den Norske Stats Husbank gjøres følgende endring:

§ 3 annet ledd skal lyde:

Med barnehage forstås tilbud som er godkjent etter barnehagelovens bestemmelser. Likestilt med barnehager etter denne forskriften er lokaler til skolefritidsordning.

II

Endringen trer i kraft straks.

19. nov. Nr. 1376 2003

Forskrift om endring i forskrift om maksimumsgrenser for restmengder av veterinærpreparater i næringsmidler av animalsk opprinnelse.

Fastsatt av Statens næringsmiddeltilsyn 19. november 2003 med hjemmel i lov av 19. mai 1933 nr. 3 om tilsyn med næringsmidler m.v. § 1 og § 4, lov av 10. januar 1997 nr. 9 om kjøttproduksjon § 1 og § 20 og lov av 28. mai 1959 nr. 12 om kvalitetskontroll med fisk og fiskevarer o.a. § 2 og § 5, overføringsvedtak av 29. april 1988 nr. 312, samt delegeringsvedtak av 26. mars 1990 nr. 1227, delegeringsvedtak av 5. september 1997 nr. 1548 og delegeringsvedtak av 12. september 1997 nr. 1549. Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. XIII nr. 14 (forordning (EF) nr. 61/2003, forordning (EF) nr. 544/2003, forordning (EF) nr. 665/2003 og forordning (EF) nr. 739/2003). Kunngjort 28. november 2003.

I

I forskrift av 10. oktober 1996 nr. 997 om maksimumsgrenser for restmengder av veterinærpreparater i næringsmidler av animalsk opprinnelse gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen vedlegg II kap. XIII nr. 14 (forordning (EØF) nr. 2377/90) tilføyes følgende endringsforordninger:

- forordning (EF) nr. 61/2003
- forordning (EF) nr. 544/2003
- forordning (EF) nr. 665/2003
- forordning (EF) nr. 739/2003.

§ 2 skal lyde:

EØS-avtalens vedlegg II kap. XIII nr. 14, forordning (EØF) nr. 2377/90 om fremgangsmåten i Fellesskapet for fastsettelse av maksimumsgrenser for restmengder av veterinærpreparater i næringsmidler av animalsk opprinnelse, med følgende endringsforordninger, gjelder som forskrift med de EØS-tilpasninger som fremgår av vedlegg II, protokoll 1 til EØS-avtalen og EØS-avtalen for øvrig:

- Forordning (EØF) nr. 762/92
- Forordning (EØF) nr. 675/92
- Forordning (EØF) nr. 3093/92
- Forordning (EØF) nr. 895/93
- Forordning (EØF) nr. 2901/93
- Forordning (EØF) nr. 3425/93
- Forordning (EØF) nr. 3426/93
- Forordning (EF) nr. 955/94
- Forordning (EF) nr. 1430/94
- Forordning (EF) nr. 2701/94
- Forordning (EF) nr. 2703/94
- Forordning (EF) nr. 3059/94
- Forordning (EF) nr. 1102/95
- Forordning (EF) nr. 1441/95
- Forordning (EF) nr. 1442/95
- Forordning (EF) nr. 1798/95
- Forordning (EF) nr. 2796/95
- Forordning (EF) nr. 2804/95
- Forordning (EF) nr. 281/96
- Forordning (EF) nr. 282/96
- Forordning (EF) nr. 1140/96
- Forordning (EF) nr. 1147/96
- Forordning (EF) nr. 1311/96
- Forordning (EF) nr. 1312/96
- Forordning (EF) nr. 1433/96
- Forordning (EF) nr. 1742/96
- Forordning (EF) nr. 1798/96
- Forordning (EF) nr. 2010/96
- Forordning (EF) nr. 2017/96
- Forordning (EF) nr. 2034/96

Forordning (EF) nr. 17/97
Forordning (EF) nr. 211/97
Forordning (EF) nr. 270/97
Forordning (EF) nr. 434/97
Forordning (EF) nr. 716/97
Forordning (EF) nr. 748/97
Forordning (EF) nr. 749/97
Forordning (EF) nr. 1836/97
Forordning (EF) nr. 1837/97
Forordning (EF) nr. 1838/97
Forordning (EF) nr. 1850/97
Forordning (EF) nr. 121/98
Forordning (EF) nr. 426/98
Forordning (EF) nr. 613/98
Forordning (EF) nr. 1000/98
Forordning (EF) nr. 1076/98
Forordning (EF) nr. 1191/98
Forordning (EF) nr. 1568/98
Forordning (EF) nr. 1569/98
Forordning (EF) nr. 1570/98
Forordning (EF) nr. 1916/98
Forordning (EF) nr. 1917/98
Forordning (EF) nr. 1958/98
Forordning (EF) nr. 2560/98
Forordning (EF) nr. 2686/98
Forordning (EF) nr. 2692/98
Forordning (EF) nr. 2728/98
Forordning (EF) nr. 508/1999
Forordning (EF) nr. 804/1999
Forordning (EF) nr. 593/1999
Forordning (EF) nr. 954/1999
Forordning (EF) nr. 997/1999
Forordning (EF) nr. 998/1999
Forordning (EF) nr. 1308/1999
Forordning (EF) nr. 1942/1999
Forordning (EF) nr. 1943/1999
Forordning (EF) nr. 1931/1999
Forordning (EF) nr. 2385/1999
Forordning (EF) nr. 2393/1999
Forordning (EF) nr. 2593/1999
Forordning (EF) nr. 2728/1999
Forordning (EF) nr. 2757/1999
Forordning (EF) nr. 2758/1999
Forordning (EF) nr. 1286/2000
Forordning (EF) nr. 1295/2000
Forordning (EF) nr. 1960/2000
Forordning (EF) nr. 2391/2000
Forordning (EF) nr. 2338/2000
Forordning (EF) nr. 2535/2000
Forordning (EF) nr. 2908/2000
Forordning (EF) nr. 807/2001
Forordning (EF) nr. 749/2001
Forordning (EF) nr. 750/2001
Forordning (EF) nr. 1274/2001
Forordning (EF) nr. 1322/2001
Forordning (EF) nr. 1478/2001
Forordning (EF) nr. 1553/2001
Forordning (EF) nr. 1680/2001
Forordning (EF) nr. 2584/2001
Forordning (EF) nr. 1815/2001
Forordning (EF) nr. 1879/2001
Forordning (EF) nr. 2162/2001

Forordning (EF) nr. 77/2002
Forordning (EF) nr. 1181/2002
Forordning (EF) nr. 868/2002
Forordning (EF) nr. 869/2002
Forordning (EF) nr. 1530/2002
Forordning (EF) nr. 1752/2002
Forordning (EF) nr. 1937/2002
Forordning (EF) nr. 61/2003
Forordning (EF) nr. 544/2003
Forordning (EF) nr. 665/2003
Forordning (EF) nr. 739/2003.

II

Endringene trer i kraft straks.

Vedlegg

For å se engelsk oversettelse¹ av forordning (EF) nr. 61/2003, forordning (EF) nr. 544/2003, forordning (EF) nr. 665/2003 og forordning (EF) nr. 739/2003, trykk her:

Forordning (EF) nr. 61/2003:

<http://www.lovdatab.no/ltavd1/lt2003/icons/pdf/303r0061.pdf>

Forordning (EF) nr. 544/2003:

<http://www.lovdatab.no/ltavd1/lt2003/icons/pdf/303r0544.pdf>

Forordning (EF) nr. 665/2003:

<http://www.lovdatab.no/ltavd1/lt2003/icons/pdf/303r0665.pdf>

Forordning (EF) nr. 739/2003:

<http://www.lovdatab.no/ltavd1/lt2003/icons/pdf/303r0739.pdf>

¹ Forordningene er hentet fra Official Journal of the European Union.

20. nov. Nr. 1377 2003

Forskrift om tilskudd til audiovisuelle produksjoner.

Fastsatt av Kultur- og kirkedepartementet 20. november 2003 med hjemmel i Stortingets årlige budsjettvedtak. Kunngjort 28. november 2003.

Kapittel 1. Generelle bestemmelser

§ 1-1. Formål

Tilskuddsordningene har som formål å fremme audiovisuelle produksjoner som kulturuttrykk og skal bidra til å oppfylle målene på det audiovisuelle området:

Hovedmål: Sikre et godt og mangfoldig norsk audiovisuelt tilbud.

Resultatmål:

- oppnå bred publikumsoppslutning om norske audiovisuelle produksjoner
- ivareta idé-, talent- og kompetanseutvikling
- sikre barn og unge tilgang til audiovisuelle produksjoner
- sikre et profesjonelt og sterkt produksjonsmiljø og kostnadseffektive produksjoner.

§ 1-2. Forvaltning

Norsk filmfond forvalter tilskuddsordningene etter denne forskriften.

§ 1-3. Definisjoner

Med *langfilm* forstås en film som har visningstid på minimum 72 minutter og som er produsert med henblikk på normal kinopremiere og -visning. Norsk filmfond kan i særlige tilfeller gi unntak fra bestemmelsen om filmens lengde for dokumentarer og filmer for barn.

Med *kortfilm* forstås en film som har visningstid på under 72 minutter og som er produsert med henblikk på visning på kino, i fjernsyn eller gjennom andre medier.

Med *fjernsynsserier* forstås produksjon av episoder ment for visning i fjernsyn, enten disse er avsluttede episoder satt i serie, eller ett handlingsforløp inndelt i episoder.

Med *interaktive produksjoner* forstås dataspill og andre interaktive produksjoner for digital distribusjon som forteller historier med levende bilder.

Med *norsk film* forstås en film som produseres av et norsk uavhengig audiovisuelt produksjonsselskap og som er innspilt på norsk eller samisk. I særlige tilfeller kan Norsk filmfond godkjenne at filmen spilles inn på annet språk enn norsk eller samisk, såfremt den har norsk hovedprodusent (dvs. det produksjonsselskap som har størst andel, og mer enn 33,33% av netto produksjonskostnader) og inneholder en særlig kunstnerisk eller teknisk innsats som medvirker til å fremme filmkunst og filmkultur i Norge (minimum 14 poeng etter tabellen nedenfor). Norsk versjonering er ikke alene tilstrekkelig til at en film betegnes som norsk i forhold til denne ordningen.

<i>Kategori</i>	<i>Poeng</i>
Regissør	3
Manusforfatter	3
Komponist	1
Hovedrolle 1	2
Hovedrolle 2	2
Hovedrolle 3	2
Scenograf	1
Fotograf	1
Klipp	1
Lyd	1
Location	1
Laboratorium	1
<i>Total</i>	<i>19</i>

Med *samproduksjon med utlandet* forstås en produksjon der et norsk audiovisuelt produksjonsselskap står ansvarlig for en kunstnerisk, teknisk og finansiell andel av produksjonen og som ikke faller inn under definisjonen av norsk film.

Med *netto produksjonskostnader* forstås totalbudsjett ekskl. kopier/lansering.

Med *brutto produksjonskostnader* forstås totalbudsjett inkl. kopier/lansering.

Med *norsk uavhengig audiovisuelt produksjonsselskap* forstås et produksjonsselskap:

1. Som har audiovisuell produksjon som sitt hovedformål, og
2. Som er et selskap registrert i Foretaksregisteret som produksjonsselskap eller er et utenlandsk selskap som innehar filial registrert i Foretaksregisteret, såfremt lederen av filialen har norsk statsborgerskap eller har fast bopel i Norge og
3. Som er et selskap som ikke i vesentlig grad er knyttet til et privat eller offentlig kringkastingsselskap/sendeselskap verken kommersielt eller finansielt. Vesentlig tilknytning har et selskap der mer enn 25% av aksjene i selskapet eies av ett enkelt kringkastingsselskap/sendeselskap (50% når flere kringkastingsselskap/sendeselskap er eiere).

Uavhengige produksjonsselskap som oppfyller vilkårene i niende ledd nr. 1 og 3 og som har sitt sete i andre land som er part i EØS-avtalen sidestilles med norske produksjonsselskaper etter denne forskriften.

§ 1-4. *Vilkår for tilskudd*

Tilskudd etter denne forskriften kan gis til norsk uavhengig audiovisuelt produksjonsselskap i henhold til § 1-3 niende og tiende ledd. Unntak fra kravet om uavhengig audiovisuelt selskap kan gis ved støtte til interaktive produksjoner.

§ 1-5. *Tilskuddsformer*

Tilskudd etter denne forskriften kunngjøres årlig innen utgangen av februar.

Det kan gis følgende tilskudd:

1. Produksjonstilskudd til langfilm, herunder tilskudd til prosjektutvikling (jf. kap. 2)
2. Tilskudd til norsk andel av en internasjonal samproduksjon (jf. kap. 3)
3. Produksjonstilskudd etter markedsvurdering (jf. kap. 4)
4. Produksjonstilskudd til kortfilm, herunder tilskudd til prosjektutvikling (jf. kap. 5)
5. Produksjonstilskudd til fjernsynsserier, herunder tilskudd til prosjektutvikling (jf. kap. 6)
6. Tilskudd til prosjektutvikling av interaktive produksjoner (jf. kap. 7)
7. Billettstøtte (jf. kap. 8).

I tillegg kan Norsk filmfond yte tilskudd til kopifremstilling, markedsføring og kinodistribusjon i Norge og utlandet og tilskudd til særskilte markedstiltak og/eller festivalpresentasjoner i utlandet.

Samlet statlig støtte for en enkelt audiovisuell produksjon (inkludert billettstøtte) skal ikke overstige 30 mill. 2002-kroner. Beløpet justeres med virkning fra 1. januar hvert år etter Statistisk sentralbyrås konsumprisindeks (KPI), første gang 1. januar 2003.

§ 1–6. Tilbakebetaling av tilskudd

Tilskudd etter kapittel 2, 3, 4 og 6 skal tilbaketales når produksjonen oppbeholder nettoinntekter i samsvar med bestemmelsene i fjerde ledd.

Tilbakebetaling av tilskudd skjer til Norsk filmfond i henhold til godkjent tilbakebetalingsnøkkel.

Som grunnlag for tilbakebetaling regnes alle inntekter fra filmen i Norge og i utlandet, herunder inntekter fra kinodistribusjon, billettstøtte, utleie og salg av videogram, salg av rettigheter til fjernsynsvisning og inntekter fra distribusjonsavtaler i andre medier.

Tilbakebetaling skal beregnes av filmens netto inntekter. Produksjonsselskapet plikter å betale tilbake et beløp som tilsvarer 30 pst. av nettoinntektene multiplisert med offentlig støttes prosentandel av filmens brutto produksjonskostnader. Som nettoinntekter regnes de inntektene som overstiger godkjent egenkapital med et tillegg beregnet til 30% til dekning av produksjonsselskapets omkostninger knyttet til lansering og markedsføring, salg, kopiering mv. Offentlig støttet prosentandel av filmens brutto produksjonskostnader skal gå fram av tilbakebetalingsnøkkel.

Norsk filmfond kan fastsette særskilte tilbakebetalingsbetingelser ved tilskudd til lansering.

Krav om tilbakebetaling opphører når offentlig støtte er betalt tilbake og senest fem år etter filmens premiere.

§ 1–7. Saksbehandling

Forvaltningsloven kommer til anvendelse for Norsk filmfonds saksbehandling. Vedtak om tildeling av tilskudd etter disse retningslinjene kan påklages etter forvaltningsloven kap. VI.

Tilskuddets størrelse, godkjent kalkyle, utbetalingsrater, forutsetninger for utbetaling og øvrige betingelser meddeles produksjonsselskapet i et tilsagnsbrev. Etter at produksjonsselskapet har mottatt tilsagnsbrevet, skal Norsk filmfond sammen med produksjonsselskapet gjennomgå de bestemmelser i denne forskriften som får virkning for tilskuddet, rutiner for rapportering, regnskap og revisjon og presisere de plikter som etter forskriften påligger produksjonsselskapet.

§ 1–8. Oppfølging og kontroll

Norsk filmfond har ansvar for oppfølging og kontroll av prosjektet.

I henhold til § 17 i Stortingets bevilgningsreglement kan Norsk filmfond, Kultur- og kirkedepartementet og/eller Riksrevisjonen iverksette kontroll med at statstilskuddet blir anvendt etter forutsetningene.

Norsk filmfond kan kreve å få forelagt vedkommende produksjonsselskaps revisjonsrapport og/eller årsberetning i forbindelse med søknadsbehandling, oppfølging og kontroll.

Etter at revisorbekreftet sluttregnskap er innlevert, kan Norsk filmfond foreta stikkprøvekontroll av regnskapsbilag for prosjektet. Dersom Norsk filmfond finner at revisor ikke har fulgt reglene for god revisorskikk, kan fondet, som betingelse for tildeling av senere støtte, nekte produksjonsselskapet å benytte vedkommende revisor.

Den valgte revisor skal uten hensyn til gjeldende bestemmelser om taushetsplikt meddele Kultur- og kirkedepartementet, Riksrevisjonen og Norsk filmfond de opplysninger de til enhver tid måtte ønske.

Produksjonsselskapet plikter å oppbevare regnskapet i ti år, jf. regnskapsloven § 11, og skal i denne perioden fremlegge regnskapet på anmodning fra Norsk filmfond, Kultur- og kirkedepartementet eller Riksrevisjonen.

Norsk filmfond skal fastsette instruks for føring av filmregnskap.

Kapittel 2. Særskilte regler for tilskudd til langfilm**§ 2–1. Generelle vilkår**

Det kan gis tilskudd til norsk uavhengig audiovisuelt produksjonsselskap til produksjon av norsk langfilm, jf. § 1–3.

Prosjektene skal vurderes ut fra kunstneriske, produksjonsmessige, økonomiske, tekniske og markedsmessige kriterier. Tilskuddets størrelse fastsettes ut fra en samlet vurdering av disse kriteriene.

Det skal være et rimelig forhold mellom produksjonsselskapets egenfinansiering, Norsk filmfonds tilskudd og annen finansiering. Produksjonsselskapets egenfinansiering skal minimum utgjøre 25% av filmens godkjente kalkyle. Norsk filmfond kan i særskilte tilfeller fastsette en lavere andel egenfinansiering for dokumentarfilmer og filmer for barn og ungdom.

§ 2–2. Krav til søknad om tilskudd til prosjektutvikling

Søknad fremmes av produksjonsselskap og skal følges av:

1. Treatment/manuskript
2. Kalkyle for prosjektutviklingen
3. Definert problemstilling og målbeskrivelse
4. Fremdriftsplan
5. Navn på relevante stabsfunksjoner
6. Spesifikasjon av egenfinansiering. Som egenfinansiering kan godtas:
  - a) likvide midler
  - b) arbeidskreditter basert på gjeldende markedspriser
  - c) produksjonsselskapets kreditter på egenytelser basert på gjeldende markedspris

- d) andre kreditter, fra distribusjonsselskap, samprodusenter, laboratorier o.l. basert på gjeldende markedspris.

§ 2–3. *Krav til søknad om produksjonstilskudd til langfilm*

Søknad fremmes av produksjonsselskap og skal følges av:

1. Ferdig utarbeidet manuskript
2. Kalkyle utarbeidet på godkjent skjema, med markedspriser lagt til grunn for beregningen
3. Produksjonsplan, format og antatt premieredato
4. Markedsstrategi
5. Intensjonsavtale med kinodistributør
6. Stab- og skuespillerliste så fullstendig som mulig
7. Finansieringsplan med spesifisering av samproduksjonsbidrag, offentlige tilskudd/lån og produksjonsselskapets egenfinansiering
8. Spesifisering av egenfinansiering. Som egenfinansiering kan godtas:
  - a) likvide midler
  - b) arbeidskreditter basert på gjeldende markedspriser
  - c) produksjonsselskapets kreditter på egenytelser basert på gjeldende markedspris
  - d) andre kreditter, fra distribusjonsselskap, samprodusenter, laboratorier o.l. basert på gjeldende markedspris
  - e) forhåndssalg
  - f) kontantinnsats og kreditter fra utenlandske samprodusenter såfremt denne innsats ikke er godkjent som nasjonal i henhold til nasjonale og internasjonale støtteordninger.
9. Likviditetsplan
10. Navn på registrert eller statsautorisert revisor og regnskapsfører.

Egenfinansiering skal være risikovillig kapital og avtaler om betalingsutsettelse godkjennes således ikke som kreditt etter første ledd nr. 8.

Søkeren plikter å opplyse om eventuelle andre, herunder søknad om, offentlige tilskudd til prosjektet som ikke fremgår av finansieringsplanen, jf. første ledd nr. 7 ovenfor.

Norsk filmfond kan i særlige tilfeller gjøre unntak fra reglene i første ledd.

§ 2–4. *Krav til produksjonsselskapet*

Etter at tilsagn om produksjonstilskudd foreligger, kan ikke produksjonsselskapet foreta vesentlige endringer i manuskript og/eller kunstneriske, produksjonsmessige, økonomiske, tekniske, markedsmessige eller rettighetsmessige forutsetninger uten at dette skriftlig forelegges for og godkjennes av Norsk filmfond. Søknaden må følges av ny kalkyle og finansieringsplan.

Produksjonsselskapet plikter å orientere Norsk filmfond skriftlig om prosjektets fremdrift ved hver rateutbetaling. Videre plikter produksjonsselskapet på anmodning å fremlegge følgende dokumentasjon:

1. Dagsrapporter
2. Grovredigerte versjoner av filmen
3. Løpende spesifiserte regnskapsrapporter ført på underposter, sammenholdt med godkjent kalkyle
4. Fremdriftsplan.

Produksjonsselskapet har ansvar for formuesforvaltning og regnskapsføring. Produksjonsselskapet plikter å gjøre regnskapsfører og revisor kjent med disse retningslinjene og instruks for føring av filmregnskap. Produksjonsselskapet plikter videre å oppbevare regnskapet i ti år, jf. regnskapsloven § 11, og skal i denne perioden fremlegge regnskapet på anmodning fra Norsk filmfond, Kultur- og kirkedepartementet eller Riksrevisjonen.

§ 2–5. *Krav til regnskap*

Det skal føres prosjektregnskap for filmproduksjonen. Prosjektregnskapet skal inneholde kostnader og inntekter (finansiering) og føres i henhold til instruks for føring av filmregnskap. Det skal etableres egen bankkonto for filmproduksjonen. Når produksjonsselskapet vurderer om produksjonen skal kjøpe eller leie utstyr, skal det alternativet som er billigst for produksjonen velges. Eventuelle egne ytelser og leie av eget utstyr skal ikke overstige markedspris.

§ 2–6. *Visningsrettigheter*

Norsk filminstitutt har rett til ikke-kommersiell fremvisning av filmen på festivaler og kulturelle arrangementer i utlandet. Slike fremvisninger må ikke komme i konflikt med filmens kommersielle interesser og utnyttelsesmuligheter og skal klareres med produksjonsselskapet på forhånd.

Kapittel 3. Særskilte regler for tilskudd til samproduksjoner med utlandet (norsk minoritetsandel)

§ 3–1. *Generelle vilkår*

Det kan gis tilskudd til norsk andel av en internasjonal samproduksjon innspilt på andre språk enn norsk og samisk. Følgende særskilte krav må være oppfylt:

1. Et norsk produksjonsselskap må stå ansvarlig for den norske andelen av produksjonen.

2. Det norske produksjonsselskapet skal være ansvarlig for en kunstnerisk, teknisk og en finansiell andel i samproduksjonen.
3. Det skal være et rimelig forhold mellom de(t) norske og de(t) utenlandske produksjonsselskaperes medvirkning og kapitalinnsats i produksjonen og den norske og utenlandske kunstneriske og tekniske arbeidsinnsats.

Prosjektene vurderes ut fra kunstneriske, produksjonsmessige, økonomiske, tekniske og markedsmessige kriterier. Tilskuddets størrelse fastsettes ut fra en samlet vurdering av disse kriteriene.

§ 3–2. *Krav til søknaden*

Søknad fremmes skriftlig av produksjonsselskap og skal følges av:

1. Ferdig utarbeidet manuskript
2. Kalkyle utarbeidet på godkjent skjema, med markedspriser lagt til grunn for beregningen
3. Kalkyle for den norske andelen av prosjektet
4. Produksjonsplan, format og antatt premieredato
5. Markedsstrategi
6. Intensjonsavtale med kinodistributør/fjernsynsselskap for visning i Norge
7. Stab- og skuespillerliste så fullstendig som mulig
8. Finansieringsplan med spesifisering av samproduksjonsbidrag, offentlige tilskudd/lån og produksjonsselskapets egenfinansiering
9. Spesifisering av egenfinansiering. Som egenfinansiering kan godtas:
  - a) likvide midler
  - b) arbeidskreditter basert på gjeldende markedspriser
  - c) produksjonsselskapets kreditter på egenytelser basert på gjeldende markedspris
  - d) andre kreditter, fra distribusjonsselskap, samprodusenter, laboratorier o.l. basert på gjeldende markedspris
  - e) forhåndssalg
  - f) kontantinnsats og kreditter fra utenlandske samprodusenter såfremt denne innsats ikke er godkjent som nasjonal i henhold til nasjonale og internasjonale støtteordninger.
10. Likviditetsplan
11. Navn på registrert eller statsautorisert revisor og regnskapsfører.

Egenfinansiering skal være risikovillig kapital og avtaler om betalingsutsettelse godkjennes således ikke som kreditt etter første ledd nr. 9.

Søkeren plikter å opplyse om eventuelle andre, herunder søknad om, offentlige tilskudd til prosjektet som ikke fremgår av finansieringsplanen, jf. første ledd nr. 8.

Norsk filmfond kan i særlige tilfeller gjøre unntak fra reglene i første ledd.

§ 3–3. *Krav til produksjonsselskapet*

Produksjonsselskapet plikter skriftlig å orientere Norsk filmfond om prosjektets fremdrift, herunder eventuelle endringer i prosjektet.

§ 3–4. *Krav til regnskap mv.*

For hver enkelt samproduksjon skal Norsk filmfond fatte vedtak om avlevering av regnskap, arkiv- og reklamemateriell.

Norsk filmfond kan angi særlige krav til regnskap i tilsagnsbrevet til produksjonsselskapet. Dersom likevel intet særskilt går fram av tilsagnsbrevet, gjelder bestemmelsene under § 2–5.

§ 3–5. *Utbetaling av tilskudd*

Det utarbeides særskilt avtale om rateutbetalinger, oppfølging og kontroll med tilskuddet. Dersom likevel intet er særskilt angitt i tilsagnsbrevet, gjelder bestemmelsene som for tilskudd til langfilm, jf. kapittel 9.

Kapittel 4. Særskilte regler for tilskudd etter markedsvurdering

§ 4–1. *Generelle vilkår*

Det kan gis tilskudd til norsk uavhengig audiovisuelt produksjonsselskap til produksjon av norsk langfilm, jf. § 1–3. Det forventede besøkstallet skal være minimum 100.000 besøkende.

Norsk filmfond fastsetter årlig hvor stor andel av tilskuddsmidlene som skal øremerkes tilskudd etter markedsvurdering. Tildeling av tilskudd forutsetter at Norsk filmfond har tilgjengelige midler til formålet. Norsk filmfond kan fastsette søknadsfrister for ordningen.

Norsk filmfond skal godkjenne filmens budsjett og anslag over besøkstall før tilskudd vurderes. Alle finansieringsavtaler og samproduksjonsavtaler for filmen, herunder produksjonsselskapets egen investering i filmen, skal godkjennes av Norsk filmfond. Det skal fremgå av samproduksjonsavtalene hvordan filmens finansiering er fordelt mellom samprodusentene, samt hvilke rettigheter som tilkommer det norske produksjonsselskapet. Samproduksjoner der det norske produksjonsselskapet er minoritetspartner kan ikke søke støtte innenfor denne ordningen.

Egenfinansieringen skal minimum beløpe seg til 50% av prosjektets godkjente budsjett. Tilskuddet per film kan likevel ikke overstige 10 mill. 2002-kroner. Beløpet justeres med virkning fra 1. januar hvert år etter Statistisk sentralbyrås konsumprisindeks (KPI), første gang 1. januar 2003.

Tidligere utbetalt offentlig støtte til manus- og/eller prosjektutvikling inngår i andelen offentlig støtte og vil bli trukket fra før utbetaling av første rate, og inngår slik i beregningen av prosjektets maksimale andel offentlig tilskudd.

Norsk filmfond kan kreve at produksjonsselskapet tegner ferdiggjøringsgaranti. Premien tas inn i filmens budsjett.

Ved eventuell prioritering mellom ellers kvalifiserte søkere skal Norsk filmfond vektlegge forventet besøk i forhold til tilskudd, sammensetningen av egenfinansieringen og målsettingen om at det bør produseres mer barne- og ungdomsfilm.

§ 4-2. *Krav til søknaden*

Søknad fremmes skriftlig av produksjonsselskap og skal følges av:

1. Presentasjon av produksjonsselskapet
2. Produksjonsselskapets og nøkkelpersonalets cv.
3. Ferdig utarbeidet manuskript
4. Kalkyle utarbeidet på godkjent skjema, med markedspriser lagt til grunn for beregningen
5. Produksjonsplan, format og antatt premieredato
6. Markedsstrategi
7. Avtale med kinodistributør
8. Kinodistributørs anslag for forventet kinobesøk
9. Stab- og skuespillerliste, samt liste over hovedfunksjoner så fullstendig som mulig
10. Bekreftet finansiering med spesifisering av samproduksjonsbidrag, offentlige tilskudd/lån og produksjonsselskapets egenfinansiering. Som egenfinansiering kan godtas:
  - a) likvide midler
  - b) arbeidskreditter basert på gjeldende markedspriser
  - c) produksjonsselskapets kreditter på egenytelser basert på gjeldende markedspris
  - d) andre kreditter, fra distribusjonsselskap, samprodusenter, laboratorier o.l. basert på gjeldende markedspris
  - e) forhåndssalg
  - f) kontantinnsats og kreditter fra utenlandske samprodusenter såfremt denne innsats ikke er godkjent som nasjonal i henhold til nasjonale og internasjonale støtteordninger.
11. Likviditetsplan
12. Navn på registrert eller statsautorisert revisor og regnskapsfører.

Egenfinansiering skal være risikovillig kapital og avtaler om betalingsutsettelse godkjennes således ikke som kreditt etter første ledd nr. 10.

Det skal i søknaden opplyses om eventuelle andre, herunder søknad om, offentlige tilskudd til prosjektet som ikke fremgår av første ledd nr. 10.

Norsk filmfond kan i særlige tilfeller gjøre unntak fra reglene i første ledd.

§ 4-3. *Krav til produksjonsselskapet*

Produksjonsselskapet og nøkkelmedarbeidere i produksjonen må dokumentere betydelig profesjonell erfaring med filmproduksjon.

Etter at tilsagn om produksjonstilskudd foreligger, kan ikke produksjonsselskapet foreta vesentlige endringer i økonomiske eller produksjonsmessige forutsetninger uten at dette skriftlig forelegges for og godkjennes av Norsk filmfond.

Produksjonsselskapet plikter å orientere Norsk filmfond skriftlig om prosjektets fremdrift ved hver rateutbetaling. Videre plikter produksjonsselskapet på anmodning å legge fram følgende dokumentasjon:

1. Dagsrapporter
2. Grovredigerte versjoner av filmen
3. Løpende spesifiserte regnskapsrapporter ført på underposter, sammenholdt med godkjent kalkyle
4. Fremdriftsplan.

Produksjonsselskapet har ansvar for formuesforvaltning og regnskapsføring. Produksjonsselskapet plikter å gjøre regnskapsfører og revisor kjent med disse retningslinjene og instruks for føring av filmregnskap. Produksjonsselskapet plikter videre å oppbevare regnskapet i ti år, jf. regnskapsloven § 11, og skal i denne perioden fremlegge regnskapet på anmodning fra Norsk filmfond, Kultur- og kirkedepartementet eller Riksrevisjonen.

§ 4-4. *Krav til regnskap*

Det skal føres prosjektregnskap for filmproduksjonen. Prosjektregnskapet skal inneholde kostnader og inntekter (finansiering) og føres i henhold til instruks for føring av filmregnskap. Det skal etableres egen bankkonto for filmproduksjonen. Når produksjonsselskapet vurderer om produksjonen skal kjøpe eller leie utstyr, skal det alternativet som er billigst for produksjonen velges. Eventuelle egne ytelser og leie av eget utstyr skal ikke overstige markedspris.

§ 4–5. *Visningsrettigheter*

Norsk filminstitutt har rett til ikke-kommersiell fremvisning av filmen på festivaler og kulturelle arrangementer i utlandet. Slike fremvisninger må ikke komme i konflikt med filmens kommersielle interesser og utnyttelsesmuligheter.

Kapittel 5. Særskilte regler for tilskudd til kortfilm

§ 5–1. *Generelle vilkår*

Det kan gis tilskudd til norsk uavhengig audiovisuelt produksjonsselskap til produksjon av norsk kortfilm for visning på kino, i fjernsyn eller gjennom andre medier, jf. § 1–3.

Prosjektene skal vurderes ut fra kunstneriske, produksjonsmessige, økonomiske, tekniske og markedsmessige kriterier. Tilskuddets størrelse fastsettes ut fra en samlet vurdering av disse kriteriene.

§ 5–2. *Krav til søknad om tilskudd til prosjektutvikling*

Søknad fremmes skriftlig av produksjonsselskap og skal følges av:

1. Idéskisse/synopsis/manuskript
2. Kalkyle for prosjektutviklingen
3. Defineret problemstilling og målbeskrivelse
4. Fremdriftsplan
5. Navn på relevante stabsfunksjoner.

§ 5–3. *Krav til søknad om produksjonstilskudd*

Søknad skal fremmes skriftlig av produksjonsselskap og skal følges av:

1. Ferdig utarbeidet manuskript
2. Kalkyle utarbeidet på godkjent skjema, med markedspriser lagt til grunn for beregningen
3. Produksjonsplan med antatt ferdigstilling av filmen
4. Stab- og skuespillerliste så fullstendig som mulig
5. Finansieringsplan med spesifikasjon av samproduksjonsbidrag, offentlige tilskudd/lån og produksjonsselskapets egenfinansiering. Bekreftet finansieringsplan må foreligge før Norsk filmfond kan sluttbehandle søknaden.
6. Spesifikasjon av egenfinansiering. Som egenfinansiering kan godtas:
  - a) likvide midler
  - b) arbeidskreditter basert på gjeldende markedspriser
  - c) produksjonsselskapets kreditter på egenytelser basert på gjeldende markedspris
  - d) andre kreditter, fra distribusjonsselskap, samprodusenter, laboratorier o.l. basert på gjeldende markedspris
  - e) forhåndssalg
  - f) kontantinnsats og kreditter fra utenlandske samprodusenter såfremt denne innsats ikke er godkjent som nasjonal i henhold til nasjonale og internasjonale støtteordninger.
7. Visnings- og distribusjonsplan
8. Likviditetsplan
9. Navn på registrert eller statsautorisert revisor og regnskapsfører.

Egenfinansiering skal være risikovillig kapital og avtaler om betalingsutsettelse godkjennes således ikke som kreditt etter første ledd nr. 6.

Det skal i søknaden opplyses om eventuelle andre, herunder søknad om, offentlige tilskudd til prosjektet som ikke fremgår av finansieringsplanen, jf. første ledd nr. 5 ovenfor.

Norsk filmfond kan i særlige tilfeller gjøre unntak fra reglene i første ledd.

§ 5–4. *Krav til produksjonsselskapet*

Etter at tilsagn om produksjonstilskudd foreligger, kan ikke produksjonsselskapet foreta vesentlige endringer i manuskript og/eller kunstneriske, produksjonsmessige, økonomiske, tekniske, markedsmessige eller rettighetsmessige forutsetninger uten at dette skriftlig forelegges for og godkjennes av Norsk filmfond. Søknaden må følges av ny kalkyle og finansieringsplan.

Produksjonsselskapet plikter å holde Norsk filmfond løpende orientert om prosjektets fremdrift. Videre plikter produksjonsselskapet på anmodning å fremlegge følgende dokumentasjon:

1. Skriftlige rapporter om prosjektets utvikling
2. Grovredigerte versjoner av filmen
3. Revisorbekreftet regnskapsoversikt over påløpte kostnader sammenholdt med godkjent kalkyle og prosjektets sluttkostnadsestimat.

Produksjonsselskapet har ansvar for formuesforvaltning og regnskapsføring. Produksjonsselskapet plikter å gjøre regnskapsfører og revisor kjent med disse retningslinjene og instruks for føring av filmregnskap. Produksjonsselskapet plikter videre å oppbevare regnskapet i ti år, jf. regnskapsloven § 11, og skal i denne perioden fremlegge regnskapet på anmodning fra Norsk filmfond, Kultur- og kirkedepartementet eller Riksrevisjonen.

§ 5-5. Krav til regnskap

Det skal føres prosjektrengskap for produksjonen. Prosjektrengskapet skal inneholde kostnader og inntekter (finansiering) og føres i henhold til instruks for føring av filmregnskap. Det skal etableres egen bankkonto for filmproduksjonen. Når produksjonsselskapet vurderer hvorvidt produksjonen skal kjøpe eller leie utstyr, skal det alternativet som er billigst for produksjonen velges. Eventuelle egne ytelser og leie av eget utstyr skal ikke overstige markedspris.

§ 5-6. Visningsrettigheter

Norsk filminstitutt har rett til ikke-kommersiell fremvisning av filmen produksjonsselskapet har mottatt tilskudd til på festivaler og kulturelle arrangementer i utlandet. Slike fremvisninger må ikke komme i konflikt med filmens kommersielle interesser og utnyttelsesmuligheter.

Norsk filminstitutt og Nordnorsk filmsenter AS har rett til bruk av filmen produksjonsselskapet har mottatt tilskudd til i sin institusjonsdistribusjon.

Kapittel 6. Særskilte regler for tilskudd til fjernsynsserier**§ 6-1. Generelle vilkår**

Det kan gis tilskudd til norsk uavhengig audiovisuelt produksjonsselskap til produksjon av fjernsynsserier, jf. § 1-3. Tilskuddet gis til produksjon av fjernsynsserier spilt inn på norsk eller samisk, enten disse er avsluttede episoder satt i serie eller ett handlingsforløp inndelt i episoder.

Prosjektene skal vurderes ut fra kunstneriske, produksjonsmessige, økonomiske, tekniske og markedsmessige kriterier. Tilskuddets størrelse fastsettes ut fra en samlet vurdering av disse kriteriene.

Det skal være et rimelig forhold mellom produksjonsselskapets egenfinansiering, Norsk filmfonds tilskudd og annen finansiering. Produksjonsselskapets egenfinansiering skal minimum utgjøre 50% av produksjonens godkjente kalkyle. Norsk filmfond kan i særskilte tilfeller fastsette en lavere andel egenfinansiering for dokumentarproduksjoner og produksjoner for barn og ungdom.

§ 6-2. Krav til søknad om tilskudd til prosjektutvikling

Søknad fremmes av produksjonsselskap og skal følges av:

1. Treatment/manuskript
2. Kalkyle for prosjektutviklingen
3. Definert problemstilling og målbeskrivelse
4. Fremdriftsplan
5. Navn på relevante stabsfunksjoner
6. Spesifikasjon av egenfinansiering. Som egenfinansiering kan godtas:
  - a) likvide midler
  - b) arbeidskreditter basert på gjeldende markedspriser
  - c) produksjonsselskapets kreditter på egenytelser basert på gjeldende markedspris
  - d) andre kreditter, fra distribusjonsselskap, samprodusenter, laboratorier o.l. basert på gjeldende markedspris.

§ 6-3. Krav til søknad om produksjonstilskudd

Søknad fremmes av produksjonsselskap og skal følges av:

1. Ferdig utarbeidet manuskript
2. Kalkyle utarbeidet på godkjent skjema, med markedspriser lagt til grunn for beregningen
3. Produksjonsplan og antatt ferdigstilling
4. Markedsstrategi
5. Intensjonsavtale med fjernsynsstasjon
6. Stab- og skuespillerliste så fullstendig som mulig
7. Finanseringsplan med spesifikasjon av samproduksjonsbidrag, offentlige tilskudd/lån og produksjonsselskapets egenfinansiering
8. Spesifikasjon av egenfinansiering. Som egenfinansiering kan godtas:
  - a) likvide midler
  - b) arbeidskreditter basert på gjeldende markedspriser
  - c) produksjonsselskapets kreditter på egenytelser basert på gjeldende markedspris
  - d) andre kreditter, fra samprodusenter, laboratorier o.l. basert på gjeldende markedspris
  - e) forhåndssalg
  - f) kontantinnsats og kreditter fra utenlandske samprodusenter såfremt denne innsats ikke er godkjent som nasjonal i henhold til nasjonale og internasjonale støtteordninger.
9. Likviditetsplan
10. Navn på registrert eller statsautorisert revisor og regnskapsfører.

Egenfinansiering skal være risikovillig kapital og avtaler om betalingsutsettelse godkjennes således ikke som kreditt etter første ledd nr. 8.

Søkeren plikter å opplyse om eventuelle andre, herunder søknad om, offentlige tilskudd til prosjektet som ikke fremgår av finansieringsplanen, jf. første ledd nr. 7 ovenfor.

Norsk filmfond kan i særlige tilfeller gjøre unntak fra reglene i første ledd.

§ 6–4. Krav til produksjonsselskapet

Etter at tilsagn om produksjonstilskudd foreligger, kan ikke produksjonsselskapet foreta vesentlige endringer i manuskript og/eller kunstneriske, produksjonsmessige, økonomiske, tekniske, markedsmessige eller rettighetsmessige forutsetninger uten at dette skriftlig forelegges for og godkjennes av Norsk filmfond. Søknaden må følges av ny kalkyle og finansieringsplan.

Produksjonsselskapet plikter å orientere Norsk filmfond skriftlig om prosjektets fremdrift ved hver rateutbetaling. Videre plikter produksjonsselskapet på anmodning å fremlegge følgende dokumentasjon:

1. Dagsrapporter
2. Grovredigerte versjoner
3. Løpende spesifiserte regnskapsrapporter ført på underposter, sammenholdt med godkjent kalkyle
4. Fremdriftsplan.

Produksjonsselskapet har ansvar for formuesforvaltning og regnskapsføring. Produksjonsselskapet plikter å gjøre regnskapsfører og revisor kjent med disse retningslinjene og instruks for føring av filmregnskap. Produksjonsselskapet plikter videre å oppbevare regnskapet i ti år, jf. regnskapsloven § 11, og skal i denne perioden fremlegge regnskapet på anmodning fra Norsk filmfond, Kultur- og kirkedepartementet eller Riksrevisjonen.

§ 6–5. Krav til regnskap

Det skal føres prosjektregnskap for filmproduksjonen. Prosjektregnskapet skal inneholde kostnader og inntekter (finansiering) og føres i henhold til instruks for føring av filmregnskap. Det skal etableres egen bankkonto for prosjektet. Når produksjonsselskapet vurderer om produksjonen skal kjøpe eller leie utstyr, skal det alternativet som er billigst for produksjonen velges. Eventuelle egne ytelser og leie av eget utstyr skal ikke overstige markedspris.

§ 6–6. Visionsrettigheter

Norsk filminstitutt har rett til ikke-kommersiell fremvisning av produksjonen på festivaler og kulturelle arrangementer i utlandet. Slike fremvisninger må ikke komme i konflikt med produksjonens kommersielle interesser og utnyttelsesmuligheter og skal klareres med produksjonsselskapet på forhånd.

Kapittel 7. Særskilte regler for tilskudd til interaktive produksjoner

§ 7–1. Generelle vilkår

Det kan gis tilskudd til prosjektutvikling av interaktive produksjoner, jf. § 1–3 fjerde ledd, som benytter norsk eller samisk.

Prosjektene skal vurderes ut fra kunstneriske, produksjonsmessige, økonomiske, tekniske og markedsmessige kriterier. Tilskuddets størrelse fastsettes ut fra en samlet vurdering av disse kriteriene.

Det skal være et rimelig forhold mellom produksjonsselskapets egenfinansiering, Norsk filmfonds tilskudd og annen finansiering. Produksjonsselskapets egenfinansiering skal minimum utgjøre 25% av prosjektutviklingskostnadene.

§ 7–2. Krav til søknaden

Søknad fremmes av produksjonsselskap og skal følges av:

1. Beskrivelse av prosjektet
2. Kalkyle for prosjektutviklingen
3. Definert problemstilling og målbeskrivelse
4. Fremdriftsplan
5. Navn på relevante stabsfunksjoner
6. Spesifikasjon av egenfinansiering. Som egenfinansiering kan godtas:
  - a) likvide midler
  - b) arbeidskreditter basert på gjeldende markedspriser
  - c) produksjonsselskapets kreditter på egenytelser basert på gjeldende markedspris
  - d) andre kreditter, fra distribusjonsselskap, samprodusenter, laboratorier o.l. basert på gjeldende markedspris.

§ 7–3. Krav til produksjonsselskapet

Etter at tilsagn om tilskudd foreligger, kan ikke produksjonsselskapet foreta vesentlige endringer i kunstneriske, produksjonsmessige, økonomiske, tekniske, markedsmessige eller rettighetsmessige forutsetninger uten at dette skriftlig forelegges for og godkjennes av Norsk filmfond. Søknaden må følges av ny kalkyle og finansieringsplan.

Produksjonsselskapet plikter å orientere Norsk filmfond skriftlig om prosjektets fremdrift. Videre plikter produksjonsselskapet på anmodning å fremlegge følgende dokumentasjon:

1. Grovredigerte versjoner av materialet
2. Revisorbekreftet regnskapsoversikt over påløpte kostnader sammenholdt med godkjent kalkyle og prosjektets sluttkostnadsestimat
3. Fremdriftsplan.

Produksjonsselskapet har ansvar for formuesforvaltning og regnskapsføring. Produksjonsselskapet plikter å gjøre regnskapsfører og revisor kjent med disse retningslinjene og instruks for føring av filmregnskap. Produksjonsselskapet plikter videre å oppbevare regnskapet i ti år, jf. regnskapsloven § 11, og skal i denne perioden fremlegge regnskapet på anmodning fra Norsk filmfond, Kultur- og kirkedepartementet eller Riksrevisjonen.

§ 7-4. *Krav til regnskap*

Det skal føres prosjektrengnskap for produksjonen. Prosjektrengnskapet skal inneholde kostnader og inntekter (finansiering) og føres i henhold til instruks for føring av filmregnskap. Det skal etableres egen bankkonto for produksjonen. Når produksjonsselskapet vurderer om produksjonen skal kjøpe eller leie utstyr, skal det alternativet som er billigst for produksjonen velges. Eventuelle egne ytelser og leie av eget utstyr skal ikke overstige markedspris.

Kapittel 8. Billettstøtte

§ 8-1. *Generelle vilkår*

Tilskuddsordningen har som formål å bidra til at hovedformålet med forskriften oppnås (jf. § 1-1). Ordningen skal i tillegg særlig stimulere til økt produksjon av filmer med et stort publikumspotensial, økt produksjon av barnefilm og satsing av privatkapital i produksjon av norske filmer.

Enhver norsk film som vises som selvstendig forestilling på allment tilgjengelige kinoforestillinger i Norge og som tilfredsstiller kravene i forskriften er berettiget til billettstøtte.

Billettstøtte kan i særlige tilfeller gis til filmer i samproduksjon med utlandet der det norske produksjonsselskapet er minoritetspartner. Samproduksjonen må ha mottatt produksjonsstøtte fra Norsk filmfond.

§ 8-2. *Krav til søknaden*

Søknad fremmes av produksjonsselskap før opptaksstart og skal bestå av anmodning om godkjenning av egenkapitalen for beregning av billettstøtte, samt markedsplan som forutsetter at A-kopi foreligger minimum 6 uker før premieredato.

Norsk filmfond kan i spesielle tilfeller fastsette særskilte vilkår for søknaden, herunder kreve ytterligere dokumentasjon.

§ 8-3. *Beregning av billettstøtte*

Billettstøtten utgjør 55% av brutto billettinntekter fra allment tilgjengelige kinoforestillinger i Norge inntil godkjent egenfinansiering og administrative kostnader er nedbetalt gjennom billettstøtte og filmleie, anslått til 25% av brutto billettinntekter fra distributør. Godkjent egenfinansiering fastsettes av Norsk filmfond. Det legges 20% administrative kostnader til den godkjente egenfinansieringen.

En økning i filmens produksjonsbudsjett etter utbetaling av 1. rate gir ikke rett til økt billettstøtte. Norsk filmfond kan i helt spesielle tilfeller gjøre unntak fra denne regelen dersom økningen skyldes kunstneriske, tekniske eller markedsrelaterte tiltak. Produksjonsselskapet må søke om godkjenning av økt egenfinansiering før filmens premiere. Det aksepteres ikke administrative kostnader for den økte egenfinansieringen.

For filmer som i innhold og formspråk klart retter seg mot og synes egnet for barn under 11 år, kan Norsk filmfond gi forhåndstilsagn om 100% billettstøtte. Norsk filmfond fatter endelig vedtak om 100% billettstøtte når filmen er ferdig produsert, ikke klart avviker fra det opprinnelige konsept og forutsatt at den enten er tillatt for alle eller er gitt sensurgrense 7 år.

For samproduksjoner der norsk produksjonsselskap har minoritetsandel, begrenses egenfinansieringen oppad til 100 pst. av det beløp filmen har mottatt i støtte til produksjon fra Norsk filmfond etter gjeldende forskrift. Det beregnes ikke administrative kostnader for samproduksjoner. Billettstøtte til utenlandske samproduksjoner utbetales til den norske samprodusenten.

§ 8-4. *Utbetaling av billettstøtte*

Billettstøtte utbetales til filmens produksjonsselskap etter anmodning. Med anmodning må følge revisorbekreftet oppgave over filmens brutto billettinntekter fra vedkommende films distributør. Krav om billettstøtte kan ikke overdras til tredjepart.

Dersom produksjonsselskapets faktiske egenfinansiering viser seg å være mindre enn budsjettet, skal Norsk filmfond beregne ny maksimal billettstøtte basert på den faktiske egenfinansiering.

For filmer som har mottatt tilskudd etter markedsvurdering jf. kapittel 4, starter utbetaling av billettstøtte etter 30.000 solgte billetter. Ved 30.000 solgte billetter beregnes billettstøtte fra første solgte billett.

Billettstøtte utbetales med grunnlag i solgte billetter fra første ordinære premieredato for kinovisning i Norge og 12 måneder framover i tid.

§ 8-5. *Krav til produksjonsselskapets regnskap mv.*

Produksjonsselskapet skal forelegge Norsk filmfond revisorbekreftet sluttregnskap med særattestasjon innen fire måneder etter filmen har hatt premiere. I særattestasjonen skal revisor bekrefte at produksjonsselskapets egenfinansiering er innbetalt/bokført i henhold til godkjent kalkyle.

Innen seks måneder etter filmens premiere og deretter halvårlig skal Norsk filmfond ha oppgaver over inntektene fra filmens samlede distribusjon i Norge og utlandet.

§ 8-6. Vedtak om støtte

Dersom Norsk filmfond finner at vilkårene for støtte er oppfylt, beregnes tilskuddet. Forhåndstilsagnet meddeles produksjonsselskapet i et tilsagnsbrev. Norsk filmfond fatter endelig vedtak om billettstøtte etter at filmen er ferdig produsert og revisorbekreftet regnskap foreligger. Det endelige vedtak meddeles produksjonsselskapet bare i de tilfeller det fremkommer endringer i henhold til forhåndstilsagnet.

§ 8-7. Oppfølging og kontroll

Norsk filmfond skal:

1. Påse at ev. dokumentasjon i henhold til § 8-4 og § 8-5 foreligger
2. Gjennomgå revisors særattestasjon, for å påse at produksjonsselskapets egenfinansiering samsvarer med godkjent kalkyle
3. Gjennomgå revisorbekreftet oppgave over filmens brutto billettinntekter fra vedkommende films distributør.

Kapittel 9. Regler for utbetaling og kontroll av tilskudd til langfilm/fjernsynsserier**§ 9-1. Generelt**

Kapitlet omfatter tilskudd etter kap. 2, 3, 4 og 6.

Det vedtatte produksjonstilskuddet utbetales i rater. For animasjonsfilm fastsetter Norsk filmfond utbetalingsrater i tilsagnsbrevet. For øvrige prosjekter utbetales tilskuddet i rater som følger:

1. rate ved prosjektets oppstart	30%
2. rate ved opptaksstart	40%
3. rate ved opptaksslutt	30% (– kr 300.000)
4. rate når alt materiale og revidert regnskap er levert i henhold til § 9-5, kr 300.000.	

I særlige tilfeller kan Norsk filmfond i tilsagnsbrevet gjøre unntak fra denne oppdeling, avhengig av prosjektets likviditetsplan, fremdrift og art.

Produksjonstilskuddet kan kun utbetales til det produksjonsselskap som har fått innvilget tilsagn om støtte til prosjektet.

§ 9-2. Forutsetninger for utbetaling av 1. rate

Før utbetaling av 1. rate, skal produksjonsselskapet forelegge Norsk filmfond følgende dokumentasjon:

1. Skriftlig erklæring om at vilkårene for tilskuddet er godtatt
2. Bekreftelse på annen finansiering
3. Skriftlig avtale med offentlig godkjent regnskapsfører eller dokumentasjon på at produksjonsselskapet har slik kompetanse
4. Skriftlig erklæring fra registrert eller statsautorisert revisor om at revisor vil foreta revisjonen i tråd med disse forskriftene
5. Kopi av kontrakter med regissør, prosjektleder/produksjonsleder, fagsjefer og hovedrolleinnhavere
6. Produksjonsselskapet må også legge frem andre avtaler på anmodning
7. Bekreftelse på at følgende forsikringsavtaler er inngått:
  - a) «all risk» negativforsikring
  - b) avbruddsforsikring («indemnity») for regissør og nøkkelskuespillere
  - c) ulykkesforsikring for stab og skuespillere
  - d) forsikring av teknisk utstyr og eventuelt dokumentasjon på at utleier er forsikret
  - e) ansvarsforsikring.
8. Skriftlig erklæring hvor produksjonsselskapet forplikter seg til å overdra vederlagsfritt følgende rettigheter til Norsk filmfond i tilfelle produksjonen ikke fullføres i samsvar med forutsetningene:
  - a) filmrett
  - b) disposisjonsrett til negativ og kopier
  - c) salgs- og utleierettigheter
  - d) rettigheter i henhold til forsikringsavtaler
  - e) rettigheter og fordringer i henhold til kontrakt.
9. Produksjonsselskapets skriftlige rapport om prosjektets fremdrift.

Forbehold om dette må tas inn i alle kontrakter og avtaler som produksjonsselskapet inngår. Ved samproduksjoner med utlandet gjelder denne forpliktelse for det norske produksjonsselskapets andel av rettighetene. Forpliktelsen bortfaller når produksjonen har hatt premiere.

Før utbetaling av 1. rate, skal Norsk filmfond påse at dokumentasjon som spesifisert ovenfor foreligger og gjennomgå produksjonsselskapets dokumentasjon på annen finansiering, for å kontrollere at prosjektet er fullfinansiert, samt godkjenne oppdatert likviditetsplan, fremdriftsplan og gjennomgå revisors særattestasjon.

§ 9-3. Forutsetninger for utbetaling av 2. rate

Før utbetaling av 2. rate, skal produksjonsselskapet forelegge Norsk filmfond følgende dokumentasjon:

1. Oppdatert fremdriftsplan
2. Oppdatert likviditetsplan som viser gjennomførte og forventede innbetalinger til prosjektet

3. Revisorbekreftet regnskapsoversikt over påløpte kostnader sammenholdt med godkjent kalkyle og prosjektets sluttkostnadsestimat
4. Revisors særattestasjon etter skjema fastsatt av Norsk filmfond
5. Produksjonsselskapets skriftlige rapport om fremdriften.

Før utbetaling av 2. rate skal Norsk filmfond påse at dokumentasjon som spesifisert ovenfor foreligger, godkjenne oppdatert likviditetsplan og fremdriftsplan og gjennomgå revisors særattestasjon.

§ 9-4. Forutsetninger for utbetaling av 3. rate

Før utbetaling av 3. rate, skal produksjonsselskapet forelegge Norsk filmfond følgende dokumentasjon:

1. Oppdatert fremdriftsplan
2. Oppdatert likviditetsplan som viser gjennomførte og forventede innbetalinger til prosjektet
3. Markedsføringsplan utarbeidet på fastsatt skjema, med budsjett
4. Revisorbekreftet regnskapsoversikt over påløpte kostnader sammenholdt med godkjent kalkyle og prosjektets sluttkostnadsestimat
5. Revisors særattestasjon etter skjema fastsatt av Norsk filmfond
6. Produksjonsselskapets skriftlige rapport om fremdriften.

Norsk filmfond kan be om å få VHS eller tilsvarende av arbeidskopi.

§ 9-5. Forutsetninger for utbetaling av siste rate

Før utbetaling av siste rate, skal produksjonsselskapet forelegge Norsk filmfond følgende dokumentasjon:

1. Den ferdige filmen/fjernsynsserien
2. Revisorbekreftet sluttregnskap sammenholdt med godkjent kalkyle, samt revisors særattestasjon, som leveres senest innen fire måneder etter filmens premiere. Produksjonsselskapet plikter å kommentere vesentlige avvik for hver hovedkonto i kalkylen.
3. Pliktavleveringsmateriale, i henhold til gjeldende lovbestemmelser slik det er presisert i Norsk filmfonds tilsagnsbrev
4. Annet materiale i henhold til Norsk filmfonds tilsagnsbrev
5. Produksjonsselskapets skriftlige vurdering av produksjonsforløpet.

Siste rate skal holdes tilbake inntil Norsk filmfond har kontrollert at dokumentasjon som spesifisert ovenfor foreligger, gjennomgått revisors særattestasjon og kontrollert at den ferdige filmen/fjernsynsserien er fullført i tråd med forutsetningene.

Kapittel 10. Regler for utbetaling av tilskudd til kortfilm

§ 10-1. Generelt

Kapitlet omfatter tilskudd etter kapittel 5.

Det vedtatte produksjonstilskuddet utbetales i rater. For animasjonsfilm fastsetter Norsk filmfond utbetalingsrater i tilsagnsbrevet. For øvrige film- og fjernsynsprosjekt, utbetales tilskuddet i samsvar med bestemmelsene i dette kapittel som følger:

1. rate når Norsk filmfond har mottatt tilsagnsbrevet i undertegnet stand og øvrig dokumentasjon er fremlagt	70%
2. rate når Norsk filmfond har godkjent arbeidskopi m/lyd	20%
3. rate når alt materiale og revidert regnskap er levert i henhold til § 10-4	10%.

I særlige tilfeller kan Norsk filmfond i tilsagnsbrevet gjøre unntak fra denne oppdeling, avhengig av prosjektets likviditetsplan, fremdrift og art.

Produksjonstilskuddet kan kun utbetales til det produksjonsselskap som har fått innvilget tilsagn om støtte til prosjektet.

§ 10-2. Forutsetninger for utbetaling av 1. rate

Før utbetaling av 1. rate, skal produksjonsselskapet forelegge Norsk filmfond følgende dokumentasjon:

1. Skriftlig erklæring om at vilkårene for tilskuddet er godtatt
2. Bekreftelse på annen finansiering
3. Skriftlig avtale med offentlig godkjent regnskapsfører eller dokumentasjon på at produksjonsselskapet har slik kompetanse
4. Skriftlig erklæring fra registrert eller statsautorisert revisor om at revisor vil foreta revisjonen i tråd med disse retningslinjene
5. Skriftlig erklæring hvor produksjonsselskapet forplikter seg til å overdra vederlagsfritt samtlige rettigheter til filmen til Norsk filmfond, i tilfelle filmen ikke fullføres innen fristen, i henhold til fremlagt fremdriftsplan. Forbehold om dette må tas inn i alle kontrakter og avtaler som produksjonsselskapet inngår. Ved samproduksjoner med utlandet gjelder denne forpliktelse for det norske produksjonsselskapets andel av rettighetene. Forpliktelsen bortfaller når filmen får sin første visning

6. Kopi av kontrakter med regissør, produksjonsleder, fagsjefer og hovedrolleinnhavere. Produksjonsselskapet må også fremlegge andre avtaler på anmodning
7. Bekreftelser på at følgende forsikringsavtaler er inngått:
  - a) «all risk» negativforsikring eller tilsvarende
  - b) ulykkesforsikring for stab og skuespillere
  - c) forsikring av teknisk utstyr og eventuelt dokumentasjon på at utleier er forsikret
  - d) ansvarsforsikring.
8. Likviditetsplan og fremdriftsplan.

Kortfilmkonsulenten kan i særskilte tilfelle kreve at produksjonsselskapet tegner avbruddsforsikring («indemnity-forsikring») for regissør og nøkkelskuespillere.

Før utbetaling av 1. rate, skal Norsk filmfond påse at dokumentasjon som spesifisert ovenfor foreligger og gjennomgå produksjonsselskapets dokumentasjon på annen finansiering, for å kontrollere at prosjektet er fullfinansiert.

§ 10-3. Forutsetninger for utbetaling av 2. rate

Før utbetaling av 2. rate, skal produksjonsselskapet forelegge Norsk filmfond arbeidskopi/forredigering m/synkronlyd.

Før utbetaling av 2. rate, skal Norsk filmfond kontrollere materialet som spesifisert ovenfor. Dersom kontrollen avdekker at filmprosjektet ikke er gjennomført i tråd med forutsetningene, kan Norsk filmfond kreve videre bearbeidelse av filmen.

§ 10-4. Forutsetning for utbetaling av siste rate

Før utbetaling av siste rate, skal produksjonsselskapet forelegge Norsk filmfond følgende dokumentasjon:

1. Den ferdige filmen
2. Revisorbekreftet sluttregnskap sammenholdt med godkjent kalkyle, samt revisors særattestasjon etter skjema fastsatt av Norsk filmfond, som senest leveres innen fire måneder etter filmens premierevisning. Produksjonsselskapet plikter å kommentere vesentlige avvik for hver hovedkonto i kalkylen
3. Pliktavleveringsmateriale, i henhold til gjeldende lovbestemmelser slik det er presisert i Norsk filmfonds tilsagnsbrev
4. Annet materiale i henhold til Norsk filmfonds tilsagnsbrev.

Siste rate skal holdes tilbake inntil Norsk filmfond har gjennomgått revisors særattestasjon, kontrollert at dokumentasjon som angitt ovenfor foreligger og at den ferdige filmen er fullført i tråd med forutsetningene.

Kapittel 11. Regler for utbetaling og kontroll av tilskudd til interaktive produksjoner

§ 11-1. Generelt

Kapitlet omfatter tilskudd etter kapittel 7.

Det vedtatte prosjektutviklingstilskuddet utbetales i to rater. Tilskuddet utbetales i samsvar med bestemmelsene i dette kapittel som følger:

1. rate når Norsk filmfond har mottatt tilsagnsbrevet undertegnet av produksjonsselskap og øvrig dokumentasjon er fremlagt	75%
2. rate når alt materiale og revidert regnskap er levert i henhold til § 11-3	25%

I særlige tilfeller kan Norsk filmfond i tilsagnsbrevet gjøre unntak fra denne oppdeling, avhengig av prosjektets likviditetsplan, fremdrift og art.

Tilskuddet kan kun utbetales til det produksjonsselskap som har fått innvilget tilsagn om støtte til prosjektet.

§ 11-2. Forutsetninger for utbetaling av 1. rate

Før utbetaling av 1. rate, skal produksjonsselskapet forelegge Norsk filmfond følgende dokumentasjon:

1. Skriftlig erklæring om at vilkårene for tilskuddet er godtatt
2. Bekreftelse på annen finansiering
3. Skriftlig avtale med offentlig godkjent regnskapsfører eller dokumentasjon på at produksjonsselskapet har slik kompetanse
4. Skriftlig erklæring fra registrert eller statsautorisert revisor om at revisor vil foreta revisjonen i tråd med disse retningslinjene
5. Skriftlig erklæring hvor produksjonsselskapet forplikter seg til å overdra vederlagsfritt samtlige rettigheter til prosjektet til Norsk filmfond, i tilfelle prosjektet ikke fullføres innen fristen, i henhold til fremlagt fremdriftsplan. Forbehold om dette må tas inn i alle kontrakter og avtaler som produksjonsselskapet inngår.
6. Kopi av kontrakter med nøkkelpersoner
7. Bekreftelse på at nødvendige forsikringsavtaler er inngått
8. Oppdatert likviditetsplan og fremdriftsplan.

Før utbetaling av 1. rate, skal Norsk filmfond påse at dokumentasjon som spesifisert ovenfor foreligger og godkjenne oppdatert likviditetsplan og fremdriftsplan.

§ 11–3. Forutsetninger for utbetaling av siste rate

Før utbetaling av siste rate, skal produksjonsselskapet forelegge Norsk filmfond følgende dokumentasjon:

1. Resultatet av prosjektutviklingen i henhold til søknad og tildelingsbrev. Dersom kontroll avdekker at prosjektet ikke er gjennomført i tråd med forutsetningene, kan Norsk filmfond kreve ytterligere bearbeidelse av prosjektet.
2. Revisorbekreftet sluttregnskap sammenholdt med godkjent kalkyle, samt revisors særattestasjon etter skjema fastsatt av Norsk filmfond, som senest leveres innen fire måneder etter ferdigstilling. Produksjonsselskapet plikter å kommentere vesentlige avvik for hver hovedkonto i kalkylen.
3. Pliktavleveringsmateriale, i henhold til gjeldende lovbestemmelser slik det er presisert Norsk filmfonds tilsagnsbrev.
4. Annet materiale i henhold til Norsk filmfonds tilsagnsbrev.

Siste rate skal holdes tilbake inntil Norsk filmfond har gjennomgått revisors særattestasjon, kontrollert at dokumentasjon som angitt ovenfor foreligger og at det ferdige programmet er fullført i tråd med forutsetningene.

Kapittel 12. Sanksjoner**§ 12–1. Sanksjoner**

Ved brudd på bestemmelsene i forskriften og/eller dersom tilskuddet ikke er brukt i samsvar med forutsetningene for tilskuddet, kan dette få betydning for tildeling av framtidige tilskudd til vedkommende produksjonsselskap og/eller ansvarlig produsent.

Ved brudd på forskriften kan Norsk filmfonds styre ilegge følgende sanksjoner:

- a) Stanse utbetaling av tilskudd til angjeldende prosjekt
- b) Stanse utbetaling av tilskudd til produksjonsselskapets og/eller produsentens øvrige prosjekter
- c) Kreve hele eller deler av tilskuddet tilbakebetalt
- d) Overta produksjonsselskapets rettigheter i filmen, jf. § 9–2, § 10–2 og § 11–2
- e) Ilegge produksjonsselskapet og/eller produsent en karantenetid på inntil 3 år, hvor produksjonsselskapet og/eller produsenten ikke kan tildeles tilskudd.

Ved vesentlige brudd på forskriften skal Norsk filmfond umiddelbart stanse alle anvisninger av produksjonstilskudd og billettstøtte til angjeldende prosjekt. I påvente av styrets behandling av sanksjonsvedtak kan Norsk filmfonds direktør i særlige tilfeller fatte midlertidig vedtak etter 2. ledd, bokstav a) og b).

Kapittel 13. Ikrafttredelse**§ 13–1. Ikrafttredelse**

Forskriften avløser forskrift for tilskudd til filmformål av 8. februar 2002 nr. 174.

Forskriften trer i kraft straks.

Forskriften gjelder frem til 8. februar 2007.

20. nov. Nr. 1378 2003**Forskrift om endring i forskrift om såvarer.**

Fastsatt av Landbruksdepartementet 20. november 2003 med hjemmel i lov av 4. desember 1970 nr. 82 om såvarer. Jf. EØS-avtalen vedlegg I (direktiv 2002/57/EF). Kunngjort 28. november 2003.

I

I forskrift av 13. september 1999 nr. 1052 om såvarer gjøres følgende endringer:

§ 3 nye bokstaver r, s og t skal lyde:

r) *sammensatt sort*:

En mekanisk blanding av sertifisert frø av en hunnkomponent, med sertifisert frø av en eller flere hannkomponenter.

s) *hunnkomponent(er)*:

Den hannsterile komponenten i den sammensatte sorten (morlinje).

t) *hannkomponent(er)*:

De(n) komponent(er) i den sammensatte sorten som avgir pollen (farlinje).

Ny § 30a skal lyde:

§ 30a. Sammensatte sorter

En sammensatt sort skal være blandet i et bestemt forhold fastsatt av sortseier. Den sammensatte sorten skal være registrert hos Landbrukstilsynet.

For sammensatte sorter av olje- og fiberplanter skal hann- og hunnkomponentene være beiset med beisemiddel med forskjellig farge.

I Vedlegg C2 del 3 er det foretatt en endring. Vedlegget kan fås ved henvendelse til Statens landbruksstilsyn, Postboks 3, 1431 Ås, tlf. 64944400, faks. 64944410.

II

Endringene trer i kraft straks.

20. nov. Nr. 1379 2003

Forskrift om opptak og rangering til videreutdanning og høgre grads studier ved Høgskolen i Telemark.

Fastsatt av styret for Høgskolen i Telemark 20. november 2003 med hjemmel i lov av 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høgschooler § 37 og § 39, jf. delegeringsvedtak av 11. mars 1998 nr. 243. Kunngjort 28. november 2003.

I

Kap. I. Virkeområde

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder opptak til videreutdanning og høgre grads studier ved Høgskolen i Telemark.

Kap. II. Minstekrav for opptak

§ 2. Minstekrav

1. For utdanning som er rammeplanregulert, gjelder opptakskrav i henhold til rammeplanen. For utdanning som har studieplan, gjelder opptakskrav i henhold til studieplanen.
2. Der rammeplan eller studieplan stiller krav til praksis etter fullført profesjonsutdanning og antall år ikke er angitt, gjelder 1 års yrkesutøvelse i full tid. Deltidsstilling omgjøres til andel av fulltid.
3. Ved utdanning som ikke inngår i høgskolens ordinære studieprogram (f.eks. oppdragsutdanning), kreves i utgangspunktet generell studiekompetanse for å avlegge eksamen.
4. Søkere som fyller minst 25 år i opptaksåret, kan tas opp på grunnlag av dokumentert realkompetanse i forhold til det studium det søkes opptak til. Det vises her til Retningslinjer for opptak til grunn- og påbyggingsstudier på grunnlag av realkompetanse ved Høgskolen i Telemark vedtatt 10. april 2003 (S-sak 36/03).
Opptak på grunnlag av realkompetanse gjelder ikke opptak til masterstudium, jf. brev av 17. juni 2002 fra Utdannings- og forskningsdepartementet.
5. Søkere med utenlandsk utdanning som har annet morsmål enn norsk, svensk eller dansk, må oppfylle de samme krav til norskkunnskap som til opptak til høgskolens grunnstudier. Dette gjelder ikke for studium hvor det undervises på engelsk.

Kap. III. Generelle konkurranseregler. Tildeling av studieplasser

§ 3. Generelle konkurranseregler

1. Generelt

Er det flere kvalifiserte søkere enn det er studieplasser, rangeres søkerne til videreutdanning etter konkurransepoeng på bakgrunn av høgre utdanning ut over opptakskravet og karakterer fra utdanning knyttet til opptakskravet. Til masterstudier rangeres søkerne kun etter konkurransepoeng på bakgrunn av karakterer fra utdanning knyttet til opptakskravet. For utdanning der rammeplan eller studieplan stiller krav til praksis etter fullført profesjonsutdanning, skal i tillegg praksis ut over minstekravet legges til grunn for rangeringen.

For søkere til halvårs- og årsheter i 4-årig allmennlærerutdanning gjelder egne rangeringsregler. Her prioriteres søkerne i følgende rekkefølge:

1. Egne grunnutdanningsstudenter
  2. Lærere som søker videreutdanning
  3. Eksterne grunnutdanningsstudenter
  4. Søkere uten lærerutdanning.
- ##### 2. Ved lik poengsum
- Når flere søkere har lik poengsum, avgjøres rekkefølgen av søkerens fødselsår (eldre foran yngre). Dersom søkerne er født i samme kalenderår, avgjøres rekkefølgen ved loddtrekning.
- ##### 3. Kvotering av søkere
- a) Når særlige forhold gjør det ønskelig, kan høgskolestyret gi fortrinnsrett i form av kvoter for et bestemt antall studieplasser for kvalifiserte søkere med bestemt bakgrunn (geografisk, faglig, erfaringsmessig eller tilsetningsmessig, nasjonale og internasjonale avtaler).
  - b) Inntil 10% av studieplassene kan etter spesiell vurdering av dekan tildeles søkere på særskilt grunnlag. Høgskolestyret kan endre denne andelen om særlige forhold gjør dette ønskelig. Søkere som tas opp på særskilt grunnlag, må oppfylle minstekravene for opptak (jf. § 2), men vurderes utenom

§ 8. Klage

Klage på opptak skal behandles av høgskolens faste klagenemnd.

§ 9. Utfyllende bestemmelser

Høgskoledirektøren kan fastsette utfyllende bestemmelser om praktisering av forskriften.

§ 10. Dispensasjon

Dersom særlige forhold tilsier det, kan dekan ved den enkelte avdeling gi individuell dispensasjon fra bestemmelsene i denne forskrift.

II

Forskriften trer i kraft fra opptaket til studieåret 2004/2005. Samtidig oppheves forskrift av 24. februar 2000 nr. 253 om opptak og rangering til videreutdanning og høgre grads studier ved Høgskolen i Telemark.

21. nov. Nr. 1380 2003**Forskrift om trafikkflytledelse (BSL G 3–1).**

Fastsatt av Luftfartstilsynet 21. november 2003 med hjemmel i lov av 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 9–1, jf. delegeringsvedtak av 10. desember 1999 nr. 1273. Kunngjort 28. november 2003.

§ 1. Formål

Formålet med denne forskriften er å sørge for at den til enhver tid gjeldende kapasitet i luftrummet utnyttes på en best mulig måte uten at det går ut over sikkerheten.

§ 2. Virkeområde

Denne forskrift omhandler trafikkflytledelse innenfor norske flygeinformasjonsregioner. Forskriften gjelder for IFR-flyginger som utføres i samsvar med sivile lufttrafikkregler. Den skal ivareta norske forpliktelser i henhold til avtaler inngått med EUROCONTROL/CFMU.

§ 3. Definisjoner

I denne forskriften menes med:

- a) *Beregnet utkjøringstid (EOBT – estimated off-block time)*: Det tidspunkt det er beregnet at luftfartøyet settes i bevegelse, herunder eventuell push-back, i forbindelse med den forestående flyging.
- b) *Central Flow Management Unit (CFMU)*: Betegnelse for EUROCONTROL Central Flow Management Unit.
- c) *IFR*: Betegnelse for instrumentflygereglene.
- d) *Kalkulert avgangstid (CTOT – calculated take-off time)*: Det tidspunkt et luftfartøy som er gjenstand for trafikkflytledelsestiltak skal være klar til å entre rullebanen for avgang.
- e) *Kapasitet (capacity)*: Evnen et ATC-system eller deler av dette har til å yte tjenester til luftfartøy. Kapasiteten uttrykkes i antall luftfartøy som entrer en angitt del av luftrummet i en gitt periode.
- f) *Melding om trafikkflytledelsestiltak (ANM – ATFM notification message)*: En melding om iverksatte trafikkflytledelsestiltak påfølgende dag.
- g) *Operatør*: Betegnelse for enhver som utfører flyginger i henhold til instrumentflygereglene.
- h) *Trafikkflytledelse (ATFM – Air Traffic Flow Management)*: En tjeneste etablert med det formål å bidra til en sikker, velordnet og rask trafikkavvikling ved å sørge for at flygekontrollkapasiteten utnyttes fullt ut, og at trafikkmengden tilpasses den fastsatte kapasiteten.
- i) *Trafikkflytledelsesposisjon (FMP – Air Traffic Flow Management Position)*: En arbeidsposisjon etablert i en kontrollsentral for å sikre det nødvendige grensesnitt mot CFMU i saker vedrørende utøvelse av trafikkflytledelse.

§ 4. Generelt

(1) Trafikkflytledelse skal gjennomføres som et samarbeide mellom lufttrafikkjentesten, berørte operatører og CFMU i samsvar med den til enhver tid gjeldende CFMU Handbook. Det kontinuerlige arbeidet med trafikkflytledelse skal foregå i tre faser med utgangspunkt i det tidspunkt en flyging finner sted.

(2) Faser i ATFM:

- a) Strategisk fase – Strategiske aktiviteter som gjennomføres mer enn en uke før flyging, og omfatter kartlegging, planlegging og koordinering av forventet trafikk og kapasitet.
- b) Pre-taktisk fase – Pre-taktiske aktiviteter som gjennomføres til og med dagen før flyging, og omfatter planlegging og koordinering av forventet trafikk og kapasitet. Basert på data fra den strategiske fasen, innleverte reisepldata og med tillegg av informasjon fra FMP tas beslutning om eventuelle trafikkflytledelsestiltak. Disse beskrives i ANM utstedt av CFMU.
- c) Taktisk fase – finner sted den dagen flygingen finner sted. De varslede tiltak iverksettes, og basert på reisepplan og andre meldinger fra operatørene vil berørte flyginger tildeles CTOT eller alternativ ruteføring.

§ 5. CFMUs oppgaver

CFMUs oppgaver er å:

- a) sikre at det er samsvar mellom trafikkflyt og oppgitt kapasitet i berørt luftrum, og

- b) sikre at nødvendige trafikkflytledelsestiltak blir iverksatt på en rettferdig og hensiktsmessig måte slik at ulempene for brukerne reduseres.

§ 6. *Lufttrafikkjenestens ansvar*

- (1) Lufttrafikkjenesten skal sikre nødvendig koordinering mellom lokale operatører og CFMU gjennom angjeldende kontrollsentral FMP.
- (2) Lufttrafikkjenesten ved avgangsplassene er ansvarlig for å overvåke CTOT gitt av CFMU.
- (3) Tildelt CTOT skal bekreftes av lufttrafikkjenesten som en del av oppstartsklareringen, eller som en del av rute- og utflygingsklareringen. Enhver påfølgende endring av CTOT skal meddeles fartøysjefen av lufttrafikkjenesten uten forsinkelse.
- (4) Lufttrafikkjenesten ved lufthavnene skal legge forholdene til rette slik at flygingene kan utføres i samsvar med CTOT som er gitt av CFMU.
- (5) Det er ikke anledning til å utstede avgangsklarering til flyging der avgang ikke vil være mulig innenfor grensene til sist tildelte CTOT. Ved avgang fra steder hvor avgangsklarering ikke gis, er det ikke anledning til å utstede rute- og utflygingsklarering til flyginger der avgang ikke vil være mulig innenfor grensene til sist tildelte CTOT.
- (6) En reiseplan er ikke gyldig dersom flygingen er forsinket med mer enn 15 minutter i forhold til opprinnelig EOBT med senere revisjoner.
- (7) Lufttrafikkjenesten skal holde ansvarlig FMP underrettet om forhold som kan påvirke trafikkreguleringen.
- (8) Et tidsvindu på maksimalt $-5/+10$ minutter i forhold til siste tildelte CTOT er tilgjengelig til bruk for Lufttrafikkjenesten med den hensikt å sikre en best mulig avgangsssekvens. Dette tidsvinduet skal ikke benyttes av operatøren til planlegging av flyginger utenfor CTOT.

§ 7. *Operatørens ansvar*

- (1) Operatørene skal kjenne og følge:
- Generelle og spesielle ATFM-fremgangsmåter, herunder utfylling av reiseplan og behov for meldingsutveksling,
  - Strategiske og pre-taktiske ATFM-tiltak,
  - Taktiske ATFM-tiltak.
- (2) Operatøren skal planlegge sin flyging slik at denne kan overholde sist tildelte CTOT.
- (3) Fartøysjefen er ansvarlig for at sist tildelte CTOT oppgis til lufttrafikkjenesten ved første radiokontakt.
- (4) Operatørene skal informere CFMU om endringer av opplysninger i reiseplanen, herunder tilfeller hvor det ikke vil være mulig å overholde den tildelte CTOT. Enhver endring i EOBT på mer enn 15 minutter skal meldes.

§ 8. *Unntak fra trafikkflytrestriksjoner*

- (1) Flyginger som påføres statusindikatorne STS/HEAD, STS/SAR, STS/EMER eller STS/ATFMEXEMPTAPPROVED, sistnevnte sammen med en annen statusindikator, er automatisk unntatt fra trafikkflytrestriksjoner.
- (2) Flyginger som i reiseplanen påføres statusindikatorne STS/HUM, STS/STATE eller STS/HOSP vil få unntak fra trafikkflytrestriksjoner dersom reiseplanen i tillegg påføres statusindikatoren STS/ATFMEXEMPTAPPROVED. For at indikatoren STS/ATFMEXEMPTAPPROVED skal kunne benyttes, skal ett av følgende vilkår være oppfylt:
- STS/HUM*: Rekvisisjon fra UNHCR/FNs høykommissær for flyktninger,
  - STS/STATE*: Det må kunne dokumenteres at et medlem av regjeringen på oppdrag for nasjonen har vært om bord under flygingen, samt at oppdraget var av en slik viktighet at flygingen ikke kan akseptere forsinkelser, eller
  - STS/HOSP*: Det kreves godkjenning av medisinsk sakkyndig. Luftfartstilsynet anser vilkåret som oppfylt når Flykoordineringssentralen (AMK) har sendt en skriftlig rekvisisjon om ambulansflyging med gradering AKUTT eller HASTE til operatøren. Retur etter endt ambulansflyging har ikke rett til unntak fra trafikkflytrestriksjoner.
- (3) Luftfartstilsynet kan til enhver tid kontrollere operatørens dokumentasjon vedrørende den enkelte flyging når det gjelder bruk av ulike statusindikatorer for å oppnå unntak fra trafikkflytrestriksjoner. Operatøren må oppbevare dokumentasjonen sammen med kopi av innlevert reiseplan i minst 3 måneder.

§ 9. *Dispensasjon*

Luftfartstilsynet kan, når særlige grunner tilsier det, dispensere fra bestemmelsene i denne forskrift.

§ 10. *Ikrafttredelse*

- (1) Denne forskrift gjelder fra 1. januar 2004.
- (2) Fra samme dato oppheves forskrift av 8. januar 1998 nr. 17 om trafikkflytledelse (Air Traffic Flow Management – ATFM).

21. nov. Nr. 1381 2003**Forskrift om tjenestetid for personer som er fritatt for militærtjeneste av overbevisningsgrunner etter lov av 19. mars 1965 nr. 3.**

Fastsatt ved kgl.res. 21. november 2003 med hjemmel i lov av 19. mars 1965 nr. 3 om fritaking for militærtjeneste av overbevisningsgrunner § 11. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 28. november 2003.

§ 1. For sivile vernepliktige skal førstegangstjenesten etter lovens § 11 første ledd være av samme varighet som den ordinære førstegangstjenesten i Hæren med et tillegg på 1 måned.

Militær førstegangstjeneste som er avtjent, eller som er bortfalt etter vernepliktsloven § 12 annet ledd, kommer til fradrag dag for dag med inntil det antall dager som svarer til den ordinære førstegangstjenesten i Hæren.

§ 2. Justisdepartementet gis myndighet til å treffe bestemmelser etter lovens § 11 annet ledd om repetisjonstjeneste for sivile vernepliktige.

§ 3. For mannskap som overføres fra Heimevernet skal den sivile tjeneste etter lovens § 11 tredje ledd være en engangstjeneste av samme varighet som deres gjenstående ordinære heimevernstjeneste med tillegg av en tolvtedel. Varigheten av den sivile tjeneste skal dog ikke være mindre enn 30 dager.

§ 4. Disse bestemmelser trer i kraft 1. januar 2004.

Fra samme tidspunkt oppheves kgl.res. av 9. mai 1997 nr. 439 om tjenestetid for personer som er fritatt for militærtjeneste av overbevisningsgrunner etter lov av 19. mars 1965 nr. 3.

Justisdepartementet gir nærmere bestemmelser om gjennomføringen av disse bestemmelser.

24. nov. Nr. 1382 2003**Forskrift om endring i forskrift om premier og forsikringsfond i livsforsikring.**

Fastsatt av Finansdepartementet 24. november 2003 med hjemmel i lov av 10. juni 1988 nr. 39 om forsikringsvirksomhet § 7–6 annet ledd annet punktum og § 8–2 fjerde ledd. Jf. EØS-avtalen vedlegg IX nr. 11 (direktiv 79/267/EØF) og nr. 12a (direktiv 92/96/EØF). Kunngjort 28. november 2003.

I

I forskrift av 15. september 1997 nr. 1005 om premier og forsikringsfond i livsforsikring gjøres følgende endringer:

§ 2 første ledd skal lyde:

Premien på livsforsikringskontrakter kan for premieforfall fra og med 1. januar 2004 ikke beregnes på grunnlag av en avkastning av forvaltet kapital (grunnlagsrente) som er høyere enn 3 prosent pro anno. Grunnlagsrenten skal settes til høyst 60 prosent av effektiv rente på langsiktige statsobligasjoner, dersom dette gir en rentesats under 3 prosent pro anno. Kredittilsynet fastsetter slik lavere grunnlagsrente innen 1. desember før det kalenderåret den gjøres gjeldende.

§ 2 tredje og fjerde ledd skal lyde:

Bestemmelsene i første ledd gjelder ikke premier for individuelle livsforsikringskontrakter og kollektive pensjonsordninger for foreningsmedlemmer inngått før 29. november 1993, likevel slik at første ledd gjelder for foreningsmedlemmer som tas opp 1. januar 2004 eller senere. Bestemmelsene gjelder heller ikke for premiebetalende individuelle kontrakter utgått fra kollektive rente- og pensjonsforsikringer før 1. januar 2004 når kollektivkontrakten er inngått før 29. november 1993.

For individuelle premiebetalende livsforsikringskontrakter, herunder kollektive pensjonsordninger for foreningsmedlemmer og individuelle kontrakter utgått fra kollektive rente- og pensjonsforsikringer, som overføres til annet livsforsikringsselskap etter reglene i forsikringsvirksomhetsloven § 7–8 og tilhørende forskrift, gjelder ikke reglene i første ledd dersom livsforsikringskontrakten i mottakende selskap har samme eller lavere grunnlagsrente enn livsforsikringskontrakten i avgivende selskap, og grunnlagsrenten i mottakende selskap ikke er høyere enn 4 prosent pro anno.

§ 3 første ledd skal lyde:

Ved beregning av forsikringsfondets minsteverdi, jf. forsikringsvirksomhetsloven § 8–2 annet ledd, skal det for de enkelte forsikringskontrakter benyttes samme beregningsgrunnlag som ved beregning av premien, jf. forsikringsvirksomhetsloven § 7–6 første ledd. Dersom det ved premieberegningen for en kontrakt er benyttet ulike grunnlagsrenter, skal det for de tilhørende avsetningene i forsikringsfondet anvendes samme grunnlagsrenter som ved premieberegningene.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2004.

Kredittilsynet kan gi tekniske overgangsregler for perioden 1. januar 2004 til 31. desember 2005 for:

- individuelle kontrakter som utgår fra kollektive rente- og pensjonsforsikringer
- pensjoner fra kollektive ordninger hvor utbetalingen begynner i perioden
- engangspremier knyttet til kollektive kontrakter.

25. nov. Nr. 1383 2003**Forskrift om endring i forskrifter om førerkort og førerprøve m.v.**

Fastsatt av Vegdirektoratet 25. november 2003 med hjemmel i vegtrafikklov av 18. juni 1965 nr. 4 § 24, jf. delegeringsvedtak av 29. september 2003 nr. 1196. Kunngjort 28. november 2003.

I

I forskrifter av 23. februar 1979 nr. 4 om førerkort og førerprøve m.v. gjøres følgende endringer:

§ 7 nr. 9 oppheves.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2004.

28. nov. Nr. 1384 2003**Forskrift om opphevelse av forskrift om statsrefusjon for fylkeskommunens barnevernutgifter til asylsøkende barn og flyktningebarn som er kommet til landet uten foreldre.**

Fastsatt ved Kronprinsreg.res. 28. november 2003 med hjemmel i lov av 17. juli 1992 nr. 100 om barneverntjenester § 9–8 første ledd. Fremmet av Barne- og familiedepartementet. Kunngjort 28. november 2003.

I

Forskrift av 11. desember 1992 nr. 1053 om statsrefusjon for fylkeskommunens barnevernutgifter til asylsøkende barn og flyktningebarn som er kommet til landet uten foreldre oppheves.

II

Forskriften trer i kraft 1. januar 2004.

23. okt. Nr. 1385 2003**Forskrift om endring i forskrift om særskilte beskyttelsestiltak ved innførsel av ferskt kjøtt av klauvdyr fra Argentina.**

Fastsatt av Statens dyrehelsetilsyn – Sentralforvaltningen 23. oktober 2003 med hjemmel i lov av 8. juni 1962 nr. 4 om dyrehelse (husdyrloven) § 3 og § 8, jf. delegeringsvedtak av 4. januar 2001 nr. 171. Jf. EØS-avtalen vedlegg I (vedtak 2003/758/EF). Kunngjort 2. desember 2003.

I

I forskrift av 20. mars 2001 nr. 421 om særskilte beskyttelsestiltak ved innførsel av ferskt kjøtt av klauvdyr fra Argentina gjøres følgende endring:

§ 3 skal lyde:

Unntatt fra forbudet i § 2 er utbenet og mønnet storfekjøtt fra provinsene Buenos Aires, Catamarca, Chaco, Córdoba, Corrientes, Entre Ríos, Formosa unntatt området Ramon Lista, Jujuy, La Pampa, La Rioja, Mendoza, Misiones, Neuquen, Rio Negro, San Juan, San Luis, Santa Fe, Santiago del Estero, Tucuman og Salta unntatt områdene Rivadavia, General José de San Martín, Orán, Iruya og Santa Victoria.

Utbenet storfekjøtt til konsum eller kjøttavskjær som skal brukes til kjøledyrfør skal være fra dyr som er slaktet etter 31. januar 2002. For provinsene Chaco, Formosa unntatt området Ramon Lista, Jujuy og Salta unntatt områdene Rivadavia, General José de San Martín, Orán, Iruya og Santa Victoria, er det et tilleggskrav at kjøttet skal stamme fra dyr som er slaktet, pakket og sertifisert før 8. oktober 2003.

For provinsene La Pampa og Santiago del Estero skal kjøttet stamme fra dyr som er blitt slaktet etter den 8. mars 2002. For provinsen Córdoba skal kjøttet stamme fra dyr som er blitt slaktet etter den 26. mars 2002.

Unntatt fra forbudet i § 2 er ferskt kjøtt av storfe og småfe fra provinsene Chubut, Santa Cruz og fra Tierra del Fuego, når kjøttet stammer fra dyr som er slaktet etter 1. mars 2002.

II

Endringen trer i kraft straks.

13. nov. Nr. 1386 2003**Forskrift om endring i forskrift om stopp i fisket etter norsk vårgytende sild i 2003.**

Fastsatt av Fiskeridirektøren 13. november 2003 med hjemmel i forskrift av 20. desember 2002 nr. 1795 om regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2003 § 28, jf. § 19, gitt med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4, § 5 og § 9. Kunngjort 2. desember 2003.

I

I forskrift av 24. oktober 2003 nr. 1280 om stopp i fisket etter norsk vårgytende sild i 2003 gjøres følgende endring:

§ 1 skal lyde:

§ 1. *Kystfartøygruppens fiske*

Kystfartøygruppens fiske etter norsk vårgytende sild for direkte leveranse til mel og olje stoppes fredag 24. oktober 2003 kl. 15.00. Siste frist for innmelding til Norges Sildesalgslag er samme dag kl. 17.00.

Kystfartøygruppens fiske stoppes fredag 14. november 2003 kl. 08.00. Siste frist for innmelding til Norges Sildesalgslag er samme dag kl. 10.00. Stoppen gjelder ikke fartøy som låsetter og fartøy som fisker med landnot. Med fartøy som låsetter menes fartøy som i 2003 ikke har levert fangst av norsk vårgytende sild som er direktehåvet.

II

Endringen trer i kraft straks.

17. nov. Nr. 1387 2003**Forskrift om endring i forskrift om stopp i fisket etter norsk vårgytende sild i 2003.**

Fastsatt av Fiskeridirektøren 17. november 2003 med hjemmel i forskrift av 20. desember 2002 nr. 1795 om regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2003 § 28, jf. § 19, gitt med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4, § 5 og § 9. Kunngjort 2. desember 2003.

I

I forskrift av 24. oktober 2003 nr. 1280 om stopp i fisket etter norsk vårgytende sild i 2003 gjøres følgende endring:

§ 1 nytt tredje ledd skal lyde:

Fiske med fartøy som låsetter og fartøy som fisker med landnot stoppes mandag 17. november 2003 kl. 24.00. Siste frist for innmelding til Norges Sildesalgslag er tirsdag 18. november 2003 kl. 02.00.

II

Endringen trer i kraft straks.

20. nov. Nr. 1388 2003**Forskrift om forbud mot organiske tinnforbindelser på skip.**

Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 20. november 2003 med hjemmel i lov av 9. juni 1903 nr. 7 om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m.v. § 1, § 114, § 117, § 118 og § 119, jf. delegeringsvedtak av 12. oktober 1979 nr. 1 og delegeringsvedtak av 8. januar 1980 nr. 1. Jf. EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 56p (forordning (EF) nr. 782/2003). Kunngjort 2. desember 2003.

§ 1. *Bruk av organiske tinnforbindelser på skip*

EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 56p (forordning (EF) nr. 782/2003) om forbud mot organiske tinnforbindelser på skip gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg XIII, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Denne forskrift gjelder for norske skip og for utenlandske skip som anløper norsk havn, som angitt i forordningens artikkel 3.

§ 2. *Rederens og førerens plikter*

Reder og fører skal sørge for at bestemmelsene i denne forskrift blir fulgt.

§ 3. *Tilsynsmyndighet*

Sjøfartsdirektoratet eller den det bemyndiger, skal føre tilsyn med at denne forskrift følges.

§ 4. *Straff*

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer denne forskrift eller enkeltvedtak truffet i medhold av den eller som medvirker til dette straffes etter § 427 i Almindelig borgerlige Straffelov (Straffeloven) av 22. mai 1902 nr. 10 med bøter, eller fengsel inntil 4 måneder eller med begge deler.

§ 5. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft straks.

Vedlegg. Forordning (EF) nr. 782/2003

For å lese forordning (EF) nr. 782/2003,¹ trykk her:
<http://www.lovdata.no/ltavd1/lt2003/icons/pdf/303r0782.pdf>

¹ Oversettelsen er uoffisiell.

20. nov. Nr. 1389 2003**Forskrift om krav til bachelorgrad ved Luftkrigsskolen.**

Fastsatt av sjef for Luftkrigsskolen 20. november 2003 med hjemmel i lov av 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høyskoler § 45, forskrift av 6. juni 2003 nr. 673 om delvis innlemming av Forsvarets høyskoler under lov av 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høyskoler og forskrift av 11. oktober 2002 nr. 1124 om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler § 41. Kunngjort 2. desember 2003.

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder for tildeling av graden bachelor ved Luftkrigsskolen.

§ 2. Definisjoner

Rammeplan:	Plan for studier der øverste myndighet har fastsatt nasjonale rammer for innholdet i studiene. Studiet er nærmere konkretisert i en fagplan.
Fagplan:	En nærmere konkretisering av rammeplanen der mål, innhold og gjennomføring av hvert emne er beskrevet.
Studieplan:	Plan for studier som ikke er regulert av rammeplan. Planen er konkretisert tilsvarende en fagplan.
Studieprogram:	Studieløp med et definert innhold etter fagplaner eller studieplaner som kadettene/studentene tas opp til, og som fører frem til en avsluttende eksamen eller grad.
Studiepoeng:	Måleenhet for normalarbeidsbelastning i studier. Ett studieår med fulltidsstudium gir 60 studiepoeng.
Fag:	Samling beslektede emner som er samlet under en felles fagbetegnelse.
Emnegruppe:	Kombinasjon av emner fra ett eller flere fag/fagområder som gjennom fagplan er definert til å utgjøre en samlet enhet.
Emne:	Den minste selvstendige enheten målt i studiepoeng som inngår i et studieprogram, fag, emnegruppe eller grad.

§ 3. Krav til bachelorgraden

Graden bachelor blir gitt ved Luftkrigsskolen på grunnlag av eksamen i fag eller emner/emnegrupper på til sammen minimum 180 studiepoeng etter følgende bestemmelser:

1. Treårig integrert studieprogram på minimum 180 studiepoengs omfang etter studieplan for Luftkrigsskole I.
2. Toårig integrert studieprogram på minimum 120 studiepoeng etter studieplan for Luftkrigsskole I kombinert med godkjent studium tilsvarende minimum 60 studiepoeng fra annen utdanning. Luftkrigsskolen gir nærmere bestemmelser.

Det er et krav at hver kandidat har en fordypningsenhet på minst 90 studiepoengs omfang. Studier som omtalt i pkt. 1 og 2 ovenfor oppfyller dette kravet (dybdekrav).

For godkjenning av annen utdanning som kan inngå sammen med et toårig studium fra Luftkrigsskolen i en bachelorgrad (som nevnt i pkt. 2 ovenfor), gjelder:

1. Fullført 2-årig etatsutdanning i Forsvaret kan inngå etter nærmere regler
2. Fag, emner/emnegrupper fra høyskoler, vitenskapelige høyskoler eller universiteter i Norge, eller tilsvarende godkjent utdanning fra andre land, kan godkjennes som tillegg som nevnt ovenfor. Utdanningen må anses å være relevant for skolens utdanningsmål og offisersyrkets krav.
3. Frittstående emner som kan inngå i graden, må ha et omfang på minimum 10 studiepoeng.
4. I annen utdanning må inngå godkjent emnegruppe som har et omfang på minimum 30 studiepoeng.

§ 4. Emner som helt eller delvis dekker hverandre

Faglig overlapping mellom fag som skal inngå i bachelorgraden, må kompenseres dersom overlappingen utgjør mer enn 10 studiepoeng.

§ 5. Fritak for eksamen eller prøve

Fritak for eksamen eller prøve kan gis etter søknad når det godtgjøres at tilsvarende eksamen eller prøve er avlagt ved samme eller annen institusjon, jf. lov om universiteter og høyskoler § 49.

§ 6. Vitnemål og vitnemålstillegg

For oppnådd bachelorgrad utstedes vitnemål på norsk. Vitnemålet skal angi gradens faglige innhold. Et eget vitnemålstillegg («Diploma Supplement») skal gi en nærmere beskrivelse på engelsk av kandidatenes utdanning og av det norske høyere utdanningssystemet.

§ 7. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 20. november 2003.

20. nov. Nr. 1390 2003**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter torsk med konvensjonelle redskap nord for 62° N i 2003.**

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 20. november 2003 med hjemmel i forskrift av 18. desember 2002 nr. 1683 om regulering av fisket etter torsk med konvensjonelle redskap nord for 62° N i 2003 § 19, gitt med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4, § 5 og § 9. Kunngjort 2. desember 2003.

I

I forskrift av 18. desember 2002 nr. 1683 om regulering av fisket etter torsk med konvensjonelle redskap nord for 62° N i 2003 gjøres følgende endring:

§ 6 skal lyde:

Fartøy som tilfredsstiller vilkårene for deltakelse i forskrift av 1. november 2002 nr. 1227 om adgang til å delta i fisket etter torsk, hyse og sei for fartøy under 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap nord for 62° N i 2003 § 2, kan maksimalt fiske følgende kvanta torsk rund vekt, jf. § 3 nr. 1:

<i>Lengde:</i>	<i>Kvotefaktor:</i>	<i>Maksimalkvote i tonn:</i>
0 – 6,99	1,00	14,5
7 – 7,99	1,21	17,6
8 – 8,99	1,36	19,7
9 – 9,99	1,71	24,9
10 – 10,99	1,00	28,3
11 – 11,99	1,29	36,5
12 – 12,99	1,58	44,7
13 – 13,99	1,97	55,6
14 – 14,99	2,26	63,9
15 – 15,99	1,00	88
16 – 16,99	1,12	97
17 – 17,99	1,25	106
18 – 18,99	1,37	116
19 – 19,99	1,48	125
20 – 20,99	1,58	133
21 – 21,99	1,00	129
22 – 22,99	1,04	134
23 – 23,99	1,09	139
24 – 24,99	1,13	144
25 – 25,99	1,16	148
26 – 26,99	1,20	153
27 – 27,99	1,24	157

II

Endringen trer i kraft straks.

25. nov. Nr. 1391 2003**Forskrift om endring i forskrift om særavgifter.**

Fastsatt av Finansdepartementet 25. november 2003 med hjemmel i lov av 19. mai 1933 nr. 11 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter og Stortingets avgiftsvedtak. Kunngjort 2. desember 2003.

I

I forskrift av 11. desember 2001 nr. 1451 om særavgifter gjøres følgende endring:

§ 5–13 første ledd skal lyde:

Tollvesenet, Statens vegvesen og politiet kan når som helst uten varsel kontrollere motorvogner, herunder drivstofftanken eller deler av motoren, for å påse at bestemmelsene om bruk av merket mineralolje blir overholdt.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2004.

25. nov. Nr. 1392 2003

Forskrift om endring i forskrift om engangsavgift på motorvogner.

Fastsatt av Finansdepartementet 25. november 2003 med hjemmel i lov av 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter og Stortingets avgiftsvedtak. Kunngjort 2. desember 2003.

I

I forskrift av 19. mars 2001 nr. 268 om engangsavgift på motorvogner gjøres følgende endringer:

§ 5–3 første ledd skal lyde:

Ved endring i avgiftsmessig status eller avgiftsmessig grunnlag skal eier eller den som på eierens vegne har rådighet over motorvognen, gi melding til Regionvegkontoret og Tollvesenet innen tre dager.

§ 6–1 annet ledd annet punktum skal lyde:

Regionvegkontoret avgjør om motorvognen er oppbygget.

§ 6–2 nr. 3 skal lyde:

Regionvegkontoret skal kontrollere og attestere at den skadde motorvognen teknisk og eksteriørmessig fremstår som identisk type motorvogn (samme merke/modell/byggemønster) som den skadde motorvognen før skade inntrådte.

§ 8–2 siste ledd skal lyde:

Tollvesenet kan påby motorvogner innkalt til Regionvegkontoret for kontroll av motorvognens registreringsforhold av hensyn til avgiften.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2004.

25. nov. Nr. 1393 2003

Forskrift om endring i forskrift om årsavgift på motorvogn.

Fastsatt av Finansdepartementet 25. november 2003 med hjemmel i lov av 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter og Stortingets avgiftsvedtak. Kunngjort 2. desember 2003.

I

I forskrift av 4. juli 1986 nr. 1433 om årsavgift på motorvogn gjøres følgende endringer:

§ 1 første punktum skal lyde:

I samsvar med Stortingets avgiftsvedtak skal avgift betales til Oslo distriktstollsted (senere kalt distriktstollstedet) for kjøretøy som er eller skal være registrert i Statens vegvesens motorvognregister.

§ 2 tredje ledd fjerde punktum skal lyde:

Det er et vilkår at slik salgsmelding er registrert innkommet til Regionvegkontoret.

§ 3 første ledd tredje punktum skal lyde:

Regionvegkontoret skal påse at riktig avgift er betalt før registreringen eller tildelingen.

§ 3 annet ledd skal lyde:

Tollvesenet utsteder betalingsblankett påført kundeidentifikasjonsnummer (KID). Kvittering for at avgift er betalt skal fremlegges for Regionvegkontoret før registreringen eller tildelingen. Regionvegkontoret skal overstemple kvitteringen.

§ 8 første punktum skal lyde:

Når eier av kjøretøy eller den som er tildelt årsprøvekjennermerke flytter til ny adresse, skal melding om dette gis skriftlig innen 3 dager til Regionvegkontoret.

§ 10 første ledd skal lyde:

Tjenestemenn fra Tollvesenet og Regionvegkontoret samt politi og lensmenn kan når som helst uten varsel kontrollere kjøretøy (utekontroll) for å påse at avgiftsbestemmelsene blir overholdt.

§ 10 tredje ledd skal lyde:

Tollvesenet kan påby kjøretøy innkalt til Regionvegkontoret for kontroll av kjøretøyets registreringsforhold av hensyn til avgiften.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2004.

25. nov. Nr. 1394 2003

Forskrift om endring i forskrift om vektårsavgift.

Fastsatt av Finansdepartementet 25. november 2003 med hjemmel i lov av 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter og Stortingets avgiftsvedtak. Kunngjort 2. desember 2003.

I

I forskrift av 29. juni 2000 nr. 688 om vektårsavgift gjøres følgende endringer:

§ 2 første ledd første punktum skal lyde:

Oslo distriktstollsted (senere kalt distriktstollstedet) beregner og skriver ut avgiften i to terminer pr. år for avgiftspliktige kjøretøy som pr. 1. januar og 1. juli står registrert i Statens vegvesens motorvognregister.

§ 4 første ledd første punktum skal lyde:

Avgiftsgrunnlaget for kjøretøy kan settes lavere enn kjøretøyets tillatte totalvekt dersom eieren ved skriftlig henvendelse til Regionvegkontoret ber om dette.

§ 5 annet ledd annet punktum skal lyde:

Ved en slik endring må melding gis Regionvegkontoret i løpet av de siste 20 dagene før ny termin.

§ 9 skal lyde:

Dersom det på betryggende måte kan dokumenteres at et kjøretøy oppfyller et strengere avgasskravnivå enn det datoen for registrering tilsier, kan Regionvegkontoret etter søknad fastsette et lavere avgasskravnivå.

§ 14 nr. 1 første ledd skal lyde:

Tjenestemenn fra Tollvesenet og Regionvegkontoret samt politi og lensmenn kan når som helst uten varsel kontrollere kjøretøy for å påse at avgiftsbestemmelsene blir overholdt.

§ 14 nr. 2 første kolon skal lyde:

Tjenestemenn fra Tollvesenet skal i kontrolløyemed når som helst ha adgang til å:

§ 14 tredje ledd skal lyde:

Tollvesenet kan kreve at kjøretøy fremstilles for Regionvegkontoret for kontroll av kjøretøyets registreringsforhold av hensyn til avgiften.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2004.

25. nov. Nr. 1395 2003

Forskrift om endring i forskrift om tollvesenets avskilting m.m.

Fastsatt av Finansdepartementet 25. november 2003 med hjemmel i lov av 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter og Stortingets avgiftsvedtak. Kunngjort 2. desember 2003.

I

I forskrift av 15. desember 1989 nr. 1247 om tollvesenets avskilting m.m. gjøres følgende endringer:

§ 2 annet ledd skal lyde:

Inndratte kjennemerker skal straks sendes til Statens vegvesen.

§ 4 første punktum skal lyde:

Statens vegvesen utleverer inndratte kjennemerker.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2004.

25. nov. Nr. 1396 2003**Forskrift om endring i forskrift om omregistreringsavgift.**

Fastsatt av Finansdepartementet 25. november 2003 med hjemmel i lov av 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter og Stortingets avgiftsvedtak. Kunngjort 2. desember 2003.

I

I forskrift av 2. juli 1986 nr. 1430 om omregistreringsavgift gjøres følgende endringer:

§ 3 første ledd annet punktum skal lyde:

Regionvegkontoret skal påse at riktig avgift er betalt før omregistrering og utlevering av vognkort.

§ 4 første og annet ledd skal lyde:

Regionvegkontoret tilsender utfylt betalingsblankett påført kundeidentifikasjonsnummer (KID).

Dersom denne blanketten ikke benyttes ved betaling av avgiften eller den oppgitte KID ikke registreres sammen med betalingsoppdraget, må kvittering for at betaling har skjedd fremlegges for Regionvegkontoret før registreringen eller tildelingen. Regionvegkontoret skal påse at riktig avgift er betalt og skal overstemple kvitteringen.

§ 5 skal lyde:

Regionvegkontoret plikter på forlangende av kontrollmyndighetene å gi meldinger over betalte avgifter.

§ 6 nr. 1 første punktum skal lyde:

Ved omregistrering av kjøretøy som skyldes endring av personnavn, må eieren overfor Regionvegkontoret legitimere navneendringen ved fremleggelse av bevilling eller vigselsattest.

§ 6 nr. 2 første punktum skal lyde:

Avgiftsfri omregistrering på ektefelle skal dokumenteres overfor Regionvegkontoret med vigselsattest.

§ 6 nr. 3 første ledd skal lyde:

Ved omregistrering av kjøretøy som er ervervet ved arv mellom foreldre og barn, skal arveforholdet legitimeres overfor Regionvegkontoret med skifteattest.

§ 6 nr. 5 annet ledd skal lyde:

Det må overfor Regionvegkontoret dokumenteres at kjøretøyets registrerte eier har hatt løyve til utlodding av kjøretøyet i det tidsrom kjøretøyet har vært registrert.

§ 6 nr. 6 annet og tredje ledd skal lyde:

Fritaksvilkårene skal dokumenteres overfor Regionvegkontoret.

For avgiftsfri omregistrering av kjøretøy på NATO-hovedkvarteret i Norge og hovedkvarterets utenlandske personell som nyter personlig tollfrihet, kreves bileierens status dokumentert overfor Regionvegkontoret.

§ 6 nr. 7 første ledd bokstav b og c skal lyde:

- b. kjennemerkene er registrert innkommet til Regionvegkontoret eller
- c. de nødvendige dokumenter for omregistrering er innkommet til Regionvegkontoret senest 2 måneder etter siste (foregående) registrering.

§ 6 nr. 10 skal lyde:

Ved fritak for avgift ved omregistrering av kjøretøy som følge av fusjon mellom aksjeselskaper, må det overfor Regionvegkontoret fremlegges dokumentasjon fra foretaksregisteret (f.eks. i form av slettemelding av det overdragende selskap) som viser at fusjon er foretatt mellom de aktuelle selskaper.

§ 7 første ledd første kolon skal lyde:

Tjenestemenn fra Tollvesenet skal i kontrolløyemed når som helst ha adgang til å:

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2004.

26. nov. Nr. 1397 2003**Forskrift om statlig regional barnevernmyndighets rett til å kreve refusjon fra kommunen for opphold i institusjon.**

Fastsatt av Barne- og familiedepartementet 26. november 2003 med hjemmel i lov av 17. juli 1992 nr. 100 om barneverntjenester § 9–5. Kunngjort 2. desember 2003.

§ 1. Virkeområde

Denne forskrift gjelder refusjon for opphold i institusjon, jf. barnevernloven § 5–1 og § 5–8.

§ 2. Refusjonsadgang

Statlig regional barnevernmyndighet kan kreve refusjon fra kommunen for opphold i institusjoner som nevnt i § 1.

§ 3. Hva refusjonen dekker

Refusjonen gjelder delvis dekning av oppholdsutgiftene. Oppholdsutgiftene omfatter kost, losji, klær, lommepenger, fritidskostnader, ferieturer, hjemreiser og lignende.

§ 4. Refusjonenes størrelse og reguleringsmåten

Refusjonssatsene fastsettes og reguleres i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet.

Kommunen refunderer én sats for hvert barn som er plassert i institusjon.

Ved plassering av én foresatt og ett barn i institusjon refunderer kommunen én sats. Ved plassering av to foresatte og ett barn refunderer kommunen én og en halv sats. For hvert av øvrige barn refunderer kommunen halv sats.

Hvis klienten fører egen husholdning i institusjonen eller er under tilbakeføring til kommunen, kan det fastsettes særlige satser.

Det kan også fastsettes særlige satser for flyktningebarn og asylsøkende barn, jf. barnevernloven § 9–8.

Refusjonsplikten løper fra innskrivningsdato til utskrivningsdato, med kvartalsvise terminer som innbetales etterskuddsvis. Statlig regional barnevernmyndighet kan delegere innkrevingen til institusjonen.

§ 5. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft 1. januar 2004.

Fra samme tidspunkt oppheves forskrift av 21. desember 1992 nr. 1247 om fylkeskommunens rett til å kreve refusjon fra kommunen for opphold i institusjon.

27. nov. Nr. 1398 2003**Forskrift om forenklet oppgjør for arbeidsgiveravgift fra statens forvaltningsvirksomhet.**

Fastsatt av Finansdepartementet 27. november 2003 med hjemmel i lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 24–5 tredje ledd. Kunngjort 2. desember 2003.

I

§ 1. Denne forskrift gjelder for beregning og oppgjør av arbeidsgiveravgift fra statens forvaltningsvirksomhet (statsforvaltningen).

Statsforvaltningen omfatter i denne forskrift:

- a) forvaltningsorganer som får fastsatt sine driftsbevilgninger over statsbudsjettet, herunder statens forretningsdrift og statsbankene, og
- b) forvaltningsorganer med unntak fra bruttobudsjetteringsprinsippet (såkalte post 50 virksomheter).

§ 2. Statsforvaltningen plikter å beregne arbeidsgiveravgift av lønn og annen godtgjørelse, jf. folketrygdloven § 23–2, etter de særlige satser som fastsettes for statsforvaltningen i det årlige vedtaket om avgift til folketrygden.

§ 3. De deler av statsforvaltningen som betaler månedlig innskudd til Statens pensjonskasse skal medta dette i beregningsgrunnlaget etter § 2. For de øvrige deler av statsforvaltningen beregnes avgift av slike innskudd sentralt og gjøres opp ved særskilte bevilgninger under Arbeids- og administrasjonsdepartementet.

§ 4. Statsforvaltningen er unntatt fra å betale og gi oppgave over beregnet arbeidsgiveravgift til skatteoppkreveren. Isteden gjennomføres forenklet oppgjør ved at beregnet avgift i rapport til statsregnskapet føres til utgift i samme måned som lønn og godtgjørelse er utbetalt til arbeidstaker. Samtidig skal arbeidsgiveravgiften bokføres som inntekt under folketrygdens kapittel i rapporten til statsregnskapet.

Første ledd gjelder ikke for de deler av statsforvaltningen som er omtalt i § 1 andre ledd b. Disse deler av statsforvaltningen skal betale og gi oppgave over beregnet arbeidsgiveravgift etter § 2 til skatteoppkreveren for den kommune hvor hovedkontoret ligger etter de ordinære regler for oppgjør av arbeidsgiveravgift.

§ 5. Finansdepartementet kan gi nærmere retningslinjer til gjennomføring av reglene i forskriften.

II

Forskriften trer i kraft 1. januar 2004. Samtidig oppheves forskrift av 22. desember 1997 nr. 1430 om forenklet oppgjør for arbeidsgiveravgift fra statens forvaltningsvirksomhet.

28. nov. Nr. 1399 2003

Forskrift om endring i forskrift om lov om barneverntjenesters anvendelse på Svalbard.

Fastsatt ved Kronprinsreg.res. 28. november 2003 med hjemmel i lov av 17. juli 1992 nr. 100 om barneverntjenester § 1–2 annet ledd. Fremmet av Barne- og familiedepartementet. Kunngjort 2. desember 2003.

I

I forskrift av 1. september 1995 nr. 772 om lov om barneverntjenesters anvendelse på Svalbard gjøres følgende endring:

§ 3 skal lyde:

Barneverntjenestens oppgaver etter barnevernloven utføres av Sysselmannen. Departementet kan legge Sysselmannens myndighet til representativt folkevalgt organ.

Saker som etter loven § 7–2 hører under fylkesnemndas myndighetsområde skal fremmes av Sysselmannen eller den som er tillagt myndighet etter første ledd, og skal avgjøres av Fylkesnemnda for sosiale saker i Troms og Finnmark.

Statlig regional barnevernmyndighet ved region nord har ansvaret for å yte tjenester til barnet i henhold til loven § 8–2.

Fylkesmannen i Troms skal føre tilsyn med barneverntjenesten på Svalbard og ellers utføre de oppgaver som følger av barnevernloven § 2–3 tredje ledd.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2004.

28. nov. Nr. 1400 2003

Ikrafttredelse av lov av 28. november 2003 nr. 98 om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konesjonsloven) mv.

Fastsatt ved Kronprinsreg.res. 28. november 2003 med hjemmel i lov av 28. november 2003 nr. 98 om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konesjonsloven) mv. § 21. Fremmet av Landbruksdepartementet. Kunngjort 2. desember 2003.

Lov av 28. november 2003 nr. 98 om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konesjonsloven) mv. trer i kraft 1. januar 2004.

28. nov. Nr. 1401 2003

Delegering av myndighet til Landbruksdepartementet etter konsesjonsloven.

Fastsatt ved Kronprinsreg.res. 28. november 2003 med hjemmel i lov av 28. november 2003 nr. 98 om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konesjonsloven) mv. Fremmet av Landbruksdepartementet. Kunngjort 2. desember 2003.

Den myndighet som etter lov av 28. november 2003 nr. 98 om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konesjonsloven) mv. er tillagt Kongen eller departementet legges til Landbruksdepartementet. Landbruksdepartementet kan delegere myndighet videre til Bergvesenet med Bergmesteren for Svalbard.

28. nov. Nr. 1402 2003

Ikrafttredelse av lov av 28. februar 2003 nr. 14 om endringer i lov 13. desember 1991 nr. 81 om sosiale tjenester m.v. og i enkelte andre lover.

Fastsatt ved Kronprinsreg.res. 28. november 2003 med hjemmel i lov av 28. februar 2003 nr. 14 om endringer i lov 13. desember 1991 nr. 81 om sosiale tjenester m.v. og i enkelte andre lover del III nr. 1. Fremmet av Sosialdepartementet. Kunngjort 2. desember 2003.

Lov av 28. februar 2003 nr. 14 om endringer i lov 13. desember 1991 nr. 81 om sosiale tjenester m.v. og i enkelte andre lover trer i kraft fra 1. januar 2004.

28. nov. Nr. 1403 2003**Ikrafttredelse av lov av 28. november 2003 nr. 99 om endringer i lov 13. desember 1991 nr. 81 om sosiale tjenester m.v.**

Fastsatt ved Kronprinsreg.res. 28. november 2003 med hjemmel i lov av 28. november 2003 nr. 99 om endringer i lov 13. desember 1991 nr. 81 om sosiale tjenester m.v. del III nr. 1. Fremmet av Sosialdepartementet. Kunngjort 2. desember 2003.

Lov av 28. november 2003 nr. 99 om endringer i lov 13. desember 1991 nr. 81 om sosiale tjenester m.v. trer i kraft fra 1. januar 2004.

1. des. Nr. 1404 2003**Forskrift om endring i forskrift om innbetaling av påslag på nettariffen til Energifondet (forskrift om Energifondet).**

Fastsatt av Olje- og energidepartementet 1. desember 2003 med hjemmel i lov av 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven) § 4-4 og § 7-6. Kunngjort 2. desember 2003.

I

I forskrift av 10. desember 2001 nr. 1377 om innbetaling av påslag på nettariffen til Energifondet (forskrift om Energifondet) gjøres følgende endring:

§ 3 skal lyde:

Omsetningskonsesjonær som tarifferer for uttak av elektrisk energi fra distribusjonsnett skal i forbindelse med fakturering legge et påslag på tariffen på 0,8 øre/kWh på alt uttak.

Bidraget som omsetningskonsesjonær skal betale til Energifondet er 0,8 øre/kWh multiplisert med den energimengden som er fakturert slutt kunder i distribusjonsnett.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2004.

11. nov. Nr. 1407 2003**Forskrift om opphevelse av forskrift om luftdyktighetsbevis (BSL B 1-5).**

Fastsatt av Luftfartstilsynet 11. november 2003 med hjemmel i lov av 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 4-1 og § 15-4, jf. delegeringsvedtak av 10. desember 1999 nr. 1273. Kunngjort 5. desember 2003.

I

Forskrift av 12. juni 2003 nr. 742 om luftdyktighetsbevis (BSL B 1-5) oppheves.

II

Denne forskrift trer i kraft straks.

13. nov. Nr. 1408 2003**Forskrift om endring i forskrift om e-merking av ferdigpakninger.**

Fastsatt av Nærings- og handelsdepartementet 13. november 2003 med hjemmel i lov av 31. oktober 1946 nr. 2 om mål og vekt § 50 første ledd. Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. IX nr. 12 (direktiv 75/106/EØF) og nr. 15 (direktiv 76/211/EØF). Kunngjort 5. desember 2003.

I

I forskrift av 8. juni 1995 nr. 551 om e-merking av ferdigpakninger er det foretatt endringer. Vedleggene er ikke tidligere kunngjort i Norsk Lovtidend og kunngjøres nå i sin helhet, med endringer av 13. november 2003.

*Vedlegg 1: Krav til innhold og merking av ferdigpakningen**1. Definisjoner*

- 1.1 Den *nominelle mengden* Q_n til en ferdigpakning er den vekt- eller volumverdi som er angitt på pakningen.
- 1.2 Det *virkelige innholdet* av en ferdigpakning er den mengden (i vekt eller volum) av varen som pakningen inneholder. Med unntak av frosne varer, skal det virkelige innhold for volumenheter bestemmes ved eller korrigeres til 20 °C.
- 1.3 Det *negative avvik* er forskjellen mellom det virkelige innhold og den nominelle mengden, når det virkelige innholdet er minst.

2. *Generelle krav til nettoinnhold*

Emballasjen til ferdigpakningene skal sikres på en slik måte at de oppfyller følgende betingelser:

- 2.1 Det virkelige innhold av pakningene må i gjennomsnitt ikke være mindre enn den nominelle mengden som er angitt på pakningen.
- 2.2 Andelen av de ferdigpakninger med negativt avvik utover den negative toleransen fastsatt i tabell 1, skal være tilstrekkelig liten til at partier av pakninger kan bestå de prøver som er beskrevet i vedlegg 2.
- 2.3 Ingen ferdigpakninger som viser et negativt avvik utover det dobbelte av den negative toleransen gitt i tabell 1, kan merkes med e-merket.

Den negative toleransen for innholdet av en ferdigpakning fastsettes i overensstemmelse med tabell 1.

De negative toleranser som er angitt i prosent i tabellen, omregnes til vekt- eller volumenheter og rundes av til nærmeste tiendedel av gram eller milliliter.

Tabell 1: Negative toleranser for ferdigpakninger

<i>Nominell mengde Q_n i gram (g) eller milliliter (ml)</i>	<i>Negativ toleranse</i>	
	<i>i prosent av Q_n</i>	<i>i g eller ml</i>
5 til 50	9	–
50 til 100	–	4,5
100 til 200	4,5	–
200 til 300	–	9
300 til 500	3	–
500 til 1000	–	15
1000 til 10000	1,5	–

3. *Påskrifter og merking*

Ferdigpakninger med flytende varer skal være påført mengdeangivelse i form av nominelt volum. Øvrige ferdigpakninger skal normalt være påført nominell vekt.

Videre skal ferdigpakningene som er godkjent etter denne forskriften være utstyrt med følgende påskrifter:

- 3.1 Den nominelle mengden (i vekt eller volum) angitt med enhetene kilogram (kg), gram (g), liter (l), centiliter (cl) eller milliliter (ml), og angitt med tall som er minst:

6 mm høye hvis nominell mengde er større enn 1000 g/100 cl,

4 mm høye hvis nominell mengde er 1000 g/100 cl eller mindre, men over 200 g/20 cl,

3 mm høye hvis nominell mengde er 200 g/20 cl eller mindre, men over 50 g/5 cl,

2 mm høye hvis nominell mengde er mindre enn 50 g/5 cl.

I angivelsen skal tallet stå først, enheten etterpå.

Så lenge imperialsystemet er tillatt innen EU, kan angivelsen av den nominelle mengden i tillegg til ovenstående, være etterfulgt av en omregning til imperialenheter etter følgende omregningskoeffisienter:

1 ml = 0,0352 fluid ounce

1 l = 1,760 pints eller 0,220 gallon

1 g = 0,0353 ounce (avoirdupois)

1 kg = 2,205 pounds.

Angivelsen i imperialenheter kan ikke være større enn de tilsvarende angivelser i SI-enheter.

- 3.2 Et merke eller en påskrift som gjør det mulig å identifisere påfyllingsvirksomheten eller den som har ansvaret for påfyllingen, eller importøren innen EØS-området.
- 3.3 Bokstaven liten e med en høyde på minst 3 mm, påført rett ved påskriften som angir nominell vekt eller volum. Denne e attesterer at ferdigpakningen tilfredsstiller kravene i denne forskriften.

4. *Forpakkerens eller importørens ansvar*

Påfyllingsvirksomheten eller den som har ansvar for påfyllingen, eller importøren, har ansvar for at ferdigpakningene tilfredsstiller denne forskriften. Vedkommende har videre ansvar for at det virkelige innholdet i ferdigpakninger kontrollmåles.

Kontrollmålingen skal foretas ved hjelp av et måleinstrument som er typegodkjent og justert.

Dersom det virkelige innholdet i hver enkelt ferdigpakning ikke måles, kan innholdet sjekkes ved stikkprøver. Andre kontrollsystem som sikrer at innholdet i ferdigpakningene oppfyller kravene i forskriften, kan benyttes. Stikkprøvesystem eller andre kontrollsystem skal være etter retningslinjer som er godkjente av Justervesenet, og resultatene av kontrollene skal nedtegnes og arkiveres. Justervesenet skal ha tilgang til dette arkivet for å kunne se til at kontrollene er gjennomført regelmessig og korrekt.

Forpakkeren er forpliktet til å følge det godkjente kontrollsystemet og til å melde fra til Justervesenet om endringer i virksomheten som kan ha betydning for påfyllingen så som endringer av kontrollsystem, nye fyllemetoder eller nytt utstyr til bruk i påfyllingen.

Varer som har mengden uttrykt i volum, kan oppfylle plikten til kontrollmåling ved påfylling i flasker som er målebeholdere etter kravene i direktiv 75/107/EØF, og kravene i denne forskrift.

Ved import fra et land utenfor EØS, kan importøren – i stedet for å foreta kontrollmålinger – legge frem bevis for at han har de nødvendige garantier som gjør at han kan påta seg ansvaret.

5. *Kontroll som skal utføres hos forpakker eller importør*

Kontroll for sikre at ferdigpakningene oppfyller kravene i denne forskrift utføres som stikkprøvekontroll hos forpakkeren eller hos importøren. Denne statistiske stikkprøvekontroll utføres i overensstemmelse med reglene i vedlegg 2. Andre metoder kan også brukes, dersom metoden er godkjent av Justervesenet og anses for å være like effektiv som metoden i vedlegg 2.

Metoden anses for å være like effektiv når følgende krav er tilfredsstilte:

- Funksjonsverdien (y-verdien) til punktet med variabel (x-verdi) 0,10 (sannsynlighet for godkjenning av partiet er lik 0,10) til kurven for operasjonskarakteristikken til første prøve, avviker med mindre enn 15% fra funksjonsverdien til det tilsvarende punktet til kurven for operasjonskarakteristikken til den anbefalte prøve i vedlegg 2.

- Operasjonskarakteristikken med størrelsen $(Q_n - m) / s$

(m = partiets virkelige gjennomsnittlige mengde

Q_n = nominell mengde

s = standardavvik til partiets virkelige mengde)

som funksjonsverdien for de to prøveplan gjelder at funksjonsverdien for punktet med variabel 0,10 i den første prøven (sannsynlighet for godkjenning for partiet er lik 0,10) avviker mindre enn 0,05 fra funksjonsverdien for det tilsvarende punkt for den anbefalte prøven i vedlegg 2.

Vedlegg 2: Justervesenets kontroll av ferdigpakninger

Dette vedlegget setter retningslinjene for den statistiske kontrollen av partier av ferdigpakninger som skal tilfredsstillte kravene i vedlegg 1.

1. *Bestemmelse av ferdigpakningers virkelige innhold*

Ferdigpakningers virkelige innhold kan måles direkte ved hjelp av vekter eller volummålere, eller indirekte for væsker ved å veie den innpakkede vare og måle varens tetthet.

Uansett metode skal feilen ved bestemmelse av en ferdigpaknings virkelige innhold, høyst være en femtedel av den negative toleransen for pakningens nominelle mengde.

2. *Kontroll av partier av ferdigpakninger*

Kontroll av ferdigpakninger utføres ved prøveuttaking, og består av to deler:

- en kontroll av det virkelige innholdet av hver enkelt ferdigpakning i prøvepartiet
- en annen kontroll av det gjennomsnittlige virkelige innhold av ferdigpakning i prøvepartiet.

Et parti pakninger betraktes som godkjent, hvis resultatene fra begge kontrollene oppfyller godkjennelseskriteriene.

For begge disse to deler fins det to typer kontroll:

- ikke-destruktiv kontroll, det vil si kontroll som ikke medfører åpning av emballasjen
- destruktiv kontroll, det vil si kontroll som medfører åpning eller ødeleggelse av emballasjen.

Destruktiv kontroll skal begrenses til et strengt nødvendig minimum, det vil si at destruktiv kontroll bare skal brukes når det ikke er praktisk mulig å bruke ikke-destruktiv kontroll. Normalt benyttes den ikke på partier under hundre enheter.

2.1 *Inndeling i partier med ferdigpakninger*

2.1.1 Et parti består av alle de ferdigpakninger med samme nominelle mengde, samme type og samme fabrikat, som påfylles på samme sted, og som skal kontrolleres. Dets faktiske størrelse begrenses til nedenfor nevnte omfang.

2.1.2 Når kontrollen av ferdigpakningene foretas ved enden av pakkelinja, skal partiets faktiske størrelse svare til pakkelinjas maksimale kapasitet per time, uten noen øvre grense på partiets faktiske størrelse. I øvrige tilfeller er også partiets faktiske størrelse lik maksimal kapasitet per time, men det begrenses til maksimalt 10000 ferdigpakninger.

2.1.3 For partier på mindre enn 100 ferdigpakninger skal den ikke-destruktive prøven være 100% når den utføres.

2.1.4 Forut for den kontrollen som er fastsatt i punkt 2.2 og 2.3, tas det tilfeldig ut fra partiet et antall ferdigpakninger som er tilstrekkelig for å kunne gjennomføre den kontroll som krever den største prøveuttaking.

Til den andre kontrollen uttas det nødvendige antall prøver tilfeldig fra den første prøveuttaking og merkes. Merkingen av prøvene skal foretas før målingene påbegynnes.

2.2 *Kontroll av det virkelige innhold i en ferdigpakning*

Det tillatte minsteinnhold finnes som ferdigpakningens nominelle mengde fratrukket den tilhørende negative toleransen.

De pakninger fra partiet som har et faktisk innhold som er mindre enn det tillatte minsteinnholdet, kalles feilemner.

2.2.1 *Ikke-destruktiv kontroll*

Den ikke-destruktive kontroll utføres etter «dobbelst stikkprøveplan» beskrevet i tabell 2.

Kontrollen starter med første stikkprøve, med det antall enheter som er angitt i tabellen.

Partiet godkjennes hvis antallet feilemner i første stikkprøve er mindre eller likt første godkjennelsestall. Kontrollen avsluttes.

Partiet tilbakevises hvis antallet feilemner i første stikkprøve er høyere eller likt første tilbakevisningstall. Kontrollen avsluttes.

Hvis antallet feilemner i første stikkprøve er mellom første godkjenningstall og første tilbakevisningstall, skal det foretas ny kontroll: Andre stikkprøve. Størrelsen er angitt i tabell 2.

Nå skal antallet feilemner i første og andre stikkprøve adderes, og:

Partiet godkjennes hvis det totale antall feilemner er mindre eller lik andre godkjennelsestall. Kontrollen avsluttes.

Partiet tilbakevises hvis det totale antall feilemner er større eller likt andre tilbakevisningstall. Kontrollen avsluttes.

Tabell 2: Ikke-destruktiv kontroll av innholdet i enkeltpakninger

Partistørrelse	Stikkprøver			Antall feilemner	
	Stikkprøvenr.	størrelse	akkumulert størrelse	godkjennelsestall	tilbakevisningstall
100 til 500	1.	30	30	1	3
	2.	30	60	4	5
501 til 3200	1.	50	50	2	5
	2.	50	100	6	7
minst 3201	1.	80	80	3	7
	2.	80	160	8	9

2.2.2 *Destruktiv kontroll*

Destruktiv kontroll utføres i overensstemmelse med den «enkle stikkprøveplan» som er gjengitt i tabell 3, og gjennomføres bare hvis størrelsen på partiet er over hundre enheter. Antallet ferdigpakninger som skal kontrolleres, er tjue.

Partiet godkjennes hvis antallet feilemner i stikkprøven er mindre eller lik godkjennelsestallet.

Partiet tilbakevises hvis antallet feilemner i stikkprøven er større eller lik tilbakevisningstallet.

Tabell 3: Destruktiv kontroll av innholdet i enkeltpakninger

Partistørrelse	Stikkprøvestørrelse	Antall feilemner	Tilbakevisningstall
		Godkjennelsestall	
Alle størrelser (> 99)	20	1	2

2.3 Kontroll av gjennomsnittet av det virkelige innholdet av de enkelte pakninger i et parti ferdigpakninger.

Et parti ferdigpakninger betraktes som godkjent i denne kontrollen hvis gjennomsnittet

$$\bar{x} = \frac{\sum_{i=1}^n x_i}{n}$$

av det virkelige innholdet x_i av n ferdigpakninger fra et prøveparti, er større en følgende verdi:

$$Q_n - \frac{s}{\sqrt{n}} t_{(0,995;v)}$$

der

Q_n er ferdigpakningenes nominelle mengde

n er antall ferdigpakninger i et prøveparti

s er standardavviket til partiets virkelige innhold

$t_{(0,995;v)}$ er 0,995-konfidensnivået for t-fordelingen med frihetsgrad $v = n-1$, se tabell 4.

x_i betegner det virkelige innholdet av i 'te emne av et prøveparti av n emner.

Tabell 4: t-verdier

n	$t_{(0,995;n)}$
10	3.17
20	2.85
30	2.75
60	2.66
∞	2.58

Og standardavviket s er gitt ved

$$s = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}{n-1}}$$

Kriteriene for godkjenning ved ikke-destruktiv kontroll er gitt i tabell 5, mens kriteriene for destruktiv kontroll er gitt i tabell 6.

Tabell 5: Ikke-destruktiv kontroll av gjennomsnittet av enkeltpakninger

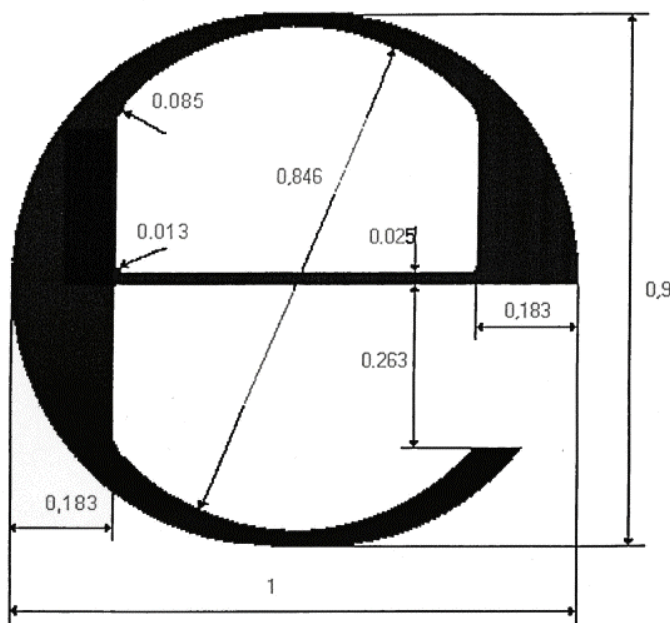
Partistørrelse	Prøvens størrelse	Kriterier for: godkjenning	tilbakevisning
100 t.o.m. 500	30	$\bar{x} \geq Q_n - 0,503s$	$\bar{x} < Q_n - 0,503s$
> 500	50	$\bar{x} \geq Q_n - 0,379s$	$\bar{x} < Q_n - 0,379s$

Tabell 6: Destruktiv kontroll av gjennomsnittet av enkeltpakninger

Partistørrelse	Prøvens størrelse	Kriterier for: godkjenning	tilbakevisning
Alle størrelser (> 99)	20	$\bar{x} \geq Q_n - 0,640s$	$\bar{x} < Q_n - 0,640s$

Vedlegg 3: e-merket

Det e-merket som er omtalt i denne forskriften, skal ha en utforming som vist på figuren nedenfor. Figurens dimensjoner er relative i forhold til den ytre (betegnet med lengden l i figuren) sirkelens diameter.

II

Endringene trer i kraft straks.

26. nov. Nr. 1409 2003**Forskrift om endring i forskrift om fastsetting av kvotefaktor i ringnotgruppen og trålgruppen ved fiske etter norsk vårgytende sild i 2003.**

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 26. november 2003 med hjemmel i forskrift av 20. desember 2002 nr. 1795 om regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2002 § 9. Kunngjort 5. desember 2003.

I

I forskrift av 26. mars 2003 nr. 404 om fastsetting av kvotefaktor i ringnotgruppen og trålgruppen ved fiske etter norsk vårgytende sild i 2003 gjøres følgende endring:

§ 2 skal lyde:

Ved beregning av fartøyskvote i det konsesjonspliktige trålfisket brukes faktoren 3,55.

II

Endringen trer i kraft 26. november 2003 kl. 13.00.

27. nov. Nr. 1410 2003**Forskrift om endring i forskrift om visse forurensende stoffer i næringsmidler.**

Fastsatt av Statens næringsmiddeltilsyn 27. november 2003 med hjemmel i lov av 19. mai 1933 nr. 3 om tilsyn med næringsmidler m.v. § 1 og § 4, samt delegeringsvedtak av 26. mars 1990 nr. 1227. Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. XIX nr. 1 (direktiv 98/34/EF). Kunngjort 5. desember 2003.

I

I forskrift av 27. september 2002 nr. 1028 om visse forurensende stoffer i næringsmidler gjøres følgende endring:

Ny § 3b skal lyde:

§ 3b. Grenseverdi for dioksinlignende PCB i marine oljer

Denne bestemmelsen gjelder olje utvunnet fra marine organismer, ferdig til konsum, eller som ingrediens i næringsmidler.

Produkter som definert ovenfor skal ikke inneholde dioksinlignende PCB,* sum av mono-orto PCB og non-orto PCB, i nivåer over 3 pg WHO-TE/g fett.

* TEF-bærende PCB som definert i Van den Berg *et al.* (1998) «Toxic Equivalency Factors (TEFs) for PCBs, PCDDs, PCDFs for Humans and for Wildlife. Environmental Health Perspectives, 106(12), 775.

II

Endringen trer i kraft straks.

28. nov. Nr. 1411 2003**Forskrift om endring i forskrift om opptakskrav til grunnutdanningar ved universiteter og høyskolar.**

Fastsatt av Utdannings- og forskningsdepartementet 28. november 2003 med heimel i lov av 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høyskolar § 37. Kunngjort 5. desember 2003.

I

I forskrift av 14. november 2002 nr. 1286 om opptakskrav til grunnutdanningar ved universiteter og høyskolar blir det gjort følgjande endringar:

§ 8 tredje ledd bokstav c nr. 2 skal lyde:

2) Realfag, natur- og miljøfag

$2MX/2MY/3MZ + 3MX/3FY/3KJ/3BI/(2KJ + 3BT)/(2BI + 3BT)$.

§ 8 tredje ledd bokstav g nytt nr. 5 skal lyde:

5) Allmennlærer- og førskolelærerutdanning ved Høgskolen i Nord-Trøndelag

Søkjaren må dokumentere dugleik i sørsamisk språk etter nærare reglar fastsette av institusjonen.

§ 8 tredje ledd bokstav h nytt nr. 9 skal lyde:

9) 3-årig studieprogram i språk, studieretning for tolkning

Søkjaren må bestå opptaksprøve etter nærare reglar fastsette av institusjonen.

§ 8 tredje ledd bokstav i nytt nr. 8 skal lyde:

8) *3-årig studieprogram i kunst, medier og kommunikasjon – dansevitenskap*

Søkjaren må dokumentere at de er habile utøvarar i ei eller fleire greiner av norsk folkedans eller folkeleg samværsdans.

II

Endringane trer i kraft ved opptak til studieåret 2004/2005.

28. nov. Nr. 1412 2003

Bestemmelser for gjennomføring av nye tjenestetidsbestemmelser for mannskap som er fritatt for militærtjeneste etter lov av 19. mars 1965 nr. 3 om fritaking for militærtjeneste av overbevisningsgrunner.

Fastsatt av Justis- og politidepartementet 28. november 2003 med hjemmel i lov av 19. mars 1965 nr. 3 om fritaking for militærtjeneste av overbevisningsgrunner § 11, jf. forskrift av 21. november 2003 nr. 1381 om tjenestetid for personer som er fritatt for militærtjeneste av overbevisningsgrunner etter lov av 19. mars 1965 nr. 3 § 4 siste ledd. Kunngjort 5. desember 2003.

I

§ 1. Mannskap som vil bli ferdige med tjenesten før 1. januar 2004 fullfører denne etter de eldre reglene.

§ 2. For mannskap som ikke vil være ferdige med sin sivile førstegangstjeneste før 1. januar 2004, skal tjenestetiden omberegnes pr. 31. desember 2003 etter de nye bestemmelsene om tjenestetidens lengde.

Alle mannskap som den 31. desember 2003 har avtjent eller blitt godskrevet minst 13 måneder tjeneste, dimitteres den 31. desember 2003.

§ 3. Mannskap som er inne til tjeneste pr. 31. desember 2003, og som ønsker tjenestegjøring i samsvar med tidligere angitt tjenestetid, skal gis anledning til å fullføre tjenesten i samsvar med dette.

§ 4. Mannskap som har avbrutt avtjeningen av sin sivile førstegangstjeneste, underrettes om sin nye gjenstående tjenestetid. Er avbrytelsen skjedd med tillatelse, innkalles mannskapene ikke til avtjening av ny gjenstående førstegangstjeneste av varighet på mindre enn 30 dager. Er den nye gjenstående tjeneste 30 dager eller mer, skal hele den gjenstående tjeneste avtjenes.

II

Bestemmelsene trer i kraft 1. januar 2004.

28. nov. Nr. 1413 2003

Forskrift om endring i forskrift om beregning og oppgjør m.v. av arbeidsgiveravgift til folketrygden.

Fastsatt av Skattedirektoratet 28. november 2003 med hjemmel i lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 24–5 første ledd, jf. delegeringsvedtak av 18. november 1997 nr. 1168. Kunngjort 5. desember 2003.

I

I forskrift av 2. desember 1997 nr. 1385 om beregning og oppgjør m.v. av arbeidsgiveravgift til folketrygden gjøres følgende endring:

§ 4 skal lyde:

§ 4. *Avrunding av avgiftsbeløp*

Ved utregning av avgiftsbeløpet per kommune avrundes beløpet nedover til nærmeste hele krone.

II

Endringen trer i kraft f.o.m. inntektsåret 2004.

30. nov. Nr. 1414 2003

Forskrift om endring i forskrift om stopp i fisket etter norsk vårgytende sild i 2003.

Fastsatt av Fiskeridirektøren 30. november 2003 med hjemmel i forskrift av 20. desember 2002 nr. 1795 om regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2003 § 28 jf. § 19, gitt med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4, § 5 og § 9. Kunngjort 5. desember 2003.

I

I forskrift av 24. oktober 2003 nr. 1280 om stopp i fisket etter norsk vårgytende sild i 2003 gjøres følgende endringer:

Ny § 2 skal lyde:

§ 2. Trålgruppens fiske

Trålgruppens fiske etter norsk vårgytende sild stoppes søndag 30. november 2003 kl. 22.00. Siste frist for innmelding til Norges Sildesalgslag er samme dag klokken 24.00.

Nåværende § 2 og § 3 blir § 3 og § 4.

II

Endringene trer i kraft straks.

1. des. Nr. 1415 2003**Forskrift om endring i forskrift om stopp i fisket etter norsk vårgytende sild i 2003.**

Fastsatt av Fiskeridirektøren 1. desember 2003 med hjemmel i forskrift av 20. desember 2002 nr. 1795 om regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2003 § 28 jf. § 19, gitt med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4, § 5 og § 9. Kunngjort 5. desember 2003.

I

I forskrift av 24. oktober 2003 nr. 1280 om stopp i fisket etter norsk vårgytende sild i 2003 gjøres følgende endring:

§ 2 nytt annet ledd skal lyde:

Uavhengig av første ledd kan det fiskes etter norsk vårgytende sild mandag 1. desember 2003 fra kl. 15.00 til kl. 20.00. Siste frist for innmelding til Norges Sildesalgslag er kl. 22.00 samme dag.

II

Endringen trer i kraft straks.

2. des. Nr. 1416 2003**Delvis ikrafttredelse av lov av 13. desember 2002 nr. 76 om endringer i lov 16. juni 1989 nr. 53 om eiendomsmegling.**

Fastsatt av Finansdepartementet 2. desember 2003 med hjemmel i lov av 13. desember 2002 nr. 76 om endringer i lov 16. juni 1989 nr. 53 om eiendomsmegling del II, jf. delegeringsvedtak av 13. desember 2002 nr. 1502. Kunngjort 5. desember 2003.

*I***§ 1. Ikrafttredelse**

Endringen i § 2–3 fjerde ledd i lov av 16. juni 1989 nr. 53 om eiendomsmegling, som ble vedtatt ved lov av 13. desember 2002 nr. 76, trer i kraft 1. januar 2004.

II

Vedtaket trer i kraft 1. januar 2004.

3. des. Nr. 1417 2003**Forskrift om endring i forskrift om tilskudd til manuskriptutvikling og utdanningsrettede tiltak.**

Fastsatt av Kultur- og kirkedepartementet 3. desember 2003 med hjemmel i Stortingets årlige budsjettvedtak. Kunngjort 5. desember 2003.

I

I forskrift av 2. juli 2003 nr. 938 om tilskudd til manuskriptutvikling og utdanningsrettede tiltak gjøres følgende endringer:

§ 25 skal lyde:

Tilskuddet utbetales før kursstart. Dersom særlige grunner foreligger kan tilskuddet helt eller delvis utbetales på et senere tidspunkt.

§ 30 skal lyde:

Tilskuddet utbetales før kursstart. Dersom særlige grunner foreligger kan tilskuddet helt eller delvis utbetales på et senere tidspunkt.

II

Endringene trer i kraft straks.

3. des. Nr. 1418 2003

Forskrift om endring i forskrift om produksjon og frambud av rå melk, varmebehandlet melk og melkebaserte produkter m.v.

Fastsatt av Statens næringsmiddeltilsyn 3. desember 2003 med hjemmel i lov av 19. mai 1933 nr. 3 om tilsyn med næringsmidler m.v. § 1, § 3 og § 4, jf. delegeringsvedtak av 26. mars 1990 nr. 1227, jf. overføringsvedtak av 29. april 1988 nr. 312. Kunngjort 5. desember 2003.

I

I forskrift av 30. juni 1995 nr. 636 om produksjon og frambud av rå melk, varmebehandlet melk og melkebaserte produkter m.v. gjøres følgende endring:

§ 12 femte ledd skal lyde:

Dypp- og spraymidler til behandling av spenene må eventuelt bare anvendes umiddelbart etter melking og oppfylle eventuelle offentlige godkjenningskrav. Bestanddelene i spenedyppingsmidler eller spenesprayer skal fra og med 1. juli 2004 være godkjent av offentlige myndigheter.

II

Endringen trer i kraft straks.

4. des. Nr. 1419 2003

Delvis ikrafttredelse av lov av 13. desember 2002 nr. 76 om endringer i lov 16. juni 1989 nr. 53 om eiendomsmegling.

Fastsatt av Finansdepartementet 4. desember 2003 med hjemmel i lov av 13. desember 2002 nr. 76 om endringer i lov 16. juni 1989 nr. 53 om eiendomsmegling del II, jf. delegeringsvedtak av 13. desember 2002 nr. 1502. Kunngjort 5. desember 2003.

I

§ 1. Ikrafttredelse

Endringen i § 2–7 fjerde ledd i lov av 16. juni 1989 nr. 53 om eiendomsmegling, som ble vedtatt ved lov av 13. desember 2002 nr. 76, trer i kraft 1. januar 2004.

II

Vedtaket trer i kraft 1. januar 2004.

1. des. Nr. 1420 2003

Forskrift til rammeplan for ingeniørutdanning.

Fastsatt av Utdannings- og forskningsdepartementet 1. desember 2003 med hjemmel i lov av 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høyskoler § 46 nr. 4. Kunngjort 9. desember 2003.

§ 1. Organisering og innhold

a. Treårig ingeniørutdanning består av følgende hovedemner på til sammen 180 studiepoeng:

<i>Hovedemne</i>	<i>Studiepoeng</i>
Matematisk-naturvitenskapelige grunnlagsfag	50 – 60
Samfunnsfag	15 – 20
Tekniske fag	75 – 90
Valgfag	10 – 20
Hovedprosjekt	10 – 20
Sum	180

b. Toårig ingeniørutdanning består av følgende hovedemner på til sammen 120 studiepoeng:

<i>Hovedemne</i>	<i>Studiepoeng</i>
Matematisk-naturvitenskapelige grunnlagsfag	50 – 60
Samfunnsfag	5 – 10
Tekniske fag	45 – 55
Hovedprosjekt	10 – 20
Sum	120

c. Hovedemnet matematisk-naturvitenskapelige grunnlagsfag består av delemnene:

- Matematikk og statistikk   minst 25 studiepoeng
- Fysikk   minst 10 studiepoeng
- Kjemi og miljø   minst 10 studiepoeng
- Datateknikk   minst 5 studiepoeng.

Institusjonene kan etter behov splitte disse delemnene i mindre tematiske emner.

Delemner i de øvrige hovedemnene fastsettes av institusjonens styre.

d. Institusjonens studieprogrammer og studieretninger i ingeniørfag fastsettes av styret.

§ 2. *Fagplan*

Institusjonens styre fastsetter en fagplan for hver studieretning. Bestemmelser om faglig innhold, organisering og arbeidsformer utover det som følger av rammeplanen, tas inn i fagplanen.

§ 3. *Eksamensbestemmelser*

Eksamen organiseres og gjennomføres etter gjeldende eksamensforskrift ved institusjonen.

Eksamen i sertifikatkrav må tilfredsstillende eventuelle krav til vurdering som er fastsatt i internasjonale konvensjoner.

Praksis skal vurderes særskilt dersom praksis inngår i utdanningen.

Institusjonens styre fastsetter bestemmelser om vurderingsordning og eventuelle vilkår for framstilling til eksamen. Bestemmelsene tas inn i fagplanen.

§ 4. *Vitnemål*

Det utstedes vitnemål for graden bachelor i ingeniørfag etter fullført treårig ingeniørutdanning.

Det utstedes vitnemål for graden høyskolekandidat etter fullført toårig ingeniørutdanning.

Studieprogram, studieretning og tittel på hovedprosjektet skal framgå av vitnemålet.

Vitnemålet skal omfatte de emnene som inngår i utdanningen, gruppert under hvert sitt hovedemne. Vitnemålet skal påføres emnenes omfang i studiepoeng og de karakterene som er oppnådd.

Dersom elementer fra ulike hovedemner inngår i kombinerte emner med en samlet karakter, skal hvert element kunne identifiseres. Det skal framgå hvilket hovedemne elementet hører inn under. Omfanget av elementet skal angis i studiepoeng. For elementer fra hovedemnet matematisk-naturvitenskapelige grunnlagsfag skal det framgå hvilket delemne elementet hører inn under. Omfanget av elementet skal angis i studiepoeng.

§ 5. *Ikrafttredelse og overgangsordning*

Denne forskriften trer i kraft den 1. august 2004.

For studenter som har begynt på studiet før høsten 2004, gjelder tidligere fastsatt rammeplan.

2. des. Nr. 1421 2003

Forskrift om endring i forskrift om skatt til Svalbard.

Fastsatt av Finansdepartementet 2. desember 2003 med hjemmel i lov av 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard § 3-1, § 4-4, § 4-5, § 4-6 og § 4-9 og lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 24-5. Kunngjort 9. desember 2003.

I

I forskrift av 15. desember 1997 nr. 1305 om skatt til Svalbard gjøres følgende endring:

§ 2 første ledd bokstav e andre punktum oppheves.

II

Endringen trer i kraft straks med virkning fra 1. januar 2004.

4. des. Nr. 1422 2003**Forskrift om endring i forskrift om dyrehelsemessige vilkår ved omsetning og innførsel av akvakulturdyr og akvakulturprodukter.**

Fastsatt av Landbruksdepartementet 4. desember 2003 med hjemmel i lov av 13. juni 1997 nr. 54 om tiltak mot sykdom hos fisk og andre akvatiske dyr (fiskesykdomsloven) § 11 og § 17, og lov av 20. desember 1974 nr. 73 om dyrevern § 30. Jf. EØS-avtalen vedlegg I (direktiv 91/67/EØF). Kunngjort 9. desember 2003.

I

I forskrift av 14. oktober 2003 nr. 1239 om dyrehelsemessige vilkår ved omsetning og innførsel av akvakulturdyr og akvakulturprodukter gjøres følgende endringer:

§ 2 femte ledd skal lyde:

Forskriften gjelder med mindre annet følger av særskilt forskrift, men gjelder ikke for innførsel og omsetning av:

1. Hvilleegg av marine krepsdyr som skal brukes til annet enn oppdrett.
2. Utstyr og stein til akvarier.
3. Evertebrater til akvarier unntatt hummer og krepselignende dyr som lever i ferskvann herunder infraorden Astacidea; familiene Astacidae, Parastacidae og Cambaridae til akvarier og konsumarter av marine krepsdyr.
4. Vaksiner til akvatiske dyr godkjent til bruk i Norge.

§ 5 første ledd nr. 3 skal lyde:

3. De må ikke komme fra et akvakulturanlegg som er underlagt restriksjoner av dyrehelsemessige grunner. De må heller ikke ha vært i kontakt med akvakulturdyr fra et slikt akvakulturanlegg. Særlig gjelder dette hvis akvakulturanlegget er underlagt restriksjoner med hensyn til sykdommer nevnt i vedlegg 1, liste I eller II.

§ 10 skal lyde:

§ 10. *Omsetning av akvakulturdyr, deres rogn og melke, som ikke tilhører de mottakelige arter, og omsetning mv. av levende villfisk, viltlevende bløtdyr og krepsdyr*

Når oppdrettet levende fisk eller levende bløtdyr, deres rogn og melke, som ikke tilhører de mottakelige arter kommer inn til en godkjent sone eller et godkjent akvakulturanlegg, skal forsendelsen komme fra:

1. en godkjent sone,
2. et godkjent akvakulturanlegg, eller
3. et akvakulturanlegg som ligger i en ikke-godkjent sone, på betingelse av at akvakulturanlegget ikke oppbevarer akvakulturdyr av mottakelige arter, og ikke har forbindelse med vassdrag, kyst- eller estuarfarvann.

Ved omsetning av levende villfisk, viltlevende bløtdyr eller krepsdyr, deres rogn og melke, skal følgende vilkår være oppfylt:

1. Når forsendelsen kommer inn til en godkjent sone, skal forsendelsen komme fra en sone med samme helsemessige status.
2. Når forsendelsen kommer til et godkjent akvakulturanlegg, skal forsendelsen komme fra en godkjent sone.
3. Når levende villfisk, viltlevende bløtdyr eller krepsdyr, deres rogn og melke, er fisket i havet, og skal brukes til avl i oppdrett eller havbeite i godkjente soner eller i godkjent akvakulturanlegg, skal de plasseres i isolat under tilsyn av Statens dyrehelsetilsyn – distriktsveterinæren. Isolering må foregå i en hensiktsmessig fasilitet og under vilkår som er godkjent av Statens dyrehelsetilsyn – fylkesveterinæren.

Vilkårene i første og andre ledd gjelder ikke når erfaring og/eller vitenskapelige bevis har vist at det ikke er noen passiv overføring av sykdommen, hvis akvakulturdyr og deres rogn og melke, som ikke tilhører de mottakelige arter, flyttes fra ikke-godkjent sone til en godkjent sone.

Forsendelser som nevnt i første og andre ledd skal følges av et transportdokument som bekrefter at vilkårene er oppfylt, jf. vedlegg 6 og 7.

Denne bestemmelsen gjelder ikke for tropiske akvakulturdyr som utelukkende oppbevares i akvarier.

§ 11 første ledd skal lyde:

Ved omsetning av akvakulturdyr og akvakulturprodukter fra ikke-godkjent akvakulturanlegg i en ikke-godkjent sone til konsum i en godkjent sone, må følgende vilkår være oppfylt:

1. Fisk av mottakelige arter skal før forsendelse være slaktet og sløyd.
2. Levende bløtdyr av mottakelige arter, skal enten leveres direkte til konsum eller til foredlingsindustrien.

§ 13 skal lyde:

§ 13. *Ytterligere vilkår ved innførsel av akvakulturdyr og akvakulturprodukter*

Det er forbudt å innføre akvakulturdyr fra land utenfor EØS for utsetting.

Ved innførsel av akvakulturdyr og akvakulturprodukter til konsum fra land utenfor EØS skal vilkårene i denne forskriftens kapittel II være oppfylt.

I tillegg skal disse ytterligere vilkår være oppfylt:

1. Fisk skal før forsendelse være slaktet. Fisk av mottakelige arter skal i tillegg være sløyd før forsendelse.
2. Levende bløtdyr av mottakelig art skal enten leveres direkte til konsum eller til foredelingsindustrien. Slike dyr kan oppbevares midlertidig i kar med godkjent desinfeksjon av avløpsvannet.
3. Levende marine krepsdyr til konsum skal kokes ved ankomst eller oppbevares midlertidig i kar med godkjent desinfeksjon av avløpsvannet.

Vedleggene 2–7 er endret.

Omsetningsforskrift VEDLEGG 2

**Kongeriket Norge
Kingdom of Norway**

TRANSPORTDOKUMENT / MOVEMENT DOCUMENT
for levende fisk, rogn og melke fra godkjent sone / for live fish, eggs and gamets from an approved zone

	Distriktsnummer				Initialer (vet)			Løpenummer			År	
Nr / No												

I. Opprinnelsesland / Country of origin: .....

Godkjent sone / Approved zone: .....

II. Opprinnelsesanlegg (navn og adresse) / Farm of origin (name and address):

.....
.....

III Dyr eller produkt/ Animals or product:

		Levende fisk / Live fish	Rogn / Eggs	Melke / Gamets
Familie (norsk og latinsk navn)/ Family (common and Latin name)				
Art (norsk og latinsk navn)/ Species (common and Latin name)				
Menge / Quantity	Antall / Number			
	Vekt totalt / Total weight			
	Vekt gjennomsnitt / Average weight			

IV. Mottaker / Destination

Mottakerland / Country of destination: .....

Mottaker (navn og adresse) / Consignee (name and address): .....

.....
.....

**V. Transportmiddel (type og identifikasjon) /
Means of transport (nature and identification):** .....

.....

VI. Helse attestasjon /Health attestation

Jeg, undertegnede, bekrefter herved at dyrene eller varene i denne forsendelsen kommer fra en godkjent sone og at de oppfyller betingelsene i forskrift 14. oktober 2003 nr.1239 om dyrehelsemessige vilkår ved omsetning og innførsel av akvakulturdyr og akvakulturprodukter, jf. Rdir 91/67/EØF. /

I, the undersigned, hereby certify that the animals or goods forming the present consignment, originate from an approved zone and that they satisfy the requirements of Council Directive 91/67/EEC.

Utferdiget / Done at: _____ Den / on: _____
(sted / place) (dato / date)

Offentlig myndighet/

Name of official service:

Statens dyrehelsetilsyn / Norwegian Animal Health Authority

_____
distriktsveterinærens underskrift¹ /
signature of official service¹

Offisielt stempel¹/

Stamp of official service¹

_____
navn og stilling i blokkbokstaver¹ /

name and function of signing officer in capital letters¹

¹ Signaturen og stempelet må være i en annen farge enn trykksverten/ the signature and the stamp must be in a colour different to that of the printing

Omsetningsforskrift VEDLEGG 3

**Kongeriket Norge
Kingdom of Norway**

TRANSPORTDOKUMENT / MOVEMENT DOCUMENT
for levende fisk, rogn eller melke fra godkjent anlegg / for live fish, eggs or gamets from an approved farm

	Distriktsnummer				Initialer (vet)			Løpenummer			År	
Nr / No												

I. Opprinnelsesland / Country of origin: .....

II. Opprinnelsesanlegg (navn og adresse) / Farm of origin (name and address):

_____

_____

III Dyr eller produkt/ Animals or product:

		Levende fisk / <i>Live fish</i>	Rogn / Eggs	Melke / Gamets
Familie (norsk og latinsk navn)/ <i>Family (common and Latin name)</i>				
Art (norsk og latinsk navn)/ <i>Species (common and Latin name)</i>				
Mengde / <i>Quantity</i>	Antall / <i>Number</i>			
	Vekt totalt / <i>Total weight</i>			
	Vekt gjennomsnitt / <i>Average weight</i>			

IV. Mottaker / Destination

Mottakerland / *Country of destination:* .....

Mottaker (navn og adresse) / *Consignee (name and address):*

_____

_____

**V. Transportmiddel (type og identifikasjon) /
*Means of transport (nature and identification):*** .....

_____

VI. Helse attestasjon /Health attestation

Jeg, undertegnede, bekrefter herved at dyrene eller varene i denne forsendelsen kommer fra et godkjent anlegg og at de oppfyller betingelsene i forskrift 14. oktober 2003 nr. 1239 om dyrehelsemessige vilkår ved omsetning og innførsel av akvakulturdyr og akvakulturprodukter, jf. Rdir 91/67/EØF. /

I, the undersigned, hereby certify that the animals or goods forming the present consignment, originate from an approved farm and that they satisfy the requirements of Council Directive 91/67/EEC.

Utferdiget / Done at: _____ Den / on: _____
(sted / place) (dato / date)

Offentlig myndighet/

Name of official service:

Statens dyrehelsetilsyn / Norwegian Animal Health Authority

_____
distriktsveterinærens underskrift¹ /
signature of official service¹

Offisielt stempel¹/

Stamp of official service¹

_____
navn og stilling i blokkbokstaver¹ /

name and function of signing officer in capital letters¹

¹ Signaturen og stempelet må være i en annen farge enn trykksverten/ the signature and the stamp must be in a colour different to that of the printing

Omsetningsforskrift VEDLEGG 4

Kongeriket Norge
Kingdom of Norway

TRANSPORTDOKUMENT / MOVEMENT DOCUMENT
for bløtdyr fra godkjent kystsoner / for molluscs from an approved coastal zone

Nr / No	Distriktsnummer				Initialer (vet)			Løpenummer			År	

I. Opprinnelsesland / Country of origin: .....

Godkjent sone / *Approved zone*: .....

II. Opprinnelsesanlegg (navn og adresse) / Farm of origin (name and address):

.....

III Dyr / Animals:

		Molluscs
Familie (norsk og latinsk navn) / <i>Family (common and Latin name)</i>		
Art (norsk og latinsk navn) / <i>Species (common and Latin name)</i>		
Mengde / <i>Quantity</i>	Antall / <i>Number</i>	
	Vekt totalt / <i>Total weight</i>	
	Vekt gjennomsnitt / <i>Average weight</i>	

IV. Mottaker / Destination

Mottakerland / *Country of destination*: .....

Mottaker (navn og adresse) / *Consignee (name and address)*:
.....

**V. Transportmiddel (type og identifikasjon) /
Means of transport (nature and identification):** .....

.....

VI. Helse attestasjon /Health attestation

Jeg, undertegnede, bekrefter at dyrene i denne forsendelsen kommer fra en godkjent kystsonne og at de oppfyller betingelsene i forskrift 14. oktober 2003 nr. 1239 om dyrehelsemessige vilkår ved omsetning og innførsel av akvakulturdyr og akvakulturprodukter, jf. Rdir 91/67/EØF. /

I, the undersigned, hereby certify that the animals forming the present consignment, originate from an approved coastal zone and that they satisfy the requirements of Council Directive 91/67/EEC.

Utferdiget / Done at: _____ Den / on: _____
(sted / place) (dato / date)

Offentlig myndighet/

Name of official service:

Statens dyrehelsetilsyn / Norwegian Animal Health Authority

_____
distriktsveterinærens underskrift¹ /
signature of official service¹

Offisielt stempel¹/

Stamp of official service¹

_____
navn og stilling i blokkbokstaver¹ /

name and function of signing officer in capital letters¹

¹ Signaturen og stempelen må være i en annen farge enn trykksverten/ the signature and the stamp must be in a colour different to that of the printing

Omsetningsforskrift VEDLEGG 5

**Kongeriket Norge
Kingdom of Norway**

**TRANSPORTDOKUMENT / MOVEMENT DOCUMENT
for bløtdyr fra godkjent anlegg / for molluscs from an approved farm**

	Distriktsnummer				Initialer (vet)			Løpnummer			År	
Nr / No												

I. Opprinnelsesland / Country of origin: .....

II. Opprinnelsesanlegg (navn og adresse) / Farm of origin (name and address):

.....

.....

III Dyr / Animals:

		Molluscs
Familie (norsk og latinsk navn)/ <i>Family (common and Latin name)</i>		
Art (norsk og latinsk navn) / <i>Species (common and Latin name)</i>		
Mengde / <i>Quantity</i>	Antall / <i>Number</i>	
	Vekt totalt / <i>Total weight</i>	
	Vekt gjennomsnitt / <i>Average weight</i>	

IV. Mottaker / Destination

Mottakerland / *Country of destination:* .....

Mottaker (navn og adresse) / *Consignee (name and address):*

.....

.....

**V. Transportmiddel (type og identifikasjon) /
*Means of transport (nature and identification):*** .....

.....

VI. Helse attestasjon /Health attestation

Jeg, undertegnede, bekrefter at dyrene i denne forsendelsen kommer fra et godkjent anlegg og at de oppfyller betingelsene i forskrift 14. oktober 2003 nr. 1239 om dyrehelsemessige vilkår ved omsetning og innførsel av akvakulturdyr og akvakulturprodukter, jf. Rdir 91/67/EØF. /

I, the undersigned, hereby certify that the animals forming the present consignment, originate from an approved farm and that they satisfy the requirements of Council Directive 91/67/EEC.

Utferdiget / Done at: _____ Den / on: _____
(sted / place) (dato / date)

Offentlig myndighet/

Name of official service:

Statens dyrehelsetilsyn / Norwegian Animal Health Authority

_____
distriktsveterinærens underskrift¹ /
signature of official service¹

Offisielt stempel¹/

Stamp of official service¹

_____
navn og stilling i blokkbokstaver¹ /
name and function of signing officer in capital letters¹

¹ Signaturen og stempelet må være i en annen farge enn trykksverten/ the signature and the stamp must be in a colour different to that of the printing

Omsetningsforskrift VEDLEGG 6

Kongeriket Norge
Kingdom of Norway

TRANSPORTDOKUMENT for levende akvakulturdyr av ikke mottakelige arter av fisk, bløtdyr og krepsdyr, deres rogn og melke, jf forskrift 14. oktober 2003 nr. 1239 om dyrehelsemessige vilkår ved omsetning og innførsel av akvakulturdyr og akvakulturprodukter § 9, første ledd /
MOVEMENT DOCUMENT for live farmed fish, molluscs and crustaceans, their eggs and gametes, ref. Article 14 (1) of directive 91/67/EEC

	Distriktsnummer				Initialer (vet)			Løpenummer			År	
Nr / No												

Dette dokumentet må følge forsendelse som skal overføres til / *This document must accompany the consignment to be introduced into:*

- en godkjent sone¹ / *an approved zone*¹
- et godkjent anlegg¹ / *an approved farm*¹

I. Forsendelsens opprinnelse / Origin of the consignment

Opprinnelsesland / *State of origin:* .....

Opprinnelsesanlegg / *Farm of origin* .....

Navn / *Name:* .....

Adresse / *Address:* .....

II. Beskrivelse av forsendelsen / Description of the consignment

		Levende dyr / <i>Live animals</i>	Rogn / <i>Eggs</i>	Melke / <i>Gamets</i>
Arter, norsk og latinsk navn / <i>Species, common and Latin name</i>				
Mengde / <i>Quantity</i>	Antall / <i>Number</i>			
	Vekt totalt / <i>Total weight</i>			
	Vekt gjennomsnitt / <i>Average weight</i>			

III. Mottaker av forsendelsen / Destination of the consignment

Mottakerland / *State of destination:* .....

Mottaker / *Consignee:* .....

Navn / *Name:* .....

Adresse / *Address:* .....

Mottakssted / *Place of destination:* .....

IV. Transportmiddel / Means of transport

Type / *Nature:* .....

Identifikasjon / *Identification:* .....

¹ Stryk det som ikke passer / *Delete the inappropriate*

V. Helse attestasjon /Health attestation

Jeg, undertegnede, bekrefter herved at dyrene eller produktene i denne forsendelsen kommer fra¹
/ I, the undersigned, hereby certify that the animals or the products forming the present
consignment, originate from¹:

a) følgende sone² / the following zone²: .....

godkjent mhp følgende sykdomm(er) /
approved for the following disease(s): .....

i henhold til beslutning³ /
in accordance with Decision³: .....

b) følgende anlegg⁴ / the following farm⁴: .....

godkjent mhp følgende sykdomm(er) /
approved for the following disease(s): .....

i henhold til beslutning³ /
in accordance with Decision³: .....

c) følgende anlegg⁴ / the following farm⁴: .....

beliggende i en ikke godkjent sone, har ikke fisk, bløtdyr eller krepsdyr¹ av mottakelige
arter som angitt i forskrift 14. oktober 2003 nr. 1239 om dyrehelsemessige vilkår ved
omsetning og innførsel av akvakulturdyr og akvakulturprodukter vedlegg 1, kolonne 2,
liste I og II, jf. Rdir. 91/67/EØF, og har ikke forbindelse med vassdrag, kyst - eller
estuarfarvann. /
situated in a non-approved zone, containing no fish, molluscs or crustaceans¹ belonging to
the susceptible species referred to in Annex A column 2, lists I and II of Directive
91/67/EEC, and is not connected with a watercourse or with coastal or estuarial waters.

Utferdiget / Done at: ..... Den / on: .....
(sted / place) (dato / date)

Offentlig myndighet/
Name of official service: **Statens dyrehelsetilsyn / Norwegian Animal Health Authority**

.....
distriktsveterinærens underskrift /
signature of official service

Offisielt stempel/
Stamp of official service navn og stilling i blokkbokstaver /
name and function of signing officer in capital letters

¹ Stryk det som ikke passer / Delete the inappropriate

² Beskrivelse av sonen / Description of the zone

³ Nevn referansen til Kommisjonsbeslutning / ESA vedtak hvor godkjenning er gitt / Mention the reference to the Community Decision on the basis of which the approval has been granted

⁴ Navn på anlegg og adresse / Name and address of farm

Omsetningsforskrift VEDLEGG 7

Kongeriket Norge
Kingdom of Norway

**TRANSPORTDOKUMENT for levende vill fisk, bløtdyr og krepsdyr, deres rogn og melke,
jf forskrift 14. oktober 2003 nr. 1239 om dyrehelsemessige vilkår ved omsetning og
innførsel av akvakulturdyr og akvakulturprodukter § 9, annet ledd /
MOVEMENT DOCUMENT for live wild fish, molluscs and crustaceans, their eggs and
gametes, ref. Article 14 (2) of directive 91/67/EEC**

	Distriktsnummer				Initialer (vet)			Løpenummer			År	
Nr / No												

Dette dokumentet må følge forsendelse som skal overføres til / *This document must accompany the consignment to be introduced into:*

- en godkjent sone¹ / *an approved zone*¹
- et godkjent anlegg¹ / *an approved farm*¹

I. Forsendelsens opprinnelse / Origin of the consignment

Opprinnelsesland / *State of origin:* .....

Opprinnelsessted / *Place of origin:* .....

II. Beskrivelse av forsendelsen / Description of the consignment

		Levende dyr / <i>Live animals</i>	Rogn / Eggs	Melke / Gamets
Arter, norsk og latinsk navn / <i>Species, common and Latin name</i>				
Mengde / <i>Quantity</i>	Antall / <i>Number</i>			
	Vekt totalt / <i>Total weight</i>			
	Vekt gjennomsnitt / <i>Average weight</i>			

III. Mottaker av forsendelsen / Destination of the consignment

Mottakerland / *State of destination:* .....

Mottaker / *Consignee:*

Navn / *Name:* .....

Adresse / *Address:* .....

Mottakssted / *Place of destination:* .....

IV. Transportmiddel / Means of transport

Type / *Nature:* .....

Identifikasjon / *Identification:* .....

¹ Stryk det som ikke passer / *Delete the inappropriate*

V. Helse attestasjon /Health attestation

Jeg, undertegnede, bekrefter herved at dyrene eller produktene i denne forsendelsen kommer fra /
*I, the undersigned, hereby certify that the animals or the products forming the present
 consignmen, originate from:*

følgende sone² / *the following zone*²: _____

godkjent mhp følgende sykdomm(er) /
approved for the following disease(s): _____

i henhold til beslutning³ /
*in accordance with Decision*³: _____

Utferdiget / *Done at:* _____ Den / *on:* _____
 (sted / *place*) (dato / *date*)

Offentlig myndighet/
Name of official service: **Statens dyrehelsetilsyn / Norwegian Animal Health Authority**

_____
 distriktsveterinærens underskrift /
signature of official service

Offisielt stempel/
Stamp of official service navn og stilling i blokkbokstaver /
name and function of signing officer in capital letters

¹ Stryk det som ikke passer / *Delete the inappropriate*

² Beskrivelse av sonen / *Description of the zone*

³ Nevn referansen til Kommisjonsbeslutning / ESA vedtak hvor godkjenning er gitt / *Mention th reference to the
 Community Decision on the basis of which the approval has been granted*

⁴ Navn på anlegg og adresse / *Name and address of farm*

II

Endringene trer i kraft straks.

4. des. Nr. 1423 2003**Forskrift om endring i forskrift om politiattest i henhold til barnevernloven.**

Fastsatt av Barne- og familiedepartementet 4. desember 2003 med hjemmel i lov av 17. juli 1992 nr. 100 om barneverntjenester § 6–10 siste ledd. Kunngjort 9. desember 2003.

I

I forskrift av 15. oktober 1999 nr. 1090 om politiattest i henhold til barnevernloven gjøres følgende endring:

§ 2 skal lyde:

Den som skal ansettes i en institusjon som er omfattet av § 5–1, eller i en privat eller kommunal institusjon som er godkjent etter § 5–8, skal legge fram tilfredsstillende politiattest. Den som foretar ansettelsen har ansvaret for at politiattest blir krevet fremlagt. Institusjonens styrer eller leder kan kreve fremlagt politiattest også fra andre som utfører oppgaver for institusjonen som innebærer direkte kontakt med barn og unge som oppholder seg der.

Dersom eier av privat institusjon som er godkjent etter § 5–8 skal arbeide eller oppholde seg regelmessig i institusjonen, skal vedkommende legge fram tilfredsstillende politiattest for statlig regional barnevernmyndighet.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2004.

5. des. Nr. 1424 2003**Forskrift om innkjøpsregler for oppdragsgivere innen vann- og energiforsyning, transport og telekommunikasjon (forsyningssektorene).**

Fastsatt ved Kronprinsreg. res. 5. desember 2003 med hjemmel i lov av 16. juli 1999 nr. 69 om offentlige anskaffelser § 11 første ledd. Fremmet av Nærings- og handelsdepartementet. Jf. EØS-avtalen vedlegg XVI nr. 4 (direktiv 93/38/EØF endret ved direktiv 98/4/EF og direktiv 2001/78/EF). Kunngjort 9. desember 2003.

*Kapittel I. Alminnelige bestemmelser***§ 1. Definisjoner**

I forskrift en skal følgende uttrykk forstås slik:

- a) *offentlige myndigheter*: statlige, fylkeskommunale eller kommunale myndigheter eller offentligrettslige organer og sammenslutninger dannet av én eller flere av disse.
- b) *et offentligrettslig organ*: ethvert organ som:
  1. er opprettet for det bestemte formål å imøtekomme allmennhetens behov og ikke er av industriell eller forretningsmessig karakter,
  2. er et selvstendig rettssubjekt, og
  3. i hovedsak er finansiert av statlige, fylkeskommunale eller kommunale myndigheter eller andre offentligrettslige organer, eller hvis forvaltning er underlagt et av disse organers kontroll, eller som har et administrasjons-, ledelses- eller kontrollorgan der over halvparten av medlemmene er oppnevnt av statlige, fylkeskommunale eller kommunale myndigheter eller andre offentligrettslige organer.
- c) *offentlig foretak*: ethvert foretak som de offentlige myndigheter direkte eller indirekte kan utøve avgjørende innflytelse over i kraft av eierforhold, kapitalinteresser eller reglene for virksomheten. Avgjørende innflytelse skal antas å foreligge når offentlige myndigheter i forhold til et foretak enten direkte eller indirekte:
  1. eier majoriteten av foretakets tegnede kapital,
  2. kontrollerer flertallet av stemmene knyttet til andeler utstedt av foretaket, eller
  3. kan utpeke mer enn halvparten av medlemmene i foretakets administrasjons-, ledelses- eller kontrollorgan.
- d) *tilknyttet foretak*: ethvert foretak som: har årsregnskap som er konsolidert med oppdragsgiverens årsregnskaper i samsvar med bestemmelsene i direktiv 83/349/EØF om konsoliderte årsregnskaper, eller som oppdragsgiveren direkte eller indirekte kan utøve avgjørende innflytelse over slik definert i bokstav c, som kan utøve avgjørende på oppdragsgiveren, eller som sammen med oppdragsgiveren er under avgjørende innflytelse fra et annet foretak i kraft av eiendomsrett, kapitalinteresser eller reglene for virksomheten.
- e) *varekontrakter, bygge- og anleggskontrakter og kontrakter om tjenestekjøp*: gjensidig bebyrdende kontrakter som inngås skriftlig mellom en oppdragsgiver som nevnt i § 3 og en leverandør, og som har til formål:
  1. ved varekontrakter: kjøp, kjøp på avbetaling, leasing eller leie, med eller uten kjøpsopsjon, av varer.

2. ved bygge- og anleggskontrakter: enten utførelse, eller både utførelse og planlegging eller gjennomføring, uansett på hvilken måte, av bygge- og anleggsarbeider som er omfattet av klasse 50, gruppe 500 til 504 i nomenklaturen for økonomisk virksomhet innen De europeiske fellesskap (NACE) oppført i vedlegg 1. I tillegg kan disse kontrakter omfatte varer og tjenester som er nødvendige for kontraktens utførelse,
  3. ved kontrakter om tjenestekjøp: ethvert formål med unntak av tjenester som nevnt i § 10 bokstav g til k. Kontrakter om tjenestekjøp og levering av varer skal anses som varekontrakter dersom den sammenlagte verdi av varene er større enn verdien av de tjenester kontrakten omfatter.
- f) *offentlige teletjenester*: teletjenester som en EØS-stat uttrykkelig har gitt ett eller flere teleforetak i oppdrag å yte. Med teletjenester menes tjenester som helt eller delvis består i overføring og ruting av signaler i det offentlige telenett ved bruk av telekommunikasjonsteknikk, med unntak av kringkasting over radio og fjernsyn.
  - g) *offentlig telenett*: den offentlige infrastruktur for telekommunikasjon som gjør det mulig å overføre signaler mellom bestemte nett-terminerings- punkter ved kabler eller ledninger, via radiokanaler, optisk eller ved bruk av andre elektromagnetiske midler. Med nett-termineringspunkt menes alle fysiske forbindelser og tekniske tilslutningsspesifikasjoner som utgjør en del av det offentlige telenett, og som er nødvendige for å få tilgang til og kommunisere effektivt gjennom nettet.
  - h) *åpen anbudskonkurranse*: anskaffelsesprosedyre som tillater alle interesserte leverandører å gi tilbud.
  - i) *begrenset anbudskonkurranse*: anskaffelsesprosedyre som bare tillater leverandører som er innbudt av oppdragsgiver å gi tilbud.
  - j) *konkurranse med forhandling*: anskaffelsesprosedyre som innebærer at oppdragsgiver rådfører seg med leverandører etter eget valg og forhandler om kontraktsvilkårene med én eller flere av dem.
  - k) *plan- og designkonkurranse*: anskaffelsesprosedyre som for eksempel på områdene arealplanlegging, databehandling, arkitekt- eller ingeniørarbeid, gjør det mulig for oppdragsgiver gjennom en konkurranse, med eller uten premiering, å få utarbeidet en plan eller design som deretter kåres av en jury. Juryens avgjørelse kan være bindende eller innstillende.
  - l) *tredjestat*: stat som ikke er part i Avtale om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde.
  - m) *leverandør*: fellesbetegnelse for leverandør av varer, tjenester og bygg- og anleggsarbeid som deltar eller ønsker å delta i en konkurranse.

§ 2. Rettighetshavere

(1) Rettighetshavere etter denne forskrift er bare virksomheter, herunder personlige foretak, som er opprettet i samsvar med lovgivningen i en EØS-stat, og som har sitt vedtektsmessige sete, hovedadministrasjon eller hovedforetak innen denne stat. Det samme gjelder virksomheter som er gitt slike rettigheter ved WTO-avtalen om offentlige innkjøp eller andre internasjonale avtaler som Norge er forpliktet til å følge.

(2) Virksomheter som er etablert i stater som er omfattet av WTO-avtalen om offentlige innkjøp, men som ikke er med i EØS, har ikke rettigheter etter denne forskrift i forbindelse med anskaffelser:

- a) som foretas av oppdragsgivere omfattet av § 3 første ledd bokstav b.
- b) som foretas av oppdragsgivere som nevnt i § 3 første ledd bokstav a i forbindelse med virksomhet som enten oppfyller formålet i § 4 første ledd bokstav c, § 4 annet ledd bokstav a, § 4 fjerde ledd, eller driver rutenett beregnet på ytelse av offentlige tjenester i forbindelse med jernbanetransport, med unntak av lokale jernbaner, sporvei, trolleybusser, busser eller taubaner i henhold til lov av 11. juni 1993 nr. 100 om anlegg og drift av jernbane m.v., lov av 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn og fartøy eller lov av 14. juni 1912 nr. 1 om anlegg av taugbaner og løipestrenger.
- c) som ellers ikke er omfattet av WTO-avtalen om offentlige innkjøp, jf. Nærings- og handelsdepartementet oversikt over gjeldende bindingsliste.

§ 3. Oppdragsgivere som omfattes av forskriften

(1) Denne forskrift kommer bare til anvendelse for oppdragsgivere som:

- a) er offentlige myndigheter eller offentlige foretak som definert i § 1 bokstav a, b eller c, og som utøver en virksomhet som omfattes av § 4, eller
- b) ikke er offentlige myndigheter eller offentlige foretak, og utøver én eller flere av de typer virksomhet som er nevnt i § 4 nedenfor, og driver denne virksomheten på grunnlag av en enerett eller særrett gitt av vedkommende myndighet i en EØS-stat. Med særretter og eneretter menes rettigheter som følger av tillatelser gitt av kompetent myndighet ved lov eller forskrift, når dette medfører at det forbeholdes én eller flere oppdragsgivere å utøve en virksomhet definert i § 4. En særrett eller enerett skal anses å foreligge dersom oppdragsgiver:
  1. ved oppbygging av nettverkene eller installasjonene nevnt i § 4 kan benytte seg av ekspropriasjon, lovbestemt bruksrett, plassere nettverksutstyr på, under eller over offentlig vei, eller
  2. forsyner et nettverk med drikkevann, elektrisitet, gass eller varme dersom nettverket selv er drevet av et foretak som har særretter eller eneretter gitt av vedkommende myndighet i den berørte medlemsstaten.

(2) Oppdragsgivere som driver virksomhet som har til formål å utnytte et geografisk område til leting etter eller utvinning av olje eller gass etter § 4 annet ledd bokstav a, kan velge å benytte alternativ prosedyre som angitt i kap. VI.

(3) Nærings- og handelsdepartementet avgjør i tvilstilfelle hvorvidt et organ skal anses som oppdragsgiver etter denne paragraf.

§ 4. Virksomhetssektorer som omfattes av forskriften

Denne forskrift kommer til anvendelse på virksomhet som utøves av oppdragsgiver som nevnt i § 3 og som har til formål:

- a) å stille til rådighet eller drive faste nettverk beregnet på ytelse av offentlige tjenester i forbindelse med produksjon, transport eller distribusjon av:
  1. drikkevann,
  2. elektrisitet, eller
  3. gass eller varme,eller levering av drikkevann, elektrisitet, gass eller varme til slike nettverk.
- b) å utnytte et geografisk område til:
  1. leting etter eller utvinning av olje, gass, kull eller andre typer fast brensel, eller
  2. terminalanlegg for luft-, sjø- eller elvetransportører, herunder luft-, sjø- og innlandshavner,
- c) å drive rutenett beregnet på ytelse av offentlige tjenester i forbindelse med transport med:
  1. automatiserte systemer, sporvei, trolleybuss, buss, kabel eller
  2. jernbane

Et rutenett antas å foreligge dersom driftsvilkårene for tjenesten er fastlagt av vedkommende myndighet i en EØS-stat. Driftsvilkår kan for eksempel være hvilke ruter som skal betjenes, hvor stor kapasiteten skal være og hvor ofte rutene skal betjenes.
- d) å stille til rådighet eller drive offentlige telenett eller ytelse av en eller flere offentlige teletjenester.

§ 5. Veiledende liste over enheter som omfattes av forskriften

Oppdragsgivere som oppfyller kriteriene i § 3 og § 4 vil blant annet være:

- a) enheter som produserer eller distribuerer vann i henhold til forskrift av 4. desember 2001 nr. 1372 om drikkevann og vannforsyning.
- b) enheter som produserer, transporterer, eller distribuerer elektrisitet i henhold til lov av 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon og bruk av energi m.m., lov av 14. desember 1917 nr. 16 om erverv av vannfall m.v. kapittel I jf. kapittel V, lov av 14. desember 1917 nr. 17 om vassdragsreguleringer.
- c) enheter som transporterer eller distribuerer gass eller varme i henhold til lov av 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon og bruk av energi m.m.
- d) enheter omfattet av lov av 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet og forskrifter i henhold til denne lov.
- e) oppdragsgivere innen jernbane-, sporveis-, trolleybuss- eller busstjenester: NSB AS og enheter som utøver virksomhet i henhold til lov av 11. juni 1993 nr. 100 om anlegg og drift av jernbane m.v., lov av 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn og fartøy, eller lov av 14. juni 1912 nr. 1 om anlegg av taugbaner og løypestrenger.
- f) enheter som sørger for lufthavnanlegg i henhold til lov av 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart.
- g) oppdragsgivere innen sjøhavnanlegg, innlands havneanlegg eller andre terminalanlegg: Enheter som utøver virksomhet i henhold til lov av 8. juni 1984 nr. 51 om havner og farvann.
- h) enheter som utøver virksomhet i henhold til lov av 4. juli 2003 nr. 83 om elektronisk kommunikasjon.

§ 6. Unntak for visse virksomheter

(1) Offentlige busstransporttjenester anses ikke som en virksomhet som definert § 4 bokstav c dersom andre foretak har adgang til å yte slike tjenester på samme vilkår som oppdragsgiver, enten i sin alminnelighet eller i et bestemt geografisk område.

(2) Når en oppdragsgiver som ikke er en offentlig myndighet, leverer drikkevann, elektrisitet, gass eller varme til nettverk som yter tjenester til offentligheten, regnes dette ikke som en virksomhet som definert i § 4 første ledd dersom:

- a) det gjelder drikkevann eller elektrisitet, og:
  1. vedkommende oppdragsgiver produserer drikkevann eller elektrisitet til forbruk som er nødvendig for å utøve en annen type virksomhet enn dem som er nevnt i § 4, og
  2. leveringen til det offentlige nettverk bare er avhengig av oppdragsgiverens eget forbruk, og ikke har oversteget 30 prosent av oppdragsgiverens samlede produksjon av drikkevann eller energi, beregnet på grunnlag av gjennomsnittet for de siste tre år medregnet inneværende år,
- b) det gjelder gass eller varme, og:
  1. produksjonen av gass eller varme er en uunngåelig følge av utøvelsen av en annen type virksomhet enn dem som er nevnt i § 4, og

2. leveringen til det offentlige nettverk bare tar sikte på økonomisk utnyttelse av denne produksjonen, og ikke overstiger 20 prosent av oppdragsgiverens omsetning, beregnet på grunnlag av gjennomsnittet for de siste tre år medregnet inneværende år.

§ 7. Kontrakter som omfattes av forskriften

(1) Denne forskrift får anvendelse på varekontrakter, bygge- og anleggskontrakter og kontrakter om tjenestekjøp samt ved arrangering av plan- og designkonkurranser.

(2) Kontrakter som gjelder prioriterte tjenester (kategori 1 til 16 nedenfor), følger reglene i denne forskrift. Dette gjelder følgende tjenester:

Kategori	Beskrivelse av tjenesten	CPC-ref.nr.
1.	Vedlikehold og reparasjon	6112, 6122, 633, 886
2.	Landtransport, herunder tjenester utført med pansrede kjøretøyer og kurértjenester, unntatt jernbanetransport som hører inn under kategori 18, og posttransport	712 (unntatt 71235), 7512, 87304
3.	Lufttransport av personer og gods, unntatt posttransport	73 (unntatt 7321)
4.	Posttransport i luften og på land, unntatt med jernbane som hører inn under kategori 18	71235, 7321
5.	Teletjenester, unntatt telefontjenester, teleks, radiotelefoni, personsøking og satellittjenester	752
6.	Finansielle tjenester	ex 81
	a) forsikring	812, 814
	b) bank og investeringstjenester, unntatt kontrakter om finansielle tjenester i forbindelse med emisjon, kjøp, salg og overdragelse av verdipapirer eller andre finansielle instrumenter samt sentralbanktjenester	
7.	EDB og beslektede tjenester	84
8.	Forsknings- og utviklingstjenester som i sin helhet er betalt av oppdragsgiver og som fullt ut tilfaller oppdragsgiver til bruk i hans virksomhet.	85
9.	Regnskap, revisjon og bokføring	862
10.	Markeds- og opinionsundersøkelser	864
11.	Rådgivning i ledelse og administrasjon, og beslektede tjenester, unntatt voldgifts- og meglingstjenester	865, 866
12.	Arkitektvirksomhet, rådgivende ingeniørvirksomhet og integrert ingeniørvirksomhet, byplanlegging og landskapsarkitektur, hermed beslektet teknisk-vitenskapelig rådgivningsvirksomhet, tekniske prøver og analyser	867
13.	Reklametjenester	871
14.	Bygningsrengjøring og eiendomsforvaltning	874, 82201 til 82206
15.	Forlags- og trykkerivirksomhet på honorar- eller kontraktsbasis	88442
16.	Kloakk- og avfallstømming, rensing og lignende tjenester	94

(3) Kontrakter som gjelder uprioriterte tjenester (kategori 17 til 27 nedenfor) skal tildeles i samsvar med § 15 og § 21. Dette gjelder følgende tjenester:

Kategori	Beskrivelse av tjenesten	CPC-ref.nr.
17.	Hotell- og restaurantvirksomhet	64
18.	Jernbanetransport	711
19.	Transport på vannvei	72
20.	Støtte- og hjelpetjenester i forbindelse med transport	74
21.	Juridiske tjenester	861
22.	Utvelgelse og rekruttering av personell	872
23.	Etterforsknings- og sikkerhetstjenester, unntatt tjenester utført med pansrede kjøretøyer	873 (unntatt 87304)
24.	Undervisning og yrkesutdanning	92
25.	Helse- og sosialtjenester	93
26.	Fritids-, kultur- og sportstjenester	96
27.	Andre tjenester	

(4) Kontrakter som gjelder både prioriterte og uprioriterte tjenester skal tildeles i samsvar med reglene i denne forskrift dersom verdien på de prioriterte tjenestene er høyere enn verdien på de uprioriterte tjenestene. I andre tilfeller skal kontrakten tildeles i samsvar med § 15 og § 21.

§ 8. Kontrakter for særskilte prosjekter innen vannforsyningssektoren

Forskriften kommer til anvendelse på kontrakter og plan- og designkonkurranser som tildeles eller arrangeres av oppdragsgiver som utøver en virksomhet som nevnt i § 4 første ledd bokstav a, og som:

- a) er forbundet med vannbyggingsprosjekter, irrigasjon eller drenering, forutsatt at vannmengden beregnet på forsyning av drikkevann utgjør mer enn 20 prosent av den totale vannmengden som stilles til rådighet gjennom disse prosjektene eller irrigasjons- eller dreneringsanleggene, eller
- b) er forbundet med tømning eller rensing av avløpsvann.

§ 9. *Rammeavtaler*

(1) Oppdragsgiver kan betrakte en rammeavtale som en kontrakt i henhold til § 1 bokstav e og tildele den i samsvar med reglene i denne forskrift. Med rammeavtale menes en avtale som inngås mellom en oppdragsgiver som definert i § 3 og én eller flere leverandører og som har til formål å fastlegge vilkårene, særlig med hensyn til priser og eventuelt planlagt mengde, for kontrakter som skal tildeles i løpet av en viss periode.

(2) Bestemmelsen i § 17 annet ledd bokstav i kan bare anvendes ved tildeling av kontrakter basert på en rammeavtale, dersom rammeavtalen er inngått i samsvar med reglene i denne forskrift.

(3) Oppdragsgiver kan ikke misbruke rammeavtaler i den hensikt å hindre, begrense eller fordreie konkurransen.

§ 10. *Unntak for visse typer kontrakter/anskaffelser*

(1) Denne forskriften får ikke anvendelse på:

- a) kontrakter eller plan- og designkonkurranser som oppdragsgiver tildeler eller arrangerer for andre formål enn utøvelse av virksomhet som nevnt i § 4, eller i forbindelse med slik virksomhet i en tredjestat, når dette ikke innebærer fysisk utnyttelse av et nettverk eller et geografisk område i EØS-området.
- b) kontrakter som tildeles med sikte på videresalg eller utleie til tredjemann, forutsatt at oppdragsgiveren ikke har noen særrett eller enerett til å selge eller leie ut det som er gjenstanden for slike kontrakter, og at andre foretak har adgang til å selge eller leie dem ut på samme vilkår som oppdragsgiveren.
- c) kontrakter som en oppdragsgiver som utøver en virksomhet nevnt i § 4 bokstav d, tildeler i forbindelse med anskaffelser som utelukkende skal gjøre det mulig for ham å yte én eller flere teletjenester, dersom andre foretak har adgang til å tilby de samme tjenestene i det samme geografiske området og på hovedsakelig like vilkår.
- d) kontrakter som oppdragsgiver som nevnt i § 5 bokstav a inngår om kjøp av vann.
- e) kontrakter som oppdragsgivere som nevnt i § 5 bokstav b til d inngår om levering av energi eller brensel til energiproduksjon.
- f) kontrakter om tjenestekjøp som tildeles et organ som selv er en offentlig oppdragsgiver som definert i forskrift av 15. juni 2001 nr. 616 om offentlige anskaffelser § 1–2 første ledd, på grunnlag av en enerett organet har i henhold til kunngjorte lover, forskrifter eller administrative vedtak, forutsatt at bestemmelsene er forenlige med EØS-avtalen.
- g) kontrakter om erverv eller leie, uten hensyn til finansieringsform, av grunn, eksisterende bygninger eller annen fast eiendom eller om rettigheter til slik eiendom. Kontrakter om finansielle tjenester, uten hensyn til form, inngått samtidig med, før eller etter kontrakten om erverv eller leie, omfattes imidlertid av denne forskrift.
- h) kontrakter om voldgifts- og meglings-tjenester.
- i) kontrakter om finansielle tjenester i forbindelse med emisjon, kjøp, salg og overdragelse av verdipapirer eller andre finansinstrumenter.
- j) ansettelseskontrakter.
- k) kontrakter om tjenestekjøp i forbindelse med forskning og utvikling. Unntatt er likevel ikke kontrakter som oppdragsgiveren har det hele og fulle utbytte av og kan bruke i utøvelsen av egen virksomhet, forutsatt at vederlaget for tjenesten fullt ut dekkes av oppdragsgiveren.
- l) kontrakter om tjenestekjøp som en oppdragsgiver tildeler et tilknyttet foretak, eller et fellesforetak sammensatt av flere oppdragsgivere tildeler med sikte på utøvelse av en virksomhet definert i § 4, til en av disse oppdragsgiverne eller til et foretak tilknyttet en av disse oppdragsgiverne. Unntakene gjelder likevel kun når minst 80 prosent av den gjennomsnittlige omsetning innen tjenester som foretaket har oppnådd i EØS-området i de foregående tre år skriver seg fra en ytelse av tjenester til foretak det er tilknyttet. Dersom mer enn ett foretak tilknyttet oppdragsgiveren yter den samme eller lignende tjenester, skal det tas hensyn til den samlede omsetning i disse foretak som skriver seg fra tjenester i EØS-området. Oppdragsgiver skal på anmodning meddele EFTAs overvåkningsorgan vedkommende foretaks navn, den aktuelle kontraktens art og verdi og alle enkeltheter som EFTAs overvåkningsorgan anser som nødvendige for å godtgjøre at forholdet mellom oppdragsgiveren og det foretak som er tildelt kontrakten, er i samsvar med denne bestemmelse.
- m) kontrakter som er erklært hemmelige eller bare kan utføres under særlige sikkerhetstiltak i samsvar med lov av 20. mars 1998 nr. 10 om forebyggende sikkerhetstjeneste eller beskyttelsesinstruksjonen gitt ved kgl.res. av 17. mars 1972 med senere endringer.
- n) kontrakter som kommer inn under andre innkjøpsregler, og som tildeles:
  - 1. i henhold til en internasjonal avtale inngått i samsvar med EØS-avtalen, mellom Norge og én eller flere tredjestater, og som omfatter levering av varer, bygge- og anleggsarbeider, tjenester eller plan- og designkonkurranser i forbindelse med et prosjekt som skal gjennomføres eller utnyttes i fellesskap. Enhver slik avtale skal oversendes EFTAs overvåkningsorgan,
  - 2. foretak i en EØS-stat eller en tredjestat i henhold til en internasjonal avtale om stasjonering av tropper,

3. i henhold til en internasjonal organisasjons særlige fremgangsmåte.

(2) Oppdragsgiver skal på anmodning underrette EFTAs overvåkningsorgan om enhver type virksomhet som anses unntatt i medhold av første ledd bokstav a, alle produkt- og virksomhetskategorier som anses unntatt i medhold av første ledd bokstav c, og alle tjenester som anses unntatt i medhold av første ledd bokstav c.

§ 11. Terskelverdier

(1) Denne forskrift kommer til anvendelse på:

- a) kontrakter tildelt av oppdragsgivere som utøver en virksomhet som nevnt i § 4 bokstav d med en anslått verdi uten merverdiavgift som overstiger:
    1. 4,85 mill. kroner for varekontrakter og kontrakter om tjenesteytelser
    2. 40,85 mill. kroner for kontrakter om bygge- og anleggsarbeid
  - b) kontrakter tildelt av oppdragsgiver som utøver en virksomhet som nevnt i § 4 bokstav a punkt 1 og 2, bokstav b nr. 2 og bokstav c nr. 1, med en anslått verdi eksklusive merverdiavgift som overstiger:
    1. 4 mill. kroner for varekontrakter og kontrakter om tjenesteytelser som nevnt i § 7 annet ledd, med unntak av de forsknings- og utviklingstjenester som nevnt i § 7 annet ledd kategori 8 (forsknings- og utviklingstjenester) eller som nevnt i CPC-ref. 7524, 7525 og 7526 under § 7 kategori 5 (teletjenester).
    2. 2 mill. kroner for andre tjenesteytelser enn de som er nevnt i punkt 1.
    3. 50,5 mill. kroner for kontrakter om bygge- og anleggsarbeider
  - c) kontrakter tildelt av oppdragsgivere som utøver en virksomhet som nevnt i § 4 bokstav a nr. 3, bokstav b nr. 1, bokstav c nr. 2 med en anslått verdi eksklusive merverdiavgift som overstiger:
    1. 3,2 mill. kroner for varekontrakter og kontrakter om tjenesteytelser
    2. 40,5 mill. kroner for kontrakter om bygge- og anleggsarbeid.
- (2) Nærings- og handelsdepartementet kan endre terskelverdiene fastsatt i denne forskrift.

§ 12. Beregning av anskaffelsens verdi

(1) Anskaffelsens verdi beregnes på grunnlag av den samlede verdi av de kontrakter som utgjør anskaffelsen på kunngjøringstidspunktet.

(2) Valg av metode for beregningen av anskaffelsens verdi skal ikke foretas i den hensikt å unngå at bestemmelser i denne forskrift får anvendelse på anskaffelsen. En planlagt anskaffelse kan ikke deles opp i den hensikt å unngå at denne forskrift kommer til anvendelse.

(3) Ved beregningen av den anslåtte verdi av kontrakter om finansielle tjenester skal det tas hensyn til følgende faktorer:

- a) premien som skal betales når det gjelder forsikringstjenester,
- b) gebyrer, provisjoner, renter og andre former for vederlag når det gjelder banktjenester og andre finansielle tjenester,
- c) honorarer og provisjoner som skal betales når det gjelder kontrakter som omfatter prosjektering.

(4) For varekontrakter som gjelder kjøp på avbetaling, leasing eller leie med eller uten forkjøpsrett skal kontraktsverdien beregnes på følgende grunnlag:

- a) for tidsbestemte kontrakter med en løpetid på tolv måneder eller mindre, skal beregningsgrunnlaget være kontraktens anslåtte samlede verdi i løpetiden.
- b) for tidsbestemte kontrakter med en løpetid på mer enn tolv måneder, skal beregningsgrunnlaget være kontraktens samlede verdi medregnet den anslåtte overskytende verdi.
- c) for kontrakter inngått på ubestemt tid eller når kontraktens varighet er usikker, skal beregningsgrunnlaget være den forventede sum av avdragene som forfaller til betaling de første fire år.

(5) For kontrakter som ikke angir en samlet pris, skal den anslåtte kontraktsverdi beregnes på følgende grunnlag:

- a) ved tidsbegrensede kontrakter med en løpetid på 48 måneder eller mindre skal beregningsgrunnlaget være kontraktens anslåtte samlede verdi for hele løpetiden.
- b) ved kontrakter med ubegrenset løpetid eller løpetid på mer enn 48 måneder skal beregningsgrunnlaget være den månedlige rate multiplisert med 48.

(6) Dersom en planlagt kontrakt skal inneholde opsjonsklausuler skal beregningsgrunnlaget også omfatte verdien av de varer og tjenester som kan bli levert i henhold til opsjonsklausulen.

(7) For vare- eller tjenestekontrakter som inngås regelmessig i en bestemt periode eller som skal fornyes innen en viss tid, skal kontraktsverdien beregnes på grunnlag av:

- a) den faktiske samlede verdi av tilsvarende kontrakter inngått for samme type varer eller tjenester i løpet av siste regnskapsår eller de tolv foregående måneder, så vidt mulig korrigert for forventede endringer i mengde eller verdi i løpet av de tolv måneder som følger etter den opprinnelige kontrakt, eller
- b) den anslåtte samlede verdi av kontrakter i løpet av tolv måneder som følger etter den første kontrakten. Dersom kontraktens løpetid er på mer enn tolv måneder, skal den samlede verdi for hele kontraktens løpetid legges til grunn.

(8) For kontrakter som omfatter både varer og tjenester, skal den anslåtte verdi beregnes på grunnlag av den samlede verdi av varene og tjenestene uten hensyn til deres respektive verdi. Beregningen skal omfatte verdien av monterings- og installasjonsarbeider.

(9) Verdien av en rammeavtale skal beregnes på grunnlag av den høyeste anslåtte verdi av alle planlagte kontrakter eller delleveranser for den aktuelle perioden.

(10) Verdien av en bygge- og anleggskontrakt beregnes på grunnlag av byggets samlede verdi. Med et bygg menes resultatet av ett eller flere bygge- og anleggsarbeider og ingeniørarbeider som er beregnet på å fylle en selvstendig økonomisk og teknisk funksjon.

(11) Når en anskaffelse er delt inn i flere delarbeider, skal verdien av hvert enkelt delarbeid tas med i beregningen av den verdi som er nevnt i første ledd. Når delarbeidenes sammenlagte verdi overstiger terskelverdien fastsatt i § 11 første ledd, får bestemmelsene i denne forskrift anvendelse for alle delarbeidene. Oppdragsgiver kan likevel fravike § 11 første ledd med hensyn til bygge- og anleggskontrakter for delarbeider som har en anslått verdi på under 8,1 millioner kroner eksklusiv merverdiavgift, forutsatt at den sammenlagte verdi av disse delarbeidene ikke overstiger 20 prosent av delarbeidenes samlede verdi.

(12) For bygge- og anleggskontrakter skal, i tillegg til verdien av denne, også den beregnede verdi av nødvendige varer og tjenester som oppdragsgiver stiller til leverandørens rådighet medregnes i den anslåtte verdi etter § 11 første ledd.

(13) Verdien av varer eller tjenester som ikke er nødvendige for å utføre en bestemt bygge- og anleggskontrakt kan ikke legges til kontraktens verdi i den hensikt å unngå at denne forskrift får anvendelse på kjøpet av disse varene eller tjenestene.

§ 13. *Generelle retningslinjer*

(1) Oppdragsgiver skal sørge for at det ikke finner sted forskjellsbehandling av leverandører.

(2) Oppdragsgiver kan sette krav for å beskytte opplysninger av fortrolig karakter som gis ved oversendelse av tekniske spesifikasjoner til interesserte leverandører, kvalifikasjonsvurdering, utvelgelse av leverandører og tildeling av kontrakter.

(3) Bestemmelsene i denne forskrift begrenser ikke leverandørens rett til å kreve at en oppdragsgiver i samsvar med nasjonal lovgivning skal respektere opplysninger av fortrolig karakter som disse gir denne.

Kapitel II. Tekniske spesifikasjoner og standarder

§ 14. *Tekniske spesifikasjoner*

I forskriften skal følgende uttrykk forstås slik:

- a) *tekniske spesifikasjoner*: samtlige tekniske krav, særlig de som er nevnt i konkurransegrunnlaget, som fastlegger de egenskaper som kreves ved oppfyllelse av kontrakten og som gjør det mulig å beskrive arbeid, materialer, produkter, leveranser eller tjenester objektivt på en slik måte at de svarer til de formål oppdragsgiveren har fastsatt. Disse egenskapene omfatter for eksempel krav til kvalitet, bruksegenskaper, sikkerhet og dimensjoner, herunder krav til materialet, produktet, leveransen eller tjenesten med hensyn til kvalitetssikring, terminologi, symboler, prøving og prøvingsmetoder, pakking, merking og etikettering. Når det gjelder bygge- og anleggskontrakter kan de også omfatte regler for prosjektering, kostnadsberegning, prøving, kontroll og godkjenning av arbeider, og for byggeteknikk eller byggemetoder og alle andre tekniske vilkår som kan stilles av oppdragsgiveren i form av generelle eller spesielle bestemmelser når det gjelder de fullførte bygg og de materialer og bestanddeler som inngår i disse byggene.
- b) *standard*: en teknisk spesifikasjon som er godkjent av et anerkjent standardiseringsorgan for gjentatt og stadig bruk, men som det normalt ikke er obligatorisk å anvende.
- c) *europaisk standard*: en standard som er godkjent av Den europeiske standardiseringsorganisasjon (CEN) eller Den europeiske komité for elektroteknisk standardisering (CENELEC) som en europeisk standard (EN) eller et harmoniseringsdokument (HD) i samsvar med de felles regler for disse organene, eller av Det europeiske standardiseringsinstitutt for telekommunikasjoner (ETSI) i samsvar med instituttets egne regler som en europeisk telekommunikasjonsstandard (ETS).
- d) *felles teknisk spesifikasjon*: en teknisk spesifikasjon som er utarbeidet i samsvar med en fremgangsmåte godkjent av medlemsstatene for å sikre ensartet anvendelse i alle medlemsstater, og som har vært offentliggjort i De Europeiske Fellesskaps Tidende.
- e) *europaisk teknisk godkjennelse*: en positiv teknisk vurdering som konkluderer med at et produkt er egnet for bruk i samsvar med de grunnleggende krav for bygg og anlegg, på grunnlag av produktets egenskaper og de definerte vilkår for dets bruk og utnyttelse som fastsatt i direktiv 89/106/EØF av 21. desember 1988 om byggevarer. Den europeiske godkjennelse skal gis av et organ som medlemsstaten har utpekt til dette formål.
- f) *europaisk spesifikasjon*: en felles teknisk spesifikasjon, europeisk teknisk godkjennelse eller nasjonal standard som gjennomfører en europeisk standard.

§ 15. *Bruk av tekniske spesifikasjoner og standarder*

(1) Dersom oppdragsgiver krever oppfylt tekniske spesifikasjoner, skal disse inntas i konkurransegrunnlaget eller i dokumentene knyttet til den enkelte kontrakt.

(2) De tekniske spesifikasjonene skal defineres under henvisning til europeiske spesifikasjoner dersom slike foreligger. Dette gjelder likevel ikke dersom:

- a) det ikke er teknisk mulig å fastslå på en tilfredsstillende måte om et produkt er i samsvar med europeiske spesifikasjoner.

- b) henvisning til europeiske spesifikasjoner vil være til hinder for anvendelsen av direktiv 86/361/EØF om første fase mot gjensidig anerkjennelse av typegodkjenning av teleterminalutstyr, eller vedtak 87/95/EØF av 22. desember 1986 om standardisering på sektorene informasjonsteknologi og telekommunikasjon, slik disse er gjennomført i norsk rett.
  - c) bruk av europeiske spesifikasjoner vil pålegge oppdragsgiveren å anskaffe varer som er uforenlig med utstyr som allerede er i bruk, medføre uforholdsmessig store utgifter eller uforholdsmessig store tekniske vanskeligheter. Dette gjelder bare innenfor rammen av en klart definert og dokumentert plan med sikte på overgang til europeisk standard.
  - d) den aktuelle europeiske spesifikasjonen er uegnet til å anvendes i det spesielle tilfellet, eller ikke tar hensyn til den tekniske utviklingen etter at spesifikasjonen ble vedtatt. Oppdragsgiver som benytter seg av dette unntaket, skal underrette vedkommende standardiseringsorgan eller ethvert annet organ med myndighet til å revidere de europeiske spesifikasjonene om hvorfor de anser de europeiske spesifikasjoner som uegnet, og be om at den blir revidert,
  - e) det aktuelle prosjektet er en virkelig nyskaping, og anvendelse av eksisterende europeiske spesifikasjoner vil være uhensiktsmessig.
- (3) I kunngjøringer offentliggjort i henhold til § 17 skal det oppgis om unntakene i bokstav a til e kommer til anvendelse.
- (4) I mangel av europeiske spesifikasjoner skal de tekniske spesifikasjonene så langt det er mulig defineres under henvisning til andre standarder som er alminnelig brukt i EØS-området.
- (5) Oppdragsgiver skal definere de krav som i tillegg er nødvendige for å utfylle de europeiske spesifikasjonene eller andre standarder. Spesifikasjoner basert på krav til ytelse eller funksjonalitet skal foretrekkes fremfor utforming og beskrivelse av egenskaper, med mindre oppdragsgiver har objektive grunner for å hevde at slike spesifikasjoner ikke er formålstjenlige for kontraktens utførelse.
- (6) Med mindre kontraktsgjenstanden gjør det helt nødvendig, er det ikke tillatt å anvende tekniske spesifikasjoner som inneholder henvisninger til bestemte fabrikater, produksjonssteder eller fremstillingsmetoder, dersom dette favoriserer eller utelukker visse foretak. Det er ikke tillatt å vise til varemerker, patenter, typer eller en bestemt opprinnelse eller produksjon. En slik angivelse, ledsaget av ordene «eller tilsvarende», er likevel tillatt dersom kontraktsgjenstanden ikke kan beskrives tilfredsstillende på annen måte.
- (7) Denne paragrafen berører ikke obligatoriske tekniske regler, forutsatt at de er forenlig med EØS-avtalen.
- (8) Oppdragsgiver skal ikke søke eller motta råd som kan bli benyttet under utarbeidelsen av spesifikasjoner for en bestemt anskaffelse når dette skjer på en måte som vil kunne utelukke konkurranse.

§ 16. Orientering om tekniske spesifikasjoner

- (1) Oppdragsgiver skal på anmodning oversende leverandører som er interessert i å få en kontrakt, de tekniske spesifikasjoner som de vanligvis viser til i sine kontrakter, eller de tekniske spesifikasjoner de ønsker å anvende på kontrakter som er gjenstand for en veiledende kunngjøring i henhold til § 18.
- (2) Når slike tekniske spesifikasjoner er beskrevet i dokumenter som interesserte leverandører har tilgang til, er det tilstrekkelig å vise til disse dokumentene.

Kapittel III. Valg av prosedyre og krav til kunngjøring

§ 17. Valg av anskaffelsesprosedyre

- (1) Anskaffelsen skal foretas ved åpen eller begrenset anbudskonkurranse eller konkurranse med forhandling, og kunngjøres i samsvar med § 18.
- (2) Kunngjøring av konkurranse er likevel ikke nødvendig dersom:
- a) det ikke foreligger tilbud eller egnede tilbud etter en anbudskonkurranse, forutsatt at de opprinnelige kontraktsvilkår ikke er vesentlig endret.
  - b) en kontrakt tildeles utelukkende til forsknings-, forsøks-, studie- eller utviklingsformål, og ikke for å oppnå fortjeneste eller inntjening av forsknings- og utviklingskostnader, i den utstrekning tildelingen av en slik kontrakt ikke berører konkurransevilkårene ved påfølgende kontraktstildeling som i hovedsak har samme formål.
  - c) arbeidet av tekniske eller kunstneriske grunner, eller for å beskytte en enerett, bare kan utføres av en bestemt leverandør.
  - d) det på grunn av særlige forhold som ikke kan tilskrives oppdragsgiver, og som oppdragsgiver ikke kunne forutse, er umulig å overholde den fastsatte frist for åpen eller begrenset anbudskonkurranse. Dette gjelder bare i den utstrekning det er absolutt nødvendig.
  - e) det inngås varekontrakter med den opprinnelige leverandøren om tilleggsleveranser som enten er beregnet på delvis å erstatte normale leveranser eller installasjoner, eller på å utvide eksisterende leveranser eller installasjoner, dersom bruk av en annen leverandør ville tvinge oppdragsgiveren til å kjøpe utstyr med andre tekniske egenskaper som ville være teknisk uforenlig eller skape uforholdsmessig store tekniske vanskeligheter ved drift og vedlikehold.
  - f) forhold som oppdragsgiver ikke kunne forutse, gjør det nødvendig å utføre tilleggsarbeid eller tilleggstjenester som ikke var med i det opprinnelige prosjekt eller i en tidligere inngått kontrakt. Dette gjelder

bare når tilleggsarbeidene eller tilleggstjenestene ikke overstiger 50 prosent av verdien av den opprinnelige kontrakt, tildelingen skjer til samme virksomhet og:

1. tilleggsarbeidene eller tilleggstjenestene i teknisk og økonomisk henseende ikke kan skilles fra hovedkontrakten uten at det fører til betydelig ulempe for oppdragsgiver, eller
  2. tilleggsarbeidene eller tilleggstjenestene kan skilles fra den opprinnelige kontrakten, men er strengt nødvendige for kontraktens fullføring.
- g) bygge- og anleggskontrakter for nye arbeider består i en gjentakelse av lignende arbeider utført i forbindelse med en tidligere kontrakt mellom samme oppdragsgiver og leverandør. Forutsetningen er at arbeidene er i samsvar med det prosjekt som dannet utgangspunktet for tildelingen av den første kontrakten og ble tildelt etter kunngjøring av konkurranse i samsvar med regelen i første ledd. Muligheten for at denne behandlingsmåten kan bli anvendt skal angis første gang det innhentes tilbud for prosjektet, og oppdragsgiver skal medregne det samlede kostnadsoverslag for senere arbeider når de anvender bestemmelsene i § 11.
- h) det gjelder anskaffelse av varer som noteres og kjøpes på et råvaremarked.
- i) det gjelder kontrakter som skal tildeles på grunnlag av en rammeavtale, forutsatt at vilkåret nevnt i § 9 annet ledd er oppfylt.
- j) det gjelder leilighetskjøp, når det i et meget begrenset tidsrom foreligger et usedvanlig fordelaktig tilbud som gjør det mulig å anskaffe varer til en pris som ligger vesentlig under normale markedspriser.
- k) det gjelder anskaffelse av varer på usedvanlig gunstige vilkår fra en leverandør som innstiller virksomheten for godt, en bobestyrer eller administrator av et konkursbo, eller en frivillig gjeldsordning eller en lignende fremgangsmåte med hjemmel i nasjonale lover og forskrifter.
- l) den aktuelle kontrakt inngås etter en plan- og designkonkurranse arrangert i samsvar med bestemmelsene i denne forskrift, og den i henhold til de relevante regler må tildeles vinneren eller én av vinnerne i konkurransen. I sistnevnte tilfelle skal alle vinnerne i konkurransen innbys til å delta i forhandlingene.

§ 18. Kunngjøring

(1) Kunngjøring av konkurranse kan foretas i form av en kunngjøring av åpen eller begrenset anbudskonkurranse, konkurranse med forhandling, veiledende kunngjøring, kunngjøring av plan- og designkonkurranse eller kunngjøring om at det foreligger en kvalifikasjonsordning.

(2) Kunngjøringen skal sendes Norsk Lysingsblad for kunngjøring i DOFFIN-databasen og videresendelse til TED-databasen. Kunngjøringen skal skje i samsvar med skjemaer fastsatt av Nærings- og handelsdepartementet og skal ikke inneholde andre opplysninger enn de som blir publisert i TED-databasen.

(3) Oppdragsgiver må kunne dokumentere avsendelsesdagen for kunngjøringene.

(4) Kunngjøringene skal i sin helhet offentliggjøres på et av EUs originalspråk i TED-databasen. Et sammendrag av de viktigste punktene i hver kunngjøring skal offentliggjøres på de øvrige offisielle språkene i EU. Kun teksten på originalspråket er rettsgyldig.

(5) Kontoret for De europeiske fellesskaps offisielle publikasjoner skal offentliggjøre kunngjøringene senest 12 dager etter avsendelsesdagen. I unntakstilfeller kan oppdragsgiver anmode om at offentliggjøring av kunngjøringen skal skje innen 5 dager, forutsatt at kunngjøringen er sendt til kontoret med elektronisk post, teleks eller telefaks.

§ 19. Veiledende kunngjøring

(1) Oppdragsgiver skal minst en gang i året gjøre kjent i en veiledende kunngjøring:

- a) ved varekontrakter: verdien av alle kontrakter for hvert produktområde som beregnet i samsvar med § 12 har en samlet anslått verdi overstiger 6 millioner kroner eksklusiv merverdiavgift, og som er planlagt tildelt i de neste 12 månedene.
- b) ved bygge- og anleggskontrakter: hovedtrekkene ved de bygge- og anleggskontrakter hvis den anslåtte verdi beregnet i samsvar med § 12 overstiger den verdi som nevnt for bygge- og anleggsarbeider som nevnt i § 11 første ledd.
- c) ved kontrakter om tjenestekjøp: den anslåtte samlede verdi av alle kontrakter for hver kategori av prioriterte tjenester oppført i § 7 annet ledd som er planlagt tildelt i de neste 12 månedene beregnet i samsvar med § 12 har en samlet anslått verdi på minst 6 millioner kroner.

(2) Når kunngjøringen brukes til å utlyse konkurranse i form av veiledende kunngjøring skal den ikke være offentliggjort mer enn tolv måneder før den dag da innbydelsen blir sendt til de leverandører som har meldt sin interesse. Videre skal oppdragsgiveren overholde de frister som er fastlagt i § 24 annet ledd.

(3) Oppdragsgiver kan offentliggjøre veiledende kunngjøringer i forbindelse med store prosjekter uten å gjenta opplysninger som allerede er gitt i en tidligere veiledende kunngjøring. Dette gjelder bare dersom det går klart frem at det dreier seg om tilleggs-kunngjøringer.

§ 20. Konkurranse utlyst i form av veiledende kunngjøring

(1) Når konkurranse blir utlyst i form av en veiledende kunngjøring skal det uttrykkelig opplyses i kunngjøringen:

- a) hvilke leveranser, bygge- og anleggsarbeider eller tjenester som inngår i kontrakten,
- b) at kontrakten vil bli tildelt ved begrenset anbudskonkurranse eller kjøp etter forhandling uten at det innhentes tilbud ved en senere kunngjøring, og at
- c) interesserte foretak innbys til skriftlig å melde sin interesse.

(2) Oppdragsgiver skal senere innby alle leverandørene til å bekrefte sin interesse på grunnlag av detaljerte opplysninger om kontrakten før de begynner utvelgelsen av leverandører. Oppdragsgiver skal som et minimum opplyse om:

- a) art og omfang, herunder eventuelle opsjoner på ytterligere kontrakter og om mulig en angis når opsjonene skal anvendes. For kontrakter som inngås regelmessig skal det opplyses om art og omfang, og om mulig angis når det vil offentliggjøres senere kunngjøringer for de bygge- og anleggsarbeider, leveranser eller tjenesteytelser som kontrakten skal omfatte.
- b) prosedyrens art ved begrenset anbudskonkurranse eller konkurranse med forhandling.
- c) eventuelt dato hvor leveringen eller utførelsen av bygge- og anleggsarbeidene eller tjenesteytelsene begynner eller slutter.
- d) adresse og siste frist for mottak av anmodninger om å delta, samt det eller de språk som skal benyttes.
- e) adresse til den oppdragsgiver som skal tildele kontrakten og som kan gi nødvendige opplysninger om utlevering av konkurransegrunnlaget og tilleggsdokumenter.
- f) økonomiske og tekniske betingelser, finansielle garantier og opplysninger som leverandørene skal levere.
- g) beløpet og betalingsvilkårene for beløpet som eventuelt må betales for dokumentene.
- h) angivelse av kontraktstypen som skal anskaffes: kjøp, leasing eller leie med eller uten forkjøpsrett.

§ 21. Kunngjøring av tildelte kontrakter

(1) Oppdragsgiver som har tildelt en kontrakt eller arrangert en prosjektkonkurranse skal innen to måneder etter tildelingen underrette EFTAs overvåkingsorgan om resultatene gjennom en kunngjøring utarbeidet i samsvar med og på kunngjørings skjemaer fastsatt Nærings- og handelsdepartementet.

(2) Kunngjøringen skal sendes Norsk lysingsblad for kunngjøring i DOFFIN-databasen og videresendelse til TED-databasen.

(3) For oppdragsgivere som tildeler kontrakter om tjenestekjøp innen forskning og utvikling som kommer inn under § 7 annet ledd kategori 8 og som utelukkende tildeles til forsknings-, forsøksstudie- eller utviklingsformål som nevnt i § 16 annet ledd bokstav b, er det tilstrekkelig å oppgi kontraktens hovedformål ved beskrivelsen av anskaffelsens art.

(4) Oppdragsgivere som tildeler kontrakter om tjenestekjøp som kommer inn under § 7 annet ledd kategori 8 men som faller utenfor formålet som nevnt i § 16 annet ledd bokstav b, kan ved beskrivelsen av anskaffelsens art begrense opplysningene av hensyn til forretningshemmeligheter. Oppdragsgiver skal påse at alle opplysninger som offentliggjøres under dette punkt ikke er mindre detaljerte enn opplysningene som offentliggjøres i samsvar med § 17 første ledd. Der det benyttes en kvalifikasjonsordning må oppdragsgiver påse at opplysningene ikke er mindre detaljerte enn kategorien nevnt i § 24 sjuende ledd.

(5) Når det gjelder uprioriterte tjeneste r oppført i § 7 tredje ledd, skal oppdragsgiver angi i kunngjøringen om det samtykkes til at den offentliggjøres.

§ 22. Plan- og designkonkurranse

(1) Denne paragrafen får anvendelse på plan- og designkonkurranse som definert i § 1 bokstav k, og som gjelder:

- a) tildeling av kontrakter om offentlig tjenestekjøp der den anslåtte samlede verdi overstiger verdiene for tjenestekontrakter inngått av den aktuelle virksomhet som nevnt i § 11 første ledd, eller
- b) konkurransepremier og utbetalinger til deltakerne utgjør et samlet beløp som overstiger verdien for tjenestekontrakter inngått av den aktuelle virksomhet som nevnt i § 11 første ledd.

(2) Reglene for arrangering av plan- og designkonkurranser skal fastsettes i samsvar med kravene i denne paragraf og oversendes de som er interessert i å delta i konkurransen.

(3) Adgangen til å delta i plan- og designkonkurranse kan ikke begrenses til én EØS-stats territorium eller del av det, med den begrunnelse av det i henhold til lovgivningen i den EØS-stat der konkurransen skal arrangeres kreves at deltakerne skal være enten fysiske eller juridiske personer.

(4) Ved plan- og designkonkurranser med et begrenset antall deltakere skal oppdragsgiver fastlegge klare og ikke-diskriminerende utvelgelseskriterier. Under enhver omstendighet skal antall leverandører som innbys til å delta være stort nok til å sikre reell konkurranse.

(5) Juryen skal utelukkende bestå av fysiske personer som er uavhengige i forhold til konkurransedeltakerne. Dersom det kreves særskilt kompetanse for å delta i plan- og designkonkurransen, skal minst en tredjedel av juryen være i besittelse av samme eller tilsvarende kompetanse.

(6) Prosjektene skal forelegges anonymt for juryen. Juryen skal være uavhengig i sine beslutninger og uttalelser. Juryens beslutninger og uttalelser skal utelukkende basere seg på de kriterier som er nevnt i kunngjøringen.

Kapittel IV. Kvalifikasjon, utvelgelse og tildeling

§ 23. Utvelgelse ved begrenset anbudskonkurranse og konkurranse med forhandling

(1) Utvelgelse av leverandører til å gi tilbud ved begrenset anbudskonkurranse eller til å delta i konkurranse med forhandling, skal skje i samsvar med objektive kriterier og regler som er tilgjengelige for alle interesserte leverandører.

(2) De anvendte kriteriene kan omfatte kriteriene for avvisning i forskrift av 15. juni 2001 nr. 616 om offentlige anskaffelser § 8–12 annet ledd til fjerde ledd.

(3) Kriteriene kan være basert på at oppdragsgiveren av objektive grunner må redusere antall leverandører til et nivå som begrunnes med behovet for å skape likevekt mellom de særlige forhold ved innkjøpsbehandlingen og midlene som kreves for å gjennomføre den. Antall aktuelle leverandører skal likevel være tilstrekkelig til å sikre en reell konkurranse.

§ 24. *Frister og fremgangsmåte ved åpen og begrenset anbudskonkurranse og konkurranse med forhandling*

(1) Ved åpen anbudskonkurranse skal oppdragsgiver sette fristen for mottak av tilbud til minst 52 dager fra den dag kunngjøringen ble sendt fra oppdragsgiver. Tilbudsfristen kan imidlertid forkortes dersom oppdragsgiver har:

- a) publisert en veiledende kunngjøring i samsvar med § 20 minst 52 dager og høyst 12 måneder forut for kunngjøringen, og
- b) den veiledende kunngjøringen inneholdt alle opplysningene som fremgår av kunngjøringsskjemaet for veiledende kunngjøring som sto til rådighet på kunngjøringstidspunktet.

Fristen skal være tilstrekkelig lang til at interesserte kan avgi tilbud, og bør generelt være minst 36 dager. Under ingen omstendighet må tilbudsfristen settes kortere enn 22 dager fra datoen for avsendelse av kunngjøringen.

(2) Ved begrenset anbudskonkurranse og ved konkurranse med forhandling etter forutgående kunngjøring, gjelder følgende:

- a) Fristen for mottak av anmodning om å delta, som svar på en kunngjøring eller en innbydelse, skal i utgangspunktet være minst 37 dager etter kunngjøringens eller anbudsinnbydelsens avsendelsesdag, og under ingen omstendighet kortere enn 22 dager.
- b) Fristen for mottak av tilbud kan fastsettes etter avtale mellom oppdragsgiveren og de utvalgte leverandører, forutsatt at alle leverandører får like lang tid til å forberede og legge frem tilbud.
- c) Dersom det ikke er mulig å oppnå enighet om fristen for mottak av tilbud skal fristen i utgangspunktet være minst 24 dager og under ingen omstendighet kortere enn 10 dager fra dagen for anbudsinnbydelsen. Fristen skal være tilstrekkelig lang til å ta hensyn til forhold som nevnt i femte ledd.

(3) Forutsatt at anmodningen er fremsatt i god tid, skal oppdragsgiver normalt sende konkurransegrunnlaget og tilleggsdokumenter til leverandørene innen 6 dager etter at forespørselen er mottatt.

(4) Forutsatt at anmodningen er fremsatt i god tid, skal oppdragsgiver gi tilleggsopplysninger til konkurransegrunnlaget senest 6 dager før den endelige fristen for mottak av tilbud.

(5) Dersom utarbeidelsen av tilbud krever granskning av omfattende materiale, befarung eller vurdering på stedet av tilleggsdokumentene til konkurransegrunnlaget, skal fristene forlenges tilsvarende.

(6) Oppdragsgiver skal samtidig og skriftlig innby de aktuelle leverandører til å gi tilbud. Konkurransegrunnlag og tilleggsdokumenter skal vedlegges innbydelseskortet, som minimum skal inneholde følgende opplysninger:

- a) adressen til det organ som anmodningen om utlevering av tilleggsdokumenter kan rettes til, endelig frist for slik anmodning, samt det beløp og betalingsvilkårene for det beløp som eventuelt kreves for dokumentene.
- b) endelig frist for mottak av tilbud, adressen disse skal sendes til og på hvilket eller hvilke språk de skal være skrevet.
- c) en henvisning til alle offentliggjorte kunngjøring.
- d) en angivelse av de dokumenter som eventuelt skal vedlegges.
- e) kriteriene for tildeling av kontrakten, med mindre disse er angitt i kunngjøringen.
- f) ethvert annet særlig vilkår for deltakelse i konkurransen.

(7) Forespørsel om å få delta i konkurranser og invitasjon til å inngi tilbud skal sendes med raskest mulig kommunikasjonsmiddel. Forespørselen kan fremsettes ved brev, elektronisk, telegram, teleks, telefaks eller telefon. Ved de to sistnevnte tilfellene skal forespørselen bekreftes ved brev avsendt før utløpet av fristen.

(8) Tilbud skal avgis skriftlig, i lukket og merket forsendelse, enten direkte eller per post. Tilbudet kan også avgis med elektroniske middel forutsatt at konkurransegrunnlaget åpner for dette, og:

- a) tilbudet inneholder alle nødvendige opplysninger,
- b) tilbudets fortrolighet bevares frem til vurderingen skal skje,
- c) tilbudene av bevisshensyn om nødvendig snarest bekreftes skriftlig, eller ved avsendelse av en bekreftet gjenpart og
- d) tilbudene først åpnes etter utløpet av tilbudsfristen.

§ 25. *Kvalifikasjonsordning*

(1) Oppdragsgiver kan opprette og forvalte en kvalifikasjonsordning for leverandører. Oppdragsgivere som oppretter en slik kvalifikasjonsordning skal sørge for at leverandører til enhver tid kan søke om å bli kvalifisert.

(2) Ordningen, som kan omfatte ulike kvalifikasjonstrinn, skal forvaltes på grunnlag av objektive kriterier og regler som oppdragsgiver fastsetter. Kriteriene og reglene kan oppdateres etter behov. Oppdragsgiver skal vise til europeiske standarder der de er egnet.

(3) Reglene og kriteriene for kvalifikasjon skal på anmodning gjøres tilgjengelig for interesserte leverandører. Oppdateringer av disse regler og kriterier skal meddeles de interesserte leverandører. Dersom oppdragsgiver mener at andre oppdragsgivere eller organer har en kvalifikasjonsordning som oppfyller hans krav, skal han oversende navnet og adressen til disse til interesserte leverandører.

(4) Oppdragsgiver skal underrette søkerne om de er funnet kvalifisert innen rimelig tid. Dersom avgjørelsen vil ta lengre tid enn seks måneder fra en søknad foreligger, skal oppdragsgiver innen to måneder etter å ha mottatt søknaden, underrette søkeren om grunnene til at en forlenget behandlingstid er nødvendig, og oppgi når søknaden vil bli innvilget eller avvist.

(5) Ved avgjørelsen av om søkeren er kvalifisert eller ved oppdatering av kriterier og regler, kan oppdragsgiver ikke stille administrative, tekniske eller finansielle vilkår til noen leverandører som ikke stilles til andre, eller kreve prøver eller bevis som dekkes av allerede foreliggende dokumentasjon.

(6) Søkere som ikke blir funnet kvalifisert, skal underrettes om avgjørelsen og gis en begrunnelse for avslaget. Kvalifikasjonsvurderingen skal være basert på kvalifikasjonskriteriene nevnt i annet ledd.

(7) Det skal føres et skriftlig register over kvalifiserte leverandører, og registret kan deles inn i kategorier etter den type kontrakt kvalifikasjonen gjelder.

(8) Oppdragsgiver kan bringe en leverandørs status som kvalifisert til opphør av grunner som bygger på kriteriene i annet ledd. Planer om å oppheve kvalifikasjonen skal meddeles leverandøren skriftlig på forhånd, sammen med begrunnelsen for dette.

(9) Kvalifikasjonsordningen skal kunngjøres i samsvar med § 18. Dersom konkurranse utlyses gjennom kunngjøring av en kvalifikasjonsordning, skal leverandører som er ansett kvalifisert i henhold til ordningen utvelges ved begrenset anbudskonkurranse eller konkurranse med forhandling.

§ 26. *Bruk av underleverandører*

I konkurransegrunnlaget kan oppdragsgiveren be om at det i tilbudet oppgis hvilken del av kontrakten som eventuelt vil bli overdratt til underleverandører. Krav om slik informasjon har ikke betydning for spørsmålet om hovedleverandørens ansvar.

§ 27. *Opplysninger om arbeidsmiljø mv.*

(1) Oppdragsgiver kan i konkurransegrunnlaget angi hvor leverandører kan få de nødvendige opplysninger om forpliktelser som er knyttet til norske bestemmelser om arbeidsmiljø og arbeidsvilkår, og som vil gjelde for arbeidene som utføres eller tjenestene som ytes på anleggsplassene under utførelse av kontrakten.

(2) Oppdragsgiver som gir opplysninger som nevnt i første ledd, skal be leverandørene eller dem som deltar i en konkurranse, om å tilkjennegi at de ved utarbeidelsen av tilbudet har tatt hensyn til de forpliktelser som er knyttet til de gjeldende bestemmelser om arbeidsmiljø og arbeidsvilkår på stedet der arbeidet eller tjenesten skal utføres eller ytes. Dette berører ikke anvendelsen av bestemmelsene i § 30 fjerde ledd om undersøkelse av unormalt lave tilbud.

§ 28. *Opplysninger om kvalitetssikringsstandarder*

(1) Dersom oppdragsgiver krever at det fremlegges attester utstedt av uavhengige organer som bekreftelse på at leverandøren oppfyller visse kvalitetssikringsstandarder, skal de vise til kvalitetssikringssystemer basert på de europeiske standarder av EN 29.000-serien, godkjent av organer som oppfyller de europeiske standarder av EN 45.000-serien.

(2) Oppdragsgiver skal godta likeverdige attester fra organer etablert i andre EØS-stater, og annen dokumentasjon på likeverdige kvalitetssikringstiltak fremlagt av leverandørene som ikke kan få utstedt slike attester eller ikke har mulighet til å fremskaffe dem innen fristens utløp.

§ 29. *Leverandørgrupper*

(1) Tilbud kan innleveres av grupper av leverandører. Det kan bare stilles krav om at slike grupper etablerer en bestemt foretaksform etter at kontrakt eventuelt er tildelt gruppen, dersom dette er nødvendig for utførelse av kontrakten.

(2) Leverandører som i henhold til lovgivning i EØS-staten de er etablert har rett til å yte den aktuelle tjeneste, kan ikke avvise med den begrunnelse at det i henhold til lovgivningen i EØS-staten konkurransen arrangeres er et krav om at deltakerne er fysiske eller juridiske personer. Av juridiske personer kan det imidlertid kreves at de i tilbudet eller anmodningen om å delta oppgir navn og relevante faglige kvalifikasjoner til de personer som er ansvarlige for å yte den aktuelle tjenesten.

§ 30. *Kriterier for tildeling av kontrakter*

(1) Tildelingen skal skje på basis av hvilket tilbud som er det økonomisk mest fordelaktige eller utelukkende ut fra hvilket tilbud som har den lavest prisen. Dersom tildelingen av kontrakten skjer på grunnlag av det økonomisk mest fordelaktige tilbudet skal alle kriterier som vil bli lagt til grunn oppgis i konkurransegrunnlaget eller kunngjøringen. Kriteriene skal om mulig angis i prioritert rekkefølge. Det kan benyttes slike kriterier som pris, kvalitet, leverings- eller oppfyllelsestid, driftskostnader, lønnsomhet, estetisk og funksjonsmessige egenskaper, teknisk verdi, service og teknisk bistand, forpliktelser med hensyn til reservedeler, leveringsgaranti mv.

(2) Dersom oppdragsgiver baserer tildelingen av kontrakter på det økonomisk mest fordelaktige tilbud, kan oppdragsgiver ta i betraktning alternative tilbud lagt frem av leverandører dersom de oppfyller de oppstilte minstekrav oppdragsgiveren har fastsatt. Oppdragsgiver skal i konkurransegrunnlaget oppgi de minstekrav som de alternative tilbud må oppfylle samt fremgangsmåten for presentasjon av tilbudene. Dersom oppdragsgiver ikke tillater alternative tilbud, skal det opplyses om dette i konkurransegrunnlaget.

(3) Oppdragsgiver kan ikke avvise et alternativt tilbud utelukkende fordi det er utarbeidet på grunnlag av tekniske spesifikasjoner definert under henvisning til europeiske spesifikasjoner eller nasjonale tekniske

spesifikasjoner som er anerkjent i samsvar med grunnleggende krav i henhold til direktiv 89/106/EØF om byggevarer, slik dette er gjennomført i norsk rett.

(4) Dersom et tilbud fremstår som unormalt lavt i forhold til ytelsen skal oppdragsgiver skriftlig be om nærmere relevante opplysninger og deretter etterprøve opplysningene, før tilbudet kan avvises. Oppdragsgiver kan fastsette en rimelig svarfrist. Oppdragsgiver kan ta hensyn til objektive forhold, som for eksempel besparelser ved byggemetoden eller produksjonsmetoden, tekniske løsninger, de usedvanlig gunstige forutsetninger leverandøren har for å utføre kontrakten, eller den nyskapende karakter ved det produkt eller bygg leverandøren foreslår. Oppdragsgiver kan kun avvise tilbud som er unormalt lave på grunn av offentlig støtte dersom de har rådført seg med leverandøren, og leverandøren ikke har kunnet godtgjøre at denne støtten er meddelt EFTAs overvåkningsorgan eller Kommisjonen i samsvar med EØS-avtalens artikkel 62 eller er godkjent av ett av disse organer. Oppdragsgiver som avviser et tilbud på dette grunnlag, skal underrette EFTAs overvåkningsorgan om dette.

§ 31. Meddelelse om hvem som skal tildeles kontrakt

(1) Oppdragsgivers beslutning om hvem som skal tildeles kontrakt skal skriftlig meddeles samtidig til alle deltakerne i rimelig tid før kontrakt inngås. Med kontrakt inngås menes tidspunktet kontrakten undertegnes av begge parter. Meddelelsen skal inneholde en begrunnelse for valget og angi en frist for leverandører til å klage over beslutningen.

(2) Dersom en leverandør skriftlig anmoder om det skal oppdragsgiver senest innen 15 dager etter at anmodningen er mottatt gi en nærmere begrunnelse om hvorfor deres forespørsel om å delta er forkastet, tilbudet er avvist eller hvorfor deres tilbud ikke er valgt.

(3) Oppdragsgiver kan beslutte at bestemte opplysninger om kontraktstildelingen ikke skal offentliggjøres, såfremt offentliggjørelsen av opplysningene vil:

- a) hindre rettshåndhevelsen eller på annen måte stride mot offentlige interesser,
- b) skade bestemte offentlige eller virksomheters legitime forretningsmessige interesser, eller
- c) kunne være til skade for lik konkurranse mellom leverandører.

(4) Dersom oppdragsgiver etter at meddelelse om hvem som skal tildeles kontrakt er gitt finner at beslutningen om å tildele kontrakt ikke er i samsvar med § 31, kan beslutningen annulleres frem til kontrakt er inngått.

(5) Retten kan fastsette mulkt frem til kontrakt er inngått, jf. lov av 16. juli 1999 nr. 69 om offentlige anskaffelser § 8 andre ledd.

§ 32. Varer med opprinnelse i tredjestater

(1) Denne paragraf får anvendelse på tilbud som omfatter varer med opprinnelse i tredjestater så langt ikke annet følger av internasjonale avtaler som Norge er forpliktet av.

(2) Ethvert tilbud som gjelder tildeling av en varekontrakt kan avvises dersom andelen av varer med opprinnelse i tredjestater, fastsatt i samsvar med forordning (EØF) nr. 802/68 om en felles definisjon av begrepet varers opprinnelse, overskrider 50 prosent av den samlede verdi av varene som inngår i tilbudet. I denne forskriften anses programvare brukt i telenettutstyr som varer.

(3) Dersom to eller flere tilbud er likeverdige ut fra de oppstilte tildelingskriteriene, foretrekkes tilbud som ikke kan avvises i henhold til annet ledd. Ved anvendelse av denne bestemmelse regnes tilbud som likeverdige med hensyn til pris dersom prisforskjellen ikke overstiger tre prosent.

(4) Et tilbud skal likevel ikke foretrekkes i henhold til tredje ledd dersom dette fører til at oppdragsgiveren må anskaffe materiell som har andre tekniske egenskaper enn eksisterende materiell, og dette vil være uforenelig eller medføre tekniske problemer ved drift eller vedlikehold, eller føre til uforholdsmessig store kostnader.

(5) Ved anvendelse av denne paragraf for å bestemme andelen av varer med opprinnelse i tredjestat som nevnt i annet ledd, skal tredjestater som omfattes av bestemmelsene i denne forskrift i henhold til en beslutning innenfor rammen av den alminnelige beslutningsprosess fastsatt i EØS-avtalen i samsvar med første ledd, ikke medregnes.

Kapittel V. Forskjellige bestemmelser

§ 33. Krav på oppbevaring av opplysninger om kontrakter

(1) Oppdragsgiver skal oppbevare relevante opplysninger om hver kontrakt slik at de på et senere tidspunkt er i stand til å begrunne avgjørelser truffet i forbindelse med:

- a) kvalifikasjonsvurdering og utvelgelse av leverandører og tildeling av kontraktene.
- b) anvendelse av unntakene fra bruk av europeiske spesifikasjoner i samsvar med § 15 annet ledd.
- c) anvendelse av behandlingsmåter uten utlysning av konkurranse på forhånd i samsvar med § 17 annet ledd.
- d) unnlattelse av å anvende forskriften i henhold til unntakene fastsatt i kap. I.

(2) Opplysningene skal oppbevares i minst fire år fra den dag da kontrakten ble tildelt, slik at oppdragsgiveren i denne perioden på anmodning kan gi EFTAs overvåkningsorgan de nødvendige opplysninger.

§ 34. Språkkrav

Med unntak av kunngjøringer som nevnt i § 17 til § 21 kan oppdragsgiver utforme all dokumentasjon på norsk samt kreve at tilbud med tilhørende dokumenter skal utformes på norsk.

§ 35. Fristberegning

Frister etter denne forskrift skal beregnes i samsvar med forskrift av 4. desember 1992 nr. 910 om fastsettelse av regler for frister, datoer og tidspunkter.

§ 36. Utarbeidelse av statistikkoppgaver

(1) Oppdragsgiver skal hvert år innen 30. juni sende Nærings- og handelsdepartementet rapporter over tildelte kontrakter under terskelverdien for foregående år.

(2) Nærings- og handelsdepartementet kan kreve at oppdragsgivere fremlegger opplysninger som er nødvendige for å oppfylle EØS-avtalens regler om offentlige anskaffelser og WTO-avtalens regler om offentlige innkjøp. Departementet kan ved forskrift gi nærmere regler om avgivelse av informasjon etter denne paragraf.

(3) Nærings- og handelsdepartementet kan delegerer myndigheten i henhold til annet ledd til andre statlige organer.

Kapittel VI. Alternativ prosedyre for olje- og gassektoren**§ 37. Generelt**

Oppdragsgivere som nevnt i § 3 første ledd bokstav a og b som driver virksomhet som har til formål å utnytte et geografisk område til leting etter eller utvinning av olje eller gass etter § 4 annet ledd bokstav a, kan ved inngåelse av kontrakter om varekjøp, tjenestekjøp og ved kontrahering av bygge- og anleggsarbeider velge å følge reglene i dette kapittel.

§ 38. Generelle prinsipper for inngåelse av kontrakter

(1) Tildeling av kontrakt om kjøp av varer, tjenester eller bygge- og anleggsarbeider skal skje etter konkurranse basert på ikke-diskriminerende og objektive prosedyrer og kriterier.

(2) Informasjon som gis til leverandører om planlagte kontrakter, skal gis på grunnlag av ikke-diskriminerende og objektive kriterier.

Slik informasjon skal avgis samtidig til aktuelle leverandører og skal som et minimum inneholde følgende opplysninger:

- a. navn, adresse, telefonnummer og andre relevante telekommunikasjonsadresser til oppdragsgiver eller det organ som kan gi ytterligere informasjon om kontrakten.
- b. en angivelse av art og omfang av de varer eller tjenester som skal leveres eller de bygge- og anleggsarbeider som skal utføres.
- c. kort beskrivelse av den anskaffelsesprosedyre som vil bli benyttet.

§ 39. Oppbevaring og angivelse av opplysninger

(1) Oppdragsgiver skal oppbevare relevante opplysninger om hver kontrakt slik at det på et senere tidspunkt er mulig å begrunne avgjørelser truffet i forbindelse med tildeling av kontrakter.

(2) For tildelte kontrakter med en verdi som overstiger 40,5 millioner kroner eksklusive merverdiavgift skal oppdragsgiver innen 48 dager etter dagen for kontraktstildelingen oversende EFTAs overvåkningsorgan følgende opplysninger:

- a) Oppdragsgivers navn og adresse.
- b) Kontrakttype, for eksempel: Vare, tjeneste eller bygg- og anlegg. Dersom det er inngått en rammeavtale skal dette opplyses.
- c) Tydelig angivelse av arten av produkter, arbeider eller tjenester som tilbys, f.eks. ved henvisning til CPA-nomenklaturet.
- d) Angivelse av hvorvidt anskaffelsen ble kunngjort og i så fall hvilke aviser eller tidsskrifter. I motsatt fall skal den anskaffelsesprosedyre som ble benyttet angis.
- e) Antall mottatte tilbud.
- f) Dato for tildeling av kontrakten.
- g) Navn og adresse til den leverandør som har fått kontrakten.
- h) Kontraktens verdi.
- i) Forventet varighet av kontrakten.
- j) Angivelse av den andel av kontrakten som er blitt eller kan bli overdratt til underleverandører, dersom denne andelen overstiger 10 prosent.
- k) Opprinnelsesstat til produktet eller tjenesten.
- l) Hovedkriteriene for tildeling som er lagt til grunn ved valg av det økonomisk mest fordelaktige tilbud.
- m) Hvorvidt kontrakten ble tildelt en leverandør som har fremlagt et tilbud som avviker fra oppdragsgiverens opprinnelige spesifikasjoner.

Ovennevnte opplysninger er ikke beregnet på offentliggjøring.

(3) For tildelte kontrakter med en verdi som overstiger 3,2 millioner kroner eksklusive merverdiavgift, men som ligger under 40,5 millioner kroner eksklusive merverdiavgift skal oppdragsgiver oppbevare opplysninger for hver enkelt kontrakt som nevnt i annet ledd bokstav a til i, i minst fire år fra den dagen da kontrakten ble tildelt. Disse opplysningene skal for hver enkelt kontrakt som er inngått i løpet av et kvartal oversendes til EFTAs overvåkningsorgan enten umiddelbart, på anmodning eller senest 48 dager etter utgangen av hvert kvartal.

Kapittel VII. Ikrafttredelse og verneting

§ 40. Tvungent verneting

Søksmål om overtredelse av denne forskrift når oppdragsgiver driver virksomhet som nevnt i § 4 nr. 2 bokstav a, reises for Stavanger tingrett.

§ 41. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 2004.

Fra samme tidspunkt oppheves forskrift av 16. desember 1994 nr. 1110 om gjennomføring av EØS-avtalen vedlegg XVI punkt 4 om samordning av innkjøpsreglene for oppdragsgivere innen vann- og energiforsyning, transport og telekommunikasjon (forsyningssektorene).

Kapittel VIII. Vedlegg

Liste over former for yrkesaktivitet innen bygge- og anleggsarbeid:

- (1) Bygge- og anleggsarbeid (uten spesialisering) og rivningsarbeid
Generelt bygge- og anleggsarbeid (uten spesialisering)
Rivningsarbeid
- (2) Byggearbeid (bolighus og andre bygninger)
Generelt byggearbeid
Taktekking
Bygging av skorsteiner og ovner
Isolering mot vann og fuktighet
Restaurering og vedlikehold av fasader
Oppføring og rivning av bygningsstillaser
Annen spesialisert virksomhet forbundet med byggearbeid (herunder Tømrerarbeid)
- (3) Anleggsarbeid: (bygging av veier, broer, jernbaner osv.)
Generelt anleggsarbeid
Grunnarbeid
Bygging av broer, tunneler og sjakter, grunnboring
Vannbygging (elver, kanaler, havner, sluser og demninger)
Veibygging (herunder spesialisert bygging av flyplasser og rullebaner)
Virksomhet spesialisert på vann (irrigasjon, drenering, vannforsyning, kloakktømming og kloakkrensing osv.)
Spesialisert virksomhet på andre områder innen anleggsarbeid
- (4) Installasjonsarbeid
Generell installasjon
Rørlegging (installasjon av gass- og vannledninger samt sanitæranlegg)
Installasjon av varme- og ventilasjonsanlegg (sentralvarme, klimaanlegg, ventilasjon)
Lydisolasjon, varmeisolasjon, isolasjon mot vibrasjoner
Installasjon av elektrisitet
Installasjon av antenner, lynavledere, telefoner osv.
- (5) Utsmykking og innredning
Generell utsmykking og innredning
Gipsarbeid, stukkarbeid og gipsing
Snekkerarbeid, i første rekke montering og/eller installasjon på byggeplassen (herunder legging av parkettgulv)
Malearbeid, glassarbeid og tapetsering
Flislegging og annen kledning av gulv og vegger
Annen innredning (installasjon av ovner osv.).

5. des. Nr. 1425 2003

Forskrift om endring i forskrift om grensen for det norske sjøterritorium ved Svalbard.

Fastsatt ved Kronprinsreg.res. 5. desember 2003 med hjemmel i Kongeriget Norges Grundlov av 17. mai 1814 og kgl.res. av 22. februar 1812 (gjengitt i Cancelli-Promemoria av 25. februar 1812). Fremmet av Utenriksdepartementet. Kunngjort 9. desember 2003.

I

I forskrift av 1. juni 2001 nr. 556 om grensen for det norske sjøterritorium ved Svalbard gjøres følgende endringer:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om grunnlinjene for sjøterritoriet ved Svalbard

§ 1 første punktum skal lyde:

Grensen for sjøterritoriet ved Svalbard blir å trekke utenfor og parallelt med den rette linjen mellom følgende punkter.

II

Endringene trer i kraft straks.

5. des. Nr. 1426 2003

Vedtak om premietillegg til folketrygden for motorvogner fra 2004.

Fastsatt ved Kronprinsreg.res. 5. desember 2003 med hjemmel i lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 23–7 andre ledd. Fremmet av Sosialdepartementet. Kunngjort 9. desember 2003.

I

I medhold av lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd § 23–7 andre ledd, fastsettes premietillegget til folketrygden for motorvogner, mopeder, traktorer og veterankjøretøy til 0 kroner fra og med premieåret 2004.

II

Kongelig resolusjon av 19. september 2003 nr. 1165 oppheves.

5. des. Nr. 1427 2003

Forskrift om endring i forskrift om forenklet forelegg i vegtrafikksaker.

Fastsatt ved Kronprinsreg.res. 5. desember 2003 med hjemmel i vegtrafikklov av 18. juni 1965 nr. 4 § 2 og § 31b. Fremmet av Samferdselsdepartementet. Kunngjort 9. desember 2003.

I

I forskrift av 29. juni 1990 nr. 492 om forenklet forelegg i vegtrafikksaker gjøres følgende endringer:

§ 1, § 2 og § 3 skal lyde:

§ 1. Trafikkforsøelser som kan bøtelegges ved forenklet forelegg

1. Overtredelse av vegtrafikkloven § 5, jf. trafikkskilt 362 og 366 og/eller fartsgrense etter vegtrafikkloven § 6, samt overtredelse av forskrift om forbud mot bruk av beltemotorsykkel (snøscooter) på offentlig veg eller overtredelse av § 4 i forskrift om kjøring med motorvogn i terrenget og på veg ikke åpen for alminnelig ferdsel
  - når fartsgrense på stedet er 60 km/t eller lavere, og fartsoverskridelsen er,

a) til og med 5 km/t	kr	500,–
b) til og med 10 km/t	kr	1200,–
c) til og med 15 km/t	kr	2200,–
d) til og med 20 km/t	kr	3200,–
e) til og med 25 km/t	kr	5000,–
  - når fartsgrense på stedet er 70 km/t eller høyere, og fartsoverskridelsen er,

j) til og med 5 km/t	kr	500,–
k) til og med 10 km/t	kr	1200,–
l) til og med 15 km/t	kr	2000,–
m) til og med 20 km/t	kr	2800,–
n) til og med 25 km/t	kr	3800,–
o) til og med 30 km/t	kr	5000,–
p) til og med 35 km/t	kr	6000,–
2. kjøring med motorvogn i strid med trafikksignallys med fast eller blinkende lys med rød farge, skiltforskriftene § 23 og § 24

	kr	4000,–
3. kjøring med motorvogn i strid med trafikksiltene,
  - 302 Innkjøring forbudt,
  - 306.0, 306.1 og 306.3–5 Trafikkforbud,
  - 330 Svingforbud,
  - 332 Vendingsforbud,
  - 402 Påbudt kjøretretning,
  - 404 Påbudt kjørefelt,
  - 406 Påbudt rundkjøring,

508 Kollektivfelt, trafikkreglene § 5		
526 Envevskjøring	kr	3200,–
4. kjøring med motorvogn		
a) på eller over sperrelinje og/eller i sperreområde begrenset av heltrukken linje, skiltforskriftene § 22 og § 21 nr. 4		
b) på fortau, sykkelfelt (skilt 520), gangveg (skilt 518), sykkelveg (skilt 520) og gang- og sykkelveg (skilt 522), trafikkreglene § 4		
c) i strid med bestemmelsene om feltvalg ved svinging, trafikkreglene § 6	kr	2500,–
5. trafikkreglene § 12, ulovlig forbikjøring med motorvogn,		
a) til høyre		
b) like foran eller i vegkryss, eller hvor sikten er hindret ved bakketopp, kurve eller på annen måte		
c) foran gangfelt		
d) ved ikke å ha forvissnet seg om at		
1) den forankjørende ikke har gitt tegn om forbikjøring, eller		
2) ingen bakenforkjørende har begynt å kjøre forbi ham		
e) i strid med trafikkskilt 334		
Forbikjøringsforbud	kr	4000,–
6. fører av motorvogn som ikke har overholdt vikeplikt,		
a) i henhold til trafikkskilt 202 Vikeplikt og 204 Stopp,		
b) overfor trafikk fra høyre, trafikkreglene § 7,		
c) overfor gående i gangfelt, trafikkreglene § 9,		
d) ved utkjøring fra parkeringsplass, holdeplass, torg, eiendom, bensinstasjon, gågate, gatetun eller lignende område, trafikkreglene § 7,		
e) overfor gående eller syklende der det skal kjøres inn ved svinging, trafikkreglene § 7,		
f) i henhold til § 3 i forskrift om forbud mot bruk av beltemotorsyssel (snøscooter) på offentlig veg eller § 3 i forskrift om kjøring med motorvogn i terrenget og på veg ikke åpen for alminnelig ferdsel	kr	4000,–
7. kjøring med motorvogn,		
a) uten å gi påbudt tegn, trafikkreglene § 14 og § 7 i forskrift om kjøring med motorvogn i terrenget og på veg ikke åpen for alminnelig ferdsel		
b) uten å ha påbudt lys tent, trafikkreglene § 15 og § 6 i forskrift om kjøring med motorvogn i terrenget og på veg ikke åpen for alminnelig ferdsel		
c) med lys som blir brukt på feilaktig måte, trafikkreglene § 15 og § 6 i forskrift om kjøring med motorvogn i terrenget og på veg ikke åpen for alminnelig ferdsel		
d) uten å ha tilstrekkelig utsyn, forskrift om bruk av kjøretøy § 1–3		
e) der det er feil ved nærllys, fjernlys eller kjørellys, vegtrafikkloven § 23		
f) med større antall personer på noen av sitteinretningene, eller på andre plasser enn kjøretøyet er registrert for, forskrift om bruk av kjøretøy § 3–1,		
g) der foreskrevne kjennemerker mangler, forskrift om bruk av kjøretøy § 2–5	kr	1500,–
8. kjøring med motorsyssel (herunder moped) hvor det er foretatt endring som øker den maksimale hastighet eller ytelse som motorsyssel er registrert for, vegtrafikkloven § 23 jf. § 13 kr 3200.–		
9. vegtrafikkloven § 23, kjøring med kjøretøy,		
a) under 3,5 tonn tillatt totalvekt der parkeringsbrems ikke virker	kr	1500,–
b) 3,5 tonn eller mer tillatt totalvekt der parkeringsbrems ikke virker	kr	3000,–
10. trafikkreglene § 4, kjøring med traktor som ikke lovlig kan kjøre minst 40 km/t eller med moped på motorveg kr 1000,–		
11. kjøring med syssel,		
a) uten å ha foreskrevne lykter montert eller tent, trafikkreglene § 15 og forskrift om krav til syssel § 5		
b) i strid med trafikksignallys med fast eller blinkende lys med rød farge, skiltforskriftene § 23 og § 24		

c) i strid med skilt			
302	Innkjøring forbudt		
306.0	Forbudt for alle kjøretøyer		
306.6	Forbudt for syklende		
306.8	Forbudt for syklende og gående		
d) på motorveg, trafikkreglene § 4		kr	700,-

12. Overtredelse av bestemmelser gitt med hjemmel i vegtrafikkloven § 23b kr 1000,-

§ 2. Fellesbot

Foreligger det flere overtredelser som alle kan avgjøres ved forenklet forelegg, kan disse avgjøres ved en fellesbot. Den høyeste enkeltbot gis fullt ut, og summen av de øvrige bøter reduseres med 50%. Forenklet forelegg skal likevel ikke i noe tilfelle utferdiges når fellesboten etter disse bestemmelser vil overstige kr 8000,-.

Når flere bestemmelser regulerer samme forhold, benyttes forenklet forelegg kun for overtredelse av den bestemmelse som leder til den høyeste enkeltbot.

§ 3. Subsidiær fengselsstraff

Ved bøtelegging fastsettes følgende fengselsstraff dersom boten ikke blir betalt:

1.	ved bot til og med kr	2000,-:	3 dager fengsel
2.	ved bot til og med kr	2500,-:	5 dager fengsel
3.	ved bot til og med kr	3000,-:	7 dager fengsel
4.	ved bot til og med kr	4000,-:	11 dager fengsel
5.	ved bot over kr	4000,-:	15 dager fengsel

§ 4 ny nr. 4 skal lyde:

- overtredelsen gir grunnlag for den prikkbelastning som resulterer i tap av føreretten, jf. forskrift av 19. september 2003 nr. 1164 om prikkbelastning § 4.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2004.

5. des. Nr. 1428 2003

Forskrift om opphevelse av forskrift om forsikringsbasert refusjon av trygdeutgifter ved trafikkskade (personskade).

Fastsatt av Sosialdepartementet 5. desember 2003 med hjemmel i lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 23-7. Kunngjort 9. desember 2003.

I

Forskrift av 25. mars 1997 nr. 269 om forsikringsbasert refusjon av trygdeutgifter ved trafikkskade (personskade) oppheves.

II

Denne forskriften trer i kraft 1. januar 2004.

5. des. Nr. 1429 2003

Forskrift om gjennomføring av EØS-regler om unntak fra notifikasjonsplikt for enkelte former for offentlig støtte.

Fastsatt ved Kronprinsreg.res. 5. desember 2003 med hjemmel i lov av 27. november 1992 nr. 117 om offentlig støtte § 2. Fremmet av Nærings- og handelsdepartementet. Jf. EØS-avtalen vedlegg XV nr. 1d (forordning (EF) nr. 68/2001), nr. 1e (forordning (EF) nr. 69/2001), nr. 1f (forordning (EF) nr. 70/2001) og nr. 1g (forordning (EF) nr. 2204/2002). Kunngjort 9. desember 2003.

I

§ 1. EØS-avtalen vedlegg XV nr. 1d (forordning (EF) nr. 68/2001) om anvendelse av EF-traktatens artikkel 87 og 88 på opplæringsstøtte gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegget, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 2. EØS-avtalen vedlegg XV nr. 1e (forordning (EF) nr. 69/2001) om anvendelse av EF-traktatens artikkel 87 og 88 på bagatellmessig støtte gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegget, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 3. EØS-avtalen vedlegg XV nr. 1f (forordning (EF) nr. 70/2001) om anvendelse av EF-traktatens artikkel 87 og 88 på statsstøtte til små og mellomstore bedrifter gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegget, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 4. EØS-avtalen vedlegg XV nr. 1g (forordning (EF) nr. 2204/2002) om anvendelse av EF-traktatens artikkel 87 og 88 på sysselsettingsstøtte gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegget, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

II

§ 5. Forskriften trer i kraft straks.

5. des. Nr. 1430 2003**Forskrift om offisiell flaggdag på samefolkets dag 6. februar.**

Fastsatt ved Kronprinsreg.res. 5. desember 2003. Fremmet av Utenriksdepartementet. Kunngjort 9. desember 2003.

Samefolkets dag, 6. februar, opptas blant de offisielle flaggdager.

5. des. Nr. 1431 2003**Ikrafttredelse av lov av 9. mai 2003 nr. 31 om rett til miljøinformasjon og deltakelse i offentlige beslutningsprosesser av betydning for miljøet (miljøinformasjonsloven).**

Fastsatt ved Kronprinsreg.res. 5. desember 2003 med hjemmel i lov av 9. mai 2003 nr. 31 om rett til miljøinformasjon og deltakelse i offentlige beslutningsprosesser av betydning for miljøet (miljøinformasjonsloven) § 21. Fremmet av Miljøverndepartementet. Kunngjort 9. desember 2003.

Lov av 9. mai 2003 nr. 31 om rett til miljøinformasjon og deltakelse i offentlige beslutningsprosesser av betydning for miljøet (miljøinformasjonsloven) skal gjelde fra 1. januar 2004.

5. des. Nr. 1432 2003**Delegering av myndighet til Miljøverndepartementet etter miljøinformasjonsloven § 7.**

Fastsatt ved Kronprinsreg.res. 5. desember 2003 med hjemmel i lov av 9. mai 2003 nr. 31 om rett til miljøinformasjon og deltakelse i offentlige beslutningsprosesser av betydning for miljøet (miljøinformasjonsloven) § 7. Fremmet av Miljøverndepartementet. Kunngjort 9. desember 2003.

Kongens myndighet etter lov av 9. mai 2003 nr. 31 om rett til miljøinformasjon og deltakelse i offentlige beslutningsprosesser av betydning for miljøet (miljøinformasjonsloven) § 7 til å gi utfyllende bestemmelser om kompetansen til og saksbehandlingen for Klagenemnda for miljøinformasjon delegeres til Miljøverndepartementet.

5. des. Nr. 1433 2003**Ikrafttredelse av lov av 30. april 1999 nr. 22 om endringer i utlendingsloven og i enkelte andre lover (klagenemnd for utlendingssaker m.v.).**

Fastsatt ved Kronprinsreg.res. 5. desember 2003 med hjemmel i lov av 30. april 1999 nr. 22 om endringer i utlendingsloven og i enkelte andre lover (klagenemnd for utlendingssaker m.v.) del IV. Fremmet av Kommunal- og regionaldepartementet. Kunngjort 9. desember 2003.

Lov av 30. april 1999 nr. 22 om endringer i utlendingsloven og i enkelte andre lover (klagenemnd for utlendingssaker m.v.) del I, utlendingsloven § 37d, settes i kraft straks.

8. des. Nr. 1434 2003**Forskrift om konsesjonsfrihet for visse erverv av fast eiendom, egenerklæring ved konsesjonsfrihet og om fulldyrket jord.**

Fastsatt av Landbruksdepartementet 8. desember 2003 med hjemmel i lov av 28. november 2003 nr. 98 om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konsesjonsloven) § 2 og § 8, jf. delegeringsvedtak av 28. november 2003 nr. 1401. Kunngjort 9. desember 2003.

Kapittel 1. Unntak fra konsesjonsplikt

- § 1. Konsesjon er ikke nødvendig når ervervet eller rettsstiftelsen gjelder:
- eiendomsleilighet (selveierleilighet) med tilhørende andel i fellesareal mv. eller eierseksjon til boligformål
  - aksjeleilighet (aksje i bolighus med tilknyttet leierett)
  - obligasjonsleilighet (pantobligasjon eller andel av pantobligasjon i bolighus med tilknyttet leierett)
  - andel i boligbyggelag, jf. lov av 4. februar 1960 nr. 1 om boligbyggelag
  - andel i borettslag, jf. lov av 4. februar 1960 nr. 2 om borettslag
  - borettslags erverv av fast eiendom fra boligbyggelag
  - mindre arealer som grenser til og skal legges til en allerede eksisterende bebygd eller ubebygd tomt, når samtykke til fradeling av arealet er gitt til dette formål etter plan- og bygningsloven og etter jordloven i område der jordloven gjelder
  - bebygd og ubebygd areal ved overdragelse fra Finnmark jordsalgskontor
  - grunn til bygging, utbedring, vedlikehold og drift av fylkesveg dersom det foreligger godkjent detaljplan etter forskriftene til vegloven § 12 andre ledd jf. plan- og bygningsloven § 119 nr. 1 fjerde ledd og § 120 nr. 4. Det samme gjelder for kommunal veg, dersom det foreligger vedtak om ekspropriasjon i medhold av vegloven § 50
  - grunn til privat veg som forestås av vegmyndighet, jf. vegloven § 9, dersom ervervet skjer i forbindelse med erverv av grunn til anlegg eller omlegging av offentlig veg, eller til oppfyllelse av godkjent detaljplan etter forskriftene til vegloven § 12 andre ledd jf. plan- og bygningsloven § 119 nr. 1 fjerde ledd og § 120 nr. 4
  - grunn erververen mottar etter vedtak i henhold til oreigningsloven § 6 i forbindelse med ekspropriasjon i medhold av vegloven § 50
  - sameiepart i bebygd eiendom som i stadfestet reguleringsplan er lagt ut til annet enn landbruksområde når erververen er sameier i eiendommen fra før
  - arealer i rasjonaliseringsøyemed overensstemmende med jordloven ved overdragelse fra staten ved fylkeslandbruksstyret
  - tomt til gjeterhytte i reindriftsnæringen når oppføring av slik hytte er godkjent av Reindriftsstyret eller Reindriftssjefen
  - tilleggsjord som er utvist i medhold av § 19 i lov av 6. juni 1975 nr. 31 (fjelloven), eller utmålt i medhold av § 2 i lov av 12. mars 1965 (lov om statens umatrikulerte grunn i Finnmark fylke), og ervervet er tilrådd av kommunen.

Kapittel 2. Egenerklæring ved konsesjonsfrihet

- § 2. Konsesjonsfrihet etter konsesjonsloven § 4 første ledd nr. 1–4, § 5 første ledd nr. 1 og 2 og § 7 første ledd nr. 1 og 2 godtgjøres av erververen ved egenerklæring.

Egenerklæringen skal gis på skjema fastsatt av Statens landbruksforvaltning. Opplysningene i skjemaet skal bekreftes slik som angitt på skjemaet.

- § 3. Egenerklæring er ikke nødvendig ved erverv som faller inn under § 1.

- § 4. Egenerklæring som nevnt i § 2 skal sendes registerfører samtidig med at hjemmelsdokumentet sendes til tinglysing.

Registerfører kan for øvrig kreve de dokumentasjoner han anser nødvendige for å fastslå at det foreligger konsesjonsfrihet.

Kapittel 3. Forskjellige bestemmelser

- § 5. Fulldyrket jord etter konsesjonsloven § 4 første ledd nr. 4 er jord som er dyrket til vanlig pløyedybde og som kan nyttes til åkervekster eller eng som kan fornyes ved pløying. Definisjonene som ligger til grunn for økonomisk kartverk skal legges til grunn ved avgrensningen.

Kan det fastsettes pålegg etter jordloven § 8, skal vanhevdet jord anses som fulldyrket jord etter konsesjonsloven § 4 første ledd nr. 4 selv om arealet ut fra en landbruksfaglig vurdering basert på definisjonene i økonomisk kartverk ikke lenger kan karakteriseres som fulldyrket jord.

- § 6. Følgende banker og institusjoner godkjennes i henhold til konsesjonsloven § 5 første ledd nr. 5: offentlige banker, sparebanker, forretningsbanker, offentlige fond, Rikstrygdeverket, forsikringsselskaper, og offentlig godkjente kredittinstitusjoner.

Kapittel 4. Ikrafttredelse

§ 7. Denne forskrift trer i kraft 1. januar 2004.

Samtidig oppheves forskrift om konsesjonsfrihet for visse erverv av fast eiendom mv. og om saksbehandlingen i konsesjonssaker, fastsatt ved kgl.res. 28. juli 1978 nr. 1 og forskrift om egenerklæring ved konsesjonsfrie erverv av fast eiendom mv. fastsatt av Landbruksdepartementet 20. januar 1984 nr. 220 i medhold av lov av 31. mai 1974 nr. 19 om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konsesjonsloven).

8. des. Nr. 1435 2003

Forskrift om endring i forskrift om gebyr for behandling av konsesjonssaker m.v.

Fastsatt av Landbruksdepartementet 8. desember 2003 med hjemmel i lov av 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 27a, jf. forskrift av 23. desember 1988 nr. 1073 om gebyr for behandling av konsesjonssaker m.v. Delegering av myndighet. Kunngjort 9. desember 2003.

I

I forskrift av 29. desember 1993 nr. 1354 om gebyr for behandling av konsesjonssaker m.v. gjøres følgende endring:

§ 1 bokstav a nr. 3 skal lyde:

3. lov av 28. november 2003 nr. 98 om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konsesjonsloven).

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2004.

26. nov. Nr. 1436 2003

Vedtak om endring i Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2003.

Kunngjøring fra Finansdepartementet av stortingsvedtak 26. november 2003 med hjemmel i Kongeriget Norges Grundlov av 17. mai 1814 § 75 litra a. Kunngjort 10. desember 2003.

I Stortingets skattevedtak av 2. desember 2002 nr. 1579 for inntektsåret 2003 gjøres følgende endring:

§ 7–2 skal lyde:

Normalrentesatsen som nevnt i skatteloven § 5–12 fjerde ledd skal være 6,5 pst. Fra 1. juli 2003 skal normalrentesatsen være 5,0 pst. Fra 1. september 2003 skal normalrentesatsen være 3,5 pst.

26. nov. Nr. 1437 2003

Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2004.

Kunngjøring fra Finansdepartementet av stortingsvedtak 26. november 2003 med hjemmel i Kongeriget Norges Grundlov av 17. mai 1814 § 75 litra a. Kunngjort 10. desember 2003.

Kapittel 1 – Generelt

§ 1–1. Vedtakets anvendelsesområde

Dette vedtaket gjelder forskuddsutskrivning og endelig utskrivning av skatt på inntekt og formue.

Utskriving av statsskatt og skatt til kommunene og fylkeskommunene skjer for skattyterne etter de satser som følger av dette vedtak.

§ 1–2. Forholdet til skattelovgivningen

Så langt dette vedtak ikke bestemmer noe annet, legges lovgivningen om skatt på formue og inntekt til grunn ved anvendelsen av vedtaket.

§ 1–3. Klasseansettelse

Reglene om klasseansettelse i skatteloven § 15–4 gjelder tilsvarende for skatt etter dette vedtaket.

Personer og boer som ikke har krav på personfradrag, skal settes i skatteklasse 0. Personer som må bo i utlandet på grunn av tjeneste i den norske stat, følger samme regler om klasseansettelse som personer bosatt i Norge.

§ 1–4. Forskuddsutskrivning

Skattyter som nevnt i skattebetalingsloven § 1, jf. § 2, skal betale forskudd på formues- og inntektsskatt til staten for inntektsåret 2004. Ved beregningen og innbetalingen gjelder reglene i dette vedtaket og i skattebetalingsloven.

Det samme gjelder når skatteplikten utelukkende følger av lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv., og skattyteren ikke skal svare terminskatt etter samme lov § 7.

Plikten til å betale forskudd på inntektsskatt omfatter også person som ikke har bopel i riket, men som mottar lønn av den norske stat.

Kapittel 2 – Formuesskatt til staten og kommunene

§ 2-1. Formuesskatt til staten – personlig skattyter og dødsbo

Personlig skattyter og dødsbo svarer formuesskatt til staten av den del av skattyterens samlede antatte formue som overstiger 120.000 kroner i klasse 0 og 1 og 150.000 kroner i klasse 2. Skattyter i klasse 1 som får særfradrag i alminnelig inntekt etter skatteloven § 6–80 til § 6–83, henføres til klasse 2 når det gjelder formuesskatt. Det samme gjelder ektefeller som lignes særskilt etter skatteloven § 2–11.

Formuesskatten beregnes etter disse satsene:

	<i>Klasse 0 og 1</i>	<i>Klasse 2</i>
0,2 pst. av de første	420.000	430.000
0,4 pst. av det overskytende beløp		

§ 2-2. Formuesskatt til staten – upersonlig skattyter

Selskaper og innretninger som nevnt i skatteloven § 2–36 annet ledd, og som ikke er fritatt for formuesskatteplikt etter skatteloven kap. 2, svarer formuesskatt til staten med 0,3 pst. Formue under 10.000 kroner er skattefri.

§ 2-3. Formuesskatt til kommunene

Det svares formuesskatt til kommunen dersom skattyter ikke er fritatt for slik skatteplikt etter skatteloven kap. 2. Skattyter som har krav på personfradrag etter skatteloven § 15–4 skal ha et fradrag i formuen på 120.000 kroner. Når skattyter er skattepliktig til flere kommuner, gjelder reglene i skatteloven § 6–90 første og tredje ledd tilsvarende for formuen. Satsen for formuesskatten til kommunene må ikke være høyere enn 0,7 pst. Maksimumssatsen gjelder når ikke lavere sats er vedtatt i kommunen.

Kapittel 3 – Inntektsskatt til staten og kommunene og fylkeskommunene

§ 3-1. Toppskatt

Personlig skattyter skal av personinntekt fastsatt etter skatteloven kap. 12, svare toppskatt til staten med 13,5 pst. for den delen av inntekten som overstiger 354.300 kroner i klasse 0 og 1 og 378.600 kroner i klasse 2, og med 19,5 pst. for den delen av inntekten som overstiger 906.900 kroner i klasse 0, 1 og 2.

Personlig skattyter i en kommune i Finnmark eller i kommunene Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord i Troms fylke, skal likevel bare svare toppskatt til staten av inntekt som nevnt i første ledd med 9,5 pst. av hele den delen av inntekten som overstiger 354.300 kroner i klasse 0 og 1 og 378.600 kroner i klasse 2, og med 19,5 pst. for den delen av inntekten som overstiger 906.900 kroner i klasse 0, 1 og 2.

Dersom skattyteren er bosatt i riket bare en del av året, nedsettes beløpene i første og annet ledd forholdsmessig under hensyn til det antall hele eller påbegynte måneder av året han har vært bosatt her. Tilsvarende gjelder for skattyter som ikke er bosatt i riket, men som plikter å svare skatt etter skatteloven § 2–3 første og annet ledd, eller lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv.

§ 3-2. Fellesskatt

Enhver som plikter å betale inntektsskatt til kommunen etter skatteloven skal betale fellesskatt til staten. Fellesskatten skal beregnes på samme grunnlag som inntektsskatten til kommunene.

Satsen for fellesskatt skal være:

- For personlig skattepliktig og dødsbo i Finnmark og kommunene Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord i Troms fylke: 8,7 pst.
- For personlig skattepliktig og dødsbo ellers: 12,2 pst.

§ 3-3. Skatt til staten for selskaper og innretninger

Selskaper og innretninger som nevnt i skatteloven § 2–36 annet ledd, svarer skatt til staten med 28 pst. av inntekten, fastsatt etter reglene i skatteloven.

§ 3-4. Skatt på grunnrenteinntekt i kraftforetak

Av grunnrenteinntekt i vannkraftverk fastsatt i medhold av skatteloven § 18–3 svares grunnrenteskatt til staten med 27 pst.

§ 3-5. Skatt til staten for person bosatt og selskap hjemmehørende i utlandet

Skattyter som nevnt i skatteloven § 2–3 første ledd bokstav h, skal i tillegg til å svare skatt etter bestemmelsene foran i dette vedtaket svare skatt til staten med 28 pst. av inntekten. De regler som ellers gjelder ved beregning av inntektsskatt til kommunen gis tilsvarende anvendelse.

Person som ikke har bopel i riket, men som mottar lønn av den norske stat, skal av denne inntekt svare fellesskatt til staten etter satsen for personlig skattyter og dødsbo i dette vedtaket § 3–2 annet ledd annet strekpunkt, samt toppskatt som nevnt i § 3–1 første ledd. Bestemmelsene i skatteloven § 16–20 til § 16–28 gjelder tilsvarende for skattytere som nevnt i dette ledd.

Person som ikke har bopel i riket og som er aksjonær i aksjeselskap eller allmennaksjeselskap skattepliktig etter skatteloven § 2–2 første ledd eller § 2–3 første ledd, og som innen riket eller på områder nevnt i lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv. § 1, deltar aktivt i driften av selskapet, skal svare toppskatt som nevnt i dette vedtaket § 3–1 første ledd av personinntekt fastsatt av selskapets inntekt etter skatteloven kap. 12.

Av aksjeutbytte som utdeles til aksjonær som er hjemmehørende i utlandet, svares skatt til staten med 25 pst. eller i tilfelle den sats som følger av skatteavtale med fremmed stat. Det samme gjelder renter på grunnfondsbevis som utdeles til skattyter hjemmehørende i utlandet.

§ 3–6. Skatt til staten på honorar til utenlandske artister mv.

Skattepliktig etter lov om skatt på honorar til utenlandske artister mv., skal svare skatt til staten med 15 pst. av inntekten.

§ 3–7. Skattesats for utbetalinger fra individuell pensjonsavtale til bo

Skattesatsen for utbetaling fra individuell pensjonsavtale og etter innskuddspensjonsloven til bo, som omhandlet i skatteloven § 5–40 sjette ledd, skal være 45 pst.

§ 3–8. Skattefri inntekt

Inntekt under 1.000 kroner er skattefri ved beregning av skatt til staten. I utlandet bosatt aksjonær (parthaver) i aksjeselskap, allmennaksjeselskap og dermed likestilt selskap ilignes skatt når inntekten – fastsatt under ett for samtlige aksjonærer – utgjør minst 100 kroner.

§ 3–9. Inntektsskatt til kommunene og fylkeskommunene

Den fylkeskommunale inntektsskattøren for personlige skattytere og dødsboer skal være maksimum 2,6 pst. Den kommunale inntektsskattøren for personlige skattytere og dødsboer skal være maksimum 13,2 pst.

Maksimumssatsene skal gjelde med mindre fylkestinget eller kommunestyret vedtar lavere satser.

Kapittel 4 – Skatt etter lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv.

§ 4–1. Ordinære skatter

Skattyter som har formue knyttet til eller inntekt vunnet ved petroleumsutvinning og rørledningstransport, jf. § 2 annet ledd i lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv., skal av slik formue og inntekt, i tillegg til de skatter som følger av bestemmelsene foran, svare skatt til staten etter reglene og satsene nedenfor. Det samme gjelder når skatteplikten utelukkende følger av nevnte lov.

Av formue som tilhører andre skattytere enn selskaper, svares skatt med 0,7 pst. De regler som ellers gjelder for beregning av formuesskatt til kommunen, gis tilsvarende anvendelse.

Av inntekt svares skatt med 28 pst., med mindre det skal svares skatt på inntekten etter dette vedtaket § 3–3. Skatten blir å utligne i samsvar med bestemmelsene i lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv. De regler som ellers gjelder ved beregning av inntektsskatt til kommunen av alminnelig inntekt gis tilsvarende anvendelse.

§ 4–2. Særskatt

Av inntekt vunnet ved petroleumsutvinning, behandling og rørledningstransport som nevnt i lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv. § 5, skal det svares særskatt med 50 pst.

§ 4–3. Terminskatt

Terminskatt for inntektsåret 2004 skrives ut og betales i samsvar med lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv. § 7. Ved utskrivningen av terminskatt benyttes satsene ovenfor.

§ 4–4. Utbytte utdelt til utenlandsk eierselskap

Det svares ikke skatt til staten av aksjeutbytte som utdeles fra i riket hjemmehørende aksjeselskap og allmennaksjeselskap som er skattepliktig etter lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv. § 5, til selskap hjemmehørende i utlandet som direkte eier minst 25 pst. av kapitalen i det utdelende selskap. Dersom det i riket hjemmehørende selskap også har inntekt som ikke er skattepliktig etter lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv. § 5, svares skatt til staten etter de alminnelige regler for aksjeutbytte som fordeles til slik inntekt. Aksjeutbytte fordeles mellom særskattepliktig inntekt og annen inntekt på grunnlag av alminnelig inntekt fratrukket skatter for henholdsvis særskattepliktig inntekt og annen inntekt.

Kapittel 5 – Tonnasjesskatt

§ 5–1. Tonnasjesskatt

Aksjeselskap og allmennaksjeselskap som nevnt i skatteloven § 8–10, skal svare tonnasjesskatt, jf. skatteloven § 8–16, etter følgende satser:

- 0 kroner for de første 1.000 nettotonn, deretter
- 50 kroner pr. dag pr. 1.000 nettotonn opp til 10.000 nettotonn, deretter
- 33 kroner pr. dag pr. 1.000 nettotonn opp til 25.000 nettotonn, deretter
- 16 kroner pr. dag pr. 1.000 nettotonn.

Satsene i første ledd kan reduseres etter nærmere bestemmelser fastsatt av departementet, jf. skatteloven § 8–16 første ledd.

Kapittel 6 – Skattested

§ 6–1. Skattested for forskuddsutskrivningen

Forskuddsutskrivningen foretas i den kommune hvor den forskuddspliktige er bosatt, jf. skatteloven § 3–1. Her medtas også forskudd på skatt av formue og inntekt som nevnt i skatteloven § 3–3. For boer gjelder bestemmelsene i skatteloven § 3–1 fjerde ledd.

For person som ikke er bosatt i riket, skal den kommunen som er angitt i skatteloven § 3–4 første, fjerde eller femte ledd eller i lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv. § 6 nr. 2, utskrive skatten.

Første og annet ledd gjelder i den utstrekning annet ikke er bestemt i medhold av skattebetalingsloven § 8 nr. 4 og § 18 nr. 4.

Utskriving av forskudd som omhandlet i dette vedtaket § 1–4 tredje ledd foretas i Oslo.

§ 6–2. Skattested for ligningen

Statsskatteligningen for personer og dødsbo foregår i den kommune hvor skattyteren etter bestemmelsene i skatteloven § 3–1 og § 3–4 blir å iligne kommuneskatt. Ved ligningen medtas formue og inntekt som skattlegges etter bestemmelsene i skatteloven § 3–3 og § 18–7.

Statsskatteligningen for selskaper og innretninger som nevnt i skatteloven § 2–36 annet ledd, foregår i kontorkommunen, jf. skatteloven § 3–2.

Ved utligning av skatt for skattepliktig etter lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv., gjelder § 6 i denne loven.

I utlandet hjemmehørende mottaker av godtgjørelse, tantieme, gratiale og lignende fra selskap eller innretning som er hjemmehørende her i riket (skatteloven § 3–4 tredje ledd), skattlegges i den kommune der selskapet har sitt kontor (hovedkontor) eller styret har sitt sete. Det samme gjelder selskap eller samlag for omsetning av brennevin, vin, fruktvin, mjød eller øl.

Skattlegging av inntekt som nevnt i dette vedtaket § 3–5 annet ledd foretas i Oslo.

Kapittel 7 – Særlige bestemmelser om skattegrunnlag, beløpsgrenser og satser mv.

§ 7–1. Kapitalavkastningsraten for fastsetting av personinntektsdel av nærings- og selskapsinntekt (deling)

Kapitalavkastningsraten som nevnt i skatteloven § 12–13 tredje ledd skal være maksimalt 7,0 pst.

§ 7–2. Minstefradrag

Fradrag beregnet etter skatteloven § 6–32 skal ikke settes lavere enn 4.000 kroner og ikke høyere enn 47.500 kroner. Fradrag som beregnes av inntekt som omfattes av skatteloven § 6–31 første ledd a, c eller d eller annet ledd skal likevel ikke settes lavere enn 31.800 kroner. Tilsvarende gjelder for tidsbegrenset uførestønad, rehabiliterings- og attføringspenger. Fradraget kan ikke overstige den inntekten som det beregnes av.

§ 7–3. Foreldrefradrag

Fradrag beregnet etter skatteloven § 6–48 skal ikke settes høyere enn 25.000 kroner for ett barn og 30.000 kroner for to eller flere barn.

§ 7–4. Personfradrag

Fradrag etter skatteloven § 15–4 er 32.900 kroner i klasse 1 og 65.800 kroner i klasse 2.

§ 7–5. Skattebegrensning ved lav alminnelig inntekt

Beløpsgrensene som nevnt i skatteloven § 17–1 første ledd skal være 88.600 kroner for enslige og 143.800 kroner for ektepar og samboere som går inn under skatteloven § 2–16.

Kapittel 8 – Forskriftskompetanse mv.

§ 8–1. Avrundingsregler og utfyllende regler

Departementet kan gi nærmere forskrift om gjennomføring og utfylling av bestemmelsene i dette vedtak, herunder regler om avrunding av inntekts- og formuesposter, samt fradragposter.

§ 8–2. Adgang til å fravike reglene i vedtaket

Reglene i dette vedtaket kan fravikes på vilkår som nevnt i skattebetalingsloven § 56 nr. 5.

26. nov. Nr. 1438 2003

Vedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2004.

Kunngjøring fra Finansdepartementet av stortingsvedtak 26. november 2003 med hjemmel i Kongeriget Norges Grundlov av 17. mai 1814 § 75 litra a og lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 23–2, § 23–3 og § 23–9. Kunngjort 10. desember 2003.

For året 2004 svares folketrygdavgifter etter følgende satser:

§ 1. *Arbeidsgiveravgift*

- a) For arbeidsgiveravgift av inntekt som blir skattlagt etter lov av 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard er satsen 0 pst.
- b) Når arbeidstakeren i inntektsåret 2004 er skattepliktig etter skatteloven § 3–1 eller § 3–4 til en kommune i Finnmark fylke eller til en av kommunene Karlsøy, Lyngen, Storfjord, Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa, Kvænangen i Troms fylke, som kalles sone V, er satsen 0 pst.
- c) Når arbeidstakeren i inntektsåret 2004 er skattepliktig etter skatteloven § 3–1 eller § 3–4 til en kommune i sone IV, er satsen 7,3 pst. Denne sonen omfatter:

- Troms fylke, med unntak av de kommuner som er nevnt i bokstav b,
- Nordland fylke,
- kommunene Namsos, Namdalseid, Lierne, Røyrvik, Namsskogan, Grong, Høylandet, Overhalla, Fosnes, Flatanger, Vikna, Nærøy, Leka i Nord-Trøndelag fylke,
- kommunene Hitra, Frøya, Åfjord, Roan, Osen i Sør-Trøndelag fylke,
- kommunen Smøla i Møre og Romsdal fylke.

Inntil differansen mellom den arbeidsgiveravgift som ville følge av en sats på 14,1 pst. og den arbeidsgiveravgift som ville følge av en sats på 5,1 pst. overstiger 270.000 kroner for foretaket i 2004, er satsen likevel 5,1 pst.

- d) Når arbeidstakeren i inntektsåret 2004 er skattepliktig etter skatteloven § 3–1 eller § 3–4 til en kommune i sone III, er satsen 8,3 pst. Denne sonen omfatter:

- kommunen Snåsa i Nord-Trøndelag fylke,
- kommunene Hemne, Snillfjord, Oppdal, Røros, Holtålen, Tydal i Sør-Trøndelag fylke,
- kommunene Surnadal, Rindal, Aure, Halså, Tustna i Møre og Romsdal fylke,
- kommunene Dovre, Lesja, Skjåk, Lom, Vågå, Sel, Sør-Aurdal, Etnedal, Nord-Aurdal, Vestre Slidre, Øystre Slidre, Vang i Oppland fylke,
- kommunene Stor-Elvdal, Rendalen, Engerdal, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal, Os i Hedmark fylke.

Inntil differansen mellom den arbeidsgiveravgift som ville følge av en sats på 14,1 pst. og den arbeidsgiveravgift som ville følge av en sats på 6,4 pst. overstiger 270.000 kroner for foretaket i 2004, er satsen likevel 6,4 pst.

- e) Når arbeidstakeren i inntektsåret 2004 er skattepliktig etter skatteloven § 3–1 eller § 3–4 til en kommune i sone II, er satsen 14,1 pst. Denne sonen omfatter:

- kommunene Meråker, Frosta, Leksvik, Mosvik, Verran i Nord-Trøndelag fylke,
- kommunene Ørland, Agdenes, Rissa, Bjugn, Rennebu, Meldal, Midtre Gauldal, Selbu i Sør-Trøndelag fylke,
- kommunene Vanylven, Sande, Herøy, Norddal, Stranda, Stordal, Rauma, Nesset, Midsund, Sandøy, Gjernes, Tingvoll, Sunndal, Haram, Aukra, Eide i Møre og Romsdal fylke.
- Sogn og Fjordane fylke,
- kommunene Etne, Tysnes, Kvinnherad, Jondal, Odda, Ullensvang, Eidfjord, Ulvik, Granvin, Kvam, Modalen, Fedje, Masfjorden, Bømlo i Hordaland fylke,
- kommunene Hjelmeland, Suldal, Sauda, Kvitsøy, Utsira, Vindafjord, Finnøy, Ølen i Rogaland fylke,
- kommunene Åseral, Audnedal, Hægebostad, Sirdal i Vest-Agder fylke,
- kommunene Gjerstad, Vegårshei, Åmli, Iveland, Evje og Hornnes, Bygland, Valle, Bykle i Aust-Agder fylke,
- kommunene Drangedal, Tinn, Hjartdal, Seljord, Kviteseid, Nissedal, Fyresdal, Tokke, Vinje, Nome i Telemark fylke,
- kommunene Flå, Nes, Gol, Hemsedal, Ål, Hol, Sigdal, Rollag, Nore og Uvdal i Buskerud fylke,
- kommunene Nord-Fron, Sør-Fron, Ringeby, Gausdal, Søndre Land, Nordre Land i Oppland fylke,
- kommunene Nord-Odal, Eidskog, Grue, Åsnes, Våler, Trysil, Åmot i Hedmark fylke.

Inntil differansen mellom den arbeidsgiveravgift som ville følge av en sats på 14,1 pst. og den arbeidsgiveravgift som ville følge av en sats på 10,6 pst. overstiger 270.000 kroner for foretaket i 2004, er satsen likevel 10,6 pst.

- f) Når arbeidstakeren i inntektsåret 2004 er skattepliktig etter skatteloven § 3–1 eller § 3–4 til en annen kommune enn dem som nevnt i bokstavene b til e, er satsen 14,1 pst. Dette området kalles sone I.

- g) Denne bokstav gjelder foretak som

1. produserer elektrisitet skapt ved vannkraft,
2. utvinner råolje eller naturgass,
3. yter en eller flere av følgende tjenester tilknyttet utvinning av olje eller gass:
  - prøve- eller produksjonsboring på kontrakt,
  - servicevirksomhet i forbindelse med olje- og gassutvinning,
  - bore- eller brønnservice på kontrakt. Denne bestemmelsen omfatter ikke tjenesteyting tilknyttet letevirsomhet, eller drift og bruk av innretninger i den utstrekning de brukes til letevirsomhet.
4. bryter metallholdig malm, med unntak av jernmalm og jernmalm med innhold av mangan,
5. utvinner industrimineralene nefelinsyenitt eller olivin,

6. bygger eller reparerer selvdrevet, sjøgående kommersielt fartøy. Med slikt fartøy forstås følgende:
  - fartøy på minst 100 BRT for transport av passasjerer eller gods,
  - fartøy på minst 100 BRT til særlige formål,
  - slepebåt på minst 365 kW,
  - fiskefartøy på minst 100 BRT bestemt for eksport til land utenfor EØS-området,
  - flytende og flyttbart uferdig skrog av ovennevnt fartøy. Denne bestemmelsen omfatter også foretak som foretar vesentlig ombygging av fartøy som nevnt ovenfor, dersom fartøyet er over 1000 BRT.
7. nevnt i finansieringsvirksomhetsloven § 1–4 eller verdipapirhandelloven § 7–1, jf. § 1–2 første ledd, dersom foretaket har filial, driver grenseoverskridende virksomhet eller har etablert datterforetak som driver tilsvarende virksomhet, i andre stater innen EØS-området.
8. produserer stål omfattet av den tidligere EKSF-traktaten,
9. produserer telekommunikasjonstjenester.

Slike foretak skal beregne avgift etter satsen på 14,1 pst. uansett til hvilken kommune arbeidstakeren er skattepliktig.

Inntil differansen mellom den arbeidsgiveravgift som ville følge av satsen på 14,1 pst. og den arbeidsgiveravgift som ville følge av

- en sats på 0 pst. når arbeidstakeren er skattepliktig til en kommune som nevnt i bokstav b,
- en sats på 5,1 pst. når arbeidstakeren er skattepliktig til en kommune som nevnt i bokstav c,
- en sats på 6,4 pst. når arbeidstakeren er skattepliktig til en kommune som nevnt i bokstav d,
- en sats på 10,6 pst. når arbeidstakeren er skattepliktig til en kommune som nevnt i bokstav e

overstiger 270.000 kroner for foretaket i 2004, er satsene likevel i:

sone V: 0 pst.

sone IV: 5,1 pst.

sone III: 6,4 pst.

sone II: 10,6 pst.

Bestemmelsen i nr. 6 kommer ikke til anvendelse på verft som utelukkende driver reparasjon av fartøy

- og reparasjonene gjøres på verft hjemmehørende i Nordland, Troms eller Finnmark eller
- reparasjonene gjøres på fartøy som utelukkende drives på norsk sjøterritorium.

Slike foretak beregner arbeidsgiveravgift etter bokstavene b til f.

- h) Foretak som utfører godstransport på vei og som i 2003 hadde mer enn 50 årsverk skal beregne avgift etter satsen i bokstav f uansett til hvilken kommune arbeidstakeren er skattepliktig. Som godstransport regnes ikke egentransport etter samferdselsloven § 8.

For øvrige transportforetak skal arbeidsgiveravgiften beregnes etter følgende satser når arbeidstakeren er skattepliktig etter skatteloven § 3–1 eller § 3–4 til en kommune i

sone V: 0 pst.

sone IV: 7,3 pst.

sone III: 8,3 pst.

sone II: 14,1 pst.

- i) Når et foretak beregner arbeidsgiveravgift etter bokstavene c til e, bokstav g og bokstav m, kan ikke samlet fordel av redusert arbeidsgiveravgift og eventuell annen bagatellmessig støtte til foretaket overstige 270.000 kroner i 2004, jf. forordning (EF) nr. 69/2001 om bagatellmessig støtte inntatt i EØS-avtalen ved EØS-komiteens beslutning 88/2002.

- j) Denne bokstav gjelder foretak innenfor næringsgrupperingene:

- 01.1 Dyrking av jordbruks- og hagebruksvekster
- 01.2 Husdyrhold
- 01.3 Kombinert husdyrhold og planteproduksjon
- 01.4 Tjenester tilknyttet jordbruk og husdyrhold, unntatt veterinærtjenester og beplantning og vedlikehold av hager og parkanlegg
- 01.5 Jakt, viltstell og tjenester tilknyttet jakt og viltstell
- 02.01 Skogbruk
- 02.02 Tjenester tilknyttet skogbruk, med unntak av tømmermåling
- 05.01 Fiske og fangst
- 05.02 Fiskeoppdrett og klekkerier
- 15.1 Produksjon, bearbeiding og konservering av kjøtt og kjøttvarer
- 15.2 Bearbeiding og konservering av fisk og fiskevarer
- 15.3 Bearbeiding og konservering av frukt og grønnsaker
- 15.4 Produksjon av vegetabiliske og animalske oljer og fettstoffer
- 15.5 Produksjon av meierivarer og iskrem
- 15.6 Produksjon av kornvarer, stivelse og stivelsesprodukter
- 15.7 Produksjon av fôr
- 51.2 Engroshandel med jordbruksråvarer og levende dyr
- 51.31 Engroshandel med frukt og grønnsaker

- 51.32 Engroshandel med kjøtt og kjøttvarer
 51.33 Engroshandel med meierivarer, egg, matolje og -fett
 51.381 Engroshandel med fisk og skalldyr
 61.103 Innenriks sjøtransport, men bare for så vidt gjelder drift av brønnbåter
 63.12 Lagring, men bare for så vidt gjelder drift av kornsiloer,

hvor virksomheten er begrenset til å omfatte produkter som ikke faller inn under EØS-avtalen, jf. avtalens artikkel 8.

Slike foretak skal beregne arbeidsgiveravgift etter følgende satser når arbeidstakeren er skattepliktig etter skatteloven § 3-1 eller § 3-4 til en kommune i

sone IV: 5,1 pst.

sone III: 6,4 pst.

sone II: 10,6 pst.

Dersom foretakets virksomhet også omfatter aktiviteter eller produkter som ikke er nevnt i første ledd, og denne virksomheten er av ubetydelig omfang, kan foretaket likevel beregne arbeidsgiveravgift etter satsen i annet ledd.

- k) Satsen på 14,1 pst. skal legges til grunn for arbeidsgiveravgift fastsatt i kongelig resolusjon med hjemmel i § 4 nedenfor.
- l) Satsen på 14,1 pst. skal legges til grunn ved beregning av arbeidsgiveravgift for statsforvaltningen som omfattes av reglene i folketrygdloven § 24-5 tredje ledd og for foretak som omfattes av helseforetaksloven, uansett hvilken kommune arbeidstakeren er skattepliktig til. Er arbeidstakeren skattepliktig til en kommune nevnt i bokstav b, skal satsen likevel være 0 pst.
- m) Det skal betales arbeidsgiveravgift etter følgende satser for lønn og annen godtgjørelse for arbeid og oppdrag i og utenfor tjenesteforhold som arbeidsgiver plikter å innberette for arbeidstakere som har fylt 62 år og som er skattepliktig etter skatteloven § 3-1 eller § 3-4 til en kommune i
- sone IV: 3,3 pst.
 sone III: 4,3 pst.
 sone II: 10,1 pst.
 sone I: 10,1 pst.

Inntil differansen mellom den arbeidsgiveravgift som ville følge av satsen på 10,1 pst. og den arbeidsgiveravgift som ville følge av

- en sats på 1,1 pst. når arbeidstakeren er skattepliktig til en kommune som nevnt i bokstav c,
- en sats på 2,4 pst. når arbeidstakeren er skattepliktig til en kommune som nevnt i bokstav d,
- en sats på 6,6 pst. når arbeidstakeren er skattepliktig til en kommune som nevnt i bokstav e

overstiger 270.000 kroner for foretaket i 2004, er satsen likevel:

sone IV: 1,1 pst.

sone III: 2,4 pst.

sone II: 6,6 pst.

For foretak som nevnt i bokstav g skal satsen være 10,1 pst. for arbeidstakere som har fylt 62 år. Inntil differansen mellom den arbeidsgiveravgift som ville følge av satsen på 10,1 pst. og den arbeidsgiveravgift som ville følge av

- en sats på 0 pst. når arbeidstakeren er skattepliktig til en kommune som nevnt i bokstav b,
- en sats på 1,1 pst. når arbeidstakeren er skattepliktig til en kommune som nevnt i bokstav c,
- en sats på 2,4 pst. når arbeidstakeren er skattepliktig til en kommune som nevnt i bokstav d,
- en sats på 6,6 pst. når arbeidstakeren er skattepliktig til en kommune som nevnt i bokstav e

overstiger 270.000 kroner for foretaket i 2004, er satsen likevel:

sone V: 0 pst.

sone IV: 1,1 pst.

sone III: 2,4 pst.

sone II: 6,6 pst.

For foretak som nevnt i bokstav h første ledd og bokstav l første pkt., skal satsen være 10,1 pst. for arbeidstakere som har fylt 62 år. Foretak som nevnt i bokstav h annet ledd skal betale arbeidsgiveravgift etter følgende satser for arbeidstakere som har fylt 62 år og som er skattepliktig etter skatteloven § 3-1 eller § 3-4 til en kommune i

sone V: 0

sone IV: 3,3 pst.

sone III: 4,3 pst.

sone II: 10,1 pst.

sone I: 10,1 pst.

For foretak som nevnt i bokstav j skal satsen være i

sone IV: 1,1 pst.

sone III: 2,4 pst.

sone II: 6,6 pst.

sone I: 10,1 pst.

for arbeidstakere som har fylt 62 år.

Beregning av arbeidsgiveravgift etter denne bokstav skjer fra og med første hele avgiftstermin etter at arbeidstakeren har fylt 62 år.

- n) Når arbeidstaker fra samme arbeidsgiver mottar ytelser på mer enn 16 ganger gjennomsnittet av grunnbeløpet i folketrygden i 2004, skal det i tillegg til satsene nevnt ovenfor regnes en særskilt avgift etter en sats på 12,5 pst. av det overskytende.

§ 2. Trygdeavgift

- Av pensjon, føderåd, livrente som ledd i pensjonsordning i arbeidsforhold, utbetalinger under individuell pensjonsavtale etter skatteloven § 6–47 bokstav c, utbetalinger etter innskuddspensjonsloven og personinntekt for skattyter under 17 år og over 69 år, som nevnt i folketrygdloven § 23–3 annet ledd nr. 1: 3 pst.
- Av lønnsinntekt og annen personinntekt som nevnt i folketrygdloven § 23–3 annet ledd nr. 2: 7,8 pst.
- Av næringsinntekt og annen personinntekt som nevnt i folketrygdloven § 23–3 annet ledd nr. 3: 10,7 pst.
- Avgift av næringsinntekt (annen ervervsinntekt) i jord- og skogbruk som overstiger 7,8 pst. av inntekten, skal dekkes med tilskudd knyttet til jordbruksoppjøret. Næringsinntekt er i denne sammenhengen inntekt som nevnt i forskrift gitt av Finansdepartementet 5. oktober 1970 nr. 2 om levering av årsoppgave og om avgiftsfrie uttak i jordbruk med binæringer og skogbruk.

§ 3. Tilskudd fra kommunene og fylkeskommunene som nevnt i folketrygdloven § 23–9 annet ledd

- I kommuner: 0 pst.
- I fylkeskommuner: 0 pst.

§ 4. Forskriftsfullmakt

Kongen gir regler om grunnlag og satser for avgifter og tilskudd etter folketrygdloven § 23–4 for visse grupper av medlemmer i trygden. Departementet gir regler til utfylling og gjennomføring av bestemmelsene i § 1.

26. nov. Nr. 1439 2003

Vedtak om produktavgift til folketrygden for fiskeri-, hval- og selfangstnæringen for 2004.

Kunngjøring fra Finansdepartementet av stortingsvedtak 26. november 2003 med hjemmel i Kongeriget Norges Grundlov av 17. mai 1814 § 75 litra a og lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 23–5 annet ledd. Kunngjort 10. desember 2003.

Med hjemmel i folketrygdloven § 23–5 annet ledd fastsettes:

I

I 2004 skal følgende avgifter til folketrygden dekkes ved en produktavgift på omsetning av fisk, hval og sel, og produkter av disse, fra fartøy som har drevet egen fangstvirksomhet innenfor det aktuelle kalenderår:

- Trygdeavgift over 7,8 pst. av pensjonsgivende inntekt fra fiske, hval- og selfangst i inntektsåret.
- Arbeidsgiveravgift på hyre til mannskapet på fiske-, hvalfangst- og selfangstfartøy.
- Premie til kollektiv yrkesskadetrygd for fiskere, hval- og selfangere.
- Avgift til dekking av de utgiftene folketrygden har med stønad til arbeidsløse fiskere, hval- og selfangere.
- Avgift til dekking av de utgiftene folketrygden har i forbindelse med ordningen med frivillig tilleggstrygd for sykepenger til manntallsførte fiskere, hval- og selfangere.

II

Produktavgiften skal være 3,8 pst. for 2004.

Avgift på omsetning av råfisk, råfiskprodukter, hval og hvalprodukter innkreves av godkjente salgslag, jf. lov av 14. desember 1951 nr. 3 om omsetning av råfisk § 3. Ved fiske på fjerne farvann der omsetningen foregår utenom salgslag og ved omsetning av sel og produkter av sel, skal den avgiftspliktige innbetale produktavgiften til Fiskeridirektoratet.

26. nov. Nr. 1440 2003

Vedtak om avgift til statskassen på arv og gaver for budsjetterminen 2004.

Kunngjøring fra Finansdepartementet av stortingsvedtak 26. november 2003 med hjemmel i Kongeriget Norges Grundlov av 17. mai 1814 § 75 litra a og lov av 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver. Kunngjort 10. desember 2003.

§ 1. Av arv og gaver som er avgiftspliktige etter lov av 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver, skal det fra 1. januar 2004 svares avgift til statskassen etter reglene i dette vedtaket.

§ 2. Fradrag etter arveavgiftsloven § 15 annet ledd for begravellesomkostninger, skifteomkostninger og utgifter til gravsted settes til 35.000 kroner, hvis ikke høyere utgifter er legitimert.

Utgifter til dokumentavgift og tinglysing kommer særskilt til fradrag.

Fradrag etter arveavgiftsloven § 17 for avgiftspliktig som ikke har fylt 21 år settes til 50.000 kroner pr. år.

§ 3. Avgiftsgrunnlaget rundes nedover til nærmeste tall som kan deles med 1.000.

§ 4. Av arv og gaver til arvelaterens/giverens barn, fosterbarn – herunder stebarn som har vært oppfostret hos arvelateren/giveren – og foreldre, svares:

Av de første 250.000 kroner	intet
Av de neste 300.000 kroner	8 pst.
Av overskytende beløp	20 pst.

§ 5. Av arv og gaver som ikke går inn under § 4, svares:

Av de første 250.000 kroner	intet
Av de neste 300.000 kroner	10 pst.
Av overskytende beløp	30 pst.

26. nov. Nr. 1441 2003

Vedtak om CO₂-avgift i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen for budsjetterminen 2004.

Kunngjøring fra Finansdepartementet av stortingsvedtak 26. november 2003 med hjemmel i Kongeriget Norges Grundlov av 17. mai 1814 § 75 litra a og lov av 21. desember 1990 nr. 72 om avgift på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen. Kunngjort 10. desember 2003.

Fra 1. januar 2004 skal det i henhold til lov av 21. desember 1990 nr. 72 om avgift på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen betales CO₂-avgift til statskassen etter følgende satser:

- for gass 76 øre pr. standardkubikkmeter,
- for olje eller kondensat 76 øre pr. liter.

For mineralske produkter som omfattes av bokstav b), og som er avgiftsbelagt etter Stortingets vedtak om CO₂-avgift på mineralske produkter, skal satsen være 46 øre pr. liter.

26. nov. Nr. 1442 2003

Vedtak om merverdiavgift for budsjetterminen 2004.

Kunngjøring fra Finansdepartementet av stortingsvedtak 26. november 2003 med hjemmel i Kongeriget Norges Grundlov av 17. mai 1814 § 75 litra a og lov av 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift. Kunngjort 10. desember 2003.

§ 1.

- Fra 1. januar 2004 skal det betales 24 pst. avgift etter bestemmelsene i lov av 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift.
- Fra 1. januar 2004 skal det betales 11,11 pst. avgift av omsetning som nevnt i lov av 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift § 39 og godtgjørelse som nevnt i samme lov § 41.

§ 2. Fra 1. januar 2004 skal det betales 12 pst. avgift etter bestemmelsene i lov av 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift for næringsmidler. Som næringsmidler anses enhver mat- eller drikkevare og enhver annen vare som er bestemt til å konsumeres av mennesker, unntatt:

- legemidler,
- vann fra vannverk,
- tobakkvarer,
- alkoholholdige drikkevarer.

§ 3.

- Fra 1. januar 2004 skal det betales 6 pst. avgift etter bestemmelsene i lov av 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift for kringkastingsselskap under utøvelse av allmennkringkasting som er finansiert av kringkastingavgift som nevnt i kringkastingloven § 6–4.
- Fra 1. mars 2004 skal det betales 6 pst. avgift etter bestemmelsene i lov av 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift for:
  - Tjenester som gjelder persontransport.
  - Formidling av tjenester som nevnt i bokstav a.
  - Transport av kjøretøy på ferge eller annet fartøy på innenlands veisamband.

§ 4. Departementet kan gi nærmere forskrifter om avgrensning av avgiftsplikten.

26. nov. Nr. 1443 2003

Vedtak om særavgifter til statskassen for budsjetterminen 2004.

Kunngjøring fra Finansdepartementet av stortingsvedtak 26. november 2003 med hjemmel i Kongeriget Norges Grundlov av 17. mai 1814 § 75 litra a. Kunngjort 10. desember 2003.

Avgift på alkohol

§ 1. Fra 1. januar 2004 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel eller innenlandsk tilvirking av sprit, isopropanol, brennevin, vin, fruktvin, mjød og øl mv. med følgende beløp:

A. Brennevinsbasert drikk med alkoholstyrke over 0,7 volumprosent; kr 5,54 pr. volumprosent og liter.

B. Annen alkoholholdig drikk:

1. med alkoholstyrke over 4,75 til og med 22 volumprosent alkohol; kr 3,61 pr. volumprosent og liter.
2. med alkoholstyrke;
  - a. til og med 0,7 volumprosent alkohol avgiftslegges etter regelverket for alkoholfrie drikkevarer,
  - b. over 0,7 til og med 2,75 volumprosent alkohol: kr 2,47 pr. liter,
  - c. over 2,75 til og med 3,75 volumprosent alkohol: kr 9,35 pr. liter,
  - d. over 3,75 til og med 4,75 volumprosent alkohol: kr 16,18 pr. liter.

Departementet kan gi forskrifter om den avgiftspliktige alkoholstyrken. Alkohol i essenser som innføres, avgiftsbelegges etter de satser og regler som gjelder for sprit og isopropanol, jf. § 2 bokstav e. Departementet kan bestemme at det skal betales avgift på alkoholen også i andre varer til fortæring mv. som innføres.

Satsene i avsnittene foran gjelder også varer som ved kjøp eller som gave innføres med samtykke gitt i medhold av alkohollovgivningen.

Departementet kan gi forskrifter om forenklet avgiftsberegning for varer som reisende innfører til personlig bruk utover avgiftsfri kvote.

§ 2. Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på varer som:

- a) selges til eller innføres av utenlandske diplomatiske og konsulære tjenestemenn som nyter personlig tollfrihet,
- b) selges eller innføres til Den nordiske investeringsbanken og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
- c) fra tilvirkers eller importørs lager
  1. utføres til utlandet,
  2. leveres som proviant mv. til bruk eller salg om bord i fartøyer eller luftfartøyer i utenriks fart, eller leveres til bruk i forbindelse med utforskning og utnyttning av undersjøiske naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, etter de samme bestemmelser som gjelder for toll,
  3. legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24 nr. 1,
  4. kommer i retur.
- d) brukes ved framstilling av essenser i tilfelle som nevnt i punkt c,
- e) leveres til teknisk, vitenskapelig eller medisinsk bruk og som er gjort utjenlig til drikk (denaturert) eller på annen måte finnes garantert mot å bli brukt til drikk,
- f) bringes med som reisegods eller reiseutstyr til personlig bruk,
- g) brukes som råstoff eller hjelpemiddel ved fremstilling av alkoholholdige ferdigvarer. Fritaket gjelder kun avgift på alkohol i essenser mv. som innføres,
- h) selges til eller innføres av NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred,
- i) fremstilles ved ikke ervervsmessig produksjon. Fritaket gjelder kun øl og vin til eget bruk.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

- § 3. Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.
- § 4. Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.
- § 5. Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.
- § 6. Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

Avgift på tobakkvarer

§ 1. Fra 1. januar 2004 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen etter følgende satser av:

- a. *Sigarer*: kr 1,77 pr. gram av pakningens nettovekt.
Vekten av fastmunnstykke skal tas med i den nettovekt som danner grunnlaget for beregning av avgiften.
- b. *Sigaretter*: kr 1,77 pr. stk.
Med én sigarett menes en sigarett som har en lengde til og med 90 mm, som to regnes sigaretten dersom den har en lengde på over 90 mm, men maks 180 mm, osv.
Filter og munnstykke tas ikke med ved beregningen av lengden.
- c. *Røyketobakk, karvet skråtobakk, råtobakk i forbrukerpakning*: kr 1,77 pr. gram av pakningens nettovekt.
- d. *Skråtobakk*: kr 0,57 pr. gram av pakningens nettovekt.
- e. *Snus*: kr 0,57 pr. gram av pakningens nettovekt.
- f. *Sigarettpapir og sigarettthylser*: kr 0,027 pr. stk. av innholdet i pakningen.

Departementet kan gi forskrifter om en forenklet avgiftsberegning for varer som reisende innfører til personlig bruk utover avgiftsfri kvote.

§ 2. Varer som er ment – eller som departementet finner er tjenlig – som erstatning for forannevnte varer, kan undergis avgiftsplikt etter nærmere bestemmelse av departementet. Når slik avgiftsplikt blir pålagt, skal avgiften svares med beløp som så vidt mulig motsvarer avgiften etter § 1 for tilsvarende tobakkvare.

§ 3. Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på varer som:

- a. Selges til eller innføres av utenlandske diplomatiske og konsulære tjenestemenn som nyter personlig tollfrihet.
- b. Selges eller innføres til Den nordiske investeringsbanken og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet.
- c. Fra/til tilvirkers eller importørs lager
  1. utføres til utlandet,
  2. leveres som proviant mv. til bruk eller salg om bord i fartøyer eller luftfartøyer i utenriks fart, eller leveres til bruk i forbindelse med utforskning og utnyttning av undersjøiske naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, etter de samme bestemmelser som gjelder for toll,
  3. legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24 nr. 1,
  4. kommer i retur.
- d. Kvalitetsprøves og forbrukes i fabrikker eller på lager.
- e. Bringes med som reisegods eller reiseutstyr til personlig bruk.
- f. Selges til eller innføres av NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

- § 4. Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.
- § 5. Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.
- § 6. Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.
- § 7. Departementet kan gi forskrifter om avgrensning og utfylling av bestemmelsene i § 1 og § 2.
- § 8. Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

Avgift på motorvogner mv.

I. Engangsavgift på motorvogner mv.

§ 1. Fra 1. januar 2004 skal det i henhold til lov av 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter betales avgift til statskassen:

1. ved første gangs registrering av motorvogner i det sentrale motorvognregisteret,

2. når betingelsene for avgiftsfrihet eller avgiftsnedsettelse ved første gangs registrering ikke lenger er oppfylt,
3. når en motorvogn som ikke tidligere er registrert her i landet urettmessig tas i bruk uten slik registrering,
4. når oppbygget motorvogn tas i bruk før ny registrering.

§ 2. Avgiften betales etter følgende avgiftsgrupper og satser:

Avgiftsgruppe a:

1. Personbiler,
  2. varebiler klasse 1 og
  3. busser under 6 meter med inntil 17 seteplasser:
kr 34,00	pr. kg av de første 1.150 kg av egenvekten,
kr 68,00	pr. kg av de neste 250 kg av egenvekten,
kr 136,01	pr. kg av de neste 100 kg av egenvekten,
kr 158,18	pr. kg av resten (vektavgift),
- dessuten:
kr 10,04	pr. cm ³ av de første 1.200 cm ³ av slagvolumet,
kr 26,28	pr. cm ³ av de neste 600 cm ³ av slagvolumet,
kr 61,82	pr. cm ³ av de neste 400 cm ³ av slagvolumet,
kr 77,23	pr. cm ³ av resten (slagvolumavgift),
- dessuten:
kr 131,33	pr. kW av de første 65 kW av motoreffekten,
kr 479,00	pr. kW av de neste 25 kW av motoreffekten,
kr 958,30	pr. kW av de neste 40 kW av motoreffekten,
kr 1.621,68	pr. kW av resten (motoreffektavgift).

Avgiftsgruppe b:

- Varebiler klasse 2:
20 pst. av avgiften under avgiftsgruppe a.

Avgiftsgruppe c:

- Campingbiler:
13 pst. av avgiften under avgiftsgruppe a.

Avgiftsgruppe d:

- Kombinerte biler med tillatt totalvekt inntil 7.500 kg:
55 pst. av avgiften under avgiftsgruppe a.

Avgiftsgruppe e:

- Beltebiler:
36 pst. av verdiavgiftsgrunnlaget.

Avgiftsgruppe f:

- Motorsykler:
kr 9.029	pr. stk (stykkavgift),
- dessuten:
kr 0	pr. cm ³ av de første 125 cm ³ av slagvolumet,
kr 31,02	pr. cm ³ av de neste 775 cm ³ av slagvolumet,
kr 68,00	pr. cm ³ av resten (slagvolumavgift),
- dessuten:
kr 0	pr. kW av de første 11 kW av motoreffekten,
kr 401,81	pr. kW av resten (motoreffektavgift).

Avgiftsgruppe g:

- Beltedmotorsykler (snøscootere):
kr 12,73	pr. kg av de første 100 kg av egenvekten,
kr 25,45	pr. kg av de neste 100 kg av egenvekten,
kr 50,89	pr. kg av resten (vektavgift),

dessuten:

kr 2,66	pr. cm ³ av de første 200 cm ³ av slagvolumet,
kr 5,30	pr. cm ³ av de neste 200 cm ³ av slagvolumet,
kr 10,60	pr. cm ³ av resten (slagvolumavgift),

dessuten:

kr 33,93	pr. kW av de første 20 kW av motoreffekten,
kr 67,85	pr. kW av neste 20 kW av motoreffekten,
kr 135,70	pr. kW av resten (motoreffektavgift).

Avgiftsgruppe h:

Motorvogner i avgiftsgruppe a, som ved første gangs registrering her i landet blir registrert på løyveinnehaver til bruk som ordinær drosje (ikke reserve- eller erstatningsdrosje) eller for transport av funksjonshemmede:

40 pst. av avgiften under avgiftsgruppe a.

Avgiftsgruppe i:

Avgiftspliktige motorvogner som er 30 år eller eldre:

kr 2.973.

Avgiftsgruppe j:

Busser under 6 meter med inntil 17 sitteplasser, hvorav minst 10 er fastmontert i fartsretningen:

35 pst. av avgiften under avgiftsgruppe a.

§ 3. Av motorvogner i avgiftsgruppe a – d og g – j skal det i tillegg til avgiften under § 2 svares en vrakpantavgift på kr 1.300 pr. motorvogn. Avgiften inngår ikke i beregningsgrunnlaget for merverdiavgiften.

Departementet kan gi forskrifter om refusjon av vrakpantavgift for motorvogn som utføres til utlandet.

§ 4. Ved beregning av avgift basert på egenvekt, slagvolum og motoreffekt benyttes de tekniske data som skal fastsettes i forbindelse med motorvognens typegodkjenning og/eller skal fremkomme i motorvognens norske vognkort.

Verdiavgiftsgrunnlaget er ved innenlandsk tilvirkning prisen fra produsent og ved innførsel tollverdien.

Fra de nevnte regler gjøres det unntak for følgende grupper:

1. Motorvogner som har vært registrert i utlandet før registrering her i landet.
2. Motorvogner som benytter stempeldrevet forbrenningsmotor i kombinasjon med elektrisk motor (hybridbiler) til framdrift. For slike motorvogner inngår verken effekten knyttet til den elektriske motoren eller vekten av elektromotor og batteripakke i avgiftsgrunnlaget.

Departementet kan gi forskrifter om fastsettelse av avgiften for disse grupper og om fradrag for bruk o.l.

§ 5. Departementet kan gi forskrifter om hvilken avgiftsgruppe den enkelte motorvogn skal henføres under.

Oppstår det avgiftsmessig tvil om hvilken avgiftsgruppe den enkelte motorvogn skal henføres under, avgjøres dette av departementet med bindende virkning.

§ 6. Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på:

1. Motorvogner som registreres på kjennemerker med gule tegn på blå reflekterende bunn.
2. Motorvogner registrert på Den nordiske investeringsbanken og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet.
3. Motorvogner som registreres på NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred.
4. Lett pansrede motorvogner til offentlig bruk.
5. Motorvogner til bruk utelukkende som banekjøretøy og i rally, samt motorsykler til bruk utelukkende i trial- og endurukonkurranseskjøring.
6. Ambulanser, herunder leilighetsambulanser.
7. Begravelseskjøretøy.
8. Beltemotorsykler som ved første gangs registrering her i landet blir registrert på humanitær institusjon som skal nytte kjøretøyet i ambulansetjeneste.
9. Motorvogner som bare bruker elektrisitet til framdrift.
10. Busser som ved første gangs registrering her i landet blir registrert på:
  - a) inneholder av løyve etter § 6 eller § 9 i lov av 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn og fartøy, eller som er utleiet på kontrakt med varighet på ett år eller mer mellom innehaver av slikt løyve og selskap i samme konsern. Fritaket gjelder også busser som utfører rutetransport basert på kontrakt med varighet på ett år eller mer inngått med myndighet eller selskap som innehar slikt ruteløyve.
  - b) institusjon eller organisasjon som tilbyr transport av funksjonshemmede mv.
11. Motorvogner som innføres som arvegods.
12. Beltevogner til Forsvaret.

13. Spesialutrustede kjøretøy til bruk for brannvesenet.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 7. Departementet kan gi forskrifter om tilbakebetaling av tilskuddsbeløp og om tilleggsberegning av særavgift og merverdiavgift hvor det:

1. innen 3 år regnet fra registreringen skjer opphør av bruken av bil som drosje eller for transport av funksjonshemmede, jf. § 2 avgiftsgruppe h,
2. innen 1 år regnet fra registreringen skjer opphør av bruken av buss i tilfelle som er gitt avgiftsfritak etter § 6 nr. 10.

§ 8. Departementet kan gi forskrifter om betaling av avgifter ved endring av en motorvogns avgiftsmessige status til en avgiftsgruppe med høyere avgiftssats, og om hva som skal anses som slik endring.

Departementet kan gi forskrifter om betaling av avgifter dersom det foretas endringer av en motorvogn som har betydning for grunnlaget for beregning av avgiften, og om hva som skal anses som en slik endring.

§ 9. Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 10. Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 11. Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning eller også ellers en klart urimelig virkning.

§ 12. Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

II. Årsavgift

§ 1. For 2004 betales i henhold til lov av 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter avgift til statskassen med:

1. kr 2.755 av:
  - a) personbiler med tillatt totalvekt mindre enn 12.000 kg,
  - b) varebiler,
  - c) campingbiler med tillatt totalvekt mindre enn 12.000 kg,
  - d) busser under 6 meter med inntil 17 seteplasser (minibusser),
  - e) kombinerte biler med tillatt totalvekt mindre enn 7.500 kg,
  - f) årsprøvekjennermerker for kjøretøy.
2. kr 920 av campingtilhengere med egenvekt over 350 kg.
3. kr 1.550 av motorsykler; trehjuls, lette, mellomtunge og tunge.
4. kr 1.745 av:
  - a) følgende kjøretøy med tillatt totalvekt fra 3.500 kg inntil 12.000 kg:
    - lastebiler
    - trekkbiler,
  - b) kombinerte biler med tillatt totalvekt fra 7.500 kg inntil 12.000 kg,
  - c) busser med tillatt totalvekt mindre enn 12.000 kg som ikke faller inn under nr. 1 bokstav d.

Departementet kan bestemme at mopeder, traktorer og andre kjøretøy i stedet for å betale personskadeavgift for 2004, skal betale årsavgift 175 kroner for kjøretøy som betalte personskadeavgift med halv sats og 350 kroner for kjøretøy som betalte personskadeavgift med full sats, med mindre kjøretøyet omfattes av en avgiftsgruppe med høyere årsavgiftssats. Dette gjelder selv om kjøretøyet er unntatt etter § 2.

§ 2. Unntatt fra avgiftsplikt er:

- a. Kjøretøy som er registrert på kjennemerker med gule tegn på blå reflekterende bunn.
- b. Motorvogn som er registrert på Den nordiske investeringsbanken og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet.
- c. Motorvogn som er registrert på innehaver av løyve etter § 9 i lov av 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn eller fartøy som drosje (ikke reserve- eller erstatningsdrosje) eller for transport av funksjonshemmede.
- d. Motorvogn som er registrert på innehaver av løyve etter § 6 i lov av 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn eller fartøy, eller som er utleiet på kontrakt med varighet på ett år eller mer mellom innehaver av slikt løyve og selskap i samme konsern. Fritaket gjelder også motorvogn som utfører rutetransport basert på kontrakt med varighet på ett eller mer inngått med myndighet eller selskap som innehar slikt ruteløyve.
- e. Motorvogn som er godkjent og registrert som ambulanse (herunder leilighetsambulanse) eller registrert som begraveleskjøretøy på begravellesbyrå o.l.
- f. Kjøretøy som er registrert på kjennemerker med lysegule typer på sort bunn.
- g. Kjøretøy som er 30 år eller eldre.
- h. Kjøretøy som dokumenteres levert senest innen avgiftens forfall til godkjent oppsamlingsplass for bilvrak eller til bilopphuggeri for vraking/hugging.

- i. Kjøretøy som er registrert på NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred.
- j. Kjøretøy som drives kun med elektrisk strøm (el-biler).

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3. For kjøretøy som er registrert pr. 1. januar eller som blir registrert i 1. halvår, og for årsprøvekjennermerker som er tildelt pr. 1. januar eller som blir tildelt i 1. halvår, skal det svares full avgift.

På vilkår departementet kan fastsette, skal det svares halv avgift på kjøretøy som:

1. dokumenteres levert til godkjent oppsamlingsplass for bilvrak eller til bilopphuggeri for vraking/hugging i første halvår, men etter avgiftens forfall,
2. registreres eller tildeles årsprøvekjennermerker i annet halvår.

§ 4. Avgift som ikke er betalt innen forfall, forhøyes med kr 250. Departementet kan gi forskrifter om innkreving av tilleggsavgiften.

§ 5. Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 6. Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 7. Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

§ 8. Departementet kan gi forskrifter om at betalt årsavgift kan refunderes i tilfelle der motorkjøretøy stjeles i løpet av avgiftsåret.

III. Vektårsavgift

§ 1. Fra 1. januar 2004 skal det i henhold til lov av 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter betales årsavgift til statskassen på innenlandsregistrerte kjøretøy på minst 12.000 kg etter følgende satser (kroner):

1. *Vektgradert årsavgift*

A. Motorkjøretøyer

<i>Avgiftsgruppe</i>	<i>Luftfjæring</i>	<i>Annet fjæringssystem</i>
<i>2 aksler</i>		
12.000 – 12.999 kg	350	627
13.000 – 13.999 kg	627	1.119
14.000 – 14.999 kg	1.119	1.431
15.000 – og over	1.431	2.799
<i>3 aksler</i>		
12.000 – 14.999 kg	350	350
15.000 – 16.999 kg	627	833
17.000 – 18.999 kg	833	1.342
19.000 – 20.999 kg	1.342	1.637
21.000 – 22.999 kg	1.637	2.333
23.000 – og over	2.333	3.433
<i>Minst 4 aksler</i>		
12.000 – 24.999 kg	1.637	1.655
25.000 – 26.999 kg	1.655	2.388
27.000 – 28.999 kg	2.388	3.584
29.000 – og over	3.584	5.148

B. Kombinasjoner av kjøretøy (vogntog)

	<i>Luftfjæring</i>	<i>Annet fjæringssystem</i>
<i>2 + 1 aksler</i>		
12.000 – 13.999 kg	350	350
14.000 – 15.999 kg	350	350
16.000 – 17.999 kg	350	475
18.000 – 19.999 kg	475	635
20.000 – 21.999 kg	635	1.020
22.000 – 22.999 kg	1.020	1.216
23.000 – 24.999 kg	1.216	1.914

	<i>Luftfjæring</i>	<i>Annet fjæringssystem</i>
25.000 – 27.999 kg	1.914	3.092
28.000 kg og over	3.092	5.162
<i>2 + 2 aksler</i>		
16.000 – 24.999 kg	618	974
25.000 – 25.999 kg	974	1.377
26.000 – 27.999 kg	1.377	1.861
28.000 – 28.999 kg	1.861	2.173
29.000 – 30.999 kg	2.173	3.344
31.000 – 32.999 kg	3.344	4.505
33.000 kg og over	4.505	6.659
<i>2 + minst 3 aksler</i>		
16.000 – 37.999 kg	3.656	4.952
38.000 – 40.000 kg	4.952	6.606
Over 40.000 kg	6.606	8.848
<i>Minst 3 + 1 aksler</i>		
16.000 – 24.999 kg	618	974
25.000 – 25.999 kg	974	1.377
26.000 – 27.999 kg	1.377	1.861
28.000 – 28.999 kg	1.861	2.173
29.000 – 30.999 kg	2.173	3.344
31.000 – 32.999 kg	3.344	4.505
33.000 – og over	4.505	6.659
<i>Minst 3 + 2 aksler</i>		
16.000 – 37.999 kg	3.272	4.408
38.000 – 40.000 kg	4.408	5.962
Over 40.000 kg	5.962	8.652
<i>Minst 3 + minst 3 aksler</i>		
16.000 – 37.999 kg	2.012	2.362
38.000 – 40.000 kg	2.362	3.352
Over 40.000 kg	3.352	5.132

og

2. Miljødifferensiert årsavgift for dieseldrevne kjøretøy

<i>Vektklasser</i>	<i>Avgasskravnivå</i>			
	<i>Ikke EURO</i>	<i>EURO I</i>	<i>EURO II</i>	<i>EURO III</i>
12.000 – 19.999 kg	5.885	3.270	2.288	0
20.000 kg og over	10.463	5.994	4.250	0

§ 2. Departementet kan gi forskrifter om hvilke fjæringssystemer som kan likestilles med luftfjæring og om fastsettelse av avgasskravnivå, herunder om krav til dokumentasjon for registreringsår og avgasskravnivå.

Departementet kan også gi forskrifter om etterberegning av avgift dersom det viser seg at et kjøretøy ikke oppfyller de krav til avgassutslipp som lå til grunn for beregning av avgiften.

§ 3. Departementet kan gi forskrifter om betaling av avgift for utenlandsregistrerte kjøretøy etter antall døgn de befinner seg i Norge (døgnavgift), herunder fastsette høyere døgnavgift for kjøretøy som er registrert i et land som krever høyere bruksavgifter av norske kjøretøy enn av dette lands kjøretøy, samt treffe gjensidige avtaler med andre land om fritak for eller nedsettelse av døgnavgiften.

§ 4. Grunnlaget for avgiften er den vekt som er oppgitt som tillatt totalvekt i motorvognregisteret, for semitrailere den del av totalvekten som faller på semitrailerens aksler. Departementet kan gi forskrifter om at avgiftsgrunnlaget kan settes lavere enn kjøretøyets tillatte totalvekt.

Hvis kjøretøyets totalvekt ikke direkte går frem av vognkortet, settes totalvekten til summen av kjøretøyets egenvekt og tillatt (registrert) lasteevne.

§ 5. Følgende kjøretøy er fritatt for vektgradert og miljødifferensiert årsavgift:

- traktorer,
- kjøretøy registrert på kjennemerker med lysegule typer på sort bunn,
- motorredskaper,
- kjøretøy som er registrert på innehaver av løyve etter § 4 eller § 6 i lov av 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn eller fartøy, eller som er utleiet på kontrakt med varighet på ett år eller mer mellom innehaver av slikt løyve og selskap i samme konsern. Fritaket gjelder også motorvogn som utfører

rutetransport basert på kontrakt med varighet på ett år eller mer inngått med myndighet eller selskap som innehar slikt ruteløyve. Som turvogn menes i denne sammenheng busser med over 8 sitteplasser i tillegg til fører sete og tillatt totalvekt over 5.000 kg,

- e. kjøretøy som er 30 år eller eldre. Fritaket gjelder ikke tilhengere,
- f. kjøretøy som i forbindelse med transport av gods fraktes på jernbane (kombinert godstransport),
- g. kjøretøy som er registrert på NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 6. Departementet kan gi forskrifter om utskrivning av avgiften i flere terminer, og om forholdsmessig beregning av avgiften ved avregistrering, vraking og omregistrering.

Departementet kan gi forskrifter om betaling av avgift basert på en dagsats på 2 pst. av full vektårsavgift med et fastsatt minstebeløp.

§ 7. Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 8. Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 9. Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 10. Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

IV. Omregistreringsavgift

§ 1. Fra 1. januar 2004 skal det i henhold til lov av 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter betales avgift til statskassen ved omregistrering av nedenfor nevnte, tidligere her i landet registrerte motorvogner og tilhengere med følgende beløp:

	Registreringsår				
	2004 og 2003 kr	2002 kr	2001 kr	2000 til 1993 kr	1992 og eldre kr
<i>a. Mopedder. Motorsykler. Beltemotorsykler.</i>					
1. Mopedder	550	550	550	550	550
2. Motorsykler og beltemotorsykler med motor til og med 250 cm ³ slagvolum	1.569	1.569	1.569	1.569	1.367
3. Motorsykler og beltemotorsykler med motor over 250 cm ³ slagvolum	2.615	2.615	2.615	2.615	1.367
<i>b. Personbiler. Busser.</i>					
Egenvekt (typegodkjent):					
1. t.o.m. 800 kg	7.683	5.820	4.387	2.932	1.367
2. over 800 kg t.o.m. 1.200 kg	10.490	8.158	6.038	4.186	1.367
3. over 1.200 kg t.o.m. 1.600 kg	15.084	11.716	8.566	5.820	1.367
4. over 1.600 kg	19.536	15.084	11.029	7.528	1.367
<i>c. Lastebiler. Trekkbiler. Varebiler. Kombinerte biler. Campingbiler. Beltebiler.</i>					
Egenvekt (typegodkjent):					
1. t.o.m. 1.000 kg	6.239	4.801	3.766	2.398	1.367
2. over 1.000 kg t.o.m. 2.000 kg	9.525	7.738	5.760	3.977	1.367
3. over 2.000 kg t.o.m. 3.000 kg	12.547	10.035	7.450	5.096	1.367
4. over 3.000 kg t.o.m. 4.000 kg	17.272	13.811	10.358	6.957	6.957
5. over 4.000 kg t.o.m. 5.000 kg	22.207	17.716	13.318	8.880	8.880
6. over 5.000 kg	26.810	21.492	16.064	10.803	10.803
<i>d. Biltilhengere, herunder semitrailere og campingtilhengere, med egenvekt over 350 kg.</i>					
Egenvekt (typegodkjent):					
1. over 350 kg t.o.m. 1.000 kg	6.234	4.800	3.766	2.398	2.398
2. over 1.000 kg t.o.m. 2.000 kg	7.198	5.760	4.387	2.812	2.812
3. over 2.000 kg t.o.m. 3.000 kg	8.719	7.017	5.262	3.510	3.510
4. over 3.000 kg t.o.m. 4.000 kg	11.596	9.208	7.088	4.608	4.608
5. over 4.000 kg t.o.m. 5.000 kg	16.343	13.157	9.870	6.526	6.526
6. over 5.000 kg	21.575	16.941	12.669	8.444	8.444

§ 2. Det gis fritak eller refusjon av avgift ved omregistrering av kjøretøy:

1. ved ren navneendring (bevilling for/registrering av navnebytte må foreligge),
2. på ektefelle,
3. mellom foreldre og barn som arv (fullt skifte),
4. som er 30 år eller eldre,
5. som utloddes og som tidligere har vært registrert på utlodderen,
6. som skal registreres på kjennemerker med gule tegn på blå reflekterende bunn,
7. på NATO eller NATOs hovedkvarter i Norge, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred,
8. som registreres på Den nordiske investeringsbanken og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
9. som har vært registrert på samme eier i 2 måneder eller mindre (samlet påskiltings-/registreringstid),
10. som tas tilbake av selger som følge av hevet kjøp etter kjøpslovens bestemmelser,
11. ved fusjon mellom aksjeselskaper,
12. ved omdannelse av virksomheter når tidligere og ny(e) eier(e) er identiske,
13. ved sletting av registrert eier eller medeier i motorvognregisteret.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3. Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4. Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 5. Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

V. Avgift på bensin

§ 1. Fra 1. januar 2004 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på bensin. Avgift betales med følgende beløp pr. liter:

- a. for blyholdig bensin: kr 4,80,
- b. for blyfri bensin: kr 3,96.

Avgiften kommer i tillegg til avgift som skal betales i henhold til Stortingets vedtak om CO₂ -avgift på mineralske produkter.

Departementet kan gi forskrifter om hvilke produkter som omfattes av avgiftsplikten og om avgrensning og utfylling av reglene i denne bestemmelsen. Departementet kan videre gi forskrifter om at det skal betales avgift av annet flytende brennstoff som anses anvendelig som motordrivstoff. Departementet avgjør hva som er anvendelig som motordrivstoff.

§ 2. Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på bensin til følgende anvendelsesområder:

- a. Utførsel.
- b. Fly, unntatt Forsvarets fly.
- c. Diplomater m.m.
- d. Nødvendig bruk i Den nordiske investeringsbankens offisielle virksomhet.
- e. Teknisk og medisinsk formål.
- f. Som har tilknytning til utnyttelse av naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense.
- g. Båter og snøscootere i veiløse strøk.
- h. Legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24 nr. 1.
- i. Reisegods og reiseutstyr.
- j. Motorsager og andre arbeidsredskaper med 2-taktsmotor der den benyttede bensin har særlige helse- og miljømessige egenskaper.
- k. Bensin gjenvunnet i VRU-anlegg (Vapour Recovery Unit).
- l. NATO eller NATOs hovedkvarter i Norge, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred.
- m. Kommer i retur til registrert virksomhets lager.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

- § 3. I tilfelle misbruk kan departementet nekte avgiftsfritak eller tilskudd for kortere eller lengre tid.
- § 4. Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.
- § 5. Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.
- § 6. Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.
- § 7. Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

VI. Avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift)

§ 1. Fra 1. januar 2004 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen med kr 3,23 pr. liter mineralolje til framdrift av motorvogn. For mineralolje til fremdrift av motorvogn som inneholder 0,005 pst. vektandel svovel eller mindre, betales avgift med kr 2,88 pr. liter.

Departementet kan gi forskrifter om hvilke produkter som omfattes av avgiftsplikten og om avgrensning og utfylling av reglene i denne bestemmelsen.

Avgiften kommer i tillegg til avgift som skal betales i henhold til Stortingets vedtak om CO₂ - og svovelavgift på mineralske produkter.

§ 2. Når oljer er merket i samsvar med forskrift fastsatt av departementet, skal det ikke ilegges avgift etter § 1 første ledd.

Departementet kan i særskilte enkeltstående tilfeller bestemme at:

- a. fritak for avgiftsplikten kan skje på annen måte enn bruk av merket olje, eller
- b. avgift skal betales ved bruk av merket olje.

§ 3. På vilkår fastsatt av departementet kan det benyttes merket olje:

1. I følgende motorvogner:
  - a. traktorer,
  - b. motorvogner registrert på kjennemerker med lysegule typer på sort bunn,
  - c. motorredskaper,
  - d. tilhørende fremmede lands diplomatiske tjenestemenn som er tilsatt her og er offisielt anmeldt. Det samme gjelder for mineralolje til framdrift av motorvogn som nyttes av utsendt generalkonsul, konsul og visekonsul i den utstrekning tilsvarende norske tjenestemenn nyter samme fordel i vedkommende fremmede land,
  - e. tilhørende Den nordiske investeringsbanken og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
  - f. motorvogn tilhørende NATO eller NATOs hovedkvarter i Norge, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred.
2. Til annen bruk enn framdrift av motorvogn.

§ 4. Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på autodiesel som bringes med som reisegods eller reiseutstyr til personlig bruk.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 5. Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 6. Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 7. Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 8. Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

Avgift på båtmotorer

§ 1. Fra 1. januar 2004 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved import og innenlandsk tilvirking av båtmotorer (framdriftsmotorer) med kr 132,00 pr. hk. Som båtmotor anses også motorblokker til slike.

Avgiftsplikten gjelder båtmotorer på minst 9 hk.

Elektriske motorer er unntatt fra avgiftsplikt.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning og utfylling av denne bestemmelsen.

§ 2. Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på båtmotorer som:

- a. Selges til eller innføres av utenlandske diplomatiske og konsulære tjenestemenn som nyter personlig tollfrihet.
- b. Er nødvendig for Den nordiske investeringsbankens offisielle virksomhet.
- c. Fra tilvirkers, importørs eller forhandlers lager

1. utføres til utlandet,
  2. legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24 nr. 1,
  3. leveres til bruk i fartøy registrert i fiskebåtregisteret (dog ikke utenbordsmotorer og hekkaggregater),
  4. leveres til bruk i fartøy mv. registrert i skipsregisteret, med unntak av fritidsbåter,
  5. kommer i retur.
- d. Innføres tollfritt i medhold av tolltariffens innledende bestemmelser § 11, pkt. 10, 12, 13 eller 14 e.
- e. Benyttes i Forsvarets marinefartøy.
- f. Selges til eller innføres av NATO eller NATOs hovedkvarter i Norge, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3. Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 4. Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 5. Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 6. Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

Forbruksavgift på elektrisk kraft

§ 1. Fra 1. januar til 30. juni 2004 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på elektrisk kraft som leveres til husholdningsbruk her i landet. Som husholdningsbruk regnes også kraft levert til hytter og fritidshus. Avgiftssatsen er 9,67 øre pr. kWh.

Departementet kan gi forskrifter om avgiftsmessig avgrensning av husholdningsbruk.

Avgift oppkreves ikke for Finnmark og følgende kommuner i Nord-Troms: Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord.

§ 2. Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på kraft som:

- a) er produsert ved energigjenvinningsanlegg og leveres direkte til husholdningsbruk,
- b) er produsert i aggregat med generator som har merkeytelse mindre enn 100 kVA og leveres direkte til husholdningsbruk,
- c) er produsert i nødstrømsaggregat i tilfeller hvor den normale elektrisitetsforsyning har sviktet,
- d) leveres til NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred.
- e) leveres til Den nordiske investeringsbankens offisielle virksomhet.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3. Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 4. Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 5. Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner om ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 6. Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

Grunnavgift på fyringsolje mv.

§ 1. Fra 1. januar 2004 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på mineralolje med kr 0,405 pr. liter.

§ 2. Unntatt fra avgiftsplikt er:

- a. flyparafin (jetparafin) som leveres til bruk om bord i fly,
- b. olje som pålegges avgift etter Stortingets vedtak om avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift).

§ 3. Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på mineralolje til følgende anvendelsesområder:

1. Utførsel.
2. Skip i utenriks fart.
3. Gods- og passasjertransport i innenriks sjøfart.
4. Fiske og fangst i nære farvann.
5. Fiske og fangst i fjerne farvann.

6. Anlegg eller innretninger som har tilknytning til utnyttelse av naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, til transport mellom land og slike anlegg eller innretninger, og for spesialskip som har oppdrag i slik virksomhet.
  7. Legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24 nr. 1.
  8. Benyttes som råstoff i industriell virksomhet dersom mineraloljen i sin helhet inngår og forblir i det ferdige produkt.
  9. Innføres som reisegods eller reiseutstyr.
  10. Verneverdige fartøy, museumsjernbaner eller tekniske anlegg og kulturelle kulturminner på museumssektoren.
  11. NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred.
  12. Treforedlingsindustrien, sildemel- og fiskemelindustrien.
  13. Nødvendig bruk i Den nordiske investeringsbankens offisielle virksomhet.
  14. Kommer i retur til registrert virksomhets lager.
- Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 4. Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift for andel av biodiesel i mineraloljen.
Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 5. Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 6. Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 7. Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 8. Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

Miljøavgifter på mineralske produkter mv.

A. CO₂-avgift på mineralske produkter

§ 1. Fra 1. januar 2004 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales CO₂-avgift til statskassen på følgende mineralske produkter i henhold til følgende satser:

1. Generell sats
  - a) Mineralolje: kr 0,51 pr. liter.
  - b) Bensin: kr 0,76 pr. liter.
2. Redusert sats, jf. § 2
  - a) Mineralolje: kr 0,30 pr. liter. For treforedlingsindustrien, sildemel- og fiskemelindustrien er satsen kr 0,26 pr. liter.
  - b) Bensin: kr 0,27 pr. liter.

Departementet kan gi forskrifter om hvilke produkter som omfattes av avgiftsplikten og om avgrensning og utfylling av reglene i denne bestemmelsen.

§ 2. Det skal betales redusert sats, gis refusjon eller tilskudd i henhold til § 1 nr. 2 til følgende anvendelsesområder:

1. Mineralolje til bruk i
  - a. Fly som flyr mellom norske flyplasser.
  - b. Anlegg eller innretninger som har tilknytning til utnyttelse av naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, til transport mellom land og slike anlegg eller innretninger, og for spesialskip som har oppdrag i slik virksomhet.
  - c. Godstransport i innenriks sjøfart.
2. Bensin til bruk i
  - a. Fly som flyr mellom norske flyplasser, unntatt Forsvarets fly.
  - b. Anlegg eller innretninger som har tilknytning til utnyttelse av naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, til transport mellom land og slike anlegg eller innretninger, og for spesialskip som har oppdrag i slik virksomhet.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3. Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på produkter til følgende anvendelsesområder:

1. Generelle fritak for produkter som
  - a. Utføres.
  - b. Legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24 nr. 1. Dette gjelder ikke når det skal betales avgift etter § 2.
  - c. Innføres som reisegods og reiseutstyr.

- d. Benyttes som råstoff i industriell virksomhet på en slik måte at det ikke oppstår utslipp av karbon til luft eller utslippet er vesentlig lavere enn den benyttede mengde råstoff skulle tilsi.
  - e. Selges til eller innføres av NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred.
  - f. Selges til eller innføres til Den nordiske investeringsbanken og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet.
  - g. Kommer i retur til registrert virksomhets lager.
2. Mineralolje til bruk i
- a. Skip i utenriks fart.
  - b. Fiske og fangst i fjerne farvann.
  - c. Fiske og fangst i nære farvann.
  - d. Verneverdige fartøy, museumsjernbaner eller tekniske anlegg og kulturelle kulturminner på museumssektoren.
  - e. Fly i utenriks fart.
3. Bensin til bruk for
- a. Diplomater m.m.
  - b. Tekniske og medisinske formål.
  - c. Motorsager og andre arbeidsredskaper med 2-taktsmotor der den benyttede bensin har særlige helse- og miljømessige egenskaper.
  - d. Bensin gjenvunnet i VRU-anlegg (Vapour Recovery Unit).
  - e. Fly i utenriks fart.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 4. Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift for andel av biodiesel i mineraloljen.

Departementet kan fastsette forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritaket.

§ 5. Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 6. Departementet kan ved overtredelse av § 2 eller § 3 nekte fritak, nedsettelse eller tilskudd for kortere eller lengre tid.

§ 7. Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 8. Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 9. Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

B. Svovelavgift

§ 1. Fra 1. januar 2004 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales svovelavgift til statskassen på følgende mineralske produkter etter følgende satser:

1. Generell sats
7 øre pr. liter mineralolje for hver påbegynt 0,25 pst. vektandel svovel i olje som inneholder over 0,05 pst. vektandel svovel.
2. Redusert sats, jf. § 2
2,9 øre pr. liter mineralolje for hver påbegynt 0,25 pst. vektandel svovel i oljen. Avgift skal ikke svares for olje som inneholder 0,05 pst. vektandel svovel eller mindre.

Departementet kan gi forskrifter om hvilke produkter som omfattes av avgiftsplikten og om avgrensning og utfylling av reglene i denne bestemmelsen.

§ 2. Det skal betales redusert sats, gis refusjon eller tilskudd i henhold til § 1 nr. 2 for mineralolje til følgende anvendelsesområder:

- a. Fly som flyr mellom norske flyplasser.
- b. Anlegg eller innretninger som har tilknytning til utnyttelse av naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, til transport mellom land og slike anlegg eller innretninger, og for spesialskip som har oppdrag i slik virksomhet.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3. Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på produkter til følgende anvendelsesområder:

1. Generelle fritak
  - a. Utførsel.
  - b. Legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24 nr. 1. Dette gjelder ikke når det skal betales avgift etter § 2.
  - c. Reisegods og reiseutstyr.

- d. Utslippet av svovel til atmosfæren er mindre enn det som svovelinnholdet i de benyttede produkter skulle tilsi.
  - e. Verneverdige fartøy, museumsjernbaner eller tekniske anlegg og kulturelle kulturminner på museumssektoren.
  - f. NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred.
  - g. Nødvendig bruk i Den nordiske investeringsbankens offisielle virksomhet.
  - h. Kommer i retur til registrert virksomhets lager.
2. Mineralolje til bruk i
- a. Skip i utenriks fart.
  - b. Fiske og fangst i fjerne farvann.
  - c. Fly i utenriks fart.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 4. Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift for andel av biodiesel i mineraloljen.

Departementet kan fastsette forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 5. Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 6. Departementet kan ved overtredelse av § 2 eller § 3 nekte fritak, nedsettelse eller tilskudd for kortere eller lengre tid.

§ 7. Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 8. Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 9. Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

C. Avgift på smøreolje mv.

§ 1. Fra 1. januar 2004 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på smøreolje mv. med kr 1,59 pr. liter.

Departementet kan gi forskrifter om hvilke produkter som omfattes av avgiftsplikten og om avgrensning og utfylling av reglene i denne bestemmelsen.

§ 2. Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på smøreolje mv. til følgende anvendelsesområder:

- a. Utførsel.
- b. Utenriks fart.
- c. Fiske og fangst i fjerne farvann.
- d. Anlegg eller innretninger som har tilknytning til utnyttelse av naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, til transport mellom land og slike anlegg eller innretninger, og for spesialskip som har oppdrag i slik virksomhet.
- e. Legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24 nr. 1.
- f. Er påfylt kjøretøy, maskiner o.l. ved innførsel eller utførsel.
- g. Fly, unntatt olje til Forsvarets fly.
- h. Råstoff i industriell virksomhet som i sin helhet inngår og forblir i det ferdige produkt.
- i. Omsettes i detaljforpakninger med innhold mindre enn 0,15 liter.
- j. Verneverdige fartøy, museumsjernbaner eller tekniske anlegg og kulturelle kulturminner på museumssektoren.
- k. NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred.
- l. Kommer i retur til registrert virksomhets lager.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

- § 3. Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.
- § 4. Departementet kan i tilfelle overtredelse av § 2 nekte fritak, nedsettelse eller tilskudd for kortere eller lengre tid.
- § 5. Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.
- § 6. Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.
- § 7. Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

Avgift på sluttbehandling av avfall

I.

- § 1. Fra 1. januar 2004 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen for sluttbehandling av avfall etter de satser som framkommer av § 2 og § 3. Departementet kan gi forskrifter om avgrensing og utfylling av reglene i disse bestemmelsene.
- § 2. Ved innlevering av avfall til deponi skal det betales avgift etter følgende satser pr. tonn avfall:
1. kr 400 for anlegg
    - a) som oppfyller kravene til dobbel bunn- og sidetetting i forskrift av 21. mars 2002 nr. 375 om deponering av avfall (deponiforskriften) vedlegg I punkt 3.1–3.3, eller
    - b) der det etter en risikovurdering er lempet på kravene til bunn- og sidetetting i henhold til deponiforskriften vedlegg I punkt 3.4.
  2. kr 522 for anlegg som ikke oppfyller kravene i nr. 1.
- § 3. Ved innlevering av avfall til sluttbehandling ved anlegg for forbrenning av avfall skal det betales avgift etter følgende satser pr. tonn avfall:
- a. grunnavgift kr 83 pr. tonn
  - b. tilleggsavgift kr 250 pr. tonn.
- Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for tilleggsavgift for anlegg med energiutnyttelse.
- § 4. Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på avfall som:
- a. Innleveres til særskilt behandling etter forskrift av 20. desember 2002 nr. 1817 om farlig avfall.
  - b. Innleveres til anlegg for ombruk, gjenvinning eller sortering for gjenvinning.
  - c. Består av uorganisk materiale og som legges på særskilt opplagsplass.
  - d. Er restavfall fra utnyttelse av returfiber i treforedlingsindustrien.
  - e. Består av forurensede jord- og løsmasser, herunder avfall fra nedlagte avfallsdeponi.
- Departementet kan gi forskrifter om avgrensing av og vilkår for fritak.

- § 5. Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.
- § 6. Oppstår det tvil om avgiftsplikten avgjøres spørsmålet av departementet.
- § 7. Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.
- § 8. Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp eller tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

II.

Fra 1. juli 2004 gjøres følgende endringer i del I:

§ 3 skal lyde:

Ved forbrenning av avfall skal det betales avgift ved utslipp av følgende stoffer etter følgende satser:

<i>støv</i>	<i>HF</i>	<i>HCl</i>	<i>NO_x</i>	<i>SO₂</i>	<i>Hg</i>	<i>Cd</i>
kr 0,587 pr. gram	kr 20,77 pr. gram	kr 0,104 pr. gram	kr 0,015 pr. gram	kr 0,017 pr. gram	kr 28,10 pr. gram	kr 54,06 pr. gram
<i>Pb</i>	<i>Cr</i>	<i>Cu</i>	<i>Mn</i>	<i>As</i>	<i>Ni</i>	<i>dioksiner</i>
kr 64,54 pr. gram	kr 581,28 pr. gram	kr 0,31 pr. gram	kr 96,71 pr. gram	kr 9,88 pr. gram	kr 9,47 pr. gram	kr 2.392.300 pr. gram

For utslipp av CO₂ skal det betales avgift med kr 39,70 pr. tonn innlevert avfall. Anlegg som ikke brenner avfall som inneholder fossilt materiale skal ikke betale avgift for utslipp av CO₂.

Avgift på trikloreten (TRI) og tetrakloreten (PER)

§ 1. Fra 1. januar 2004 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på trikloreten (TRI) og tetrakloreten (PER), herunder gjenvunnet TRI og PER.

Avgift etter første ledd omfatter også TRI og PER som inngår som bestanddel i andre produkter. Avgift betales bare dersom andelen TRI er over 1 vektprosent av produktets totale vekt eller andelen PER er over 0,1 vektprosent av produktets totale vekt.

Avgift svares av produktet etter følgende intervaller og satser:

	<i>Innhold TRI/PER Pst.</i>	<i>Kr pr. kg</i>	
		<i>TRI</i>	<i>PER</i>
1.	Over 0,1 – t.o.m. 1		0,53
2.	Over 1 – t.o.m. 5	2,76	2,76
3.	Over 5 – t.o.m. 10	5,52	5,52
4.	Over 10 – t.o.m. 30	16,34	16,34
5.	Over 30 – t.o.m. 60	32,68	32,68
6.	Over 60 – t.o.m. 100	54,51	54,51

Ved beregning av avgift benyttes den høyeste av enten faktisk eller oppgitt andel TRI/PER.

Departementet kan gi forskrifter om hva som omfattes av avgiftsplikten og om avgrensing og utfylling av reglene i denne bestemmelsen.

§ 2. Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på varer som:

- Utføres.
- Legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24 nr. 1.
- Gjenvinnes til eget bruk.
- Bringes med som reisegods eller reiseutstyr til personlig bruk.
- Selges til eller innføres av NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred.
- Kommer i retur til registrert virksomhets lager.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 3. Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 4. Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 5. Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 6. Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

Avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK)

§ 1. Fra 1. januar 2004 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel eller innenlandsk produksjon av hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK), herunder gjenvunnet HFK og PFK.

Avgiftsplikten etter første ledd omfatter også HFK og PFK som inngår som bestanddel i andre varer. Departementet kan gi bestemmelser om at avgifter på HFK og PFK som inngår som bestanddel i andre varer, fastsettes på annen måte enn etter vekt og at avgiften i slike tilfeller skal betales etter sjablonsatser.

§ 2. Avgiften beregnes etter følgende satser:

<i>Produkttyper</i>	<i>Kjemisk formel</i>	<i>Avgiftssats (kr/kg)</i>
<i>HFK:</i>		
HFK-23	CHF ₃	2144
HFK-32	CH ₂ F ₂	119
HFK-41	CH ₃ F	27
HFK-43-10mee	C ₅ H ₂ F ₁₀	238
HFK-125	C ₂ HF ₅	513
HFK-134	C ₂ H ₂ F ₄	183
HFK-134a	CH ₂ FCF ₃	238
HFK-152a	C ₂ H ₄ F ₂	25
HFK-143	C ₂ H ₃ F ₃	55
HFK-143a	C ₂ H ₃ F ₃	696

<i>Produkttyper</i>	<i>Kjemisk formel</i>	<i>Avgiftssats (kr/kg)</i>
HFK-227ea	C ₃ HF ₇	531
HFK-236fa	C ₃ H ₂ F ₆	1.154
HFK-245ca	C ₃ H ₃ F ₅	103
<i>PFK:</i>		
Perfluormetan	CF ₄	1.191
Perfluoretan	C ₂ F ₆	1.686
Perfluorpropan	C ₃ F ₈	1.283
Perfluorbutan	C ₄ F ₁₀	1.283
Perfluorcyklobutan	c-C ₄ F ₈	1.594
Perfluorpentan	C ₅ F ₁₂	1.374
Perfluorheksan	C ₆ F ₁₄	1.356

Hvis produkttypen er ukjent benyttes den høyeste avgiftssats av de produkttyper det kan være. Ved gassblandinger beregnes avgiften for den enkelte produkttype i blandingen. Er blandingsforholdet ukjent benyttes satsen for produkttypen med høyest sats for hele vekten.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning og utfylling av denne bestemmelsen.

§ 3. Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på varer som:

- a. Utføres.
- b. Bringes med som reisegoods eller reiseutstyr til personlig bruk.
- c. Legges inn på tollager, når varene er bestemt utførsel eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24 nr. 1.
- d. Selges til eller innføres av NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred.
- e. Selges til eller innføres av utenlandske diplomatiske og konsulære tjenestemenn som nyter personlig tollfrihet.
- f. Selges eller innføres til Den nordiske investeringsbanken og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet.
- g. Gjenvinnes til eget bruk.
- h. Kommer i retur til registrert virksomhets lager.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 4. Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 5. Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 6. Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 7. Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv.

§ 1. Fra 1. januar 2004 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på sjokolade- og sukkervarer mv. med kr 15,45 pr. kg av varens avgiftspliktige vekt. Det skal også betales avgift av slike varer uten tilsetning av sukker eller søtningmiddel. Departementet kan gi forskrifter om hva som skal anses som avgiftspliktig sjokolade- og sukkervarer.

Departementet kan gi forskrift om forenklet avgiftsberegning for varer som reisende innfører til personlig bruk utover avgiftsfri kvote.

§ 2. Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på varer som:

- a. Selges til eller innføres av utenlandske diplomatiske og konsulære tjenestemenn som nyter personlig tollfrihet.
- b. Selges eller innføres til Den nordiske investeringsbanken og som er nødvendig for bankens virksomhet.
- c. Fra/til tilvirkers eller importørs lager
  1. utføres til utlandet,
  2. leveres som proviant mv. til bruk eller salg om bord i fartøyer eller luftfartøyer i utenriks fart, eller leveres til bruk i forbindelse med utforskning og utnyttning av undersjøiske naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, etter de samme bestemmelser som gjelder for toll,
  3. legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24 nr. 1,
  4. kommer i retur.
- d. Bringes med som reisegoods eller reiseutstyr til personlig bruk.
- e. Brukes som råstoff mv. ved fremstilling av varer.

- f. Selges til eller innføres av NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3. Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 4. Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 5. Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 6. Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.

§ 1. Fra 1. januar 2004 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på:

- a. alkoholfrie drikkevarer, pr. liter salgsvare: kr 1,58,
- b. sirup som nyttes til ervervsmessig fremstilling av alkoholfrie drikkevarer i dispensere, fontener o.l., pr. liter salgsvare: kr 9,64
- c. kullsyre som blir solgt eller innført til tilvirkning av alkoholfrie drikkevarer som ikke skal selges, pr. kg kullsyre: kr 64,00.

Med alkoholfrie drikkevarer likestilles i dette regelverket også drikk med alkoholstyrke til og med 0,7 volumprosent alkohol, jf. Stortingets vedtak om avgift på alkohol § 1 B nr. 2 bokstav a.

§ 2. Unntatt fra avgiftsplikten er følgende kullsyrefrie drikkevarer:

- a. råsaft, saftkonsentrat, juice, nektar, sirup, drikkevarer fremstilt av grønnsaker, vann uten tilsetning av smaksstoffer, saft av frukt og bær samt konsentrat av disse,
- b. melk, melkeprodukter,
- c. drikkevarer fremstilt av kakao og sjokolade og konsentrater av dette,
- d. varer i pulverform,
- e. korn- og soyabaserte melkeerstatningsprodukter,
- f. morsmelkeerstatning.

§ 3. Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på varer som:

- a. Selges til eller innføres av utenlandske diplomatiske og konsulære tjenestemenn som nyter personlig tollfrihet.
- b. Selges eller innføres til Den nordiske investeringsbanken og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet.
- c. Fra tilvirkers eller importørs lager
  1. utføres til utlandet,
  2. leveres som proviant mv. til bruk eller salg om bord i fartøyer eller luftfartøyer i utenriks fart, eller leveres til bruk i forbindelse med utforskning og utnyttning av undersjøiske naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, etter de samme bestemmelser som gjelder for toll,
  3. legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24 nr. 1,
  4. kommer i retur.
- d. Nyttetes til ervervsmessig fremstilling av annet enn drikkevarer.
- e. Bringes med som reisegods eller reiseutstyr til personlig bruk.
- f. Selges til eller innføres av NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

- § 4. Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.
- § 5. Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.
- § 6. Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.
- § 7. Departementet kan gi forskrifter om avgrensning og utfylling av bestemmelsene i § 1 og § 2.
- § 8. Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

Avgifter på drikkevareemballasje

§ 1. Fra 1. januar 2004 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales miljøavgift og grunnavgift til statskassen på følgende drikkevareemballasje og etter følgende satser pr. emballasjeeinheit:

1. Miljøavgift
  - a. Glass og metall kr 4,36
  - b. Plast kr 2,63
  - c. Kartong/papp kr 1,09

Departementet kan på nærmere vilkår frita for, sette ned eller refundere miljøavgiften dersom emballasjen inngår i et retursystem.

2. Grunnavgift
  - Engangsemballasje kr 0,89

Som engangsemballasje anses emballasje som ikke kan gjenbrukes i sin opprinnelige form.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensning og utfylling av reglene i denne bestemmelsen.

- § 2. Unntatt fra miljøavgiften er emballasje som inneholder følgende alkohol- og kullsyrefrie drikkevarer:
- a) råsaft, saftkonsentrat, juice, nektar, sirup, drikkevarer fremstilt av grønnsaker, saft av frukt og bær samt konsentrat av disse,
  - b) melk, melkeprodukter,
  - c) drikkevarer fremstilt av kakao og sjokolade og konsentrater av dette,
  - d) varer i pulverform,
  - e) korn- og soyabaserte melkeerstatningsprodukter,
  - f) morsmelkeerstatning.

For grunnavgiften gjelder bokstavene b – f tilsvarende.

§ 3. Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for miljø- og grunnavgift på drikkevareemballasje:

- a) med rominnhold på minst 4 liter,
- b) som selges til eller innføres av utenlandske diplomatiske og konsulære tjenestemenn som nyter personlig tollfrihet,
- c) som selges til eller innføres til Den nordiske investeringsbanken og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
- d) som fra registrert virksomhets eller importørs lager
  1. utføres til utlandet,
  2. leveres som proviant mv. til bruk eller salg om bord i fartøyer eller luftfartøyer i utenriks fart, eller leveres til bruk i forbindelse med utforskning og utnyttning av undersjøiske naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, etter de samme bestemmelser som gjelder for toll,
  3. legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24 nr. 1,
  4. kommer i retur,
- e) bringes med som reisegods eller reiseutstyr til personlig bruk,
- f) selges til eller innføres av NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred.

Departementet kan gi forskrift om avgrensning av og vilkår for fritak.

- § 4. Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.
- § 5. Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.
- § 6. Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.
- § 7. Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.
- § 8. Departementet kan vurdere overgangsordninger ved systemomlegging av avgiftene i enkelttilfeller og etter en særskilt vurdering.

Avgift på sukker mv.

- § 1. Fra 1. januar 2004 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på sukker mv. med kr 5,99 pr. kg av varens avgiftspliktige vekt.
- § 2. Avgiftsplikten omfatter:
1. Sukker (roe-/bete- og rørsukker).
  2. Sirup og sukkeroppløsning av nevnte varer.
- § 3. Det gis fritak, refusjon eller ytes tilskudd for avgift på sukker som:
- a. Selges til eller innføres av utenlandske diplomatiske og konsulære tjenestemenn som nyter personlig tollfrihet.
  - b. Selges eller innføres til Den nordiske investeringsbanken og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet.
  - c. Fra tilvirkers eller importørs lager
    1. utføres til utlandet,
    2. leveres som proviant mv. til bruk eller salg om bord i fartøyer eller luftfartøyer i utenriks fart, eller leveres til bruk i forbindelse med utforskning og utnyttning av undersjøiske naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, etter de samme bestemmelser som gjelder for toll,
    3. legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24 nr. 1,
    4. kommer i retur.
  - d. Nytt til ervervsmessig fremstilling av varer.
  - e. Bringes med som reisegods eller reiseutstyr til personlig bruk.
  - f. Selges til eller innføres av NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra landene som deltar i Partnerskap for Fred.
  - g. Nytt til biavl.
- Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

- § 4. Departementet kan gi forskrifter om hvilken ervervsmessig fremstilling av varer som faller inn under § 3 bokstav d.
- § 5. Departementet kan gi forskrifter om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.
- § 6. Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.
- § 7. Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.
- § 8. Departementet kan gi forskrifter om avgrensning og utfylling av bestemmelsene i § 1 og § 2.
- § 9. Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

Dokumentavgift

- § 1. Fra 1. januar 2004 skal det i henhold til lov av 12. desember 1975 nr. 59 om dokumentavgift betales avgift til statskassen ved tinglysing av dokument som overfører hjemmel til fast eiendom, herunder bygning på fremmed grunn, med 2,5 pst. av avgiftsgrunnlaget, dog minst kr 250.
- Ved tinglysing av første gangs overføring av hjemmel til eierseksjon eller til fysisk del av eiendom i forbindelse med oppløsning av borettslag og boligaksjeselskaper betales avgift med kr 1.000 pr. hjemmelsoverføring.
- § 2. Fritatt for avgift er:
- a. Gaveandel i dokument som inneholder gave, donasjon o.l. til det offentlige eller til offentlig godkjente stiftelser og legater, eller til foreninger med allmennyttige formål og med styresete her i landet.
  - b. Dokument som overfører rettigheter til fast eiendom til utenlandske diplomatiske og konsulære misjoner.
  - c. Overføring av hjemmel til fast eiendom til Den nordiske investeringsbanken som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet.

- d. Egen sameieandel ved overtagelse av fast eiendom ved oppløsning av sameie.
  - e. Overføring av hjemmel til fast eiendom mellom ektefeller.
  - f. Ideell arveandel etter loven i den enkelte eiendom ved overtagelse av fast eiendom på skifte eller fra uskiftet bo. Forskudd på arv regnes ikke som arveandel og heller ikke testamentarv i den utstrekning den overstiger lovens arveandel.
  - g. Overføring av hjemmel til fast eiendom til forrige hjemmelshaver eller dennes ektefelle, i forbindelse med salg etter reglene om tvangssalg.
  - h. Overføring av hjemmel til fast eiendom til NATO eller NATOs hovedkvarter i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av.
  - i. Overføring av hjemmel til fast eiendom mellom den krets av kongefamilien som har arve- og gaveavgiftsfritak, jf. lov av 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver § 1 femte ledd.
- Departementet kan gi forskrifter om avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3. Ved førstegangsoverføring av en selvstendig og i sin helhet nyoppført bygning som ikke er tatt i bruk, og overføring av bygg under arbeid betales avgift bare av salgsverdien av tomta dersom det blir tinglyst hjemmelsoverføring til denne.

§ 4. Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 5.

Departementet kan gi forskrifter om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

Andre avgiftsvedtak

Inntekter ved tildeling av konsesjoner

§ 1. For 2004 kan departementet innhente inntekter ved tildeling av konsesjoner for;

- a. Oppdrett av laks og ørret,
- b. Frekvenser knyttet til tillatelser bruk til radioaksess.

§ 2. Inntektene innhentes ved tildeling av konsesjoner. Beløpet skal innbetales til statskassen.

§ 3. Departementet kan gi forskrifter om innbetaling og oppkreving av beløpet.

Avgift på frekvenser

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2004 kan:

- 1. fastsette en avgift knyttet til disponering av frekvenser til drift av tredje generasjons system for mobilkommunikasjon (bl.a. UMTS),
- 2. fastsette en avgift knyttet til disponering av frekvenser til drift av andre generasjons mobilkommunikasjonssystem,
- 3. forestå salg av 5-sifrede telefonnummer,
- 4. fastsette nærmere bestemmelser om beregning og oppkreving av avgiften.

26. nov. Nr. 1444 2003

Vedtak om tollavgifter for budsjetterminen 2004.

Kunngjøring fra Finansdepartementet av stortingsvedtak 26. november 2003 med hjemmel i Kongeriget Norges Grundlov av 17. mai 1814 § 75 litra a. Kunngjort 10. desember 2003.

I

Tolltariffen slik den gjelder 31. desember 2003, herunder tolltariffens innledende bestemmelser, skal fortsatt gjelde fra 1. januar 2004 med følgende endringer:

A.

I tolltariffens innledende bestemmelser gjøres følgende endringer:

§ 2 nr. 3 første, annet og tredje ledd skal lyde:

- 3. Varer som er omfattet av en frihandelsavtale inngått mellom Norge og en fremmed stat eller gruppe av stater kan innenfor rammen av slike avtaler innføres med redusert toll, tollfritt eller med annen tollmessig justering. Preferansetollbehandling innvilges under forutsetning av at opprinnelsesreglene til den aktuelle frihandelsavtalen er oppfylt.

Følgende frihandelsavtaler er virksomme 1. januar 2004:

- Avtalen om opprettelse av Det Europeiske Økonomiske Samarbeidsområde, EØS-avtalen
- Konvensjonen om opprettelse av Det Europeiske Frihandelsforbund

- Handelsavtalen EF – Norge
- Frihandelsavtalen EFTA – Tyrkia
- Frihandelsavtalen EFTA – Den tsjekkiske republikk (Tsjekkia)
- Frihandelsavtalen EFTA – Den slovakiske republikk (Slovakia)
- Frihandelsavtalen EFTA – Israel
- Frihandelsavtalen EFTA – Romania
- Frihandelsavtalen EFTA – Bulgaria
- Frihandelsavtalen EFTA – Ungarn
- Frihandelsavtalen EFTA – Polen
- Frihandelsavtalen EFTA – Slovenia
- Frihandelsavtalen EFTA – Estland
- Frihandelsavtalen EFTA – Latvia
- Frihandelsavtalen EFTA – Litauen
- Frihandelsavtalen Norge – Færøyene
- Interim frihandelsavtale EFTA – PLO på vegne av Den palestinske selvstyremyndighet
- Frihandelsavtalen EFTA – Marokko
- Frihandelsavtalen EFTA – Mexico
- Frihandelsavtalen EFTA – Makedonia
- Frihandelsavtalen EFTA – Jordan
- Frihandelsavtalen EFTA – Kroatia
- Frihandelsavtalen EFTA – Singapore.

Tollpreferanser gis under samme forutsetninger også for varer som er omfattet av bilaterale eller unilaterale erklæringer inngått i tilknytning til disse frihandelsavtalene.

B.

For industrivarer som 31. desember 2003 er oppført i tolltariffen med høyere tollsats enn 2004-satsene i nedtrappingsplanen i henhold til WTO-avtalen, reduseres tollsatsene i samsvar med det som følger av Norges forpliktelser etter nedtrappingsplanen.

C.

Tollsatsene settes til null på de varenumrene i tolltariffen som er angitt i vedlegg 3 til St.prp.nr.1 (2003–2004) Skatte-, avgifts- og tollvedtak.

II

Finansdepartementet gis fullmakt til å iverksette de tollmessige sider ved eventuelle frihandelsavtaler mellom EFTA-landene og henholdsvis Canada, Chile, Sør-Afrika, Libanon, Tunisia og Egypt.

Finansdepartementet gis tilsvarende fullmakt til å iverksette bilaterale landbruksavtaler inngått under de nevnte frihandelsavtaler.

Finansdepartementet gis fullmakt til å iverksette de tollmessige sider ved avtalen om EØS-utvidelsen.

III

Finansdepartementet gis fullmakt til å innarbeide tekniske endringer i tolltariffen.

21. okt. Nr. 1445 2003

Forskrift om rapportering fra interkommunale selskaper og kommunale og fylkeskommunale foretak som driver næringsvirksomhet.

Fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 21. oktober 2003 med hjemmel i lov av 29. januar 1999 nr. 6 om interkommunale selskaper § 42 og lov av 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 49. Kunngjort 12. desember 2003.

§ 1. Virkeområde

Denne forskriften gjelder for interkommunale selskaper etablert etter lov av 29. januar 1999 nr. 6 om interkommunale selskaper. Forskriften gjelder for interkommunale selskapers avgivelse av løpende informasjon om ressursbruk og tjenesteproduksjon til bruk i nasjonale informasjonssystemer, herunder til offisiell statistikk.

Videre gjelder forskriften for kommunale foretak og fylkeskommunale foretak organisert etter kommuneloven kapittel 11, dersom disse driver næringsvirksomhet og avlegger årsregnskap etter forskrift av 17. desember 1999 nr. 1569 om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommunale og fylkeskommunale foretak § 7.

Forskriften gjelder ikke for virksomhet som er organisert som nevnt i første eller annet ledd, og som driver med produksjon og omsetning av elektrisk kraft.

§ 2. Formål

Nasjonale informasjonssystemer vil bygge på regnskaps- og tjenesterapporter fra interkommunale selskaper og kommunale og fylkeskommunale foretak til statlige myndigheter. Rapportene skal gi grunnlag for utarbeidelse av

kommunale og fylkeskommunale konsernregnskap og nasjonal statistikk, og tjene til bedre grunnlag for analyse, planlegging og styring både sentralt og lokalt, herunder gi grunnlag for å vurdere om nasjonale mål oppnås.

§ 3. *Definisjoner*

1. Løpende informasjon er informasjon som rapporteres på fast basis og ikke ved tidsavgrensede spesialundersøkelser.
2. Funksjoner gir uttrykk for hvilke ressurser i form av grupper av aktiviteter/tjenester interkommunale selskaper eller kommunale og fylkeskommunale foretak bruker for å ivareta selskapets eller foretakets formål, jf. vedlegg 1 og 2.
3. Kostnadsarter er anskaffelser av produksjonsfaktorer, kjøp av hele tjenester som erstatter egenproduksjon, overføringer fra selskapet eller foretaket til andre uten krav om motytelse, samt avskrivninger og finanskostnader. Kostnadsarter er også utbetalinger/utgifter ved kjøp av varige driftsmidler, jf. vedlegg 3.
4. Inntektsarter er godtgjørelser for varer og tjenester, herunder innbetalinger/inntekter ved salg av varige driftsmidler, og overføringer fra andre til selskapet eller foretaket med eller uten krav om motytelse, samt finansinntekter og motpost avskrivninger, jf. vedlegg 3.
5. Eksterne finansieringstransaksjoner er utbetalinger og innbetalinger vedrørende lån, utlån, aksjer og andeler, jf. vedlegg 3.
6. Interne finansieringstransaksjoner er overføringer til og bruk av egenkapitalfond, jf. vedlegg 3.
7. Kontoklasse angir rapportdel, jf. vedlegg 4.

§ 4. *Klassifisering, verdivurdering og avskrivninger*

Interkommunale selskapers og kommunale og fylkeskommunale foretaks funksjoner skal belastes med avskrivninger foretatt etter en fornuftig avskrivningsplan for å uttrykke forbruk av varige driftsmidler i selskapets virksomhet.

§ 5. *Prinsipp om fordeling*

Inntekter og kostnader som vedrører flere funksjoner skal fordeles på de berørte funksjoner. Dette gjelder også for avskrivninger, jf. § 4.

§ 6. *Frembringning av informasjon*

Interkommunale selskaper og kommunale og fylkeskommunale foretak skal foreta systematisk lagring av informasjon som er knyttet til ressursbruk og tjenesteproduksjon innenfor selskapets eller foretakets ansvarsområde. Informasjonen skal lagres på elektronisk lesbart medium, dersom dette ikke åpenbart er u hensiktsmessig.

§ 7. *Informasjonsgivning*

Interkommunale selskaper har selv ansvar for at rapportering av ressursbruk og tjenestedata blir foretatt i tråd med denne forskrift.

Kommuner og fylkeskommuner har ansvar for at kommunale eller fylkeskommunale foretak som nevnt i § 1 foretar rapportering av ressursbruk og tjenestedata i tråd med denne forskrift.

Rapporteringen av ressursbruk og tjenestedata skal utføres ved bruk av elektronisk datautveksling. Nærmere krav til datautveksling, herunder krav til formater fastsettes av Statistisk sentralbyrå.

Avgivelse av informasjon skal skje i samsvar med lov av 14. april 2002 nr. 31 om behandling av personopplysninger.

§ 8. *Innhold, dokumentasjon og kvalitet*

Interkommunale selskaper har selv ansvar for at de data som fremkommer i selskapets regnskapsrapport og tjenesterapportering har en tilstrekkelig kvalitet.

Kommuner og fylkeskommuner har ansvar for at de data som fremkommer i regnskapsrapport og tjenesterapporter fra kommunale og fylkeskommunale foretak som nevnt i denne forskrift § 1, har en tilstrekkelig kvalitet.

Rapporteringen til statlige myndigheter fra interkommunale selskaper som avgir regnskap etter regnskapsloven og fra kommunale og fylkeskommunale foretak som nevnt i § 1 skal foretas i henhold til den detaljeringsgrad som er fastsatt i vedlegg til denne forskriften.

Rapporteringen til statlige myndigheter fra interkommunale selskaper som avgir regnskap etter kommunale regnskapsprinsipper skal foretas i henhold til den detaljeringsgrad som er fastsatt i vedlegg 4 og 6 til denne forskrift, samt vedlegg 1, 2, 3 og 6 til forskrift av 15. desember 2000 nr. 1425 om rapportering fra kommuner og fylkeskommuner.

Statistisk sentralbyrå kan stille ytterligere krav til identifisering av mottak av elektroniske data.

Interkommunale selskaper og kommunale og fylkeskommunale foretak plikter å benytte verktøy for kvalitetssikring som stilles til disposisjon av Statistisk sentralbyrå.

Metode for konvertering av selskapets eller foretakets intern- eller eksterntregnskap til regnskapsrapport til statlige myndigheter etter denne forskriften skal være attestert av revisor. Attestasjon skal skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk.

Avgitte data fra interkommunale selskaper og kommunale og fylkeskommunale foretak skal oppbevares på lesbart medium i 5 år.

§ 9. Rapporteringstidspunkt

Regnskaps- og tjenesterapportering til statlige myndigheter skal oversendes til Statistisk sentralbyrå senest 15. februar året etter regnskaps- og rapportåret.

§ 10. Ikrafttredelse

Forskriften gjelder fra 1. januar 2004.

Vedlegg 1 – Funksjonsinndeling – Kommunale tjenester

<i>Funksjonsnr.</i>	<i>Navn</i>
100	Politisk styring og kontrollorganer
120	Administrasjon
130	Administrasjonslokaler
180	Diverse felleskostnader
190	Interne serviceenheter
201	Førskole
202	Grunnskole
211	Styrket tilbud til førskolebarn
213	Voksenopplæring
214	Spesialskoler
215	Skolefritidstilbud
221	Førskolelokaler og skyss
222	Skolelokaler og skyss
231	Aktivitetstilbud barn og unge
232	Forebygging – skole- og helsestasjonstjeneste
233	Forebyggende arbeid, helse og sosial
234	Aktivisering eldre og funksjonshemmede
241	Diagnose, behandling, rehabilitering
242	Råd, veiledning og sosialforebyggende arbeid
243	Tilbud til personer med rusproblemer
244	Barneverntjeneste
251	Barneverntiltak i familien
252	Barneverntiltak utenfor familien
253	Pleie, omsorg, hjelp i institusjon
254	Pleie, omsorg, hjelp i hjemmet
261	Botilbud i institusjon
265	Kommunalt disponerte boliger
273	Kommunale sysselsettingstiltak
281	Økonomisk sosialhjelp
283	Bistand til etablering og opprettholdelse av egen bolig
285	Tjenester utenfor ordinært kommunalt ansvarsområde
300	Fysisk tilrettelegging og planlegging
315	Boligbygging og fysiske bomiljøtiltak
320	Kommunal næringsvirksomhet
325	Tilrettelegging og bistand for næringslivet
330	Samferdselsbedrifter/transporttiltak
333	Kommunale veier, nyanlegg, drift og vedlikehold
334	Kommunale veier, miljø- og trafiksikkerhetstiltak
335	Rekreasjon i tettsted
338	Forebygging av branner og andre ulykker
339	Beredskap mot branner og andre ulykker
340	Produksjon av vann
345	Distribusjon av vann
350	Avløpsrensing
353	Avløpsnett/innsamling av avløpsvann
354	Tømming av slamavskillere, septiktanker o.l.
355	Innsamling av forbruksavfall
357	Gjenvinning og sluttbehandling av forbruksavfall
360	Naturforvaltning og friluftsliv
365	Kulturminnevern
370	Bibliotek
373	Kino
375	Museer

377	Kunstformidling
380	Idrett
383	Musikk- og kulturskoler
385	Andre kulturaktiviteter
390	Den norske kirke
392	Andre religiøse formål
393	Kirkegårder, gravlunder og krematorier
840	Statlig rammetilskudd og øvrige generelle statstilskudd
850	Generelt statstilskudd vedrørende flyktninger mv.
860	Motpost avskrivninger
870	Renter/utbytte og lån
880	Interne finansieringstransaksjoner
899	Avvikspost/rapportkontroll

Vedlegg 2 – Funksjonsinndeling – Fylkeskommunale tjenester

<i>Funksjonsnr.</i>	<i>Navn</i>
400	Politisk styring av kontrollorganer
420	Administrasjon
430	Administrasjonslokaler
440	Personal- og rekrutteringspolitiske tiltak
450	Interne servicefunksjoner
460	Tjenester utenfor ordinært fylkeskommunalt ansvarsområde
480	Diverse felleskostnader
490	Interne serviceenheter
510	Skolelokaler, forvaltning, skyss og internater
520	Undervisning til alle elever
541	Allmenne, økonomiske og administrative fag
542	Byggfag
543	Elektrofag
544	Formgivningsfag
545	Hotell- og næringsmiddelfag
546	Helse- og sosialfag
547	Idrettsfag
548	Kjemi- og prosessfag
549	Musikk, dans og drama
550	Mekaniske fag
551	Naturbruk
552	Tekniske byggfag
553	Trearbeidsfag
554	Tekniske fagskoler
555	Salgs- og servicefag
556	Media- og kommunikasjonsfag
559	Landslinjer
560	Spesialundervisning og særskilt tilpasset opplæring
570	Fagopplæring i arbeidslivet
581	Voksenopplæring fullfinansiert av fylkeskommunen
582	Ressurssentervirksomhet/voksenopplæring og annen oppdragsvirksomhet som ikke er fullfinansiert av fylkeskommunen
590	Andre undervisningsformål
660	Tannhelsetjeneste – Fellesfunksjoner
665	Tannhelsetjeneste – Pasientbehandling
700	Tilrettelegging og støttefunksjoner for næringslivet
705	Finansieringsbistand overfor næringslivet
710	Fylkeskommunal næringsvirksomhet
715	Lokal og regional utvikling
716	Friluftsliv og miljø
720	Fylkesveier – nyanlegg, drift og vedlikehold
721	Fylkesveier – miljø- og trafikksikkerhetstiltak
730	Bilruiter
731	Fylkesveiferjer
732	Båtruiter

733	Transport(ordninger) for funksjonshemmede
734	Sporveier og forstadsbaner
740	Bibliotek
750	Kulturminnevern
760	Museer
771	Kunstformidling
772	Kunstproduksjon
775	Idrett
790	Andre kulturaktiviteter
840	Statlig rammetilskudd og øvrige generelle statstilskudd
850	Generelt statstilskudd vedrørende flyktninger mv.
860	Motpost avskrivninger
870	Renter/utbytte og lån
880	Interne finansieringstransaksjoner
899	Avvikspost/rapportkontroll

Vedlegg 3 – Artsinndeling

<i>Artsserie</i>	<i>Artsnr.</i>	<i>Navn</i>
<i>Kostnadsarter</i>		
Lønnskostnader	010	Fast lønn
	020	Lønn til vikarer
	030	Lønn til ekstrahjelp
	040	Overtidslønn
	050	Annen lønn og trekkpliktige godtgjørelser
	070	Lønn vedlikehold
	080	Godtgjørelse folkevalgte
	089	Trekk-/oppgavepliktig, ikke arb.giveravgiftspliktig lønn
Sosiale kostnader	090	Kostnader pensjon og trekkpliktige forsikringsordninger
	099	Arbeidsgiveravgift
Kostnader kjøp av varer og tjenester som inngår i selskapets egenproduksjon	100	Kontormateriell
	105	Undervisningsmaterieill
	110	Medisinsk forbruksmaterieill
	114	Medikamenter
	115	Matvarer
	120	Annet forbruksmaterieill/råvarer og tjenester
	130	Post, banktjenester, telefon
	140	Annonse, reklame og informasjon
	150	Opplæring og kurs
	160	Kostnader for reiser, diett, bil o.l. som er oppgavepliktige
	165	Andre oppgavepliktige godtgjørelser
	170	Transportkostnader og drift av egne transportmidler
	180	Energi
	185	Forsikringer og kostnader til vakthold og sikring
	190	Leie av lokaler og grunn
	195	Avgifter, gebyrer, lisenser o.l.
	200	Inventar og utstyr
	209	Medisinsk utstyr
	210	Kjøp, leie og leasing av transportmidler
	220	Kjøp, leie og leasing av maskiner
	230	Vedlikehold, byggetjenester og nybygg
	240	Serviceavtaler og reparasjoner
	250	Materialer til vedlikehold og nybygg
	260	Renhold, vaskeri- og vaktmestertjenester
	270	Konsulenttjenester
	280	Grunnerverv
	285	Kjøp av eksisterende bygg og anlegg
	290	Internkjøp

Kostnader kjøp av varer og tjenester som erstatter selskapets egenproduksjon	300	Fra staten
	330	Fra fylkeskommuner
	350	Fra kommuner
	370	Fra andre (private og IKS)
	375	Fra egne kommuner
	380	Fra egen kommune
Overføringer uten krav om motytelse	400	Til staten
	429	Moms generell kompensasjonsordning
	430	Til fylkeskommuner
	450	Til andre kommuner
	470	Til andre (private og IKS)
	475	Til egne kommuner
	480	Til egen kommune
Finanskostnader	500	Rentekostnader, provisjoner og andre finanskostnader
Avskrivninger	590	Avskrivninger
Eksterne finansierings- transaksjoner	510	Avdrag
	520	Utlån
	529	Kjøp av aksjer og andeler
Interne finansierings- transaksjoner	540	Avsetninger til disposisjonsfond (frie avsetninger)
	550	Avsetninger til bundne fond (pliktige avsetninger)
	589	Rapportkontroll (positivt avvik)
<i>Inntektsarter</i>		
Salgsinntekter	600	Brukerbetaling for kommunale tjenester
	620	Annet salg av varer og tjenester, gebyrer o.l. utenfor avgiftsområdet
	629	Billettinntekter
	630	Husleieinntekter, festeavgifter, utleie av lokaler
	640	Avgiftspliktige gebyrer
	650	Annet avgiftspliktig salg av varer og tjenester
	660	Salg av driftsmidler
	670	Salg av fast eiendom
	690	Fordelte kostnader
Overføringer med krav til motytelse	700	Fra staten
	710	Sykelønnsrefusjon
	728	Refusjon moms påløpt i investeringsregnskapet
	729	Refusjon moms påløpt i driftsregnskapet
	730	Fra fylkeskommuner
	750	Fra kommuner
	770	Fra andre (private og IKS)
	775	Fra egne kommuner
	780	Fra egen kommune
	790	Internsalg
Overføringer uten krav til motytelse	810	Andre statlige overføringer
	830	Fra fylkeskommuner
	850	Fra kommuner
	880	Fra egen kommune
	890	Fra andre (private og IKS)
	895	Fra egne kommuner
Finansinntekter	900	Renteinntekter
	905	Utbytte og eieruttak
Motpost avskrivninger	990	Motpost avskrivninger
Eksterne finansierings- transaksjoner	910	Bruk av lån
	920	Mottatte avdrag på lån
	929	Salg av aksjer og andeler

Interne finansierings- transaksjoner	940	Bruk av disposisjonsfond
	950	Bruk av bundne fond
	989	Rapportkontroll (negativt avvik)

Vedlegg 4 – Kontoklasser

Rapport til statlige myndigheter skal leveres i henhold til spesifisert fil.

<i>Kontoklasse «3»</i>	–	For driftsregnskapet
<i>Kontoklasse «4»</i>	–	For investeringsregnskapet

For kontoklasse 3 og 4 gjelder at funksjoner og arter skal angis i henhold til forskriftens vedlegg 1, 2 og 3.

<i>Kontoklasse «5»</i>	–	For balanseregnskapet

For kontoklasse 5 gjelder at kapittel og sektor skal angis i henhold til forskriftens vedlegg 5.

Krav til organisering av rapporteringsfil (record), posisjoner og antall siffer i elektronisk mottak av data skal følge spesifisering gitt av Statistisk sentralbyrå.

Vedlegg 5 – Balanseoppstilling

1) Oversikt kapittelinndeling

	EIENDELER		
(A)	Anleggsmidler	Kap. 5.2	
	Immaterielle eiendeler		5.28
	Faste eiendommer og anlegg		5.27
	Utstyr, maskiner og transportmidler		5.24
	Utlån		5.22
	Aksjer og andeler		5.21
(B)	Omløpsmidler	Kap. 5.1	
	Varer		5.19
	Kortsiktige fordringer		5.13
	Aksjer og andeler		5.18
	Sertifikater		5.12
	Obligasjoner		5.11
	Kasse, postgiro, bankinnskudd		5.10
	SUM EIENDELER (A + B)		
(C)	EGENKAPITAL		
	Egenkapital	Kap. 5.5	
	Disposisjonsfond		5.56
	Bundne driftsfond		5.51
(D)	GJELD		
	Langsiktig gjeld	Kap. 5.4	
	Pensjonsforpliktelse (netto)		5.40
	Ihendehaverobligasjonslån		5.41
	Sertifikatlån		5.43
	Annen langsiktig gjeld		5.45
	Avsetning for forpliktelse		5.46
	Kortsiktig gjeld	Kap. 5.3	
	Kassekredittlån		5.31
	Annen kortsiktig gjeld		5.32
	SUM EGENKAPITAL OG GJELD (C + D)		

2) Oversikt sektorinndeling

00	Kasse
10	Stats- og trygdeforvaltningen
14	Sektor for skatteinnkreving
15	Norges Bank
19	Statlige låneinstitutter

20	Forretningsbanker og sparebanker inkl. Postbanken
31	Kredittforetak og finansieringsselskaper
38	Verdipapirfond
41	Livsforsikring mv. (inkl. kommunale pensjonsfond og -kasser)
47	Skadeforsikring
50	Kommuneforvaltningen (egen kommune og andre kommuner og fylkeskommuner)
63	Statlig eide foretak
66	Kommunal forretningsdrift (egne og andre kommuners og fylkeskommuners særbedrifter og felleskommunale foretak)
68	Selvstendige kommuneforetak (egne og inter(fylkes)-kommunale aksjeselskaper og andelslag)
70	Private foretak med begrenset ansvar (hovedsakelig private aksjeselskaper og andelslag)
75	Husholdninger (inklusive private næringsdrivende)
90	Utlandet
98	Ikke disponible bankinnskudd (skattetrekk mv.)
99	Interimskonti

Vedlegg 6 – Overføringer mellom IKS og eierkommune

For artene 375, 475, 775 og 895 må interkommunale selskaper spesifisere sine transaksjoner med den enkelte eierkommune. Spesifiseringen må angi beløp for hver funksjon som er aktuell.

<i>Eierkommune</i>	<i>Kommunenr.</i>	<i>Art</i>	<i>Funksjon</i>	<i>Beløp</i>
1				
..				
2				
..				
3				
...				
osv.				

Merknader til forskrift om rapportering fra interkommunale selskaper og kommunale og fylkeskommunale foretak som driver næringsvirksomhet

Til § 1

Etter lov av 29. januar 1999 nr. 6 om interkommunale selskaper § 42 kan departementet gi forskrift om rapportering fra interkommunale selskaper. Virkeområdet for bestemmelsen følger av lov om interkommunale selskaper § 1. Denne forskrift om rapportering fra interkommunale selskaper har samme virkeområde. Betegnelsen løpende informasjon er definert i forskriften § 3 nr. 1. Offisiell statistikk er statistikk som gjøres tilgjengelig for allmennheten av Statistisk sentralbyrå eller annet statlig organ.

Etter lov av 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner § 49 kan departementet gi forskrift om rapportering fra kommunale og fylkeskommunale foretak organisert etter kommuneloven kapittel 11. Denne forskriften gjøres således også gjeldende for kommunale og fylkeskommunale foretak organisert etter kommuneloven kapittel 11, dersom disse driver næringsvirksomhet og avlegger årsregnskap etter forskrift av 17. desember 1999 nr. 1569 om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommunale og fylkeskommunale foretak § 7 (årsregnskap, årsbudsjett og årsberetning etter regnskapsloven). For kommunale og fylkeskommunale foretak som ikke driver næringsvirksomhet, gjelder forskrift om rapportering for kommuner og fylkeskommuner.

Virksomhet som driver med produksjon og omsetning av elektrisk kraft, og som er organisert som interkommunalt selskap eller som kommunalt eller fylkeskommunalt foretak etter kommuneloven kapittel 11 og fører regnskap etter regnskapslovens prinsipper, er unntatt reglene om rapportering etter denne forskrift.

Til § 2

Bestemmelsen angir forskriftens formål, herunder å gi grunnlag for utarbeidelse av kommunale og fylkeskommunale konsernregnskap og nasjonal statistikk som inkluderer all kommunal og fylkeskommunal virksomhet uavhengig av hvordan denne virksomheten er organisert. Tjenesterapportering til statlige myndigheter vil bestå av tjenestedata spesifisert i fastsatte elektroniske skjema eller data avgitt ved spesifiserte uttrekk fra fagsystem.

Til § 3

Bestemmelsen gir definisjoner av begreper brukt i forskriften. Innhold og krav til spesifisering av begrepene i nr. 2 til nr. 7 er oppstilt i angitte vedlegg. Vedrørende avskrivninger vises til forskriften § 4.

Til § 4

Bestemmelsen angir at rapportering av avskrivninger skal skje ved fordeling på funksjoner. Bestemmelsen angir at rapporterte avskrivninger skal være foretatt etter en fornuftig avskrivningsplan. Med dette menes systematiske og planmessige avskrivninger.

Departementet anbefaler at rapporterte avskrivninger er foretatt med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmidlet, dvs lineære avskrivninger. Følgende økonomiske levetider bør legges til grunn:

---

5 år:	EDB-utstyr, kontormaskiner og lignende.
10 år:	Anleggsmaskiner, maskiner, inventar og utstyr, verktøy og transportmidler og lignende.
20 år:	Brannbiler, parkeringsplasser, trafikklys, tekniske anlegg (VAR), renseanlegg, pumpestasjoner, forbrenningsanlegg og lignende.
40 år:	Boliger, skoler, barnehager, idrettshaller, veier og ledningsnett og lignende.
50 år:	Forretningsbygg, lagerbygg, administrasjonsbygg, sykehjem og andre institusjoner, kulturbygg, brannstasjoner og lignende.

Til § 5

Bestemmelsen angir at ved rapportering av ressursbruk skal bruk av innsatsfaktorer fordeles på de berørte funksjoner. Ved fordeling av lønn skal følgende prinsipper legges til grunn:

1. En stillingsandel (funksjonsandel) kan unnlates å fordeles dersom den utgjør mindre enn 20%
2. Stillingsandeler med varighet på mindre enn 3 måneder kan unnlates å fordeles.

Begrensningene i punkt 1 og 2 er å oppfatte som minimumskrav og utover dette er det frivillig med fordeling. Selskapene og foretakene kan derfor henføre også stillingsandeler mindre enn 20% når en slik stillingsandel er identifiserbar. Alle interkommunale selskaper og kommunale og fylkeskommunale foretak skal imidlertid henføre stillingsandeler større eller lik 20%. Stillingsandeler på 3 måneder eller mer skal fordeles.

Til § 6

Bestemmelsens første punktum innebærer at interkommunale selskaper og kommunale og fylkeskommunale foretak plikter å frembringe og oppbevare informasjon om ressursbruk og tjenester på områder der de etter lov eller forskrift er tillagt ansvar. I de fleste tilfeller vil det være hensiktsmessig å lagre slik informasjon i fagsystemer.

Bestemmelsens siste punktum innebærer at det etter forskriften anses som hensiktsmessig at mediet der informasjonen er lagret skal være elektronisk lesbart, men det kan tenkes annen lagring (for eksempel diskett) som også muliggjør betryggende overføring til rapporteringskjeden mellom selskapet og statlig nivå.

Det elektroniske mediet skal kunne inneholde informasjon som tilfredsstillende filbeskrivelser definert av Statistisk sentralbyrå. Dette innebærer at data skal avgis i henhold til filuttrekksbeskrivelser eller ved å benytte elektroniske skjema. Begge definert av Statistisk sentralbyrå.

Til § 7

Første ledd angir krav om at interkommunale selskaper selv er ansvarlige for å gjennomføre rapportering i tråd med denne forskrift. Som hovedregel skal interkommunale selskaper rapportere direkte til Statistisk sentralbyrå. I unntakstilfeller vil det kunne være aktuelt at fordelte tjenestedata inngår i rapporter fra de enkelte eierkommuner, under forutsetning av at det gjennomføres tiltak som forhindrer dobbelrapportering.

Annet ledd angir at kommunen eller fylkeskommunen har ansvaret for at kommunale og fylkeskommunale foretak som nevnt i § 1 foretar rapportering i tråd med denne forskrift.

Tredje ledd fastsetter at rapportering skal skje ved elektronisk datautveksling gjennom bruk av elektroniske skjema eller uttrekk fra fagsystem. Videre at overføringen og utvekslingsmåten skal tilfredsstillende krav fastsatt og offentliggjort av Statistisk sentralbyrå. Kravene til datautveksling forutsettes å ligge fast for det enkelte år, og også for flere år, men kan bli endret.

Informasjon som er lagret på elektronisk lesbart medium vil oppfylle kravene i forskriften. Øvrig registrering og lagring kan være aktuell i de tilfeller hvor de eksisterer betryggende rutiner for utveksling mot elektroniske skjema.

Fjerde ledd oppstiller krav om at selskapenes og foretakenes (kommunenes og fylkeskommunenes) sikkerhetsløsninger må tilfredsstillende de retningslinjer som er nedfelt i Datatilsynets rutiner. Dette innebærer at det må sørges for at kravene til avgiverløsninger med hensyn til sikkerhet og kryptering av sensitive data er oppfylt. Selskapene (og kommunene og fylkeskommunene, jf. forskrift av 15. desember 2000 nr. 1425 om rapportering fra kommuner og fylkeskommuner § 8) må selv sørge for den nødvendige godkjenning fra Datatilsynet av sine løsninger, herunder konsesjoner for lagring av personopplysninger samt overføring av sensitive data over internett.

Til § 8

Første ledd slår fast at ansvaret for kvaliteten til de rapporterte data fra det interkommunale selskapet ligger hos det interkommunale selskapet selv. Det er også selskapets ansvar at dataene er i samsvar med de spesifikasjonskrav som er stilt av departementet i denne forskrift.

Annet ledd slår fast at ansvaret for kvaliteten til de rapporterte data fra kommunale og fylkeskommunale foretak som nevnt i denne forskrift § 1 ligger hos kommunen eller fylkeskommunen. Det er også kommunens og fylkeskommunens ansvar at rapporterte data er i samsvar med de spesifikasjonskrav som er stilt av departementet i

denne forskriften. Dette ansvaret har kommuner og fylkeskommuner også for kommunale og fylkeskommunale foretak som skal rapportere etter forskrift av 15. desember 2000 nr. 1425 om rapportering fra kommuner og fylkeskommuner, jf. nevnte forskrift § 8.

Tredje, fjerde og femte ledd stiller krav om at den obligatoriske detaljeringsgrad som er fastsatt i denne forskrift og i forskrift om rapportering fra kommuner og fylkeskommuner følges. Interkommunale selskaper som avgir regnskap etter regnskapsloven og foretak som nevnt i § 1 skal benytte vedleggene 1–6 til denne forskrift. Interkommunale selskap som avgir regnskap etter kommunale prinsipper skal derimot benytte vedlegg 1–3 og 6 til rapporteringsforskriften for kommuner og fylkeskommuner (for funksjoner, arter og balanseregnskap), og vedlegg 4 og 6 til denne forskrift for kontoklasse og eierinformasjon/overføringsposter. Statistisk sentralbyrå kan stille krav til organisering av fil (record) ved mottak av elektroniske data jf. rapporteringshåndbok fra Statistisk sentralbyrå.

Sjette ledd fastslår at selskapet eller foretaket (kommunen eller fylkeskommunen) skal benytte de verktøy for kvalitetssikring og kontroll av data som blir stilt til disposisjon før data overføres til sentrale myndigheter.

Sjuende ledd oppstiller en regel om at metoden som er benyttet for konvertering av intern- eller eksterntregnskap til regnskapsrapport til statlige myndigheter etter denne forskriften, skal attesteres av revisor. Dette innebærer at revisor skal påse at inntekter og kostnader i regnskapsrapporten etter denne forskriften stemmer overens med inntekter og kostnader i intern- eller eksterntregnskapet. Videre at tallene fra intern- eller eksterntregnskapet er registrert og konvertert til riktig dimensjon (funksjon, art, kontoklasse og kapittel/sector) i regnskapsrapporten. Kontrollen skal skje i henhold til god kommunalrevisjonsskikk. Uttalelsen stiles til det interkommunale selskapet eller det kommunale eller fylkeskommunale foretaket.

Åttende ledd innebærer at selskapet eller foretaket er pliktig å oppbevare de avgitte data i minimum 5 år.

Til § 9

Bestemmelsen fastsetter fristen for rapportering av regnskapsdata og tjenestedata fra interkommunale selskaper og kommunale og fylkeskommunale foretak til statlige myndigheter til å være senest 15. februar året etter regnskaps- og rapportåret.

Data for tjenesterapportering bør oversendes så snart disse foreligger. Fristen 15. februar er seneste frist for rapportering av regnskapsrapport. Andre data kan sendes tidligere. Departementet kan for visse rapporter sette andre tidsfrister.

21. okt. Nr. 1446 2003

Forskrift om endring i forskrift om rapportering fra kommuner og fylkeskommuner.

Fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 21. oktober 2003 med hjemmel i lov av 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 49 nr. 2. Kunngjort 12. desember 2003.

I

I forskrift av 15. desember 2000 nr. 1425 om rapportering fra kommuner og fylkeskommuner gjøres følgende endringer:

§ 1 annet ledd første punktum skal lyde:

Denne forskriften gjelder også for kommunale og fylkeskommunale foretak organisert etter kommuneloven kapittel 11, med unntak av kommunale og fylkeskommunale foretak som driver næringsvirksomhet og avlegger årsregnskap etter forskrift av 17. desember 1999 nr. 1569 om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommunale og fylkeskommunale foretak § 7.

Merknad til § 1 annet ledd første punktum skal lyde:

Forskriften gjelder også for kommunalt eller fylkeskommunalt foretak og for kommunale institusjoner, med unntak av kommunale og fylkeskommunale foretak som driver næringsvirksomhet og som fører regnskap etter regnskapsloven. For disse gjelder forskrift av 21. oktober 2003 nr. 1445 om rapportering fra interkommunale selskaper og kommunale og fylkeskommunale foretak som driver næringsvirksomhet.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2004.

21. nov. Nr. 1447 2003

Forskrift om endring i forskrift om fordeling av tollkvoter for landbruksvarer.

Fastsatt av Landbruksdepartementet 21. november 2003 med hjemmel i tolltariffens innledende bestemmelser § 5 og delegeringsvedtak av 30. juni 1995 nr. 600. Kunngjort 12. desember 2003.

I

I forskrift av 20. juni 2003 nr. 907 om fordeling av tollkvoter for landbruksvarer gjøres følgende endringer:

Kapittel IV (§ 24 til § 31) skal lyde:

Kapittel IV. Fordeling av tollkvoter til mindre virksomheter som har foredling av viltkjøtt som hovedformål

§ 24. Vareomfang

Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder tollkvoter som er markert med «V» i kolonne 7 i vedlegg 1.

§ 25. Krav til søkere

Kvotandeler omfattet av dette kapitlet kan, med mindre særlige hensyn taler imot, tildeles mindre virksomheter som

1. har foredlingsanlegg innenfor de i forskrift fastsatte geografiske virkeområdene for distriktpolitiske virkemidler,¹
2. er autorisert i henhold til gjeldende forskrifter om hygiene og kontroll m.v. ved produksjon og frambud av kjøttprodukter,² og
3. har en gjennomsnittlig årlig omsetning på høyst 40 millioner kroner i de tre forutgående år før søknadsåret.
  - 1 Jf. forskrift av 9. mai 2003 nr. 565 om investeringstilskot og avgrensing av det geografiske verkeområdet for dei regional- og distriktpolitiske verkemidla.
  - 2 Jf. forskrift av 6. april 1995 nr. 353 om hygiene ved produksjon og frambud m.v. av kjøttprodukter og enkelte andre produkter av animalsk opprinnelse, forskrift av 2. februar 1996 nr. 132 om hygiene og kontroll mv ved produksjon og frambud mv av kaninkjøtt og kjøtt av oppdrettsvilt og forskrift av 2. februar 1996 nr. 133 om hygiene og kontroll mv ved produksjon og frambud av viltkjøtt og kjøtt av oppdrettsvilt.

§ 26. Krav til søknaden

Kvotandeler tildeles av Statens landbruksforvaltning på grunnlag av skriftlig søknad. Søknaden skal angi/inneholde

1. søkers navn, adresse og foretaksnummer,
2. søkers planer for bearbeiding og foredling av importert viltkjøtt,
3. varebetegnelse og tolltariffens varenummer for de typene viltkjøtt som ønskes importert,
4. hvilket kvantum som ønskes importert av hver vare hvert år,
5. hvorvidt søker ønsker kvotandelen i alle de tre påfølgende årene, og
6. dokumentasjon på gyldig autorisasjon iht. gjeldende forskrifter om hygiene og kontroll m.v. ved produksjon og frambud av kjøttprodukter, jf. § 25 annet ledd.

§ 27. Søknadsfrist og saksbehandling

Ordinær tildeling av kvotandeler foregår hvert tredje år. Søknadsfrist kunngjøres av Statens landbruksforvaltning i forkant av fordelingen av totalkvoten for de tre påfølgende år, jf. § 43. Fullstendig søknad om kvotandelen, jf. § 26, må være Statens Landbruksforvaltning i hende innen utløpet av søknadsfristen. For sent innkomne søknader kan kun behandles dersom det gjenstår kvote til fordeling.

§ 28. Krav til import, bearbeiding og videre omsetning

Kvoteeier skal selv forestå import av tildelt kvotandelen.

Varer importert i henhold til bestemmelsene i dette kapitlet skal anvendes til egen bearbeiding og verdistigning og selges på det norske markedet.

§ 29. Kvotandelens størrelse

Søkere kan tildeles kvotandelen

1. på mellom 10 og 30 tonn kjøtt av elg pr. kvoteår,
2. på mellom 2 og 4 tonn kjøtt av hjort pr. kvoteår,
3. på mellom 2 og 4 tonn kjøtt av skogsfugl og ryer pr. kvoteår for tre år, og
4. på mellom 2 og 4 tonn kjøtt av annet vilt pr. kvoteår.

Kvotandelen tildeles for de tre påfølgende kvoteårene. Størrelsen på virksomhetenes årlige kvotandeler endres ikke i løpet av treårsperioden.

Bestemmelsene i første ledd kan fravikes dersom særlige grunner foreligger.

§ 30. Ubenyttet kvotandelen

Dersom kvoteeier blir kjent med at vedkommende ikke kommer til å importere hele den tildelte kvotandelen innenfor kvoteåret, skal det gis skriftlig melding om dette til Statens landbruksforvaltning. Statens landbruksforvaltning skal trekke tilbake helt eller delvis ubenyttet kvotandelen. Tillatelse til import med nedsatt toll skal i slike tilfeller returneres i original dersom slik tillatelse er utstedt.

Kvotandelen som er trukket tilbake, eller som på annet grunnlag ikke blir tildelt den opprinnelige søker eller eier, skal legges ut til ny fordeling til andre kvoteeiere.

Ubenyttet kvotandelen kan ikke overføres mellom to kvoteår.

§ 31. Omsetningsforbud

Kvotandelen tildelt etter bestemmelsene i dette kapitlet kan ikke omsettes.

Vedlegg 1 skal lyde:

Vedlegg 1 til forskrift om fordeling av tollkvoter for landbruksvarer 20. juni 2003. Tollkvoter omfattet av forskriften

Kvotene gjelder for de produkter som var omfattet av de varenummer i tolltariffen som gjaldt ved iverksettelsen av forskriften. Eventuelle endringer i tolltariffens varenummer medfører ingen endringer i hvilke produkter som kan importeres innenfor kvotene.

<i>Produkt</i>	<i>Tolltariffens varenummer</i>	<i>Toll-sats (kr/kg)</i>	<i>Mengde (tonn)</i>	<i>Kvoteperiode</i>	<i>Importland</i>	<i>For-deling</i>	<i>Avtale</i>	<i>Note</i>
Islandshest	01.01.1010/9011/9019	Tollfritt	200 stk	Kalenderåret	Island	S	EØS-avtalen	1
Levende rein til slakt/Kjøtt av rein, hele/halve skrotter	01.06.1910/02.08.9021			1.10–30.6	Alle land	A1	Reindrifftsavtalen	2,3
Kjøtt til messer og lignende	Kap. 2 og 16	2,40	35	Kalenderåret	WTO	S	WTO-avtalen	4
Kjøtt av storfe	02.02.1000 02.02.2001 02.02.2009 02.02.3001/.3009	9,11 9,11 18,75 33,60	1.084	Kalenderåret	WTO	A2	WTO-avtalen	5
Kjøtt av svin	02.03.2100	6,96	1.381	Kalenderåret	WTO	A2	WTO-avtalen	
Kjøtt av sauer eller geiter	02.04.1000/.3000 02.04.2100/.4100 02.04.2200/.4200 02.04.4300 02.04.5000	12,23 9,09 32,10 28,97 14,01	206	Kalenderåret	WTO	A2	WTO-avtalen	5
Lever av svin	02.06.4100	5,00	250	Kalenderåret	EF	A2	Avtale etter EØS-avtalens artikkel 19 fra 2003	6
Kjøtt av høns	02.07.1200	7,26	221	Kalenderåret	WTO	A2	WTO-avtalen	
Kjøtt av kalkun	02.07.2500	7,75	221	Kalenderåret	WTO	A2	WTO-avtalen	
Kjøtt av ender, gjess og perlehøns	02.07.3300	13,67	221	Kalenderåret	WTO	A2	WTO-avtalen	
Kjøtt av hjort	02.08.9046/.9047/.9048	0,60	20	Kalenderåret	WTO	A2	WTO-avtalen/fri-handelsavtaler	4,7
Kjøtt av hjort, hele eller halve skrotter	02.08.9046	Tollfritt	10	Kalenderåret	WTO	V	WTO-avtalen/fri-handelsavtaler	
Kjøtt av elg	02.08.9043/.9044/.9045	0,60	60	Kalenderåret	WTO	A2	WTO-avtalen/fri-handelsavtaler	4,7
Kjøtt av elg, hele eller halve skrotter	02.08.9043	Tollfritt	80	Kalenderåret	WTO	V	WTO-avtalen/fri-handelsavtaler	
Kjøtt av annet vilt	Ex. 02.08.1000/.9030/.9099	0,60	250	Kalenderåret	WTO	A2	WTO-avtalen/fri-handelsavtaler	4,8
Kjøtt av skogsfugl og ryer	02.08.9030	Tollfritt	10	Kalenderåret	WTO	V	WTO-avtalen/fri-handelsavtaler	
Kjøtt av annet vilt	Ex 02.08.1000/.9099	Tollfritt	10	Kalenderåret	WTO	V	WTO-avtalen/fri-handelsavtaler	17

<i>Produkt</i>	<i>Tolltariffens varenummer</i>	<i>Toll- sats (kr/kg)</i>	<i>Mengde (tonn)</i>	<i>Kvoteperiode</i>	<i>Impor- tland</i>	<i>For- deling</i>	<i>Avtale</i>	<i>Note</i>
Skinke med ben	02.10.1100	Tollfritt	200	Kalenderåret	EF	A2	Avtale etter EØS-avtalens artikkel 19 fra 2003	6
Smør	04.05.1000	3,32	575	Kalenderåret	WTO	A2	WTO-avtalen	
Ost	Ex 04.06.	Tollfritt	4.000	Kalenderåret	EF	H	Avtale etter EØS-avtalens artikkel 19 fra 2003	9
Ost	Ex 04.06.	1,20	60	Kalenderåret	EFTA	H	Avtale med EFTA	
Hønseegg	04.07.0011/.0019	Tollfritt	290	Kalenderåret	EF	A2	Avtale med EF	
Hønseegg	04.07.0019	3,78	1.295	Kalenderåret	WTO	A2	WTO-avtalen	
Honning	04.09.0000	Tollfritt	192	Kalenderåret	GSP	A2		10
Blodpulver	05.11.9911/.9921	Tollfritt	300	Kalenderåret	EF	A2	Avtale med EF	
Hvitkål	07.04.9013/.9020	1,43	134	Kalenderåret	WTO	A2	WTO-avtalen	
Rødkål	07.04.9040	0,72	134	Kalenderåret	WTO	A2	WTO-avtalen	
Isbergsalat	07.05.1111/.1121	Tollfritt	600	1.3–31.5/ 1.6– 30.11	EF	S	Avtale etter EØS-avtalens artikkel 19 fra 2003	6
Tørkede poteter	07.12.9011	Tollfritt	300	Kalenderåret	EF	A2	Avtale etter EØS-avtalens artikkel 19 fra 2003	6
Epler	Ex. 08.08.1011	Tollfritt	2.000	1.5.–31.7.	EF	A3	Avtale etter EØS-avtalens artikkel 19 fra 2003	6
Epler	Ex. 08.08.1011	0,03	7.000	1.5.–31.7.	WTO	A3	WTO-avtalen	
Epler	Ex. 08.08.1011	0,03	750	1.8.–30.11.	WTO	A3	WTO-avtalen	
Epler	Ex. 08.08.1011	0,03	250	1.11–30.11.	WTO	A3	WTO-avtalen	
Pærer	08.08.2021	0,02	250	11.8.–30.11.	WTO	A3	WTO-avtalen	
Jordbær, friske	08.10.1023/.1024	Tollfritt	300	9.6.–9.9.	EF	A3	Avtale etter EØS-avtalens artikkel 19 fra 2003	6
Kirsebær, midl. konserverte	08.12.1000	4,30	100	Kalenderåret	EF	A2	Avtale etter EØS-avtalens artikkel 19 fra 2003	6
Matkorn	10.01.1000/.9000 10.02.0000 10.08.9000			1.9.–31.8.	Alle land	A4		11, 12
Andre råvarer til kraftfôr	10.01.9000 10.03.0000 10.04.0000 10.05.9010 10.07.0010 17.03.1010/.9010 23.02.1010/.2010/ 3000/.4000 23.03.2010 23.08.9000			1.9.–31.8.	Alle land	A4		11, 12
Oljefrø	12.05.1010/.9010			1.12–31.8.	Alle land	A4		11, 12
Svingelfrø	12.09.2300	Tollfritt	75	Kalenderåret	EF	A2	Avtale med EF	

<i>Produkt</i>	<i>Tolltariffens varenummer</i>	<i>Toll- sats (kr/kg)</i>	<i>Mengde (tonn)</i>	<i>Kvoteperiode</i>	<i>Impor- tland</i>	<i>For- deling</i>	<i>Avtale</i>	<i>Note</i>
Svingelfrø til plenformål	Ex. 12.09.2300	Tollfritt	55	Kalenderåret	EF	A2	Avtale etter EØS-avtalens artikkel 19 fra 2003	6
Engrappfrø	12.09.2400	Tollfritt	50	Kalenderåret	EF	A2	Avtale med EF	
Engrappfrø til plenformål	Ex. 12.09.2400	Tollfritt	100	Kalenderåret	EF	A2	Avtale etter EØS-avtalens artikkel 19 fra 2003	6
Raigrasfrø	12.09.2500	Tollfritt	600	Kalenderåret	EF	A2	Avtale etter EØS-avtalens artikkel 19 fra 2003	6
Høy	12.14.9091	Tollfritt	10.000	1.3–29.2	EF	S	Avtale etter EØS-avtalens artikkel 19 fra 2003	6
Høy	12.14.9091	Tollfritt	25.000	1.3–29.2	EF	S	Avtale med WTO	
Høy	12.14.9091	Tollfritt	500	1.3–29.2	Andre land enn EF	S	Avtale med WTO	
Pølser	16.01.0000	Tollfritt	200	Kalenderåret	EF	A2	Avtale etter EØS-avtalens artikkel 19 fra 2003	6
Kalkunrullade	Ex. 16.02.3101	12,5%	20	Kalenderåret	WTO	A2	WTO-avtalen	4,13
Hermetisk	Ex. 16.02.4100	Tollfritt	100	Kalenderåret	GSP	A2		10
skinke								
Bacon Crisp	16.02.4910	Tollfritt	200	Kalenderåret	EF	A2	Avtale etter EØS-avtalens artikkel 19 fra 2003	6
Bacon Crisp	16.02.4910	1,40	50	Kalenderåret	EF	A2	Avtale med EF	14
Kjøttboller	Ex 16.02.5000	Tollfritt	150	Kalenderåret	EF	A2	Avtale etter EØS-avtalens artikkel 19 fra 2003	6,15
Corned beef	Ex 16.02.5000	Tollfritt	200	Kalenderåret	GSP	A2		10, 16
Hermetisk	Ex 16.02.5000	Tollfritt	50	Kalenderåret	GSP	A2		10
tunge								
Hermetiske	20.05.4001/.4009	Tollfritt	200	Kalenderåret	GSP	A5		10
erter								
Hermetiske	Ex. 20.05.5901	Tollfritt	100	Kalenderåret	GSP	A5		10
snittebønner								
Hermetiske	Ex. 20.05.5901	Tollfritt	50	Kalenderåret	GSP	A5		10
brekkbønner								
Hermetiske	Ex. 20.05.9009	Tollfritt	150	Kalenderåret	GSP	A5		10
grønnsaksblan- dinger								

S: Fordeling etter søknadstidspunkt jf. kapittel II i forskriften.

A1, A2, A3, A4 og A5: Fordeling ved auksjon, jf. kapittel III i forskriften.

V: Fordeling til virksomheter som har foredling av viltkjøtt som hovedformål, jf. kapittel IV i forskriften.

H: Fordeling av tollkvoter for ost, jf. kapittel V i forskriften.

1 Fordeles med inntil 10 hester pr. kvotetildeling.

- 2 Tollsatsen fastsettes av Statens landbruksforvaltning, jf. forskrift av 18. desember 2000 nr. 1315 om administrative tollnedsettelse for landbruksvarer § 20.
- 3 Mengde fastsettes av Statens landbruksforvaltning i forkant av hver auksjon og kalkuleres i kilo hele og halve reinskrotter. Ved omregning til levende rein tilsvare et levende dyr gjennomsnittlig slaktevekt for importerte rein i foregående sesong.
- 4 I bilaterale landbruksprotokoller i visse frihandelsavtaler mellom EFTA og tredjeland er det gitt tollfrihet.
- 5 Kvantum er kalkulert som kjøtt med bein. Ved omregning til kjøtt uten bein brukes en faktor på 1,33.
- 6 For kvoteåret 2003 er kvantumet bestemt særskilt, jf. forskriftens § 50.
- 7 Kvantum er kalkulert som kjøtt med bein. Ved omregning til kjøtt uten bein brukes en faktor på 1,42.
- 8 100 tonn av kvoten er forbeholdt fuglevilt og småvilt. Innenfor resterende 150 tonn kan importeres rådyr, bever, dama dama, bjørn, antilope, kenguru, alligator, villsvin og struts.
- 9 I 2003 utgjør mengden totalt 3.280 tonn, hvorav 2.000 tonn vil bli fordelt etter denne forskriften. Kvote fordelt etter forskrift om fordeling av tollkvoter for landbruksvarer fastsatt 30. september 1998 nr. 948 vil ha gyldighet i perioden 1. januar – 31. desember 2003 og har en tollsats på 1,20 kr/kg.
- 10 Det generelle tollpreferansesystemet for utviklingsland (GSP).
- 11 Tollsats fastsettes kvartalsvis, jf. forskrift av 18. desember 2000 nr. 1315 om administrative tollnedsettelse for landbruksvarer § 18a fjerde ledd.
- 12 Mengde fastsettes av Statens landbruksforvaltning i forkant av hver auksjon.
- 13 Tollsats i prosent av verdi.
- 14 Tollfri fra og med 1. juli 2003.
- 15 Kjøttbollene skal være fremstilt av storfekjøtt, eventuelt tilsatt svinerjøtt og fett. Fettinnholdet må ikke være over 18,0%. En kjøttbolle må ikke veie mer enn 25 gram og diameteren må ikke være mer enn 3 cm.
- 16 Import av 145 tonn av kvoten for corned beef kan i tillegg skje fra WTO-land til en tollsats på 12,5%.
- 17 Under 02.08.1000 kan importeres hare og kanin. Under 02.08.9090 kan importeres rådyr, bever, dama dama, bjørn, antilope, hjerter av elg og hjort.

II

Endringene trer i kraft straks.

24. nov. Nr. 1448 2003

Forskrift om opphevelse av visse forskrifter om omsetningsforbud grunnet i helsefare.

Fastsatt av Statens næringsmiddeltilsyn 24. november 2003 med hjemmel i lov av 19. mai 1933 nr. 3 om tilsyn med næringsmidler m.v. § 6 første ledd, jf. § 4 åttende ledd, jf. overføringsvedtak av 29. april 1988 nr. 312 og delegeringsvedtak av 26. mars 1990 nr. 1227. Kunngjort 12. desember 2003.

I

Følgende forskrifter oppheves:

- forskrift av 8. mai 1998 nr. 473 om omsetningsforbud av vegetabilsk grøntsagspostej fra Danmark
- forskrift av 28. mars 2001 nr. 359 om omsetningsforbud, inntil videre, for fiskegrateng
- forskrift av 27. august 2001 nr. 996 om forbud, inntil videre, mot import og frambud av visse helva- og tahiniprodukter
- forskrift av 11. desember 2001 nr. 1384 om omsetningsforbud for tyrkiske fiken
- forskrift av 19. november 2002 nr. 1289 om omsetningsforbud, inntil videre, for egg
- forskrift av 20. desember 2002 nr. 1628 om omsetningsforbud for fiken
- forskrift av 31. januar 2003 nr. 87 om omsetningsforbud for fiken.

II

Forskriften trer i kraft straks.

24. nov. Nr. 1449 2003

Forskrift om opphevelse av forskrift om vernetiltak, inntil videre, ved import av stjerneanis fra tredjeland.

Fastsatt av Statens næringsmiddeltilsyn 24. november 2003 med hjemmel i lov av 19. mai 1933 nr. 3 om tilsyn med næringsmidler m.v. § 6 første ledd, jf. § 4 åttende ledd, jf. overføringsvedtak av 29. april 1988 nr. 312. Jf. EØS-avtalen vedlegg II. kap XII (vedtak 2002/75/EF og vedtak 2003/602/EF). Kunngjort 12. desember 2003.

I

Forskrift av 5. februar 2002 nr. 129 om vernevedtak, inntil videre, ved import av stjerneanis fra tredjeland oppheves.

II

Forskriften her trer i kraft 1. januar 2004.

24. nov. Nr. 1450 2003**Forskrift om opphevelse av forskrift om forbud, inntil videre, mot import av toskallede bløtdyr, pigghuder, sekkedyr og sjølevende snegler med opprinnelse i Japan.**

Fastsatt av Statens næringsmiddeltilsyn 24. november 2003 med hjemmel i lov av 19. mai 1933 nr. 3 om tilsyn med næringsmidler m.v. § 6 første ledd, jf. § 4 åttende ledd, jf. overføringsvedtak av 29. april 1988 nr. 312. Jf. EØS-avtalen vedlegg I kap. I (vedtak 95/119/EF sist endret ved vedtak 2002/470/EF). Kunngjort 12. desember 2003.

I

Forskrift av 26. mars 1999 nr. 377 om forbud, inntil videre, mot import av toskallede bløtdyr, pigghuder, sekkedyr og sjølevende snegler med opprinnelse i Japan, oppheves.

II

Denne forskrift trer i kraft straks.

3. des. Nr. 1451 2003**Forskrift om endring i forskrift om produksjon og merking av økologiske landbruksvarer.**

Fastsatt av Landbruksdepartementet 3. desember 2003 med hjemmel i lov av 17. juni 1932 nr. 6 om kvalitetskontroll med landbruksvarer m.v. § 2 og § 3. Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54b (forordning (EF) nr. 2382/2002 av 30. desember 2002, forordning (EF) nr. 223/2003 av 5. februar 2003, forordning (EF) nr. 545/2003 av 27. mars 2003, forordning (EF) nr. 599/2003 av 1. april 2003) og nr. 54zzg (forordning (EF) nr. 223/2003 av 5. februar 2003). Kunngjort 12. desember 2003.

I

I forskrift av 5. mai 1998 nr. 402 om produksjon og merking av økologiske landbruksvarer gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54b (forordning (EØF) nr. 2092/91) tilføyes følgende endringsforordninger:

forordning (EF) nr. 2382/2002 av 30. desember 2002, forordning (EF) nr. 223/2003 av 5. februar 2003, forordning (EF) nr. 545/2003 av 27. mars 2003, forordning (EF) nr. 599/2003 av 1. april 2003.

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen vedlegg II kap. XII tilføyes følgende:

og nr. 54zzg (forordning (EF) nr. 223/2003 av 5. februar 2003).

§ 2a overskriften skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54b, nr. 54zzf og nr. 54zzg:

I § 2a tilføyes følgende forordninger:

Forordning (EF) nr. 2382/2002 av 30. desember 2002,

Forordning (EF) nr. 223/2003 av 5. februar 2003,

Forordning (EF) nr. 545/2003 av 27. mars 2003,

Forordning (EF) nr. 599/2003 av 1. april 2003.

II

Endringene trer i kraft straks.

4. des. Nr. 1452 2003**Forskrift om endring i forskrift om egenandel og ansvarsgrense ved naturskadeforsikring.**

Fastsatt av Justis- og politidepartementet 4. desember 2003 med hjemmel i lov av 16. juni 1989 nr. 70 om naturskadeforsikring § 3 annet ledd, jf. delegeringsvedtak av 15. desember 1989 nr. 1241. Kunngjort 12. desember 2003.

I

I forskrift av 15. desember 1989 nr. 1335 om egenandel og ansvarsgrense ved naturskadeforsikring gjøres følgende endring:

§ 2 skal lyde:

Forsikringsselskapenes samlede ansvar ved en enkelt naturkatastrofe begrenses til 10 milliarder kroner.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2004.

4. des. Nr. 1453 2003

Forskrift om prisutjevningsordningen for melk.

Fastsatt av Landbruksdepartementet 4. desember 2003 med hjemmel i lov av 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvarer § 6, § 7, § 8, § 11 annet og tredje ledd, § 13 og § 17 og etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag. Kunngjort 12. desember 2003.

§ 1. Formål

Prisutjevningsordningen for melk har som formål å regulere prisdifferensieringen av melk som råvare til ulike anvendelser, og samtidig gi melkeprodusenter muligheter for å kunne realisere jordbruksavtalens målpriser på melk uavhengig av melkeanvendelse og lokalisering av produksjonen.

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder melk av ku og geit, og biprodukter derav, som foredles i Norge og omsettes av meieriselskap. Forskriften gjelder også flytende melkeprodukter ut over et årlig kvantum på 10.000 liter melk når melken foredles og omsettes av primærprodusenten selv.

Forskriften gjelder likevel ikke melk som foredles av meieriselskap som foredler mindre enn 200.000 liter melk pr. år. Heller ikke gjelder den melk som har fritak fra overproduksjonsavgift i henhold til forskrift av 24. juni 2003 nr. 777 om fritak fra overproduksjonsavgift ved lokal foredling av melk, med mindre melken er anvendt til foredling av flytende melkeprodukter utover et årlig kvantum på 20.000 liter melk.

§ 3. Definisjoner

I denne forskriften menes med:

- a) *Melk*: Flytende ku- og geitemelk, ubehandlet eller varmebehandlet (termisert eller pasteurisert).
- b) *Melkeprodukter*: Bearbejdede produkter av melk eller av biprodukter av melk.
- c) *Flytende melkeprodukter*: Alle melkeprodukter som plasseres i produktgruppene 1, 2 eller 3 eller i biproduktgruppe 1 i § 4, samt flytende produkter i produktgruppe 7.
- d) *Biprodukter*: Produksjonsfløte, myse og kjernemelk hvor kumelk er råvare.
- e) *Meieriselskap*: Andelslag, aksjeselskap, annet selskap eller annen juridisk enhet som kjøper eller på annen måte tar i mot melk, fløte eller myse til videre foredling eller produksjon av melkeprodukter.

§ 4. Utjevning mellom hovedmelkeanvendelser

For å utjevne mellom ulike anvendelser av melk, innplasserer Statens landbruksforvaltning melkeprodukter som omfattes av denne forskriften i følgende prisgrupper:

<i>Markeder:</i>	<i>Produktgrupper:</i>						
	<i>1. Sure smaks-tilsatte flytende melkeprod.</i>	<i>2. Ikke smaks-tilsatte flytende melkeprod.</i>	<i>3. Søte smaks-tilsatte flytende melkeprod.</i>	<i>4. Ferske oster unntatt mysoster</i>	<i>5. Modnede oster og mysoster</i>	<i>6. Tørrmelk og kasein</i>	<i>7. Geitemelksprodukter</i>
<i>A. Dagligvare:</i> Marked for innenlands og utenlands salg av melkeprodukter til detaljister, grossister, storhusholdningskunder, skoler, institusjoner og lignende, med unntak av salg som omfattes av merkevareeksportmarkedet.	Prisgruppe 1A	Prisgruppe 2A	Prisgruppe 3A	Prisgruppe 4A	Prisgruppe 5A	Prisgruppe 6A	Prisgruppe 7A
<i>B. Industri:</i> Marked for innenlands og utenlands salg av melkeprodukter til foredlingsindustri for bruk til fremstilling av annen videreførdet vare, eller	Prisgruppe 1B	Prisgruppe 2B	Prisgruppe 3B	Prisgruppe 4B	Prisgruppe 5B	Prisgruppe 6B	Prisgruppe 7B
<i>Reguleringseksport:</i> Marked for eksport av melkeprodukter i den							

<i>Markeder:</i>	<i>Produktgrupper:</i>						
	<i>1. Sure smaks-tilsatte flytende melkeprod.</i>	<i>2. Ikke smaks-tilsatte flytende melkeprod.</i>	<i>3. Søte smaks-tilsatte flytende melkeprod.</i>	<i>4. Ferske oster unntatt mysoster</i>	<i>5. Modnede oster og mysoster</i>	<i>6. Tørrmelk og kasein</i>	<i>7. Geitemelksprodukter</i>
hensikt å regulere det innenlandske markedet.	Prisgruppe 1C ¹	Prisgruppe 2C ¹	Prisgruppe 3C ¹	Prisgruppe 4C	Prisgruppe 5C	Prisgruppe 6C	Prisgruppe 7C
<i>C. Merkevarereeksport:</i> Marked for eksportsalg av melkeprodukter under et norsk varemerke der utførselen foretas uten andre tilskudd enn det som følger av denne forskriften.							

¹ Melkeprodukter i denne prisgruppen innplasseres i samme gruppe som ved salg til dagligvaremarkedet.

Det kvantum som det skal svares avgift eller kan kreves tilskudd for, skal være beregnet mengde anvendt melk bak det produserte kvantum melkeprodukter innenfor prisgruppene i første ledd.

Statens landbruksforvaltning fastsetter satser for avgifter og tilskudd for de enkelte prisgruppene. For melk som selges direkte fra primærprodusenter til meieriselskap som ikke er tilknyttet TINE BA og som anvendes i det uavhengige selskapets foredling, reduseres avgiften eller økes tilskuddet med en sats fastsatt av Statens landbruksforvaltning.

§ 5. *Biproduktutjevning*

For å utjevne mellom ulike anvendelser av fløte, myse og kjernemelk, innplasserer Statens landbruksforvaltning melkeprodukter som består av disse biproduktene i følgende grupper:

<i>Biproduktgrupper</i>	<i>Tilskuddsberettigede:</i>
<i>Avgiftspliktige:</i>	
1) Flytende melkeprodukter omsatt i dagligvaremarkedet, og hvor melkedelen av produktet har høyere fettinnhold enn helmelk (kremfløteprodukter)	2) Smørprodukter omsatt i dagligvaremarkedet
4) Mysostprodukter omsatt i dagligvaremarkedet	3) Følgende produkter omsatt i industrimarkedet: Smørprodukter, blandingsprodukter av melkefett og annet fett, melkeprodukter med fettinnhold i prisgruppe 6B, melkeprodukter med fettinnhold for fremstilling av iskremprodukter.
5) Mysostprodukter omsatt i industrimarkedet	
6) Produkter hvor kjernemelk inngår	

Det kvantum som det skal svares avgift eller kan kreves tilskudd for, skal være beregnet mengde produksjonsfløte, myse eller kjernemelk med kumelk som råvare, bak det solgte eller produserte kvantum melkeprodukter innenfor biproduktgruppene i første ledd.

Meieriselskap eller primærprodusenter som årlig foredler mindre enn 500.000 liter melk, skal ikke svare biproduktavgift eller ytes biprodukttilskudd etter denne paragrafen.

Statens landbruksforvaltning fastsetter satser for avgifter og tilskudd for de enkelte biproduktgruppene.

§ 6. *Begrensninger i utbetaling til merkevarereeksport*

Uten hensyn til de avgifter og tilskudd som følger av § 4 og § 5, kan utbetaling av tilskudd i prisgruppene 1C t.o.m. 7C i § 4 (merkevarereeksport) ikke foretas slik at rammene for Norges forpliktelser med hensyn til totale eksportkvanta og bruk av eksportsubsidier etter WTO-avtalen, overskrides. Statens landbruksforvaltning kan gi nærmere regler om fordeling av tilskuddet, herunder kan Statens landbruksforvaltning bestemme at tilskuddet skal fordeles etter søknad.

§ 7. *Administrasjonskostnader, likviditetsreserve*

Kostnader ved administrasjon av utjevningsordningen og kvoteordningen for melk finansieres av innkrevd avgift etter denne forskriften. Innkrevd avgift kan benyttes til å etablere en nødvendig likviditetsreserve i ordningen.

§ 8. *Etterregning av avgifter og tilskudd*

Dersom det viser seg å være et avvik på mer enn 1% mellom på den ene siden enten

1. markedsregulators noteringspris korrigeret for fastsatte avgifter eller tilskudd i medhold av § 4,
2. produksjonsfløteverdien fastsatt av SLF¹ korrigeret for fastsatte avgifter eller tilskudd i biproduktgruppene 1–3 i medhold av § 5, eller

3. fastsatte avgifter i biproduktgruppene 4–6 i medhold av § 5, og på den andre siden de tilsvarende faktiske råvareverdiene som Statens landbruksforvaltning beregner i ettertid, kan Statens landbruksforvaltning halvårlig etterregne avgifter og tilskudd i en eller flere av pris- og biproduktgruppene.

Statens landbruksforvaltning kan fastsette nærmere retningslinjer om hvilke grupper som skal etterregnes og hvordan etterregningen skal gjennomføres. Markedsregulator plikter i denne sammenheng å stille nødvendig dokumentasjon til rådighet for Statens landbruksforvaltning, herunder produktkalkyler, rabatter, leveringsbetingelser og salgsavtaler.

1 Jf. forskrift av 1. juli 2003 nr. 919 om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering for jordbruksråvarer § 3 nr. 4.

§ 9. Fraktutjevning

Meieriselskap som henter melk hos melkeprodusent og som utjevner for fraktkostnader mellom egne leverandører, kan kreve et innfrakttillegg. Tillegget gis pr. liter innveid melk i den kommunen der melken er produsert, og etter satser fastsatt av Statens landbruksforvaltning.

Meieriselskap som distribuerer flytende melkeprodukter til dagligvaremarkedet og selv bærer transportkostnadene, kan kreve et distribusjonstillegg. Tillegget gis pr. liter distribuert melkeprodukt i den kommune der produktet leveres, og etter satser fastsatt av Statens landbruksforvaltning. Q-meieriene AS kan i tillegg kreve 50 øre pr. liter for et kvantum begrenset oppad til 30 mill. liter og 25 øre pr. liter for kvantum mellom 30 og 60 mill. liter for distribusjon av flytende melkeprodukter fra meieranlegg som tilhører konsernet.

Melkeprodusenter som selv foredler melk til flytende melkeprodukter, selger disse direkte til dagligvaremarkedet og bærer transportkostnadene i forbindelse med salget, kan kreve distribusjonstillegg etter foregående ledd for det volum som det etter denne forskriften skal svares utjevningavgift eller det kan kreves utjevningstilskudd for.

§ 10. Rapportering

Meieriselskap eller melkeprodusenter som foredler melk som omfattes av denne forskriften skal sende månedlige oppgaver over produsert eller solgt kvantum melkeprodukter samt beregnet mengde melk bak produktene i henhold til § 4 og § 5.

Statens landbruksforvaltning kan gi nærmere regler om rapportering. Herunder kan det kreves at oppgavene som nevnt i første ledd innsendes i elektronisk form, og at de bekreftes hvert halvår av statsautorisert eller registrert revisor. Statens landbruksforvaltning kan også gi meieriselskaper som er del av samme konsern eller annen fellessammenslutning tillatelse til å rapportere samlet etter denne paragrafen.

§ 11. Avregning

Differansen mellom den avgift som skal svares og det tilskuddet som meieriselskapet eller primærprodusenten har krav på etter denne forskriften, skal avregnes månedlig (nettoavregning) ut fra virksomhetens oppgaver over avgiftspliktig og tilskuddsberettiget kvantum melkeprodukter. For den enkelte avregning av avgifter og tilskudd etter § 4 og § 5, fastsetter Statens landbruksforvaltning omregningsfaktorer for beregning av avgiftspliktig og tilskuddsberettiget kvantum.

Skyldig netto beløp etter første ledd skal betales til Statens landbruksforvaltning innen 45 dager etter avregningsmåneden. Dersom virksomheten har oppfylt krav til rapportering etter § 11, skal netto tilgodehavende beløp være sendt fra Statens landbruksforvaltning til virksomheten innen 45 dager etter avregningsmåneden. Feil i avregningen skal rettes ved justering av senere ordinære avregninger eller på annen hensiktsmessig måte.

Meieriselskaper som rapporterer samlet i henhold til § 11 annet ledd, kan avregnes samlet.

For melkeprodusenter som selv foredler melk til flytende melkeprodukter, kan Statens landbruksforvaltning fastsette avregningsrutiner som avviker fra det som følger av denne paragrafen.

§ 12. Opplysningsplikt

Den som skal svare avgift eller ytes tilskudd etter denne forskriften plikter å gi melding om dette til Statens landbruksforvaltning, og for øvrig gi alle nødvendige opplysninger som Statens landbruksforvaltning krever. Statens landbruksforvaltning kan også kreve opplysninger som er nødvendig for å avgjøre om et foretak som foredler melk plikter å svare avgift eller har rett til tilskudd etter denne forskriften.

§ 13. Kontroll

Statens landbruksforvaltning fører tilsyn med at oppgaver over innbetalinger eller krav om utbetalinger er riktige, og har adgang til all bokføring, korrespondanse og optegnelser som vedkommer prisutjevningssystemet.

§ 14. Administrasjon, klage

Statens landbruksforvaltning administrerer prisutjevningssystemet for melk. Herunder forestår Statens landbruksforvaltning innkreving av avgifter og utbetaling av tilskudd og kan gi utfyllende bestemmelser til denne forskriften.

Enkeltvedtak fattet av Statens landbruksforvaltning i medhold av forskriften kan påklages til Landbruksdepartementet etter lov av 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) kapittel VI.

§ 15. Dispensasjon

Statens landbruksforvaltning kan i særlige tilfeller dispensere fra denne forskriften.

§ 16. Straff

Overtredelse av bestemmelser i denne forskriften eller i medhold av forskriften, er straffbart etter omsetningsloven § 15 dersom overtredelsen ikke rammes av en strengere straffebestemmelse.

§ 17. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft 1. januar 2004. Fra samme tid oppheves forskrift av 30. juni 2000 nr. 701 om prisutjevningsordningen for melk.

§ 18. Overgangsbestemmelse

Rørosmeieriet AS kan kreve et særlig tillegg på kr 1,50 pr. liter anvendt melk i selskapets foredling innenfor tidsrommet 1. januar t.o.m. 1. juli 2004, jf. § 4.

4. des. Nr. 1454 2003**Forskrift om endring i forskrift om administrative tollnedsettelse for landbruksvarer.**

Fastsatt av Landbruksdepartementet 4. desember 2003 med hjemmel i tolltariffens innledende bestemmelser § 5 og delegeringsvedtak av 30. juni 1995 nr. 600. Kunngjort 12. desember 2003.

I

I forskrift av 18. desember 2000 nr. 1315 om administrative tollnedsettelse for landbruksvarer gjøres følgende endringer:

§ 16 skal lyde:

Generelle tollnedsettelse under jordbruksavtalens målprissystem gis på tollposisjoner som samsvarer med jordbruksavtalens representantvarer i henhold til vedlegg 5, og med samme relative nedsettelse på alle posisjoner som omfattes. Tollnedsettelsen på de ulike tollposisjoner beregnes ut fra behovet for tollnedsettelse på representantvaren, jf. § 17.

Generelle tollnedsettelse under målprissystemet skal innrømmes dersom markedspris i to påfølgende uker noteres over øvre prisgrense i henhold til jordbruksavtalen.

Generell tollnedsettelse kan også innrømmes

- 1) for å holde markedsprisen som gjennomsnitt for året på nivå med målpris, jf. jordbruksavtalens prisbestemmelser,
- 2) for å hindre alvorlige markedsforstyrrelser, eller
- 3) i perioden utenom målprisperioden.

Dersom Statens landbruksforvaltning finner at særlige grunner foreligger, kan det fattes vedtak om å fravike kravet om at tollnedsettelsen skal gis med samme relative nedsettelse på alle posisjoner som omfattes.

Rå melk til videre bearbeiding av melkeprodukter, importert på grunnlag av generell tollnedsettelse gitt etter denne paragraf, er avgiftspliktig og tilskuddsberettiget i henhold til forskrift av 4. desember 2003 nr. 1455 om prisutjevningsordningen for melk.

Vedlegg 5 skal lyde:

Administrative tollnedsettelse for landbruksvarer under jordbruksavtalens målprissystem i henhold til kapittel III § 16.

	<i>Representantvare</i>	<i>Tollposisjon/varenummer for tollnedsettelse</i>
<i>Kjøtt</i>	ung okse kl. 0– og bedre (fettgruppe 2–, 2 og 2+)	02.01 og 02.02
	Slaktegris kl. E (inntil 90 kg)	02.03
	Lam* kl. 0– og bedre (fettgruppe 2–, 2 og 2+)	02.04
	Kylling 750 – 1000 g uten innmat	02.07.1100/1200/1300/1490
<i>Fjørfe og egg</i>	Egg kl. A over 53 g	04.07.0019
	Melk som oppfyller kravspesifikasjonen for rå melk, fastsatt i medhold av forskrift om markedsregulators forsyningsplikt innenfor melkesektoren.	04.01.2000
<i>Frukt og grønt</i>	Poteter (unntatt nypoteter)	07.01.1000/9018/9029
	Nypoteter	07.01.9011
	Tomater	07.02.0022 – 0030
	Kepaløk	07.03.1012 – 1029
	Purre	07.03.9001
	Blomkål	07.04.1011/1021
	Rosenkål	07.04.2010
	Hvitkål	07.04.9013/9020
	Isbergsalat**	07.05.1111/1121/1140/–1150/1160
	Rapidsalat	07.05.1910/1990

<i>Representantvare</i>	<i>Tollposisjon/varenummer for tollnedsettelse</i>
Gulrot	07.06.1011/1021
Selleri (knoll)	07.06.9010
Reddiker	07.06.9020/9030
Slangeagurk	07.07.0010
Kruspersille	07.09.9030
Epler	08.08.1011
Pærer	08.08.2021
Plommer	08.09.4031

* Unntatt ferskt kjøtt av lam i tiden 1. juli til 1. september, og dielam.

** I perioden utenfor målprisperioden beregnes generelle tollnedsettelse med utgangspunkt i gjennomsnittlig målpris.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2004.

4. des. Nr. 1455 2003

Forskrift om endring i forskrift om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering for jordbruksråvarer.

Fastsatt av Landbruksdepartementet 4. desember 2003 med hjemmel i lov av 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvarer § 14. Kunngjort 12. desember 2003.

I

I forskrift av 1. juli 2003 nr. 919 om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering for jordbruksråvarer gjøres følgende endringer:

§ 3 nytt nr. 4 skal lyde:

4) *Melk*

Markedsregulator skal, så lenge det brukes reguleringsmidler til eksport av smør, pålegges mottakspunkt (kjøpeplikt) på innenlands produsert smør fra meieriselskaper i prisutjevningsordningen under markedsordningen for melk, til en pris tilsvarende tilvirkningsverdien på smør. Alternativ levering av melkefett i form av fløte kan skje etter avtale med TINE BA. I slike tilfeller skal det benyttes en pris som tilsvare verdien av produksjonsfløte fastsatt av Statens landbruksforvaltning.

§ 4 nytt nr. 4 skal lyde:

4) *Melk*

Vedtak om markedsregulators forsyningsplikt skal sikre alle meieriselskaper som deltar i prisutjevningsordningen for melk tilgang på råvarer til like vilkår. Forsyningsplikten gjelder for norskprodusert melk på det regulerte nivå i verdikjeden jf. jordbruksavtalen. Markedsregulator kan ikke pålegges forsyningsplikt til foretak som foredler melk med fritak fra overproduksjonsavgift etter forskrift om fritak fra overproduksjonsavgift ved lokal foredling av melk.

Det kvantum melk som under prisutjevningsordningens prioriteringsregler er tilgjengelig for den aktuelle anvendelse, skal fordeles med utgangspunkt i meieriselskaperens bestillinger.

Til produksjon av flytende melkeprodukter skal markedsregulator pålegges en forsyningsplikt til uavhengige meieriselskaper på en slik måte at disse stilles på lik linje med markedsregulators egne produksjonsmeierier, men årlig oppad begrenset til 15 mill. liter melk pr. anlegg. For forsyninger utover dette, stilles det krav om leveranser fra egne leverandører. Forsyningsplikten for dette kvantum skal settes til enhver tid til det dobbelte av det kvantum melk som på månedsbasis veies inn fra egne leverandører.

Til det meierianlegg som TINE BA er pålagt å selge på Østlandet (jf. Konkurransetilsynets vedtak av 17. oktober 2002), skal markedsregulator pålegges forsyningsplikt på en slik måte at dette stilles på lik linje med markedsregulators egne produksjonsmeierier, men årlig oppad begrenset til 30 mill. liter melk. For forsyninger utover dette, skal det stilles krav om leveranser fra egne leverandører. Forsyningsplikten for dette kvantum skal settes til enhver tid til det dobbelte av det kvantum melk som på månedsbasis veies inn fra egne leverandører.

Til andre anvendelser enn flytende melkeprodukter, skal markedsregulator pålegges en forsyningsplikt til uavhengige meieriselskaper på en slik måte at disse stilles på lik linje med markedsregulators egne produksjonsmeierier.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2004.

5. des. Nr. 1456 2003**Forskrift om endring i forskrift om fylkesmannens adgang til å ilegge kommuner og fylkeskommuner mulkt ved oversittelse av fristene i barnevernloven § 6–9.**

Fastsatt av Barne- og familiedepartementet 5. desember 2003 med hjemmel i lov av 17. juli 1992 nr. 100 om barneverntjenester § 6–9 tredje ledd. Kunngjort 12. desember 2003.

I

I forskrift av 16. desember 1992 nr. 1243 om fylkesmannens adgang til å ilegge kommuner og fylkeskommuner mulkt ved oversittelse av fristene i barnevernloven § 6–9 gjøres følgende endringer:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om fylkesmannens adgang til å ilegge kommuner mulkt ved oversittelse av fristene i barnevernloven § 6–9

§ 3 skal lyde:

Når fylkesmannen gjennom kontroll, eller på annen måte, blir kjent med at fristene i § 6–9 er oversittet, skal han bringe klarhet i hva som er årsaken til fristoversittelsen. Fylkesmannen skal ved råd og veiledning søke å bidra til at fristoversittelser ikke gjentar seg i kommunen. Dersom dette ikke fører frem kan fylkesmannen ilegge kommunen mulkt

- a) etter en helhetsvurdering på bakgrunn av gjentatte fristoversittelser
- b) ved alvorlig oversittelse av en enkelt frist.

§ 4 første ledd skal lyde:

Fylkesmannen skal fastsette mulktens størrelse på grunnlag av lengden av fristoversittelsen, om barneverntjenesten har oversittet frister tidligere, sakens alvorlighetsgrad og årsaken til fristoversittelsen. Fylkesmannen skal også fastsette betalingsfrist.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2004.

5. des. Nr. 1457 2003**Forskrift om endring i forskrift om organiseringen av namsmannsmyndigheten.**

Fastsatt ved Kronprinsreg.res. 5. desember 2003 med hjemmel i lov av 26. juni 1992 nr. 86 om tvangsfullbyrdelse og midlertidig sikring (tvangsfullbyrdsloven) § 2–2. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 12. desember 2003.

I

I forskrift av 4. desember 1992 nr. 892 om organiseringen av namsmannsmyndigheten gjøres følgende endring:

§ 2 første ledd skal lyde:

I følgende kommuner er lensmenn uten politigjøremål namsmann:

- Bærum (lensmannen i Bærum)
- Asker (lensmannen i Asker)
- Kongsvinger (lensmannen i Kongsvinger)
- Tønsberg (lensmannen i Tønsberg og Nøtterøy)
- Nøtterøy (lensmannen i Tønsberg og Nøtterøy)
- Eigersund (lensmannen i Eigersund)
- Sandnes (lensmannen i Sandnes)
- Sola (lensmannen i Sola)
- Randaberg (lensmannen i Randaberg).

II

Endringen trer i kraft fra 1. januar 2004.

8. des. Nr. 1458 2003**Forskrift om endring i forskrifter som følge av opprettelsen av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.**

Fastsatt av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap 8. desember 2003 med hjemmel i lov av 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 26, § 27, § 43, jf. § 44 og lov av 24. mai 1929 nr. 4 om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr § 10, jf. § 11, jf. delegeringsvedtak av 23. mai 2002 nr. 770 og delegeringsvedtak av 1. september 2003 nr. 1161. Kunngjort 12. desember 2003.

I

I forskrift av 30. juni 2003 nr. 911 om helse og sikkerhet i eksplosjonsfarlige atmosfærer § 17 skal «Direktoratet for brann- og elsikkerhet» endres til «Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap».

II

I forskrift av 14. april 2000 nr. 412 om oppbygging og bruk av stoffkartotek for helsefarlige stoffer i virksomheter (Stoffkartotekforskriften) § 3 skal «Direktoratet for brann- og elsikkerhet» endres til «Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap».

III

I forskrift av 17. september 1998 nr. 982 om helse og sikkerhet i forbindelse med boringsrelatert utvinningsindustri for landbasert sektor § 3 skal «Direktoratet for brann- og elsikkerhet» endres til «Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap».

IV

I forskrift av 9. desember 1996 nr. 1242 om utstyr og sikkerhetssystem til bruk i eksplosjonsfarlig område gjøres følgende endring:

§ 4 skal lyde:

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap og Direktoratet for arbeidstilsynet er tilsynsmyndigheter i samsvar med de respektive hjemmelslover.

V

Endringene trer i kraft straks.

8. des. Nr. 1459 2003**Forskrift om endring i forskrift om revisjon og revisorer.**

Fastsatt av Finansdepartementet 8. desember 2003 med hjemmel i lov av 15. januar 1999 nr. 2 om revisjon og revisorer (revisorloven) § 3–3 fjerde ledd. Kunngjort 12. desember 2003.

I

I forskrift av 25. juni 1999 nr. 712 om revisjon og revisorer gjøres følgende endring:

§ 1–2 første ledd skal lyde:

Kredittilsynet kan godkjenne inntil to års praksis fra Riksrevisjonen, kommunal- og fylkeskommunal revisjon og skatterevisjon når denne praksisen klart anses å være relevant i forhold til revidering av årsregnskap for revisjonspliktige.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2004.

8. des. Nr. 1460 2003**Forskrift om endring i forskrift om opplysningsplikt for næringsdrivende som omsetter jord- og husdyrprodukter o.l. fra produsent.**

Fastsatt av Finansdepartementet 8. desember 2003 med hjemmel i lov av 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) § 6–3 nr. 5. Kunngjort 12. desember 2003.

I

I forskrift av 8. januar 1997 nr. 6 om opplysningsplikt for næringsdrivende som omsetter jord- og husdyrprodukter o.l. fra produsent gjøres følgende endring:

§ 1 første ledd skal lyde:

Næringsdrivende som utøver næring ved å kjøpe og omsette levende dyr, slakt (herunder fjørfeslakt), huder eller skinn, ull, pelsskinn, melk, egg, poteter, korn, frø, erter, frukt, bær, grønnsaker og tømmer, plikter å gi opplysninger om all omsetning med produsentene.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2004.

9. des. Nr. 1461 2003**Forskrift om obligatorisk trafikalt grunnkurs før øvingskjøring for førerkort i klassene B eller T (læreplan mv.).**

Fastsatt av Vegdirektoratet 9. desember 2003 med hjemmel i forskrift av 14. desember 1968 nr. 9352 om øvingskjøring med motorvogn og om trafikkoppløring m.v. § 1 nr. 2, jf. vegtrafikklov av 18. juni 1965 nr. 4 § 26, § 27, § 28 og § 43 og ikrafttredelsesvedtak av 17. mars 1967 nr. 3462. Kunngjort 12. desember 2003.

§ 1. Trafikalt grunnkurs – hovedmål og innhold

Hovedmål for kurset: Elevene skal bli seg bevisst hva som menes med at enhver skal ferdes hensynsfullt og være aktpågivende og varsom så det ikke kan oppstå fare eller voldes skade, og slik at annen trafikk ikke unødig blir hindret eller forstyrret.

I undervisningen skal følgende tema tas opp (jf. § 7 – § 12):

- Tema 1 Førerkortklassene
- Tema 2 Grunnleggende forståelse for trafikk
- Tema 3 Mennesket i trafikken
- Tema 4 Øvingskjøring
- Tema 5 Førstehjelp
- Tema 6 Mørkekjøringsdemonstrasjoner.

I denne forskrift er det beskrevet mål for hvert tema, og mål for emner som skal tas opp innen de forskjellige temaer. Det skal tilrettelegges for at elevene kan nå målene som er beskrevet. Undervisningen skal i utgangspunktet være problemorientert.

Trafikalt grunnkurs avsluttes uten eksamen.

§ 2. Trafikalt grunnkurs – timetall og antall deltakere

Kurset er på til sammen 15 undervisningstimer. En undervisningstime er på 45 minutter. Undervisningstimerne i temaene 1 – 4 skal fordeles over minst 3 samlinger og samlet være 10 timer. Det skal avsettes 3 timer til førstehjelp. Til mørkekjøringsdemonstrasjoner som inkluderer for- og etterarbeid, avsettes 2 timer hvorav minst 1 time skal være effektivt utarbeid. Eventuell transport til og fra demonstrasjonsstedet, kommer i tillegg til de 2 timene.

Innenfor tidsrammene står læreren relativt fritt til å organisere lærestoffet på en annen måte enn læreplanen skisserer. Det er utarbeidet egen lærerveiledning til kurset som kursarrangør kan bruke etter eget skjønn.

Det skal ikke være flere enn 16 deltakere på et kurs. På kursdelen mørkekjøringsdemonstrasjoner, skal det ikke være mer enn 6 deltakere per trafikklærer. Når deltakerantallet fastsettes på et kurs, skal skolen vurdere om det trengs spesiell tilrettelegging fordi noen elever har språkproblemer eller trenger ekstra hjelp av andre grunner.

§ 3. Godkjenning av kurset, avleggelse av førerprøve

For å få godkjent trafikalt grunnkurs, må eleven ha deltatt i alle timene som hører inn under tema 1 til og med 6. Hvis en elev har forfall til deler av kurset, må tapte undervisningstimer tas igjen på tilsvarende kurs senere.

Trafikalt grunnkurs avholdt i perioden 1. november – 15. mars, gir rett til å øvingskjøre hele året når hele kurset er fullført. Trafikalt grunnkurs avholdt i perioden 16. mars – 31. oktober, gir også rett til å øvingskjøre hele året selv om temaet 6 Mørkekjøringsdemonstrasjoner ikke er fullført.

Avlegges førerprøven i perioden 1. november – 15. mars, må hele det trafikale grunnkurset (tema 1 – 6) være fullført før prøven. Avlegges førerprøven i perioden 16. mars – 31. oktober, vil bestått prøve gi førerrett bare frem til 1. mars neste år hvis tema 6 Mørkekjøringsdemonstrasjoner ikke er fullført.

§ 4. Bevis for rett til øvingskjøring

Etter melding fra kursarrangør utsteder trafikkstasjonen bevis som gir rett til øvingskjøring. Beviset samt legitimasjon med bilde, må medbringes under privat øvingskjøring.

§ 5. Hvem må gjennomføre trafikalt grunnkurs

Trafikalt grunnkurs er obligatorisk for kandidat som har fylt 16 år etter 30. juni 2003 og som ønsker å øvingskjøre for klasse B. Det samme gjelder for kandidat som har fylt 15 år etter 30. juni 2003 og som ønsker å øvingskjøre for klasse T. Kandidaten må være fylt 15 år før trafikalt grunnkurs kan påbegynnes.

Kandidat som har ervervet førerkort eller annet bevis for førerrett for lett motorsykkle eller moped, behøver ikke trafikalt grunnkurs for å kunne øvingskjøre i klassene B eller T.

§ 6. Kursarrangør

Senest to uker før etablering av kurstilbud, må kursarrangør sende melding til nærmeste trafikkstasjon. I tillegg til godkjent kjøreskole, kan trafikalt grunnkurs gis av det offentlige skoleverk ved innleie av godkjent kjøreskole eller ved bruk av eget personell med kompetanse som kjørelærer. Undervisning i førstehjelp må foretas bare av person med instruktørgodkjenning fra Norsk Førstehjelpsråd.

§ 7. Tema 1. Førerkortklassene

Mål: Elevene skal kjenne til formelle begrunnelser for at vi har føreroppløring i klasse B og T.

Eleven skal

- kjenne til betingelsene knyttet til å erverve førerkort i klasse B og T

- kjenne til at det finnes læreplaner for føreropplæring.

§ 8. Tema 2. Grunnleggende forståelse for trafikk

Mål: Elevene skal bli bevisst hvordan regler om plassering, vikeplikt og fart bidrar til sikrere og mer effektiv trafikkavvikling.

Om kjøretøyenes plassering i trafikken skal eleven

- forstå hvordan regler om plassering bidrar til sikker og effektiv trafikkavvikling
- forstå hvordan en fører kan skape sikkerhetssoner rundt kjøretøyet.

Om fart og fartstilpassing skal eleven

- forstå at regler om fart bidrar til en sikrere trafikkavvikling
- vite at skilting av fartsgrenser i hovedsak er relatert til type bebyggelse
- bli bevisst sammenhengen mellom plassering og fartstilpassing.

Om vikeplikt skal eleven

- forstå at regler om vikeplikt bidrar til en tryggere og mer effektiv trafikkavvikling.

Om skilter og vegoppmerking skal eleven

- forstå at trafikkskilter brukes for å gjøre ferdsele tryggere, for å gjøre det lettere å komme fram eller av hensyn til miljøet.
- bli seg bevisst
  - at fareskilt betyr at det skal kjøres med særskilt oppmerksomhet og at farten ofte skal reduseres
  - at forbudskilt kan gjelde alle trafikanter eller begrenses til å gjelde spesielle trafikantgrupper
  - at påbudskilt angir påbudt kjøreretning eller kjørefelt
  - hvilken betydning en sperrelinje og en varsellinje har.

§ 9. Tema 3. Mennesket i trafikken

Mål: Elevene skal bli bevisst den betydning kjøreprosessen, samhandlingsperspektivet, ansvarsforståelse, selvinnsikt og vilje til å overholde regler har for hvordan vi handler i trafikken.

Om kjøreprosessen og følelser skal eleven

- kunne beskrive vesentlige elementer i kjøreprosessen
- bli bevisst at motivasjon (følelser) har stor betydning for hvordan vi handler i trafikken.

Om kommunikasjon og samhandling skal eleven

- forstå at en fører skal gi signaler som tydelig viser hvordan føreren vil kjøre
- bli klar over hvordan de ulike aktører i trafikken kan kommunisere med hverandre
- bli bevisst at en fører må leve seg inn i andres situasjon og at føreren må ha ferdigheter i å tolke de ulike trafikksituasjoner.

Om ulykker og ansvar skal eleven

- forstå at dårlig sikt, en skarp sving eller glatt vegbane i seg selv ikke forårsaker ulykker
- gjennom enkle oppgaver kunne konkludere med at det er føreres feilvurdering som er den vanligste årsak til trafikkulykker
- forstå begrepet risikoterskel
- bli bevisst sitt forhold til risiko.

§ 10. Tema 4. Øvingskjøring

Mål: Elevene skal bli bevisst at øvingskjøring kan redusere ulykkesrisikoen.

Om regler for øvingskjøring skal eleven

- ha kunnskap om reglene for øvingskjøring

Om betydningen av kjøreefaring skal eleven

- vite at risikoen for å bli involvert i ulykker avtar etter hvert som eleven får kjøreefaring
- forstå nødvendigheten av at grunnleggende handlinger og handlingsmønstre blir automatisert.
- forstå at automatiserte ferdigheter i å behandle et kjøretøy er nødvendig for at føreren skal kunne bearbeide informasjonsstrømmen i trafikken.

§ 11. Tema 5. Førstehjelp

Mål: Elevene skal beherske grunnleggende praktiske ferdigheter i forbindelse med trafikkulykker. Elevene skal kunne vurdere skadeomfang, og vite hvordan man varsler profesjonelle hjelpere og hva man kan gjøre for personen imens.

Om plikten til å hjelpe skal eleven

- vite at en fører har plikt til å hjelpe når det har skjedd en trafikkulykke.

Om grunnleggende rutiner når en kommer til et skadested, skal eleven

- ha ferdighet i grunnleggende rutiner for sikring av skadested
- ha ferdighet i grunnleggende rutiner for opptreden på skadested
- ha ferdighet i å yte førstehjelp ved trafikkulykker.

§ 12. Tema 6. Mørkekjøringsdemonstrasjoner

Mål: Eleven skal gjennom opplevelse og erfaring vurdere risikoforhold ved kjøring i mørket. Eleven skal ha kunnskap om årsaksforhold ved typiske ulykker som skjer i mørket.

Om virkelig og innbilt siktstrekning skal eleven

- erfare at gående vil kunne tro at de blir sett lenge før føreren har oppdaget dem.

Om siktstrekning til gående i mørket skal eleven

- erfare den strekning et kjøretøy tilbakelegger på et sekund når farten er henholdsvis 40 km/t og 80 km/t
- erfare siktstrekning til gående ved fjernlys og nærlys i mørket
- erfare at klær og refleksutstyr har betydning for når en fører oppdager en gående i mørket.

Om siktstrekning og bruk av lys ved møte med annen bil, skal eleven

- bli bevisst
  - riktig bruk av lys ved møte i mørke
  - siktstrekning ved møte i mørke
  - risikofaktorer ved møte i mørket.

Om nødstopp i mørket skal eleven

- bli bevisst handlinger som reduserer faren ved å stanse et kjøretøy i mørket på trafikkert veg.

Om parkering i mørket skal eleven

- bli bevisst handlinger som reduserer faren ved å parkere et kjøretøy i mørket på trafikkert veg.

§ 13. *Ikrafttredelse mv.*

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 2004.

Fra samme tidspunkt oppheves forskrift av 5. juni 2003 nr. 668 om trafikalt grunnkurs før erverv av førerkort i klasse B og klasse T (lærerplan).

9. des. Nr. 1462 2003

Forskrift om endring i forskrift om stønad til tolkehjelp for hørselshemmede.

Fastsatt av Sosialdepartementet 9. desember 2003 med hjemmel i lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 10–7 sjette ledd og § 25–15 første ledd, jf. § 10–7 første ledd bokstav f. Kunngjort 12. desember 2003.

I

I forskrift av 15. april 1997 nr. 320 om stønad til tolkehjelp for hørselshemmede gjøres følgende endring:

§ 1 skal lyde:

Denne forskriften omfatter medlemmer som er hørselshemmede og som fyller vilkårene i folketrygdlovens § 10–5 og/eller § 10–6.

En hørselshemmet er en person som er døv eller har så sterkt nedsatt hørsel at vedkommende ikke er i stand til å føre en samtale ved hjelp av et egnet hjelpemiddel.

Utgifter til tolkehjelp, herunder skrivetolking, kan dekkes for at den hørselshemmede skal kunne

- a) fungere i dagliglivet,
- b) fungere i høvelig arbeid,
- c) gjennomføre opplæring for å bedre funksjonsevnen i dagliglivet. Utgifter til tolkehjelp dekkes ikke ved deltagelse i tilpassingskurs for hørselshemmede,
- d) gjennomføre utdanning, opplæring eller arbeidstrening med sikte på å skaffe seg eller beholde høvelig arbeid,
- e) motta helsetjenester som omfattes av folketrygdloven kapittel 5 og poliklinisk undersøkelse og behandling gitt av helseforetak.

Utgifter dekkes i den utstrekning de er nødvendige.

Når det gjelder tolkehjelp til å fungere i høvelig arbeid gjøres det unntak for de brukere som inngår i ordningen tolk på arbeidsplass. Brukere kan med skriftlig fullmakt overføre sin individuelle rett til tolkehjelp etter bokstav b til arbeidsgiver mot at det ansettes tolk på arbeidsplassen. Det er fastsatt en beregningsnøkkel for bruk av stønad til tolkehjelp i disse tilfellene. I disse tilfellene vil også bestemmelsene i § 2 og § 3 i denne forskrift falle bort. Brukere som ikke ønsker å overføre tolketimer til arbeidsgiver må selv bestille tolk ved hjelpemiddelsentralen.

Når det gjelder tolkehjelp etter bokstav b og d må bevitnelsen/regningen fra tolken eller tolkens arbeidsgiver være attestert av brukerens arbeidsgiver.

Når det gjelder tolkehjelp etter bokstav e må bevitnelsen fra tolken være attestert av ansvarlig behandler.

II

Endringen trer i kraft straks.

9. des. Nr. 1463 2003

Forskrift om endring i forskrift om stønad til tolke- og ledsagerhjelp for døvblinde.

Fastsatt av Sosialdepartementet 9. desember 2003 med hjemmel i lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 10–7 sjette ledd og § 25–15 første ledd, jf. § 10–7 første ledd bokstav g. Kunngjort 12. desember 2003.

I

I forskrift av 15. april 1997 nr. 321 om stønad til tolke- og ledsagerhjelp for døvblinde gjøres følgende endring:

§ 1 skal lyde:

Denne forskriften omfatter medlemmer som er døvblinde og som fyller vilkårene i folketrygdlovens § 10–5 og/eller § 10–6.

En døvblind er en person som har en så alvorlig grad av kombinert syns- og hørselshemming at evnen til å ferdes ute og evnen til å kommunisere med andre på egen hånd eller ved hjelp av egnede hjelpemidler er vesentlig innskrenket.

Utgifter til tolke- og ledsagerhjelp kan dekkes for at den døvblinde skal kunne

- a) fungere i dagliglivet
- b) fungere i høvelig arbeid,
- c) gjennomføre opplæring for å bedre funksjonsevnen i dagliglivet etter lov om folketrygd § 10–7 tredje ledd,
- d) gjennomføre utdanning, opplæring eller arbeidstrening med sikte på å skaffe seg eller beholde høvelig arbeid,
- e) motta helsetjenester som omfattes av folketrygdloven kapittel 5 og poliklinisk undersøkelse og behandling gitt av helseforetak.

Utgifter dekkes i den utstrekning de er nødvendige.

Når det gjelder tolkehjelp til å fungere i høvelig arbeid gjøres det unntak for de brukere som inngår i ordningen tolk på arbeidsplass. Brukere kan med skriftlig fullmakt overføre sin individuelle rett til tolkehjelp etter bokstav b til arbeidsgiver mot at det ansettes tolk på arbeidsplassen. Det er fastsatt en beregningsnøkkel for bruk av stønad til tolkehjelp i disse tilfellene. I disse tilfellene vil også bestemmelsene i § 2 og § 3 i denne forskrift falle bort. Brukere som ikke ønsker å overføre tolketimer til arbeidsgiver må selv bestille tolk ved hjelpemiddelsentralen.

Når det gjelder tolkehjelp etter bokstav b og d må bevitnelsen/regningen fra tolken eller tolkens arbeidsgiver være attestert av brukerens arbeidsgiver.

Når det gjelder tolkehjelp etter bokstav e må bevitnelsen fra tolken være attestert av ansvarlig behandler.

II

Endringen trer i kraft straks.

9. des. Nr. 1464 2003**Forskrift om endring i forskrift om bruk av kjøretøy.**

Fastsatt av Vegdirektoratet 9. desember 2003 med hjemmel i vegtrafikklov av 18. juni 1965 nr. 4 § 4 og § 13, jf. delegeringsvedtak av 21. mars 1986 nr. 750 og delegeringsvedtak av 24. november 1980 nr. 1. Kunngjort 12. desember 2003.

I

I forskrift av 25. januar 1990 nr. 92 om bruk av kjøretøy gjøres følgende endringer:

§ 1–4 nr. 2 annet ledd skal lyde:

I kjøretøy med tillatt totalvekt over 3.500 kg skal det, hvis det kan ventes kjøring på offentlig veg som er snø- eller isdekket, og i alle fall i tiden fra og med 1. november til og med første mandag etter 2. påskedag, medføres kjetting som er tilpasset kjøretøyets hjul og som er slik at det alltid er kontakt mellom kjetting og vegbane. I Nordland, Troms og Finnmark er tilsvarende periode fra og med 16. oktober til og med 30. april.

§ 1–4 nr. 2 tredje ledd ny bokstav c skal lyde:

- c) I motorvogn som er utstyrt med automatisk opererte kjettingslynger for drivhjulene («on spot») erstatter dette to kjettinger i de tilfellene motorvognen har tvillinghjul på drivakselen.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2004.

10. des. Nr. 1465 2003**Forskrift om endring i forskrift om eiendomsmegling.**

Fastsatt av Finansdepartementet 10. desember 2003 med hjemmel i lov av 16. juni 1989 nr. 53 om eiendomsmegling § 2–3, jf. delegeringsvedtak av 7. januar 2002 nr. 1081. Kunngjort 12. desember 2003.

I

I forskrift av 20. mars 1990 nr. 177 om eiendomsmegling gjøres følgende endring:

§ 1–12 annet ledd skal lyde:

Ansettelse av minst ett års varighet ved tinglygingsmyndighet, boligbyggelags salgskontor eller offentlig stilling med eiendomsforvaltning, jordskifte eller lignende, kan Kredittilsynet etter søknad godkjenne som inntil ett års praksistid.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2004.

10. des. Nr. 1466 2003

Forskrift om endring i forskrift om administrasjon av morselskap i forsikringskonsern.

Fastsatt av Finansdepartementet 10. desember 2003 med hjemmel i lov av 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner § 2a-1 annet ledd og delegeringsvedtak av 6. desember 1991 nr. 782, jf. lov av 10. juni 1988 nr. 39 om forsikringsvirksomhet § 3–5 første ledd bokstav b og delegeringsvedtak av 25. august 1989 nr. 825. Kunngjort 12. desember 2003.

I

I forskrift av 24. august 1992 nr. 629 om administrasjon av morselskap i forsikringskonsern gjøres følgende endring:

§ 2 første ledd skal lyde:

Finans- og tolldepartementets vedtak om å sette et selskap under offentlig administrasjon skal meldes til Foretaksregisteret, tinglyses på eiendommen eller eiendommene til selskapet, og kunngjøres i Norsk lysingsblad og minst en avis som er alminnelig lest. Kunngjøringen skal inneholde en oppfordring til fordringshaverne om å melde sine krav til administrasjonsstyret innen en angitt frist. Kredittilsynet kan pålegge fordringshavere som melder sine krav etter fristens utløp, å erstatte selskapet de ekstraomkostninger dette medfører.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2004.

10. des. Nr. 1467 2003

Forskrift om endring i forskrift om særskilte beskyttelsestiltak i forbindelse med utbrudd av bluetongue i Albania, Bulgaria, Jugoslavia og Makedonia.

Fastsatt av Statens dyrehelsestilsyn – Sentralforvaltningen 10. desember 2003 med hjemmel i lov av 8. juni 1962 nr. 4 om dyrehelse (husdyrloven) § 3 og § 8, jf. delegeringsvedtak av 4. januar 2001 nr. 171. Jf. EØS-avtalen vedlegg I (vedtak 2003/845/EF). Kunngjort 12. desember 2003.

I

I forskrift av 30. august 1999 nr. 980 om særskilte beskyttelsestiltak i forbindelse med utbrudd av bluetongue i Albania, Bulgaria, Jugoslavia og Makedonia gjøres følgende endringer:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om særskilte beskyttelsestiltak i forbindelse med utbrudd av bluetongue i Albania, Den tidligere jugoslaviske republikk Makedonia samt Serbia og Montenegro

§ 1 og § 2 skal lyde:

§ 1. Formål og virkeområde

Formålet med denne forskrift er å forebygge spredning av bluetongue ved innførsel av levende drøvtyggere og sæd, egg og embryo av drøvtyggere fra Albania, Den tidligere jugoslaviske republikk Makedonia samt Serbia og Montenegro.

§ 2. Forbud

Det er forbudt å innføre

- 1) Levende drøvtyggere som kommer fra eller via Albania, Den tidligere jugoslaviske republikk Makedonia samt Serbia og Montenegro.
- 2) Sæd, ova og embryo av drøvtyggere som kommer fra Albania, Den tidligere jugoslaviske republikk Makedonia samt Serbia og Montenegro.

Ny § 3 skal lyde:

§ 3. Unntak

Unntatt fra forbudet i § 2 første ledd nr. 1 er levende drøvtyggere som har vært i transitt gjennom Albania, Den tidligere jugoslaviske republikk Makedonia samt Serbia og Montenegro, såfremt det med rimelighet kan godtgjøres at transitten ikke medfører økt fare for at dyrene utsettes for smitte.

Nåværende § 3 blir ny § 4 og skal lyde:

§ 4. *Straff*

Overtrjedelse av bestemmelsene i denne forskrift er straffbar, jf. husdyrloven § 19.

Nåværende § 4 blir ny § 5.

II

Endringene her trer i kraft straks.

10. des. Nr. 1468 2003

Forskrift om opphevelse av forskrift om særskilte beskyttelsestiltak ved innførsel fra Australia i forbindelse med utbrudd av Newcastle disease.

Fastsatt av Statens dyrehelsetilsyn – Sentralforvaltningen 10. desember 2003 med hjemmel i lov av 8. juni 1962 nr. 4 om dyrehelse (husdyrloven) § 3 og § 8, jf. delegeringsvedtak av 4. januar 2001 nr. 171. Jf. EØS-avtalen vedlegg I (vedtak 2003/810/EF). Kunngjort 12. desember 2003.

§ 1. *Opphevelse*

Forskrift av 31. juli 2002 nr. 845 om særskilte beskyttelsestiltak ved innførsel fra Australia i forbindelse med utbrudd av Newcastle disease oppheves.

§ 2. *Ikrafttredelse*

Denne forskrift trer i kraft straks.

10. des. Nr. 1469 2003

Forskrift om endring i forskrift om særskilte beskyttelsestiltak i forbindelse med utbrudd av munn- og klauvsjuka i Uruguay.

Fastsatt av Statens dyrehelsetilsyn – Sentralforvaltningen 10. desember 2003 med hjemmel i lov av 8. juni 1962 nr. 4 om dyrehelse (husdyrloven) § 3 og § 8, jf. delegeringsvedtak av 4. januar 2001 nr. 171. Jf. EØS-avtalen vedlegg I (vedtak 2002/908/EF). Kunngjort 12. desember 2003.

I

I forskrift av 15. juni 2001 nr. 689 om særskilte beskyttelsestiltak i forbindelse med utbrudd av munn- og klauvsjuka gjøres følgende endringer:

I forskriftens hjemmelsfelt skal siste parentes lyde:

(vedtak 2002/908/EF)

§ 3 og § 4 skal lyde:

§ 3. *Unntak*

Det er tillatt å innføre ferskt utbenet kjøtt av storfe og småfe som er slaktet etter 1. november 2001.

Til produksjon av kjøledyrfor er det tillatt å innføre kjøttavskjær fra storfe og småfe fra områder som har vært fri for munn- og klauvsjuka i 60 dager.

§ 4. *Straff*

Overtrjedelse av bestemmelsene i denne forskrift er straffbar, jf. husdyrloven § 19.

II

Endringene trer i kraft straks.

10. des. Nr. 1470 2003

Ikrafttredelse av lov av 20. juni 2003 nr. 41 om tiltak mot hvitvasking av utbytte fra straffbare handlinger mv. (hvitvaskingsloven).

Fastsatt av Finansdepartementet 10. desember 2003 med hjemmel i lov av 20. juni 2003 nr. 41 om tiltak mot hvitvasking av utbytte fra straffbare handlinger mv. (hvitvaskingsloven) § 19 første ledd, jf. delegeringsvedtak av 20. juni 2003 nr. 733. Kunngjort 12. desember 2003.

Lov av 20. juni 2003 nr. 41 om tiltak mot hvitvasking av utbytte fra straffbare handlinger mv. (hvitvaskingsloven) trer i kraft 1. januar 2004.

Loven § 4 første ledd nr. 9 gjelder kun Posten Norge og andre postoperatører ved utføring av legitimasjonskontroll på vegne av rapporteringspliktige.

12. des. Nr. 1471 2003**Delvis ikrafttredelse av lov av 10. januar 2003 nr. 3 om endringer i straffeprosessloven mv. (erstatning etter strafforfølging).**

Fastsatt ved Kronprinsreg.res. 12. desember 2003 med hjemmel i lov av 10. januar 2003 nr. 3 om endringer i straffeprosessloven mv. (erstatning etter strafforfølging) del IV første ledd. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 12. desember 2003.

Lov av 10. januar 2003 nr. 3 om endringer i straffeprosessloven mv. (erstatning etter strafforfølging) del I, bortsett fra endringen av straffeprosessloven § 438, og del II, gjelder fra 1. januar 2004.

12. des. Nr. 1472 2003**Forskrift om standardsatser for oppreisning etter uberettiget strafforfølging.**

Fastsatt ved Kronprinsreg.res. 12. desember 2003 med hjemmel i lov av 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (Straffeprosessloven) § 447 første ledd. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 12. desember 2003.

§ 1. Forskriftens virkeområde

Forskriften fastsetter standardsatser for oppreisning for krenkelse eller annen skade av ikke-økonomisk art som følge av pågrepelse eller varetektsfengsling når den som har blitt frihetsberøvet, blir frifunnet eller forfølgningen mot ham blir innstilt, jf. straffeprosessloven § 447 første ledd.

Den som blir frifunnet etter fullbyrdet frihetsstraff, har rett til oppreisning etter reglene i straffeprosessloven § 447 tredje ledd.

For oppreisning i andre tilfeller enn som nevnt i første og annet ledd, gjelder bestemmelsen i straffeprosessloven § 447 annet ledd første punktum.

Krav om erstatning for økonomisk tap, fastsettes etter reglene i straffeprosessloven § 444 – § 446 og § 448.

§ 2. Oppreisning etter frihetsberøvelse

En siktet som har vært pågrepet eller varetektsfengslet har rett til oppreisning etter følgende satser, dersom han blir frifunnet eller forfølgningen mot ham blir innstilt: kr 1500 for første påbegynte døgn hvis frihetsberøvelsen varer i mer enn 4 timer, og kr 1500 for annet påbegynte døgn regnet fra tidspunktet for pågripelsen.

Deretter tilkjennes kr 400 i oppreisning for hvert påbegynte døgn med frihetsberøvelse. Holdes den siktede i politiarrest, er satsen likevel kr 1500 for hvert påbegynte døgn i politiarresten også der oppholdet overstiger to døgn.

§ 3. Tillegg på grunn av fullstendig isolasjon

Dersom en person har vært underlagt fullstendig isolasjon, jf. straffeprosessloven § 186a, skal oppreisningen etter § 2 forhøyes med 25% for perioden med fullstendig isolasjon.

§ 4. Tillegg for ekstraordinære tilfeller

Oppreisningen etter § 2 kan forhøyes dersom helt særegne forhold gjør at oppreisningen ellers ville være åpenbart utilstrekkelig som kompensasjon for den belastningen frihetsberøvelsen har medført. Oppreisningen skal i så fall utmåles slik at den gir en rimelig kompensasjon for belastningen som frihetsberøvelsen har påført den siktede.

På samme vilkår som nevnt i første ledd første punktum, kan det gis oppreisning for inntil kr 1000 for pågripelse som har medført frihetsberøvelse inntil 4 timer.

§ 5. Nedsettelse eller bortfall av oppreisningen

Oppreisningen kan settes ned eller falle bort dersom vilkårene i straffeprosessloven § 446, jf. § 447 fjerde ledd er oppfylt.

§ 6. Ikraftsetting og overgangsregler

Forskriften gjelder fra 1. januar 2004.

Forskriften får anvendelse på krav om oppreisning som settes frem etter 1. januar 2004.

12. des. Nr. 1473 2003**Ikrafttredelse av lov av 27. juni 2003 nr. 64 om alternativ behandling av sykdom mv.**

Fastsatt ved Kronprinsreg.res. 12. desember 2003 med hjemmel i lov av 27. juni 2003 nr. 64 om alternativ behandling av sykdom mv. § 10. Fremmet av Helsedepartementet. Kunngjort 12. desember 2003.

Lov av 27. juni 2003 nr. 64 om alternativ behandling av sykdom mv. trer i kraft 1. januar 2004.

Rettelser.

Det som er rettet er satt i kursiv.

Nr. 15/2003 s. 2461 (i forskrift av 12. november 2003 nr. 1347 om endring i forskrift av 16. januar 1998 nr. 70 om import og frambud av pistasjnøtter fra Iran).

§ 2 overskriften skal lyde:

§ 2. *Vilkår for import når varepartier omfattet av § 1 kommer direkte fra Iran eller fra et annet land utenfor EØS-området*

Oversikt over rettelser som er inntatt i 2003-årgangen

År	Feil i hefte nr.	Side	Gjelder	Se rettelse i nr.
1998	12	899	Forskrift nr. 620	2
1998	26	2354	Forskrift nr. 1455	12
2000	3	250	Forskrift nr. 1565	9
2002	6	748	Forskrift nr. 538	7
2002	6	752	Forskrift nr. 558	11
2002	10	1237	Forskrift nr. 926	12
2002	11	1338, 1345	Forskrift nr. 965	7
2002	11	1352-1353, 1359	Forskrift nr. 966	12
2002	11	1380, 1381, 1383	Forskrift nr. 983	4
2002	11	1389, 1391	Forskrift nr. 984	12
2002	12	1405	Forskrift nr. 991	7
2002	12	1508	Forskrift nr. 1057	12
2002	12	1531, 1535	Forskrift nr. 1073	7
2002	13	1637	Forskrift nr. 1128	7
2002	13	1663	Forskrift nr. 1130	12
2002	14	1678-1735	Forskrift nr. 1139	3
2002	17	2244	Vedtak nr. 1385	1
2002	19	2453-2454	Forskrift nr. 1719	2
2002	19	2457	Forskrift nr. 1724	3
2002	19	2459	Forskrift nr. 1724	2
2003	1	32	Forskrift nr. 1816	7
2003	1	48, 57	Forskrift nr. 1817	14
2003	3	381-382	Forskrift nr. 175	4
2003	3	422	Forskrift nr. 252	8
2003	4	492	Forskrift nr. 1868	6
2003	4	676	Forskrift nr. 413	6
2003	5	699-700	Forskrift nr. 414	7
2003	6	933	Forskrift nr. 482	7
2003	6	957	Forskrift nr. 492	12
2003	6	945	Forskrift nr. 486	8
2003	6	958, 961, 962	Forskrift nr. 492	9
2003	7	1029	Lov nr. 30	8
2003	7	1058	Forskrift nr. 547	8
2003	8	1315	Forskrift nr. 672	12
2003	9	1431	Forskrift nr. 724	11
2003	10	1610	Forskrift nr. 889	12
2003	10	1670	Forskrift nr. 911	14
2003	10	1690	Forskrift nr. 930	13
2003	10	1691	Forskrift nr. 931	12
2003	10	1691, 1692	Forskrift nr. 931	13
2003	11	1753	Forskrift nr. 939	13
2003	11	1792	Forskrift nr. 959	13
2003	11	1817	Forskrift nr. 962	12
2003	11	1864	Forskrift nr. 979	13
2003	12	1890	Forskrift nr. 1009	13
2003	12	1894	Forskrift nr. 1028	13
2003	13	2088	Forskrift nr. 1077	14
2003	13	2097	Forskrift nr. 1086	15
2003	14	2330	Forskrift nr. 1288	15
2003	15	2461	Forskrift nr. 1347	16

B-blad

Returadresse:

Lovdata
Postboks 41 Sentrum
N-0101 Oslo

NORSK LOVTIDEND

Avd. I Lover og sentrale forskrifter
Avd. II Regionale og lokale forskrifter

Utgever: Justis- og politidepartementet
Redaksjon: Stiftelsen Lovdata

Manuskripter for kunngjøring

Manuskripter sendes i ett eksemplar med kunngjørings skjema til Lovdata:

Med E-post: ltavd1@lovdata.no for avdeling I
ltavd2@lovdata.no for avdeling II

Elektronisk: Se Lovdatas nettsted (www.lovdata.no).

Med post: Norsk Lovtidend
Postboks 41, Sentrum
0101 Oslo

Bestilling av abonnement

Med post: Samme adresse som over.

Elektronisk: Se Lovdatas nettsted.

		Norge	Norden	Verden
Abonnement for 2004 koster	Avd. I	kr 1020	kr 1580	kr 2240
	Avd. I og II	kr 1280	kr 2320	kr 3330

Innholdet i heftene vil bli kunngjort fortløpende på Lovdatas nettsted – www.lovdata.no
- også en versjon av den trykte utgaven av heftet i PDF-format vil være tilgjengelig.
På samme sted finnes ajourførte versjoner av lovene og sentrale og lokale forskrifter.

Samlemapper: Det vil bli sendt ut etiketter for bruk på ringpermer.

Alle andre henvendelser om Norsk Lovtidend kan rettes til:

Lovdata
Postboks 41, Sentrum
0101 Oslo

Tlf. 23 35 60 00
Faks 23 35 60 01
E-post: lovtid@lovdata.no